

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของ
ผู้ปกครองและนักเรียนของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้

TRADE AND INDUSTRIAL DUAL VOCATIONAL TRAINING CERTIFICATE
VOCATIONAL LEVEL OPINION OF PARENTS AND STUDENTS IN
SOUTHERN TECHNICAL COLLEGES REGION

วิทยานิพนธ์ที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบริหารอาชีวศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บัณฑิตวิทยาลัย

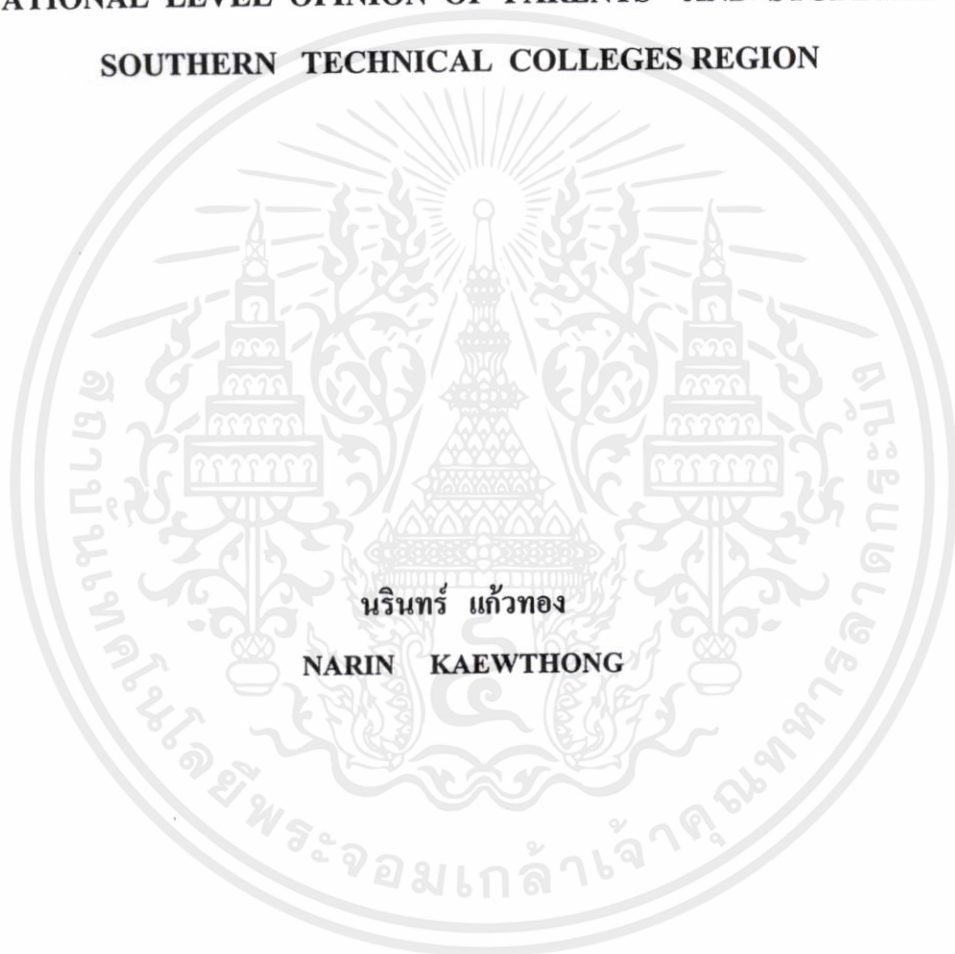
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2544

ISBN 974-648-249-1

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ตามความคิดเห็นของ
ผู้ปกครองและนักเรียนของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้

TRADE AND INDUSTRIAL DUAL VOCATIONAL TRAINING CERTIFICATE
VOCATIONAL LEVEL OPINION OF PARENTS AND STUDENTS IN
SOUTHERN TECHNICAL COLLEGES REGION

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับสาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษาไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาบัณฑิตวิทยาลัย อิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2544

ISBN 974-648-249-1

**TRADE AND INDUSTRIAL DUAL VOCATIONAL TRAINING CERTIFICATE
VOCATIONAL LEVEL OPINION OF PARENTS AND STUDENTS IN
SOUTHERN TECHNICAL COLLEGES REGION**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2001

ISBN 974-648-249-1

TRADE AND INDUSTRIAL DUAL VOCATIONAL TRAINING CERTIFICATE
VOCATIONAL LEVEL OPINION OF PARENTS AND STUDENTS IN
SOUTHERN TECHNICAL COLLEGES REGION

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

2001

ISBN 974-648-249-1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชา
ช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)
ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียน ของวิทยาลัย
เทคนิคในภาคใต้

นักศึกษา

นายนรินทร์ แก้วทอง

รหัสประจำตัว

40064151

ปริญญา

ครุศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2544

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ไพรัตน์ พิคน้อย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

รศ.ดร.สมพร ไชยะ
ดร.คณพล อักษรนิตย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติของนักเรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ระบบทวิภาคี โดยศึกษาตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจำนวน 6 ด้านคือ ด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ด้านการสำเร็จการศึกษา และผู้ปกครอง 5 ด้านคือ ด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากตัวอย่างนักเรียนจำนวน 300 คนและผู้ปกครองจำนวน 300 คน วิเคราะห์คำตอบของตัวอย่างด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มตามสาขาวิชา และทดสอบสมมุติฐานแบบ ANOVA เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ แบบ Sheffe โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/ Personal Computer Plus)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้ เนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีใน ระดับมากทุกด้านคือ
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึก

อาชีพ ด้านการบันทึกสมุद्रายงานการฝึกอาชีพ ด้านการเข้าเรียน ด้านการสำเร็จการศึกษา
ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ

นักเรียนได้ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในระดับปฏิบัติมากทุกด้าน
คือด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึก
อาชีพ ด้านการสำเร็จการศึกษา ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุद्रายงานการฝึก
อาชีพ ด้านการเข้าเรียน

ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับมาก 4 ด้าน
คือ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึก
อาชีพ ด้านการบันทึกสมุद्रายงานการฝึกอาชีพ ด้านการเข้าเรียน สำหรับด้านการทำสัญญาการฝึก
อาชีพมีความเข้าใจระดับปานกลาง

ผู้ปกครองได้ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ในระดับ
มาก 4 ด้านคือ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเข้า
เรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ สำหรับด้านการบันทึกสมุद्र
ายงานการฝึกอาชีพมีการปฏิบัติระดับปานกลาง

นักเรียนและผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติตามคู่มือการ
จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต่างกัน โดยพบว่านักเรียน และผู้ปกครองในกลุ่มสาขาวิชา ช่างยนต์
ช่างกล ช่างเชื่อม มีค่าเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติสูงกว่านักเรียนและผู้ปกครองในกลุ่ม
สาขาวิชา ช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ และกลุ่มสาขาวิชา ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานของการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Trade and Industrial Dual Vocational Training Certificate Vocational Level Opinion of Parents and Students In Southern Technical Colleges Region
Student	Mr.Narin Kaewthong
Student ID.	40064151
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2001
Thesis Advisor	Mrs.Pairat Phaknoi
Thesis Co-Advisor	Assoc.Prof.Dr.Somporn Chaiya Dr.Kanapon Auksornnit

ABSTRACT

The purposes of this study were to investigate the opinions of the students and parents in comprehension and students' practices in the certificate vocational curriculum , B.E.2538, in trade and industrial dual vocational training. The six aspects studied from students' opinions were attend classes, vocational training contracts, recording in the vocational notebook, perform following the collegesand entrepreneurs' rules, learning and vocational training, and complete education. The five aspects studied from parents' opinions were attend classed, vocational training contracts, recording in the vocational notebook, perform following the collegesand entrepreneurs' rules, learning and vocational training

The subjects of the study were three hundred students and three hundred students' parents. The percentage, means, and standard deviation were analysed and testing hypotheses among three subject by ANOVA and comparing between group by Scheffe' all of analysis used SPSS/PC⁺.

The findings of study were as followed:

The students comprehend in trade and in dustrial dual vocational training in high level all of the six aspects.

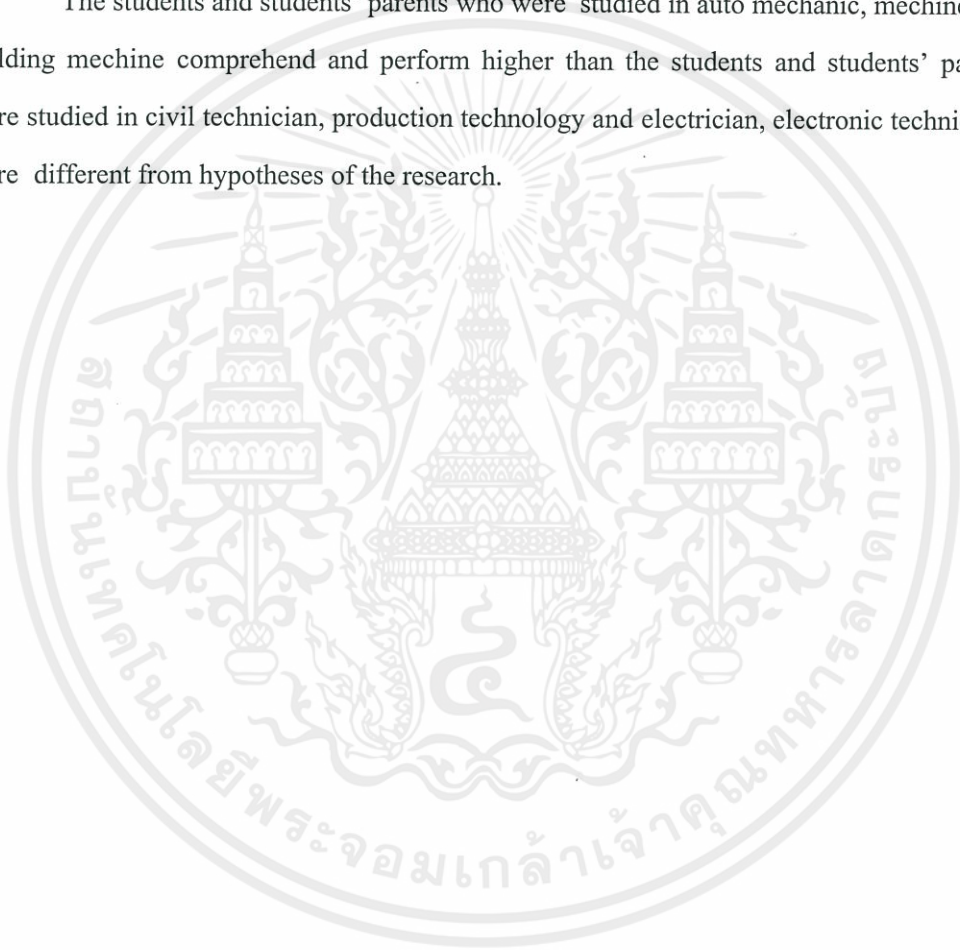
The students perform following the handbooks of the dual vocational training in high level all of the six aspects.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

The students' parents comprehend in trade and industrial dual vocational training in high level of the four aspects. Perform following the colleges and entrepreneurs' rules, learning and vocational training, recording in the vocational notebook, and attend classes and the aspect of vocational training contracts in middle level.

The students' parents perform following the handbooks of the dual vocational training in high level of the four aspects. Perform following the colleges and entrepreneurs' rule, attend classes, vocational training contracts, learning and vocational training, and the aspect of recording in the vocational notebook in middle level.

The students and students' parents who were studied in auto mechanic, machine and welding machine comprehend and perform higher than the students and students' parents who were studied in civil technician, production technology and electrician, electronic technician which were different from hypotheses of the research.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจากอาจารย์ไพรัตน์ ฝักน้อย อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.สมพร ไชยะ ดร.คณพล อักษรนิษฐ์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำในการดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้นในการเสนอหัวข้อวิทยานิพนธ์ การเก็บข้อมูล การตรวจสอบแก้ไขข้อผิดพลาด จนถึงที่สุดการดำเนินการ ผู้วิจัยขอกราบขอพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย , ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ ดร.ณรงค์ พิมสาร , ดร.มาลัย จีรวัดนเกษตร ที่ได้กรุณาแนะนำแนวทางและให้คำแนะนำงานวิจัยสำเร็จตามเป้าหมายทุกประการ

ขอขอบคุณนายประธาน กิจจะวัฒนะ ผู้อำนวยการสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี นายเอี่ยม สมใจ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคยะลา ดร.รักเกียรติ แก้วจางค์ ผู้อำนวยการศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคใต้ อาจารย์เผก สิทธิพันธ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีภาคใต้ อาจารย์วัชรภรณ์ นิยม หัวหน้างานวิจัยวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่ได้ให้ความกรุณาตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ งานวิจัยและพัฒนา งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคใต้ ที่ได้ให้ความร่วมมือ และความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอขอบคุณผู้ปกครองและนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

นรินทร์ แก้วทอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง	VIII
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
1.4 ทฤษฎีกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
1.5 ขอบเขตของการวิจัย.....	6
1.6 ตัวแปรที่จะศึกษา.....	6
1.7 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	7
1.8 ขอบเขตพื้นที่หรือทางภูมิศาสตร์.....	7
1.9 คำนิยามศัพท์.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 การอาชีวศึกษา	11
2.2 การฝึกงาน	13
2.3 การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.....	19
2.4 การจัดการอาชีวศึกษาในต่างประเทศ.	20
2.5 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย.....	28
2.6 การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 2538.....	33
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	51
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับวารใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้วยการค้า ไม่ว่าทางมิได้ทางสัน อุตทั้งห้ามเป็นเหตุแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	55

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	55
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	58
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียน.....	58
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ปกครอง.....	59
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	118
5.1 วิธีดำเนินการวิจัย.....	118
5.2 สรุปผลการวิจัย.....	120
บรรณานุกรม.....	138
ภาคผนวก.....	143
ภาคผนวก ก.....	144
ภาคผนวก ข.....	174
ประวัติผู้เขียน	190

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงจำนวนประชากรและตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาและวิทยาลัย.....	53
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามเพศและอายุ.....	60
4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามอาชีพและรายได้ของผู้ปกครอง.....	60
4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามผลการเรียน.....	61
4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามลักษณะการเข้าเรียน.....	61
4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามความชอบและความสนใจของนักเรียน และการประกอบอาชีพ.....	62
4.6 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียน.....	63
4.7 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ.....	64
4.8 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ.....	66
4.9 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาน ศึกษาและสถานประกอบการ.....	67
4.10 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ.....	68
4.11 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการสำเร็จการศึกษา.....	68
4.12 แสดงภาพรวมของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.....	70
4.13 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียน.....	71
4.14 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ.....	72
4.15 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ.....	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.16 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาน ศึกษาและสถานประกอบการ.....	74
4.17 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ.....	75
4.18 แสดงค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการสำเร็จการศึกษา.....	75
4.19 แสดงภาพรวมของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.....	76
4.20 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนด้านการเข้าเรียน.....	77
4.21 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ.....	78
4.22 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนด้านการบันทึกสมุดรายงานการ ฝึกอาชีพการฝึกอาชีพ.....	80
4.23 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของสถานศึกษาและสถานประกอบการ.....	81
4.24 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ.....	82
4.25 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียนด้านการสำเร็จการศึกษา.....	82
4.26 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจภาพรวมของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี.....	83
4.27 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาด้านการเรียน.....	84
4.28 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ.....	85
4.29 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ.....	86
4.30 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและ สถานประกอบการ.....	8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามนำข้อความไปดัดแปลงเป็นของตนเองหรือผู้อื่นโดยไม่แจ้งเจ้าของเอกสารที่มิกการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.31 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ.....	88
4.32 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ด้านการสำเร็จการศึกษา.....	88
4.33 แสดงภาพรวมการเปรียบเทียบการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี.....	89
4.34 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามความเกี่ยวข้อง.....	90
4.35 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามอายุ.....	90
4.36 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามระดับการศึกษา.....	90
4.37 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามลักษณะการตัดสินใจ เข้าเรียนระบบทวิภาคี.....	91
4.38 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียน.....	92
4.39 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ.....	93
4.40 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ.....	95
4.41 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา และสถานประกอบการ.....	96
4.42 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ.....	97
4.43 แสดงภาพรวมของค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ.....	98
4.44 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม คู่มือการ จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียน.....	99

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวทช. ใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามนำวัสดุแปลงเป็นหนังสือ จะต้องแจ้งถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.45 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ.....	100
4.46 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ.....	101
4.47 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาน ศึกษาและสถานประกอบการ.....	102
4.48 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ.....	103
4.49 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับการ ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.....	104
4.50 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของผู้ปกครอง ด้านการเข้าเรียน.....	105
4.51 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนด้านการ ทำสัญญาการฝึกอาชีพ.....	107
4.52 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของผู้ปกครองด้านการบันทึกสมุดรายงานการ ฝึกอาชีพ.....	108
4.53 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของผู้ปกครองด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของสถานศึกษาและสถานประกอบการ.....	109
4.54 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของผู้ปกครองด้านการเรียนและการฝึก อาชีพ.....	110
4.55 แสดงภาพรวมการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของผู้ปกครอง.....	111
4.56 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้ปกครองด้านการเข้าเรียน.....	112
4.57 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้ปกครองนักเรียนด้านการ ทำสัญญาการฝึกอาชีพ.....	113
4.58 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้ปกครองด้านการบันทึกสมุดรายงานการ ฝึกอาชีพ.....	114

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้วยการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.59 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้ปกครองด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของสถานศึกษาและสถานประกอบการ.....	115
4.60 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้ปกครองด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ.....	116
4.61 แสดงภาพรวมการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้ปกครอง.....	117

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากผลการพัฒนาประเทศในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา โดยเฉพาะในช่วงปลายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 5 (2525-2529) ประเทศไทยเริ่มขยายตัวทางเศรษฐกิจ ด้านการอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีอัตราขยายตัวทางอุตสาหกรรมอย่างก้าวหน้าในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 6 (2530-2534) แนวโน้มดังกล่าวได้เริ่มปรากฏชัดเจนมากขึ้นจึงได้มีการคิดถึงการพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพทางการอาชีวศึกษาและทักษะวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 7 (2535-2539) ก็ได้เน้นการพัฒนาทางด้านบุคคล โดยเฉพาะความสามารถในการประกอบอาชีพ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 8 (2540-2544) ได้กล่าวถึงความสำคัญว่าการแก้ไขปัญหา และการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยการศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญ

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพยากรณ์ว่าในช่วงแผน 8 (2540-2544) เศรษฐกิจจะเติบโตเฉลี่ย 7.9 แนวโน้มการจ้างงานจะจ้างคนที่มีศึกษามากขึ้นหรือพัฒนาคนให้มีฝีมือ เพื่อใช้เครื่องจักรผลิตแทนกำลังคนจึงต้องปรับปรุงโครงสร้างการผลิตกำลังคนให้ตรงตามเป้าหมายการผลิตอาชีพและตลาดแรงงานพร้อมทั้งเสริมทักษะในการประกอบอาชีพควบคู่กันไป การที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ จะต้องอาศัยการศึกษาเป็นสำคัญ เพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในบรรดาเครื่องมือต่าง ๆ ที่รัฐสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้าน การเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคม ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้มีการวางแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม ฉบับที่ 8 ได้กำหนดไว้ในนโยบาย 6 ข้อ สาระสำคัญ 2 ข้อ ได้กล่าวถึง การผลิตและการพัฒนากำลังคนได้เอื้อต่อความต้องการพัฒนาของชุมชน สังคม และประเทศชาติ โดยเฉพาะกำลังคนระดับกลางและระดับสูงในสาขาที่ขาดแคลนสอดคล้องกับแนวคิดของอาชวี เตาลานนท์(2538 : 29) ซึ่งกล่าวว่าการผลิตนักศึกษาออกมาถ้าสามารถผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมได้ จะเป็นการเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตลาดแรงงาน

การเร่งรัดจัดการศึกษาและการฝึกอบรมด้านอาชีพทั้งในและนอกระบบเพื่อแก้ไขปัญหามหาวิทยาลัยที่ผลิตบัณฑิตที่จบแล้วไม่มีความรู้และทักษะที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพและการขาดแคลนแรงงานฝีมือที่จะสนับสนุนความต้องการกำลังคนจากภาคอุตสาหกรรมจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้ได้กำลังคนที่เหมาะสมทั้งในด้านคุณภาพและจำนวนที่สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (สบันันต์ อุกฤษฏ์. 2535 : 1)

กรมอาชีวศึกษา ซึ่งมีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาให้แก่เยาวชนมีภารกิจโดยตรงที่จะฝึกคนงานในระดับช่างฝีมือถึงช่างเทคนิค ซึ่งมีประเภทวิชาต่าง ๆ ได้แก่อุตสาหกรรม เกษตรกรรม คหกรรม พาณิชยกรรมและศิลปกรรม จึงได้ประกาศนโยบายเด่นชัดในการสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนในการพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ (กรอ.พอ.) เพื่อประสานผลประโยชน์ในการฝึกงาน ระบบการแนะแนวอาชีพ และการบรรจุซึ่งนำไปสู่การจัดการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานอย่างแท้จริง และต้องการพัฒนาทักษะของแรงงานในสถานประกอบการให้มีการแข่งขันในระดับสากลได้ ซึ่งวิธีที่จะนำมาซึ่งทักษะของแรงงานที่สามารถทำงานและแข่งขันในตลาดโลกได้ต้องฝึกทักษะให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วทำให้การจัดการศึกษาด้านอาชีวศึกษาไม่สามารถจัดการศึกษาทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี จึงส่งผลให้นักเรียนที่จบการศึกษาด้านอาชีวศึกษาขาดทักษะและประสบการณ์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว กรมอาชีวศึกษาจึงได้พยายามจัดให้มีการเรียนการสอนแนวใหม่เพื่อลดช่องว่างระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ โดยจัดให้มีการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับการศึกษาต่าง ๆ โดยเฉพาะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปรับปรุงต่อเนื่องคือพุทธศักราช 2533 เน้นด้านการฝึกงานอาชีพที่ใช้เทคโนโลยีโดยปฏิบัติจนเกิดทักษะ คุณธรรม และสติปัญญาสามารถจัดการเชิงธุรกิจอุตสาหกรรม และเชิงเทคโนโลยีตลอดจนอาชีวศึกษาครบวงจร ซึ่งมีการกำหนดให้นักเรียนทุกคนต้องออกฝึกงานในสถานประกอบการ

ในปีการศึกษา 2538 กรมอาชีวศึกษาได้จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training : DVT) ขึ้น โดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ (Co-operative and Training) ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และเริ่มรับนักศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 โดยทั่วไป หลักสูตรนี้จะใช้เวลาเรียนและปฏิบัติ 3 ปี ซึ่งสถานศึกษามีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบในการสอนภาคทฤษฎีและปฏิบัติเบื้องต้น ส่วนสถานประกอบการจะดูแลรับผิดชอบในการฝึกปฏิบัติวิชาชีพเฉพาะตามหลักสูตร ซึ่งระยะเวลาเรียนและฝึกอบรมส่วนใหญ่จะอยู่ในสถานประกอบการ เช่น 1 สัปดาห์จะเรียนในสถานศึกษา 1-2 วัน และฝึกงานในสถานประกอบการ 3-4 วัน ในระหว่างการฝึกอบรมผู้ฝึกหัดจะต้องมีสมุดรายงานประจำตัว ซึ่งผู้สอนจากสถานศึกษาและครูฝึกในสถานประกอบการจะร่วมกันประเมินและพิจารณาผลงานให้เป็นไปตามหลักสูตร

ซึ่งการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีดังกล่าว กรมอาชีวศึกษาได้ทำการเปิดการเรียนการสอนในสถานศึกษาเป็นโครงการนำร่อง โดยได้รับการสนับสนุนจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน และได้ดำเนินการในโครงการจนถึงปัจจุบันแบ่งออกเป็น 3 ระยะคือ

โครงการระยะที่ 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2531 - พ.ศ. 2534 ได้จัดโครงการนำร่องรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน - โรงงาน (Dual System) ที่วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์ จังหวัดสระบุรี ในสาขาวิชาช่างซ่อมบำรุงอุตสาหกรรม

โครงการระยะที่ 2 ระหว่างปี พ.ศ. 2534 -2538 ได้ดำเนินการต่อเนื่องจากโครงการระยะที่ 1 ซึ่งประสบความสำเร็จ และกรมอาชีวศึกษาเห็นสมควรให้เปลี่ยนชื่อจากการจัดอาชีวศึกษาระบบโรงเรียนโรงงานเป็นการจัด “อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี” ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535

สถานศึกษาที่เข้าร่วมในโครงการระยะที่ 2 ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคระยอง วิทยาลัยเทคนิคสมุทรสงคราม วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคฉะเชิงเทรา วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี วิทยาลัยสารพัดช่างนครราชสีมา วิทยาลัยอาชีวศึกษาเพชรบุรี วิทยาลัยศิลปหัตถกรรมกรุงเทพ วิทยาลัยเกษตรกรรมอุดรธานี สาขาวิชาที่เปิดสอนคือ ช่างซ่อมบำรุงโรงงานอุตสาหกรรม ช่างพลาสติก ช่างพิมพ์ ช่างแม่พิมพ์ ช่างเครื่องมือตัดและขึ้นรูป ช่างยนต์ การโรงแรม โคนม ประมงน้ำจืด หัตถกรรมเครื่องหวาย จำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมในโครงการ 880 คน สถานประกอบการที่เข้าร่วมในโครงการ 188 แห่ง นักเรียนที่จบได้ประกาศนียบัตรผู้ชำนาญงาน

โครงการระยะที่ 3 ระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2538 - กรกฎาคม พ.ศ. 2542 จุดประสงค์ของโครงการคือ การขยายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้ครอบคลุมทั่วประเทศ และมีนโยบายให้สถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เปิดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีทุกสถานศึกษาและผู้จบการศึกษาจะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เป็นการปรับจุดอ่อนของระยะที่ 2

วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาหลายสถานศึกษาทั่วประเทศ ได้ทำการจัดการเรียนการสอน สาขาช่างอุตสาหกรรมระบบทวิภาคีตั้งแต่ปี 2538 -2542 ซึ่งวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ทั้ง 14 วิทยาลัยได้สนองนโยบายกรมอาชีวศึกษาและได้เล็งเห็นถึงความสำคัญต่อระบบทวิภาคีซึ่งจะสามารถสนองตอบตลาดแรงงานในภาคใต้ได้ เพราะรัฐบาลได้มีนโยบายชัดเจนที่จะพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคใต้ (Southern Seabord) ซึ่งจะทำให้ภาคใต้มีโรงงานอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้นและจะทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะตามมาภายหลังได้ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจะสามารถผลิตกำลังคนที่มีฝีมือทักษะและประสบการณ์ สนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรมในภาคใต้ได้จึงมีการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 เรื่อยมา ในระยะเริ่มต้นคือปีการศึกษา 2538 การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีสถานประกอบการที่รับนักเรียนเข้าฝึกจำนวนมาก และในปีการศึกษา ต่อ ๆ มา มีปริมาณการรับนักเรียนน้อยลงตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลทางภาคใต้ได้มีการชะลอโครงการและสถานประกอบการมีนักเรียนระบบทวิภาคีรุ่นแรก ๆ ได้ฝึกงานอยู่แล้ว จึงทำให้สถานประกอบการมีความต้องการนักเรียนระบบทวิภาคีน้อยลง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้เพื่อการอื่นได้

จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การผลิตนักเรียนระบบทวิภาคีในภาคใต้มีปริมาณลดลง (สุนันนิเทศก์ อาชีวศึกษาภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา 2541:45) เนื่องจากนักเรียนเป็นปัจจัยในการจัดการเรียนการสอนเมื่อนักเรียนลดลงก็จะเกิดปัญหาดังนั้นควรมีการศึกษาหาสาเหตุถึงจำนวนที่ลดลงของนักเรียนจากการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 จนกระทั่งถึงปัจจุบันยังพบปัญหาสำคัญหลายประการจากผลการประชุมของอนุกรรมการ

เฉพาะกิจเพื่อพิจารณาคำเนิการจัดอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพระบบทวิภาคีแห่งชาติเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2539 ซึ่งได้พิจารณาเรื่องการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย พบว่าการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีปัญหาการดำเนินการหลายประการ (สำนักงานเลขาธิการ กรอ. พอ. 2539 : 149) และปัญหาหนึ่งในจำนวนหลาย ๆ ปัญหาคือปัญหาที่เกิดจากทางนักเรียนและผู้ปกครองเช่นเดียวกับผลสรุปของสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในการสัมมนา หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประจำปีการศึกษา 2541 ที่โรงแรมระยองออกคิดส์ จังหวัดระยอง เมื่อวันที่ 18 - 20 มีนาคม พ.ศ. 2541 ซึ่งสรุปปัญหาการจัดการอาชีวศึกษาได้พบปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีทั้ง 3 ส่วนคือ ปัญหาที่เกิดจากสถานศึกษา จากสถานประกอบการ และจากนักเรียนและผู้ปกครอง

นักเรียนและผู้ปกครองนั้นถือว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการศึกษา เพราะถือว่าเป็นปัจจัยในการจัดการศึกษา ซึ่งบทบาทของนักเรียนที่เข้าเรียนระบบทวิภาคีนั้นมีการเปลี่ยนแปลงต่างจากนักเรียนที่เรียนในระบบปกติหลายประการ ซึ่งนักเรียนที่เข้าเรียนในระบบทวิภาคีนั้นนักเรียนจะต้องให้ความสนใจต่อการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี เพราะการเรียนการสอนระบบทวิภาคีนั้นนักเรียนจะต้องฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ บางครั้งอาจต้องทำงานหนักเกินไป และนักเรียนจะต้องรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนการสอน เช่นบันทึกเวลาการฝึก บันทึกผลการปฏิบัติงาน ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นองค์ประกอบของการฝึกในระบบทวิภาคี ถ้านักเรียนไม่สนใจไม่ตั้งใจ ไม่อดทนก็จะส่งผลกระทบต่อการศึกษา ซึ่งต่างกับนักเรียนในระบบปกติที่มีครู - อาจารย์ คอยควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดในสถานศึกษา

จากการสัมมนาประจำปี 2541 กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา (2541 : 4) ได้สรุปปัญหาที่เกิดขึ้นจากนักเรียนและผู้ปกครองหลายประการซึ่งส่งผลต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เช่น ปัญหาความรู้พื้นฐานด้านวิชาชีพของนักเรียนเป็นอุปสรรคต่อการฝึกงาน ปัญหา นักเรียนไม่ยอมเรียนแต่ผู้ปกครองให้เรียน ปัญหา นักเรียนขาดความอดทนต่อการฝึกงาน ปัญหา นักเรียนละเลยในการบันทึกเวลาและรายงานผลการปฏิบัติงาน ปัญหา สถานประกอบการไม่สอนมุ่งแต่ใช้แรงงานราคาถูก ปัญหา นักเรียนและผู้ปกครองไม่เข้าใจระบบทวิภาคีเท่าที่ควร จึงส่งผลให้นักเรียนที่เข้าเรียนระบบทวิภาคี ลาออกกลางคัน และมีจำนวนลดลง ปัญหา ด้านวุฒิภาวะของนักเรียนยังไม่พร้อม ประเด็นปัญหาดังกล่าวทำให้เป็นอุปสรรคต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี นอกจากนี้ นักเรียนยังไม่ค่อยจะรู้จักกับระบบทวิภาคีซึ่งมีความแตกต่างกับระบบการเรียนแบบปกติอยู่พอสมควร ซึ่งบางครั้งผู้ปกครองซึ่งมีส่วนร่วมตัดสินใจและสนับสนุนนักเรียนก็ยังไม่คุ้นเคยกับระบบทวิภาคี อาจมองว่านักเรียนที่เข้ามาเรียนในระบบทวิภาคีนั้นจะเข้าไปทำงานในสถานประกอบการมากกว่าการที่จะได้เรียนในชั้นเรียนหรือสถานศึกษาซึ่งอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ปกครองอาจไม่สนับสนุนให้นักเรียนได้เข้าเรียนในระบบทวิภาคี ซึ่งสภาพปัญหาของแต่ละสถานศึกษาย่อมมีแตกต่างกันไปบ้างและเหมือนกันบ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจัดการของแต่ละสถานศึกษา และการแก้ปัญหาระยะแรกนั้นกรมอาชีวศึกษาได้แก้ปัญหาด้วยการจัดทำคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิ

ทวิภาคีเพื่อให้สถานศึกษาได้ใช้เป็นกรอบในการดำเนินการ นักเรียนและผู้ปกครองซึ่งมีความสำคัญต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี คือนักเรียนเป็นปัจจัยป้อนให้กับระบบการศึกษาที่ระบบทวิภาคี และต้องปฏิบัติตามแนวทางและข้อกำหนดของสถานศึกษาร่วมกับสถานประกอบการในการเรียนและการฝึก ผู้ปกครองเป็นผู้ให้การสนับสนุนนักเรียนและมีส่วนในการทำสัญญาฝึกอาชีพของนักเรียนกับสถานประกอบการ อีกทั้งการดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้ดำเนินการเกิน 3 ปีเป็นการดำเนินการเรียนการสอนครบตามวาระของการใช้หลักสูตร (Implementation) ซึ่งมีนักเรียนที่เรียนระบบทวิภาคีจบออกไปบ้างแล้ว สมควรมีการติดตามประเมินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีถึงการดำเนินการที่ผ่านมาว่านักเรียนและผู้ปกครองและนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและได้ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีหรือไม่ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงให้มีความสมบูรณ์จึงควรมีการวิจัยเพื่อนำผลการวิจัยมาปรับปรุงการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 1.2.2 เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียนและผู้ปกครอง
- 1.2.3 เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนและผู้ปกครองในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาคือ
 1. กลุ่มช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม
 2. กลุ่มช่างเคหะภัณฑ์ ช่างก่อสร้าง
 3. กลุ่มช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์
- 1.2.4 เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติของนักเรียนและผู้ปกครองในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจำแนกตามกลุ่มตามสาขาวิชา

1.3 สมมุติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่จำแนกต่างกลุ่มตามสาขาวิชา มีความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไม่แตกต่างกัน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าการฝึกอาชีพที่ผู้ปกครองของนักเรียนที่จำแนกต่างกลุ่มตามสาขาวิชา มีความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีไม่แตกต่างกัน

1.4 ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดในการวิจัย

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ.2538 เป็นการจัดการอาชีวศึกษาที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการซึ่งการเรียนระบบทวิภาคีตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ.2538 จะใช้เวลาเรียน 3 ปี นักเรียนจะต้องเรียนทั้งในสถานศึกษา และฝึกอาชีพในสถานประกอบการเพื่อให้เกิดทักษะทางวิชาชีพและมีประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของสถานประกอบการหรือศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ ซึ่งนักเรียนและผู้ปกครองต้องมีความรู้ความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่กรมอาชีวศึกษาได้จัดทำคู่มือคือความรู้ความเข้าใจ ของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการเรียนระบบทวิภาคีและการปฏิบัติของนักเรียนในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำนวน 6 ด้านคือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ด้านการสำเร็จการศึกษา และของผู้ปกครองจำนวน 5 ด้านคือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียนและผู้ปกครอง

1.6 ตัวแปรที่จะศึกษา

1.6.1 ตัวแปรต้น แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ

- 1.6.1.1 กลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม
- 1.6.1.2 กลุ่มสาขาวิชาช่างเคหะภัณฑ์ ช่างก่อสร้าง
- 1.6.1.3 กลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์

1.6.2 ตัวแปรตามได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ทวิภาคี

- 1.6.2.2 การปฏิบัติหน้าที่ของนักเรียนตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 1.6.2.3 ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1.6.2.4 การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปกครองตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคี

1.7 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.7.1 ประชากร

1. นักเรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ระบบทวิภาคี ที่กำลังเรียนระดับปวช.3 ในปีการศึกษา 2542 ของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคใต้ 12 แห่ง จำนวน 776 คน

2. ผู้ปกครองของนักเรียนระบบทวิภาคีประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ระบบทวิภาคี ที่กำลังเรียนระดับปวช.3 ในปีการศึกษา 2542 ของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคใต้ 12 แห่ง จำนวน 776 คน

1.7.2 กลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากตัวอย่าง ประกอบด้วย

1. กลุ่มนักเรียน จำนวน 300 คน
2. กลุ่มผู้ปกครองของนักเรียนตัวอย่าง จำนวน 300 คน

1.8 ขอบเขตพื้นที่หรือทางภูมิศาสตร์

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติของนักเรียนและผู้ปกครองต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ ที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 เป็นต้นมาเท่านั้น

1.9 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1.9.1 นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่เรียนในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ระบบทวิภาคี ที่กำลังเรียนระดับปวช. 3 ในปีการศึกษา 2542 ของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ สังกัดกรมอาชีวศึกษา

1.9.2 ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ-แม่ หรือผู้ที่รับผิดชอบนักเรียนในระหว่างที่ศึกษา โดยเป็นผู้ที่ไม่ทำสัญญาการฝึกอาชีพ กับสถานประกอบการ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.9.3 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง ความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ให้เป็นไปตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538

1.9.4 **ช่างอุตสาหกรรม** หมายถึง สาขาช่างอุตสาหกรรมที่ใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ได้แก่ ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม ช่างเคหะภัณฑ์ ช่างก่อสร้าง ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์

1.9.5 **สถานศึกษา** หมายถึงวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ที่สังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและมีนักเรียนระดับปวช.3 ในปีการศึกษา 2542 ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคชุมพร วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช วิทยาลัยเทคนิคตรัง วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง วิทยาลัยเทคนิคพังงา วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต วิทยาลัยเทคนิคยะลา วิทยาลัยเทคนิคระนอง วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี วิทยาลัยเทคนิคสตูล วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่

1.9.6 **สถานประกอบการ** หมายถึง บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด อู่ซ่อม หรือโรงงานอุตสาหกรรมที่รับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม เข้าฝึกอาชีพ

1.9.7 **การฝึกอาชีพ** หมายถึง การฝึกปฏิบัติงานจริง ในสถานประกอบการสำหรับนักศึกษา ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระบบทวิภาคี

1.9.8 **หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538** หมายถึง หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 2538 ที่นำมาใช้กับระบบทวิภาคีที่ต้องเรียนทฤษฎีและปฏิบัติงานเบื้องต้นในสถานศึกษา ประมาณ 2 วัน ต่อสัปดาห์ และฝึกอาชีพในสถานประกอบการประมาณ 3 - 4 วัน ต่อสัปดาห์

1.9.9 **คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี** หมายถึง คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่จัดทำขึ้น โดยกรมอาชีวศึกษา เมื่อปีพ.ศ.2541 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามหลักสูตรหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 2538

1.9.10 **ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนและผู้ปกครอง** หมายถึง ความรู้และความเข้าใจต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่ ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนดตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและหน้าที่ของนักเรียนและผู้ปกครองและความเข้าใจต่อการปฏิบัติตามหน้าที่ หมายถึง ความเข้าใจของนักเรียนและผู้ปกครองต่อหน้าที่ของนักเรียนที่ต้องปฏิบัติตามแนวทางของคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียน 6 ด้านคือ การเข้าเรียน การทำสัญญาฝึกอาชีพ การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ การเรียนและการฝึกอาชีพ การสำเร็จการศึกษา และของผู้ปกครอง 5 ด้านคือการเข้าเรียน การทำสัญญาฝึกอาชีพ การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา และการเข้าเรียนและสถานประกอบการ การเรียนและการฝึกอาชีพ ต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.9.11 **การปฏิบัติตามหน้าที่** หมายถึงการปฏิบัติหน้าที่ของนักเรียนและผู้ปกครองตามแนวทางของคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีว่าได้ปฏิบัติหรือไม่ซึ่งได้แก่การปฏิบัติของนักเรียนจำนวน 6 ด้าน และผู้ปกครองจำนวน 5 ด้าน

1.9.12 การเข้าเรียน หมายถึง การสอบถามรายละเอียด การสมัครเข้าเรียน การสอบคัดเลือก การขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน การลงทะเบียนชำระเงินตามข้อกำหนดของคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1.9.13 การทำสัญญาฝึกอาชีพ หมายถึง การลงนามในสัญญาฝึกอาชีพระหว่างสถานประกอบการกับผู้ปกครอง

1.9.14 การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ หมายถึง การบันทึกรายงานการฝึกภาคปฏิบัติของนักเรียนที่รับการฝึกจากสถานประกอบการ

1.9.15 การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ หมายถึง การปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการเป็นนักเรียนระบบทวิภาคีที่ระบุไว้ในคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1.9.16 การเรียนและการฝึกอาชีพ หมายถึง การเรียนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเบื้องต้นในสถานศึกษาและการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

1.9.17 การสำเร็จการศึกษา หมายถึง การจบการศึกษาภายใต้ข้อกำหนดของสถานศึกษาและสถานประกอบการที่สอดคล้องแนวทางตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการรับรู้และการให้ความร่วมมือปฏิบัติของนักเรียนและผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ.2538 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ของวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษา ในภาคใต้ จำนวน 12 สถานศึกษา โดยพิจารณาจากแนวทางการดำเนินงานของกรมอาชีวศึกษา และบทบาทของนักเรียนและผู้ปกครองในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่กรมอาชีวศึกษากำหนด

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงได้ศึกษาจากเอกสาร หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยตามลำดับต่อไปนี้

- 2.1 การอาชีวศึกษา
 - 2.1.1 ความหมายของการอาชีวศึกษา
 - 2.1.2 หลักการจัดการอาชีวศึกษา
- 2.2 การฝึกงาน
 - 2.2.1 รูปแบบการจัดฝึกงาน
 - 2.2.2 การจัดฝึกงานในสถานประกอบการ
 - 2.2.3 หลักในการจัดฝึกงาน
- 2.3 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 - 2.3.1 ความหมายของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
- 2.4 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในต่างประเทศ
 - 2.4.1 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศเยอรมัน
 - 2.4.2 การจัดการอาชีวศึกษาในประเทศออสเตรเลีย
- 2.5 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย
 - 2.5.1 ความเป็นมาของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย
 - 2.5.2 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

พระนครเหนือ

- 2.5.3 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของกรมอาชีวศึกษา

- 2.6 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คิดแบบนิ่งนอนใจ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.6.1 โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538

- 2.6.2 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา

- 2.6.3 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานประกอบการ

- 2.6.4 การประเมินผลการสอบและประกาศนียบัตร

- 2.6.5 แนวปฏิบัติในการดำเนินการ
- 2.6.6 หน้าที่ของสถานศึกษา
- 2.6.7 หน้าที่ของสถานประกอบการ
- 2.6.8 หน้าที่ของนักเรียนและผู้ปกครอง

2.1 การอาชีวศึกษา

2.1.1 ความหมายของการอาชีวศึกษา

ภิญโญ สาร (2523:331) ได้ให้ทัศนะว่า การอาชีวศึกษา หมายถึง การศึกษาวิชาชีพที่จะนำไปประกอบอาชีพทุกชนิดเพื่อดำรงชีวิต โดยมีโรงเรียนหรือสถานศึกษา และครูเป็นผู้สอน มีผู้สนับสนุนและควบคุมให้ตรงกับความต้องการของสังคมและตลาดแรงงาน

วิเวก ปางพุดพิงศ์ (2523:1) กล่าวว่า การอาชีวศึกษาเป็นการศึกษาวิชาชีพที่มุ่งให้การศึกษาและการฝึกอบรมกำลังคนในระดับต่าง ๆ ตามความต้องการของท้องถิ่นและสังคมการศึกษาวิชาชีพนี้อาจดำเนินการได้ทั้งในระบบโรงเรียน กล่าวคือ มีหลักสูตร มีการกำหนดเวลาศึกษาอบรมแน่นอน และการดำเนินการนอกโรงเรียน เช่น จากพ่อแม่ จากครอบครัว จากการทำงาน จากโรงงาน และจากการแนะนำอบรมส่งเสริมของหน่วยงานของเอกชน หรือราชการ เป็นต้น

วิรัช กุมุทมาศ (2528:49) กล่าวคือ การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษา เพื่อเตรียมบุคคลให้มีอาชีพเป็นหลักฐานในอนาคต และเพื่อช่วยเหลือผู้ที่มีอาชีพอยู่แล้วให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพของตนหรือเปลี่ยนอาชีพใหม่ที่ดีกว่าเดิม

Good. (1973:603) กล่าวว่า Vocational Education หมายถึง โปรแกรมการศึกษา ซึ่งมีระดับต่ำกว่าระดับมหาวิทยาลัย มีจุดมุ่งหมายเพื่อฝึกอบรมบุคคลออกไปประกอบอาชีพ หรือเพื่อพัฒนาแรงงานฝีมือที่มีงานทำอยู่แล้ว ให้มีแรงงานฝีมือระดับสูงขึ้น การศึกษาดังกล่าวรวมแขนงวิชาชีพต่าง ๆ เหล่านี้คือการอุตสาหกรรม ช่างเทคนิค การเกษตร การพาณิชย์ การคหกรรม

อ้างอิงคำนิยามของการอาชีวศึกษาดังที่ UNESCO ได้ระบุไว้ ดังนี้ การอาชีวศึกษา คือ การศึกษาเพื่อเตรียมบุคลากรด้านฝีมือระดับคุณวุฒิที่ต่ำกว่าปริญญา สำหรับอาชีพหนึ่ง หรือกลุ่มอาชีพช่างและงานต่าง ๆ อาชีวศึกษาตามปกติจัดขึ้นในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จะต้องจัดให้มีการศึกษาวิชาพื้นฐานทั่วไป วิชาทฤษฎีสัมพันธ์ และฝึกภาคปฏิบัติ เพื่อพัฒนาฝีมือที่ต้องการสำหรับอาชีพหนึ่ง ๆ สัดส่วนของวิชาต่าง ๆ จะแตกต่างกัน แต่ตามปกติแล้วจะต้องเน้นการฝึกภาคปฏิบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ Powell (อ้างใน เมธี ปิณฑนนท์. 2530:148-149) ได้กล่าวถึงหลักการจัดการอาชีวศึกษาไว้

ไว้ดังนี้

1. การอาชีวศึกษาเป็นการเตรียมบุคคลเข้าสู่อาชีพ และทำงานต่อไปด้วยความสำเร็จ
2. เป้าหมายของการอาชีวศึกษา คือ มุ่งทำงานและสัมพันธ์กับการมีงานทำ

3. การอาชีวศึกษาต้องสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม และวุฒิภาวะของนักศึกษา

4. การอาชีวศึกษาจัดให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ได้ในฐานะพลเมืองที่ดีของสังคม

5. การอาชีวศึกษาจัดให้นักศึกษา มีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการเข้าสู่อาชีพได้

6. แต่ละบุคคลที่มีสิทธิ์จะเลือกอาชีพที่ตนปรารถนาได้

7. รัฐมีหน้าที่ที่จะจัดให้รายบุคคลได้รับการฝึก เพื่อประกอบอาชีพได้ ตามที่แต่ละบุคคลได้ตั้งเป้าหมายไว้

8. ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษาจะสูง ถ้าจัดสภาพแวดล้อมให้ผู้เรียนได้รับการฝึก โดยจำลองสภาพแวดล้อมการทำงานให้เหมือนสภาพเมื่อจะไปทำงานจริง

9. การฝึกอาชีพจะมีประสิทธิผล เมื่องานฝึกกระทำในลักษณะเดียวกันกับงานจริง นั่นคือใช้ขั้นตอนการทำงาน เครื่องมือ และเครื่องจักร เช่นเดียวกับที่ใช้ในการทำงานจริงในอาชีพนั่น

10. ประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษาจะสูง เมื่อจัดให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคลได้ใช้ความสนใจนิสัย ความถนัด และมั่นคงของผู้นั้นอย่างเต็มที่

11. การฝึกอาชีพของแต่ละอาชีพช่าง หรืองานจะมีประสิทธิผล ก็ต่อเมื่อได้จัดให้แก่กลุ่มที่ต้องการและได้รับประโยชน์จากการฝึกเท่านั้น

12. การฝึกอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องฝึกประสบการณ์เฉพาะด้านหลาย ๆ ครั้ง เพื่อสร้างนิสัยที่ถูกต้องในการทำและการคิด จนกระทั่งนิสัยที่ต้องการ ได้พัฒนาขึ้นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นในการหางานทำ

13. การฝึกอาชีพจะมีประสิทธิผลยิ่งขึ้นอยู่กับครูฝึก ซึ่งจะต้องมีประสบการณ์วิชาชีพในการประยุกต์ทักษะ และความรู้ในการปฏิบัติงานและขบวนการ การทำงานของสิ่งที่ตนสอน

14. สำหรับแต่ละอาชีพ ผู้ฝึกจะต้องมีความสามารถในการผลิตชิ้นดําระดับหนึ่ง เพื่อที่จะทำงานและรักษาตำแหน่งงานไว้ได้ ถ้าการอาชีวศึกษาไม่สามารถจัดได้ถึงขั้นนี้แล้ว ก็จะไม่มีความประสิทธิผลทั้งสำหรับรายบุคคล และสำหรับสังคม

15. การสร้างนิสัยการปฏิบัติงาน จะได้ผลต่อเมื่อผู้ฝึกได้ทำงานจริง ไม่ใช่ทำแบบฝึกหัดหรือทำงานปลอม

16. แหล่งของเนื้อหาสาระที่เชื่อถือได้ของการฝึกเฉพาะแต่ละอาชีพ มาจากแหล่งเดียวเท่านั้น คือ จากประสบการณ์ของผู้ชำนาญงานของอาชีพนั่น

17. สำหรับแต่ละอาชีพ จะมีเนื้อหาอยู่จำนวนหนึ่งซึ่งเป็นของอาชีพนั่น โดยเฉพาะ และไม่มีคุณค่าในทางปฏิบัติสำหรับอาชีพอื่น

18. การอาชีวศึกษาจะบริการแก่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ ก็ต่อเมื่อสามารถบริการในเรื่องที่มีคนต้องการ และผู้ต้องการได้ประโยชน์มากที่สุด

19. การอาชีวศึกษาที่มีประสิทธิภาพ จะแปรผันตามวิธีการสอน และความสัมพันธ์กับผู้เรียนจึงควรพิถีพิถันพิจารณาคุณลักษณะพิเศษของกลุ่มที่เรียนและผู้สอนด้วย

20. การบริหารอาชีวศึกษา จะมีประสิทธิภาพต่อเมื่อมีการจัดการในลักษณะยืดหยุ่น แทนการมีมาตรฐานที่ตายตัวเกินไป

21. ขณะที่ควรพยายามลดค่าใช้จ่ายต่อหัว แต่ก็ต้องใช้งบประมาณขั้นต่ำจำนวนหนึ่ง ซึ่งถ้าจ่ายต่ำกว่านี้แล้ว จะไม่สามารถจัดการอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิผลได้ และถ้าไม่สามารถสนับสนุนงบประมาณขั้นต่ำนี้แล้ว ก็ไม่สมควรที่จะจัดให้มีระบบอาชีวศึกษา

2.2 การฝึกงาน

การฝึกงาน เป็นกระบวนการที่จะทำให้นักเรียน นักศึกษา หรือผู้รับการฝึกได้มีความรู้ความเข้าใจ มีประสบการณ์ และทักษะในการทำงาน เพื่อการเตรียมความพร้อมในการก้าวไปสู่โลกของการประกอบอาชีพ การฝึกงานจะทำให้นักเรียนหรือเยาวชน มีความพร้อมที่จะเป็นผู้เชื่อมโยงช่องว่าง ระหว่างโรงเรียนและการทำงานให้ประสานสัมพันธ์กัน

2.2.1 รูปแบบการจัดฝึกงาน

การจัดฝึกงานเพื่อเตรียมกำลังคนออกไปประกอบอาชีพนั้น มีหลายรูปแบบ ซึ่งสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการประสานงานกับภาคเอกชน ในการพัฒนากำลังคนระดับกลางด้านอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพ ได้จำแนกรูปแบบของการฝึกงานอาชีพเป็น 3 รูปแบบใหญ่ ๆ คือ

รูปแบบที่ 1 จัดในสถานศึกษาฝึกอาชีพแต่เพียงอย่างเดียว ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ

รูปแบบที่ 2 จัดในสถานศึกษา ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยส่วนหนึ่งของการฝึกปฏิบัติ จะส่งนักศึกษาไปฝึกงานในสถานประกอบการ

รูปแบบที่ 3 จัดในลักษณะของนักศึกษาฝึกหัด โดยเรียนทฤษฎีในสถานศึกษา และฝึกปฏิบัติส่วนใหญ่ในสถานประกอบการนุคูลากรนั้นเป็นนุคูลากรของสถานประกอบการรูปแบบนี้เป็นที่รู้จักกันว่าเป็นการฝึกในระบบทวิภาคี หรือช่างฝึกหัด (Dual System)

วิรัช กุมาทมาศ (2528 : 69) จำแนกรูปแบบของการฝึกงาน อาจจำแนกตามเวลาที่ใช้ในการฝึกงานเป็น 2 ประเภท คือ การฝึกงานในเวลาราชการ และการฝึกงานนอกเวลาราชการ ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสาร (Full-time Course) เป็นหลักสูตรที่เรียนตามปกติในโรงเรียนหรือ

ไม่ว่าวิทยาลัยเทคนิค ซึ่งจัดการฝึกงานในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นแบบ on-the-job training คือ เป็น

กระบวนการเรียนรู้และหาประสบการณ์จากการทำงานจริง จากคนงาน หัวหน้างาน ผู้ชำนาญงานพิเศษ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายอบรมซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำการทำงานให้กับผู้เรียนทางช่างเทคนิค เพื่อ

ให้มีความรู้ ความชำนาญ และความสามารถในการทำงานมากขึ้น และวิธีการจัดการฝึกงาน อาจจัดตามช่วงเวลา ดังนี้

1.1 จัดฝึกงานในช่วงปิดภาคเรียน โดยใช้ระยะเวลาสั้น ๆ วิธีนี้เป็นที่นิยมกันมา

1.2 จัดการฝึกงานควบคู่ไปกับการเรียน อาจเป็นบางเดือน หรือตลอดภาคเรียนอาจฝึกงานในช่วงเช้าแล้วกลับมาเรียนในตอนเย็นก็ได้ วิธีนี้จะจัดก่อนการเรียนปีสุดท้ายของการศึกษา หลักสูตรนี้ เรียกว่า Sandwich Course

2. นอกเวลาราชการ (Part-time Course) เป็นหลักสูตรที่เรียนนอกเวลาปกติในโรงเรียน เทคนิคซึ่งแบ่งเป็น 3 แบบ คือ

2.1 หลักสูตรเรียนในวันหยุด (Day-release Course) จัดขึ้นสำหรับผู้ที่มิงานทำเต็มเวลาทั้งวัน ผู้เรียนจะเรียนในวันหยุดงานประจำสัปดาห์ และในตอนเย็นหลังจากเลิกงานอีกหนึ่งหรือสองครั้งต่อสัปดาห์ หลักสูตรนี้ได้จัดขึ้นในประเทศสิงคโปร์

2.2 หลักสูตรแบบ Block Release เป็นหลักสูตรที่กำหนดให้ผู้เรียนที่จะออกฝึกงานได้เรียนวิชาต่าง ๆ ที่จำเป็นให้จบภายในเวลาจำกัด เพื่อให้มีระยะเวลาช่วงหลักติดต่อกัน ยาวนานพอที่จะฝึกงานได้ กลุ่มผู้เรียนจะฝึกงานหมุนเวียนกันไป

2.3 หลักสูตรเรียนภาคค่ำ (Evening Course) คล้ายกับหลักสูตรในข้อ 2.1 แต่เปลี่ยนเวลาเรียนเป็นตอนค่ำ สามหรือสี่ครั้งต่อสัปดาห์

ชนะ กสิภร (2523 : 40) ได้กล่าวถึง แนวทางการจัดระบบการเรียนการสอนวิชาชีพทางอุตสาหกรรมว่ามี 4 ระบบ คือ

1. ระบบโรงเรียนอาชีวศึกษา เป็นระบบซึ่งประเทศที่มีการขยายตัวทางอุตสาหกรรมไม่มากนักนิยมเริ่มจัดทำก่อนเช่น ประเทศไทย เป็นต้น วิธีการในระบบนี้ อาศัยช่างที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนและวิทยาลัยอาชีวศึกษาซึ่งมีหลักในการฝึกอาชีพด้วยการเน้นหนัก การฝึกทักษะเป็นอย่างมาก ทำการถ่ายทอดความรู้ และทักษะการปฏิบัติงานให้กับผู้เรียน

2. ระบบช่างฝึกหัด (Apprenticeship) เป็นระบบที่มีการจัดการเรียนการสอน โดยอาศัยความร่วมมือ หรือการทำงานอย่างประสานกันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ กล่าวคือ ผู้เรียนจะเรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษาและฝึกภาคปฏิบัติในโรงงานอุตสาหกรรมของสถานประกอบการถ้าโรงงานของสถานประกอบการมีขนาดใหญ่ก็สามารถ แบ่งเวลาการฝึกสำหรับผู้เรียน แยกไว้ต่างหากได้

3. ระบบโรงเรียนและโรงงานอุตสาหกรรมสลับกันหรือประกอบกันระบบนี้มีวิธีการดังเช่นสถาบันการศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษากำลังปฏิบัติอยู่นั้นคือการส่งนักศึกษาออกฝึกงานในสถานประกอบการ และการปฏิบัติในระบบนี้ที่ควรคำนึงถึง และยึดถือเป็นแนวทาง คือ

3.1 เกี่ยวกับตัวผู้ฝึกงาน คือ นักศึกษา

3.1.1 ต้องมีความเต็มใจและประสงค์ที่จะฝึกงาน

3.1.2 มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการปฏิบัติงานพอสมควร

3.2 เกี่ยวกับสถานศึกษา

3.2.1 หาสถานที่ฝึกงานให้นักศึกษา

3.2.2 จัดส่งอาจารย์หรือผู้สอนคอยควบคุม ดูแล และติดตามการฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษาอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ นอกจากนี้ ต้องคอยช่วยเหลือแก้ไขปัญหาต่าง และเป็นທີ່ปรึกษาแก่นักศึกษาคด้วย

3.2.3 ส่งนักศึกษาไปฝึกงานในแต่ละหน่วยงานอุตสาหกรรมด้วยจำนวนไม่มากนักเพื่อผู้รับจะรู้สึกยินดีและให้ความร่วมมือในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงานและอาจจ่ายเบี้ยเลี้ยงให้นักศึกษา

3.3 เกี่ยวกับสถานประกอบการ

3.3.1 ให้ความร่วมมือในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน

3.3.2 อาจจ่ายเบี้ยเลี้ยงให้นักศึกษาตามสมควร

3.3.3 จัดพี่เลี้ยงช่วยดูแลการฝึกงานให้

3.3.4 พี่เลี้ยงควรมีความรู้ ความสนใจ ที่จะช่วยฝึกงานให้นักศึกษาคด้วยเช่นกัน

4. ระบบศูนย์ฝึกวิชาชีพ เป็นระบบที่อาจจัดขึ้นในโรงงานอุตสาหกรรมหรือศูนย์ฝึกอาชีพของหน่วยงานอุตสาหกรรมแต่ละหน่วย อาจเป็นของรัฐบาลหรือเอกชนก็ได้ เช่น โรงเรียนวิศวกรรมรถไฟ ศูนย์ฝึกช่างไฟฟ้าของการไฟฟ้านครหลวง เป็นต้น

จากแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาและการจัดฝึกงาน อาจสรุปลักษณะการจัดฝึกงานในระบบอาชีวศึกษาได้ 3 ลักษณะ คือ

1. การจัดฝึกงานในสถานศึกษา
2. การจัดฝึกงานในสถานประกอบการ
3. การจัดฝึกงานระบบช่างฝึกหัด

2.2.2 การจัดฝึกงานในสถานประกอบการ

การจัดการฝึกงานอาชีพในสถานประกอบการ สามารถฝึกฝนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติการฝึกงานด้วยเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ในการทำงาน เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพต่อไป โดยปกติแล้วการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้น ไม่สามารถจัดประสบการณ์จริงด้านการทำงานแก่ผู้เรียนได้ เพราะโรงเรียนมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถจะคงไว้ซึ่งความทันสมัยในด้านการปฏิบัติและด้านอุปกรณ์หรือเครื่องมือต่าง ๆ ได้ ดังที่สถานประกอบการมีอยู่ อีกทั้งโรงเรียนไม่สามารถจะจัดการเรียนการสอน และจัดมวลประสบการณ์ในการทำงานให้นักเรียนในทุกแง่มุมได้

วิชัย ตันศิริ (2530 : 69) ได้ให้ความสำคัญต่อการร่วมมือกันระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาชีพ โดยกล่าวว่าควรมีการสร้าง ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างโลกของการศึกษา และโลกของการทำงาน โดยใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นในชุมชนมาช่วยในการจัดการศึกษาให้มาก โดยนำทางให้ครู ผู้ปกครอง ผู้ชำนาญการในท้องถิ่น มีความร่วมมือในกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอน

จิต เอียดสังข์ (2535 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสมในการส่งนักเรียนฝึกงานในสถานประกอบการ พบว่า ก่อนการส่งนักเรียนนักศึกษาออกฝึกงานในสถานประกอบการสถานศึกษาเตรียมความพร้อมในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญจำเป็น เป็นต้นว่า การให้คำแนะนำ นักศึกษา การจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง การทำความเข้าใจกับครู-อาจารย์ การรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานประกอบการและสภาพแวดล้อมของสถานประกอบการให้นักศึกษาทราบ

ฉวีวรรณ สุกรวัชรินทร์ (2535 : 176) ได้การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการการฝึกงานของนักศึกษา ประเภทบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ในด้านการวางแผนและการเตรียมการนั้น สถานประกอบการเห็นว่า การวางแผนในการกำหนดจุดมุ่งหมายการฝึกงานของนักศึกษาได้อย่างชัดเจนในทุกขั้นตอน ทั้งด้านการปฏิบัติมีปัญหาและความต้องการในระดับปานกลาง และมีปัญหาในการกำหนดเกณฑ์ คุณสมบัติของนักศึกษาฝึกงาน ส่วนการนิเทศการฝึกงานนั้นมีการปฏิบัติในระดับปานกลาง มีปัญหาและความต้องการในระดับมาก

ชาติรี รัตนวงศ์ (2525 : 117-120) ได้ศึกษาปัญหาในการส่งนักศึกษาช่างเทคนิคของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ออกฝึกงานในหน่วยงานอุตสาหกรรม สรุปได้ว่า

1. ความรู้และทักษะที่นักศึกษาได้รับ ไม่สอดคล้องกับหลักสูตรภาคปฏิบัติ จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
2. อาจารย์ที่ควบคุมนักศึกษาให้ความสนใจ และเอาใจใส่ต่อนักศึกษาน้อยเกินไป
3. นักศึกษาไม่ค่อยทราบขั้นตอน และระเบียบวิธีปฏิบัติในการขอออกฝึกงาน
4. การออกฝึกงานในหน่วยงานอุตสาหกรรมมีส่วนทำให้ผลการเรียนของนักศึกษาดีด้อยลง และสำหรับความคาดหวังเกี่ยวกับการจัดการฝึกงานลักษณะการฝึกงานที่พึงประสงค์นั้นพบว่าหน่วยงานอุตสาหกรรมมีความต้องการและพึงพอใจในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงานและนักศึกษามีความต้องการและพึงพอใจในการออกฝึกงานในหน่วยงานอุตสาหกรรม เพราะทำให้นักศึกษาได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ต่าง ๆ จากการฝึกงาน

ทองหล้า สุนทร (2526 : 71) ได้ศึกษาเรื่อง สถานประกอบการในจังหวัดขอนแก่นกับความ ต้องการรับนักศึกษา ปวช. ฝึกงาน ผลการวิจัยได้ข้อสรุปว่า

1. สถานศึกษาต้องสอนทฤษฎีให้ละเอียดทุกสาขาวิชา เพื่อให้ให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เป็นอย่างดี และสามารถใช้ปฏิบัติงานได้
2. สถานศึกษาต้องปลูกฝังให้นักศึกษา มีความซื่อสัตย์สุจริต พุดจริง ทำจริง รักษาเครื่องมือ เครื่องใช้ให้ถูกวิธี รักษาเครื่องจักรกลที่มีราคาสูงได้ ใช้วัสดุทุกชนิดตามคำสั่งของผู้ควบคุมงาน และประหยัด
3. ต้องตั้งใจฝึกงานเพื่อรับประสบการณ์ และเกิดความชำนาญงานไม่เรียกร้องค่าบริการ ใด ๆ จากสถานประกอบการ

4. นักเรียนได้รับประสบการณ์ เทคนิค และวิธีการทำงานใหม่ ๆ จนเกิดความชำนาญเฉพาะอย่าง เป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

มานพ จันทรเทศ (2528:69-70) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบการฝึกอาชีพช่างฝีมือในอนาคต ร่วมกันระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนโดยใช้เทคนิคเดลฟาย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการจัดส่งนักศึกษาฝึกงานพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวอุตสาหกรรมระดับต่างๆควรได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติม และในด้านหลักสูตรการเรียนการสอนควรเน้นให้ได้ฝึกงานจริงในโรงงานของเอกชนโดยร่วมมือระหว่างสถาบันอาชีวอุตสาหกรรมและสถานประกอบการ โดยเฉพาะในด้านการส่งนักศึกษาเข้าฝึกงานในสถานประกอบการอุตสาหกรรมก่อนจบหลักสูตรซึ่งในเรื่องนี้รัฐบาลอาจช่วยในด้านการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงประโยชน์ระยะยาวของสถานประกอบการ อุตสาหกรรมรวมทั้งมาตรการลดหย่อนภาษีหรือสนับสนุนทางการเงินบางส่วนเท่าที่จำเป็น เป็นต้น

2.2.3 หลักในการจัดฝึกงาน

หลักในการจัดฝึกงานร่วมกัน ระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการว่า ควรมีลักษณะ ดังนี้

1. การเรียนการสอนในโรงเรียนต้อง ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ
 - 1.1 ความรู้พื้นฐานด้านแนวความคิด ความรู้ ทักษะ ความเข้าใจ และเจตคติที่มีต่อวิชาชีพเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเตรียมนักเรียนเพื่อประกอบอาชีพ
 - 1.2 ความรู้ แนวความคิด ทักษะ และเจตคติที่ดีของนักเรียนแต่ละคน ที่ควรจะมีเป็นพิเศษต่อการฝึกงานอาชีพ และความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน และการประกอบอาชีพในอนาคต
2. เลือกสถานที่ฝึกงานอาชีพซึ่งตามปกติแล้วควรมีหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งด้าน อุตสาหกรรมและหน่วยงานของรัฐบาลช่วยเหลือ และให้คำแนะนำด้านประสบการณ์ที่จะจัดให้นักเรียนเพื่อความสามารถในการประกอบอาชีพต่อไป
3. นักเรียนนักศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ด้านวิชาชีพ ตามจุดมุ่งหมายของวิชาอาชีพ คือการเตรียมนักเรียนเพื่อการประกอบอาชีพ
4. จัดเตรียมรายวิชาต่าง ๆ ที่จะช่วยพัฒนาความรู้ ด้านอาชีพ ทักษะ แนวคิด ตลอดจนเจตคติที่จำเป็นสำหรับนักเรียน ก่อนที่จะออกไปฝึกงานอาชีพ
5. วางแผนการฝึกงานอย่างเป็นลำดับขั้นตอน โดยการเขียนเป็นโครงการหรือคู่มือ เพื่อเป็นการชี้แนะว่า นักเรียนควรจะได้เรียนรู้ทักษะอะไร ที่ไหน เมื่อไร กับใคร เป็นต้น การวางแผนดังกล่าว อาจจะได้มาจากการวิเคราะห์ลักษณะงาน ผู้รับผิดชอบ และหน้าที่ที่ผู้เข้ารับการฝึกต้องปฏิบัติ เป็นต้น

6. จัดการนิเทศการฝึกงานอาชีพอย่างเพียงพอ ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับบุคลากรที่มีส่วนรับผิดชอบในโครงการฝึกงานอาชีพ เช่นนายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ ผู้จัดการช่างหรือเจ้าหน้าที่เทคนิคในสถานประกอบการนั้น ๆ และอาจารย์นิเทศ เป็นต้น

7. กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่ทำหน้าที่ในการประสานงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวมีคุณสมบัติอย่างเพียงพอ ในด้านความรู้ความสามารถ ทั้งด้านวิชาการ และวิชาชีพ ตลอดจนประสบการณ์ในการทำงานตามสาขาช่างอุตสาหกรรม

8. จัดเวลาในการประสานงานอย่างเพียงพอ โดยคำนึงถึงจำนวนผู้เข้ารับการศึกษา และบริเวณที่ตั้งของสถานฝึกงานอาชีพ เพื่อที่จะทำให้ผู้ประสานงานสามารถดำเนินการบริหาร การจัดการและปรับปรุงการฝึกงานอาชีพได้อย่างเต็มที่

9. จัดหาเครื่องอำนวยความสะดวกในห้องเรียน ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนอย่างเพียงพอและเหมาะสม เพราะในการเรียนการสอนนั้นต้องมีการเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของการเรียน

10. กำหนดนโยบาย และดำเนินนโยบายด้านวิชาอาชีพของโรงเรียน ให้สอดคล้องกับโครงการฝึกงานอาชีพที่กำหนดไว้ เพราะการดำเนินการดังกล่าวมีความจำเป็นต่อสถานประกอบการ ความรับผิดชอบ และหน้าที่ของผู้ประสานงาน

11. มีการจัดบันทึก หรือมีทะเบียนบันทึกเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพ ที่มีระบบระเบียบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรจะมีข้อมูลเป็นระเบียบเหมาะสม เพื่อติดตามผลความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของผู้รับการฝึก

12. ควรรับฟังความคิดเห็น และปฏิบัติตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการซึ่งอาจจะได้แก่ เจ้าของสถานประกอบการ ผู้ปกครองนักเรียน และตัวแทนของสถานศึกษา ในการบริหารและการประสานงาน

ในการพิจารณาความเหมาะสมของการจัดส่งนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการอาจพิจารณาจากเกณฑ์ ดังนี้

1. สถานประกอบการไม่ควรอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษามากนัก
2. งานที่ให้ฝึกควรสอดคล้องกับหลักสูตรของวิชาชีพนั้น ๆ
3. ระยะเวลาในการฝึกงานไม่ควรจำกัดแน่นอน ควรยืดหยุ่นตามลักษณะงานที่ฝึก
4. ควรให้ผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจสอบงานเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดที่นำเอกสารนี้ไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต
 เอกสารนี้เป็นการห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 ทำการวิจัยพบว่า

1. การหาสถานที่ฝึกงานที่ได้มาตรฐานและเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์กระทำได้ไม่ย้งนัก
2. ระยะเวลาที่ฝึกงานมีจำกัด ไม่เพียงพอที่จะสามารถวางแผนการฝึกได้อย่างละเอียด

3. นักศึกษาที่กำลังเรียน ไม่สามารถปฏิบัติงาน ได้อย่างจริงจัง

2.3 การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีซึ่งเป็นระบบที่พัฒนามาจากรูปแบบของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ที่ประสบผลสำเร็จในการจัดอาชีวศึกษา ในระบบนี้ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2535 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ที่มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกคนอย่างเท่าเทียมกับในด้านสติปัญญาทักษะและฝีมือแรงงานให้ก้าวทันเทคโนโลยี และความเจริญในยุคโลกาภิวัตน์เพื่อผลิต และพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ให้เป็นแรงงานที่มีฝีมือ มีความรู้ ทักษะในสาขาวิชาชีพ สามารถพัฒนาแรงงาน พัฒนาตนเอง ให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคมโดยให้ภาคเอกชน ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมกับภาค รัฐบาล ในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จรูญ ชูลาก (อ้างถึงในคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี 2541 : 1)

2.3.1 ความหมายของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาระบบฝึกหัดวิชาชีพ (Apprenticeship) ให้แก่ เยาวชนโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ตามความต้องการของสถาน ประกอบการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าเป็นช่างที่มีคุณภาพดีเยี่ยม โดยจะเป็นผู้ที่มีความสามารถทั้งด้าน ทักษะความรู้และความเชื่อมโยงในศรัทธาในวิชาชีพนั้น ๆ สำนักงาน โครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กรมอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (2536 : 3)

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training) เป็นการจัดการศึกษาให้แก่ เยาวชนโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการตามความต้องการของสถาน ประกอบการ

งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายความว่า งานที่สถานศึกษาร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในการจัดการอาชีวศึกษา (ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถาน ศึกษา ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2537)

อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นวิธีการจัดการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเกิดจากการประสาน ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา ช่วยกันดำเนินการเพื่อให้การเรียนการสอน เอกสารฝึกอาชีพของนักเรียนนักศึกษาบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรตามความต้องการของสถาน การค้า การประกอบกิจการ (พัชรีย์ สว่างทรัพย์. 2538 : 13) และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยภาพรวมอาจกล่าวได้ว่า เป็นระบบการจัดการศึกษาอาชีพที่ดำเนินการบนพื้นฐานของ ความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและสถานประกอบการในอันที่จะเตรียมเยาวชน ซึ่งมี คุณสมบัติพร้อมในสถานภาพของผู้ฝึกหัดงานให้กลายเป็นบุคลากรประจำที่มีความรู้ ความสามารถ

และความชำนาญในงานตามสาขาวิชาที่สถานประกอบการต้องการกำลังคนหลังจากการสำเร็จการศึกษาจากระบบดังกล่าวนี้ หรือกล่าวโดยสรุปก็คือการศึกษาอาชีพที่เป็นการเตรียมบุคลากร

- ของสถานประกอบการ (เยาวชนที่ศึกษา มีสถานภาพเป็นผู้ฝึกหัดงานของสถานประกอบการ)
- โดยสถานประกอบการ (สถานประกอบการร่วมรับผิดชอบในการให้ความรู้และฝึกปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดร่วมกับสถาบันการศึกษา)
- เพื่อสถานประกอบการ (ผู้สำเร็จการศึกษาจะเป็นบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในงานที่สถานประกอบการต้องการกำลังคนต่อไป)
- ด้วยความร่วมมือกับสถานศึกษา (สถานศึกษาจะเป็นองค์กรที่ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักในการดำรงชีวิต และหลักวิชาทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับงาน รวมทั้งทักษะพื้นฐาน)

2.4 การอาชีวศึกษาในต่างประเทศ

2.4.1 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศเยอรมัน

2.4.1.1 ระบบการศึกษาของการจัดการศึกษาในประเทศสหพันธ์ สาธารณรัฐเยอรมัน ประเทศเยอรมันเป็นสมาพันธ์สังคมนิยมประชาธิปไตย แบ่งการปกครองออกเป็นรัฐ

ต่าง ๆ 16 รัฐ ซึ่งแต่ละรัฐต่างรับผิดชอบจัดการศึกษาของตนเอง ภายใต้กฎเกณฑ์กว้าง ๆ ของรัฐบาลกลาง การศึกษาก่อนบังคับจะเริ่มเมื่อเด็กมีอายุ 6 ขวบ และต้องเรียนในโรงเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา 4 ปี และชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประเภทใดประเภทหนึ่งอีก 5 ปี รวม 9 ปี (บางรัฐ 10 ปี) หลังจากนั้นผู้ที่ไม่ได้เรียนต่อในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแบบเต็มเวลาจะต้องเข้ารับการฝึกอาชีพอย่างเป็นระบบอาชีพใดอาชีพหนึ่งจนจบหลักสูตร หรือจนกว่าจะอายุครบ 18 ปี จึงจะถือว่าพ้นเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ นั่นคือเด็กเยอรมันทุกคนจะต้องเรียนหนังสืออยู่ในโรงเรียนจนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเข้าฝึกอาชีพอย่างเป็นระบบในโรงเรียนหรือสถานฝึกอาชีพประเภทใดประเภทหนึ่งที่รัฐรับรอง เป็นที่น่าสังเกตว่า ผู้ที่จบจากชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นประมาณร้อยละ 70 จะเข้ารับการฝึกอาชีพระบบทวิภาคี จำนวนที่เข้ารับการฝึกอาชีพระบบนี้ทั่วประเทศมีแนวโน้มลดลง จากจำนวน 765,000 คน ในปี พ.ศ. 2527 ลดลงเหลือเพียงประมาณ 600,000 คน ในช่วงปีต่อมาจนกระทั่งในปี 2532 จึงมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 690,000 คน เมื่อได้มีการรวมประเทศเข้าด้วยกันจำนวนผู้ที่เข้ารับการฝึกอาชีพระบบทวิภาคีที่ลดลงนี้ไม่ได้เป็นผลมาจากอัตราการเกิดของประชากรลดลงเท่านั้น แต่เป็นผลมาจากการเข้าสู่ระบบการศึกษาของเยาวชนซึ่งมีแนวโน้มว่าสนใจที่จะเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาอุดมศึกษาอื่น ๆ มากขึ้น แม้กระทั่งผู้ที่จบการฝึกอาชีพระบบทวิภาคีไปก่อนแล้วก็ตาม

2.4.1.2 การฝึกอาชีพระบบทวิภาคี

การฝึกอาชีพระบบทวิภาคี จะแตกต่างไปจากการเรียนการสอนในโรงเรียนอาชีวศึกษาแบบเต็มเวลาทั่ว ๆ ไป เพราะผู้ที่เข้ารับการฝึกได้นั้นจะไม่ใช่ผู้ที่อยู่ในสถานภาพนักเรียนใน

โรงเรียนอาชีวศึกษาโดยตรง แต่เป็นบุคลากรของสถานประกอบการ เช่น จากบริษัท ห้างร้าน หรือสถานประกอบการอาชีพอิสระ (Liberal Professions) หรือหน่วยงานของรัฐ (Civil Service) ทั้งจากสถานประกอบการขนาดเล็กที่มีบุคลากรตั้งแต่ 1 - 4 คน ไปจนถึงขนาดใหญ่ที่มีบุคลากรกว่า 1,000 คนขึ้นไปโดยสถานประกอบการจะรับผู้ที่ต้องการฝึกอาชีพเหล่านี้เข้าเป็นบุคลากรของตนในฐานะผู้รับการฝึกอาชีพ (ในกรณีที่เป็นการฝึกอาชีพด้านช่างอุตสาหกรรมมักเรียกบุคลากรหรือเยาวชนเหล่านี้ว่า “ช่างฝึกหัด”) และจะส่งเข้ามาเรียนทฤษฎีในโรงเรียนอาชีวศึกษา สัปดาห์ 1 - 2 วัน หรือเป็นช่วงส่วนเวลาที่เหลือนอกจากนั้นจะฝึกปฏิบัติหรือฝึกอาชีพในสถานประกอบการที่ตนสังกัดอยู่ เวลาที่ใช้ในการฝึกตามหลักสูตรจะอยู่ระหว่าง 3 - 5 ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะสาขาอาชีพที่ฝึก

จะเห็นได้ว่าการฝึกอาชีพระบบทวิภาคีนี้จัดขึ้น โดยความร่วมมือระหว่างสององค์กรใหญ่ คือสถานประกอบการ ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้ทักษะด้านปฏิบัติทั้งทักษะพื้นฐานและทักษะเฉพาะสาขาอาชีพ เว้นสถานประกอบการขนาดเล็กบางแห่งที่ไม่สามารถจัดฝึกทักษะพื้นฐานให้บุคลากรของตนเองได้ ก็อาจจัดให้ฝึกโรงเรียนอาชีวศึกษาหรือศูนย์ฝึกร่วม (Center Training Company) โดยมีครูฝึกของสถานประกอบการนั้นเป็นผู้ให้การฝึก ครูฝึกในสถานประกอบการจะต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งคือ เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิMeister ในสาขาอาชีพนั้น ๆ หรือเป็นผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาชีพและได้รับการตรวจสอบความสามารถทางด้านวิชาชีพและทางการสอนมาแล้ว หรือเป็นผู้ที่จดทะเบียนประกอบอาชีพในสาขานั้น หรือได้รับใบอนุญาตประกอบอาชีพอิสระ องค์กรหนึ่งซึ่งร่วมกันจัดฝึกอาชีพระบบทวิภาคีก็คือโรงเรียน ซึ่งจะเป็นผู้ให้ความรู้ทางทฤษฎีที่สอดคล้องกับการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ โดยมีสภาหอการค้า (Industrie and Handelskammer) ของกลุ่มอาชีพนั้น ๆ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องของรัฐ ร่วมทำหน้าที่ดูแลการเรียนการฝึกให้เป็นไปตามหลักสูตรและสัญญาการฝึก รวมทั้งการจัดการสอบ เพื่อรับประกาศนียบัตรเมื่อสิ้นสุดการฝึกที่จัดโดยคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจากองค์กรนายจ้างตัวแทนจากองค์กรลูกจ้างและตัวแทนจากรัฐบาล ซึ่งในที่นี้ก็คือครูจากโรงเรียนอาชีวศึกษา โดยมีสัดส่วนขององค์กรนายจ้างและองค์กรลูกจ้างมากกว่าตัวแทนจากรัฐบาลเสมอ เช่นในกรณีที่มีกรรมการ 5 คน สัดส่วนจะเป็น 2:2:1 ด้วยเหตุนี้ผู้ที่จบการฝึกอาชีพระบบทวิภาคีและผ่านการสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรดังกล่าวได้ จึงเป็นที่แน่ใจว่าจะมีความรู้ความสามารถที่พร้อมที่จะทำงานได้จริงในอาชีพที่ฝึกมา เพราะเป็นผู้ที่สอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดโดยผู้ใช้ซึ่งคือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ซึ่งแตกต่างจากการสอบของนักเรียนในโรงเรียนทั่วไปที่ครูจะเป็นผู้สอนและจัดสอบเอง

2.4.1.3 การฝึกปฏิบัติ

ในสถานประกอบการขนาดใหญ่ โดยปกติมักมีสถานที่ฝึกปฏิบัติพื้นฐานสำหรับผู้รับการฝึกอาชีพเป็นของตนเอง แต่สำหรับสถานประกอบการขนาดเล็กที่ไม่สามารถจัดการฝึกได้เองมักส่งผู้รับการฝึกอาชีพในชั้นปีแรก ๆ ไปฝึกปฏิบัติพื้นฐานในศูนย์ฝึกร่วม (Inter-company Training Center) ซึ่งมีเครื่องมืออุปกรณ์และครูฝึกอยู่อย่างพร้อมมูล และในการฝึกปฏิบัติเฉพาะสาขาในชั้นปีที่ 2-3 นั้น ส่วนใหญ่แล้วจะฝึกในสถานประกอบการที่ตนสังกัดอยู่ ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าได้ฝึกตรง

ตามความต้องการของสถานประกอบการและสอดคล้องกับหลักสูตรอย่างแท้จริง ซึ่งจะช่วยให้สามารถปฏิบัติงานอาชีพได้ดีในที่สุด แต่บางครั้งอาจมาฝึกปฏิบัติเฉพาะสาขาที่ศูนย์ฝึกพร้อม ถ้าสถานประกอบการนั้น ไม่มีเครื่องมือ อุปกรณ์บางชนิดให้ฝึกตามหลักสูตร

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับสถานประกอบการที่จัดฝึกอาชีพระบบทวิภาคีพบว่า ในปี พ.ศ. 2530 มีสถานประกอบการจำนวนประมาณ 513,000 แห่ง ที่ได้จัดการฝึกอาชีพในระบบนี้ จากจำนวนสถานประกอบการทั้งหมดประมาณ 2,600,000 แห่งทั่วประเทศ ในจำนวนนี้สถานประกอบการที่มีบุคลากรระหว่าง 5-9 คน จะมีถึง ร้อยละ 40 และสถานประกอบการที่มีบุคลากรระหว่าง 10-199 คน จะมีถึงร้อยละ 50 การฝึกในสถานประกอบการมีข้อดีหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้รับการฝึกจะสามารถได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ คือ

1. ได้เรียนรู้วิธีทำงานที่ประหยัด
2. ได้ใช้ความคิดเกี่ยวกับงานที่ตนเองกำลังฝึก เพื่อที่จะสามารถทำงานได้เป็นอิสระในโอกาสต่อไป
3. ได้รับรู้ถึงความรับผิดชอบของบุคคลแต่ละคน แต่ละฝ่ายในสถานประกอบการที่ได้ช่วยกันดำเนินงาน
4. ได้ทำงานเป็นทีม
5. ได้ปรับตัวเข้ากับเพื่อนที่ฝึกอาชีพพร้อมกันและเข้ากับผู้ร่วมงานที่อาวุโสกว่าที่ต้องปฏิบัติงานด้วย
6. ได้ติดต่อสัมพันธ์กับลูกค้าหรือผู้จำหน่ายสินค้า
7. ได้พัฒนาตำแหน่งหน้าที่ของตนเองในสถานประกอบการ
8. ได้ประเมินโอกาสในการจ้างงานตนเอง

นอกเหนือจากประโยชน์โดยตรงต่อผู้รับการฝึกดังที่ยกตัวอย่างมาแล้ว การฝึกในสถานประกอบการยังเป็นประโยชน์ต่อสถานประกอบการเองอีกด้วย รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องอีกอื่น ๆ

2.4.1.4 การเรียนทฤษฎี

ในส่วนของการเรียนทฤษฎีนั้น สถานประกอบการจะติดต่ออย่างใกล้ชิดกับโรงเรียนอาชีวศึกษาในสาขานั้น ๆ ที่อยู่ใกล้ เพื่อส่งผู้รับการฝึกอาชีพไปเรียนทฤษฎีตามระยะเวลาที่จะตกลงกัน ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตร อาจเป็นการเรียนสัปดาห์ละ 1-2 วัน ตลอดทั้งภาคการศึกษาหรือเรียนติดต่อกันเป็นช่วง ๆ ครั้งละหลายสัปดาห์ และไปฝึกภาคปฏิบัติเป็นช่วง ๆ ครั้งละหลาย ๆ สัปดาห์ ขึ้นอยู่กับข้อพิจารณาหลายประการที่จะตกลงร่วมกัน ภาษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น วิชาที่เรียนทฤษฎีในโรงเรียนอาชีวศึกษา แบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ วิชาอาชีพ ประมาณร้อยละ 60 ซึ่งถ้าเป็นอาชีพช่างอุตสาหกรรมแล้วจะประกอบด้วยวิชาทฤษฎีช่าง คณิตศาสตร์ ช่าง เขียนแบบ ซึ่งจะสอนให้สัมพันธ์กับการฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการให้มากที่สุด อีกกลุ่มหนึ่งเป็นวิชาเสริมความรู้ทั่วไป เช่น ภาษาเยอรมัน สังคมศึกษา เศรษฐศาสตร์ เป็นต้น

2.4.1.5 การจำแนกออาชีพ

การฝึกอาชีพระบบทวิภาคี ในประเทศเยอรมันจะมีหลายกลุ่มอาชีพ แต่กลุ่มจะแบ่งเป็นหลาย ๆ สาขาอาชีพ เช่น กลุ่มอาชีพช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม เกษตรกรรม คหกรรม ฯลฯ กลุ่มอาชีพช่างอุตสาหกรรมก็จะแบ่งสาขาช่างเชื่อม ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างไฟฟ้า ฯลฯ ในปี พ.ศ. 2514 มีอาชีพที่จัดฝึกด้วยระบบทวิภาคี 606 อาชีพ แต่ต่อมาได้มีการจัดปรับกลุ่มอาชีพ สาขาอาชีพให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี จนในปัจจุบันมีอาชีพที่จัดการฝึกด้วยระบบทวิภาคีประมาณ 375 อาชีพ จากอาชีพที่มีรวมทั้งสิ้น ประมาณ 25,000 อาชีพ

ในส่วนของกรจำแนกและจัดกลุ่มอาชีพ สาขาอาชีพและอาชีพต่าง ๆ นั้น การจำแนกครั้งล่าสุดก็คือในช่วงต้นปี พ.ศ. 2530 ซึ่งรัฐบาลเยอรมันได้ออกกฎหมายปรับปรุง เพิ่มเติมบางส่วนของกฎหมายการฝึกอาชีพ ปี พ.ศ. 2512 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการฝึกอาชีพในสาขาอุตสาหกรรม โลหะ (Metal-working Industry Occupations) และสาขาไฟฟ้า/อิเล็กทรอนิกส์ (Electrics / Electronics Occupations) นั้น ได้มีการพัฒนาปรับปรุงหลายประการ เช่น ในสาขาอุตสาหกรรม โลหะ ซึ่งแต่เดิมได้มีการจำแนกออาชีพต่าง ๆ ไว้ 37 อาชีพ ก็ได้จัดกลุ่มและปรับใหม่เป็น 6 อาชีพ เท่านั้น ในจำนวนนี้ 5 อาชีพ ยังได้แบ่งเป็นอาชีพเฉพาะสาขา (Specializations) ต่าง ๆ อีกด้วย และทุกอาชีพที่กล่าวแล้วนี้จะใช้เวลาในการฝึกอาชีพเท่ากันคือ 3.5 ปี รวมทั้งเปิดโอกาสให้เยาวชนสตรีได้เข้าฝึกอาชีพได้เช่นเดียวกับผู้รับการฝึกชาย

สำหรับสาขาอุตสาหกรรมไฟฟ้านั้น ได้ปรับเป็นกลุ่มสาขาอาชีพหลัก 3 กลุ่ม และอีก 1 สาขาอาชีพ คือ Power Electronics ,Industrial Electronics Communications และสาขาอาชีพ Electrical Machine Fitter ในกลุ่มสาขาอาชีพหลัก 3 กลุ่มดังกล่าว ยังจำแนกเป็นอาชีพเฉพาะสาขา (Specializations) ซึ่งทุกอาชีพจะใช้เวลาในการฝึกเท่ากันทั้งหมด คือ 3.5 ปี การฝึกอาชีพจะแบ่งเป็น 4 ชั้น (Tafes) ในปีแรกเป็นการฝึกฝีมือพื้นฐาน ในปีที่สองช่วงครึ่งปีแรกเป็นการฝึกฝีมือของสาขาไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ แล้วจึงแยกเป็นการฝึกเฉพาะในแต่ละสาขาอาชีพในครึ่งปีหลัง ส่วนการฝึกในปีที่สามเป็นต้นไปจะเป็นการฝึกโดยเน้นอาชีพเฉพาะสาขานั้น

การฝึกอาชีพระบบทวิภาคีทั้งสาขาอุตสาหกรรม โลหะที่ได้มีการพัฒนาปรับและจำแนกออาชีพใหม่นั้น ในช่วงครึ่งปีหลังของปีที่สองจะมีการสอบครั้งหนึ่งก่อน และเมื่อสิ้นสุดการฝึก 3.5 ปี จะมีการสอบขั้นสุดท้ายเพื่อรับประกาศนียบัตรซึ่งจัดโดยคณะกรรมการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะมีทั้งการสอบข้อเขียนและการสอบปฏิบัติ

2.4.1.6 กฎหมายการฝึกอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสาร ในการจัดการฝึกอาชีพระบบทวิภาคีของสถานประกอบการนั้น จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายการฝึกอาชีพที่ระบุไว้ทั้งหมด เช่น ในส่วนที่เกี่ยวกับการรับเยาวชนเข้าฝึกอาชีพ จุดมุ่งหมายของการฝึก ลักษณะการฝึก ระยะการฝึก ค่าตอบแทนระหว่างการฝึก ในปี พ.ศ. 2533 ค่าตอบแทนที่จ่ายให้กับผู้รับการฝึกเฉลี่ยเดือนละประมาณ 750 มาร์ค ซึ่งคิดเป็นประมาณร้อยละ 40 ของค่าแรงงานของผู้อาชีพในฐานะลูกจ้างของสถานประกอบการ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชั้นปีของการฝึกอาชีพอีกด้วยรวม

ตลอดถึงการสอบเพื่อรับประกาศนียบัตร อย่างไรก็ตามกฎหมายการฝึกอาชีพ (Vocational Training Act of 1969) ได้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการในปี พ.ศ. 2512 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการฝึกอาชีพในประเทศเยอรมันที่มีมาช้านานนับร้อยปีนั้นเป็นการดำเนินการก่อนที่จะมีกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องนี้ ประกาศใช้อย่างเป็นทางการที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะสถานประกอบการเชื่อว่าวิธีการจัดการฝึกอาชีพระบบทวิภาคีนี้เป็นวิธีการที่ดีที่สุดที่จะได้บุคลากรที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตนเอง เพราะบุคลากรที่มีฝีมือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพราะที่จะช่วยให้สามารถดำเนินกิจการได้โดยมีความสามารถในการผลิตหรือบริการ และสามารถเผชิญต่อการแข่งขันในตลาดการค้าเป็นอย่างดี

ถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายการฝึกอาชีพก็ตาม แต่การฝึกอาชีพระบบทวิภาคีก็ยังคงเป็นไปในลักษณะของความสมัครใจ กล่าวคือ สถานประกอบการจะจัดอาชีพในกิจการของตนเอง หรือไม่จัดก็ได้ แต่สถานประกอบการใดที่ต้องการจัดการฝึกอาชีพก็จะต้องมีคุณสมบัติในด้านต่าง ๆ เข้าเกณฑ์ตามที่รัฐกำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ เช่น ขนาดของกิจการ ลักษณะของกิจการ ความพร้อมของบุคลากร ความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งความเป็นไปได้ ที่ผู้รับการฝึกอาชีพจะได้เรียนรู้เป็นรายบุคคล เป็นต้น อย่างไรก็ตามจำนวนบุคลากรหรือลูกจ้างในสถานประกอบการแต่เพียงอย่างเดียวไม่ใช่เป็นเกณฑ์ที่แสดงว่าจะได้รับอนุญาตให้จัดการฝึกอาชีพได้หรือไม่ เพราะปัจจุบันสถานประกอบการที่มีลูกจ้างระหว่าง 1-4 คน ก็สามารถที่จะจัดการอาชีพได้เช่นกัน เพียงแต่มีจำนวนไม่มากนัก อาจกล่าวได้ว่าจำนวนประชาชนทั้งหมดที่เข้ารับการฝึกอาชีพในระบบนี้ในประเทศเยอรมันประมาณครึ่งหนึ่งจะเข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการขนาดเล็กที่มีจำนวนบุคลากรหรือลูกจ้างต่ำกว่า 50 คนที่เหลืออีกประมาณครึ่งหนึ่งจะเข้าฝึกงานในสถานประกอบการขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มีจำนวนบุคลากรมากกว่านั้น

2.4.1.7 ค่าใช้จ่ายในการฝึกอาชีพ

ค่าใช้จ่ายในการฝึกอาชีพจะแยกเป็นสองส่วน ในส่วนของการฝึกในสถานประกอบการซึ่งมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายจำนวนมาก เมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในการจัดเตรียมทฤษฎีแล้ว สถานประกอบการจะเป็นผู้รับผิดชอบ ส่วนจำนวนค่าใช้จ่ายจริงในส่วนนี้จะมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะของอาชีพและองค์ประกอบอื่น ๆ จากเอกสารของกระทรวงวิทยาศาสตร์และการศึกษาระบุค่าใช้จ่ายที่สถานประกอบการทั้งหมดได้จ่ายไปสำหรับการจัดฝึกอาชีพด้วยระบบทวิภาคีในปีที่ผ่านมา เป็นจำนวนเงินสูงถึงประมาณ 23,000 ล้านมาร์ค ซึ่งส่วนใหญ่เป็นค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าประกันของเยาวชนที่เข้ารับการฝึก อย่างไรก็ตามค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่สถานประกอบการแต่ละแห่งได้ใช้จ่ายไปเพื่อการฝึกอาชีพนั้น สามารถนำมาหักลดหย่อนได้ในกระบวนการคิดภาษีประจำปี นอกจากนี้บางส่วนอาจได้กลับคืนมาในรูปของงานจริงหรือผลิตภัณฑ์ที่ผู้รับการฝึกโดยเฉพาะชั้นปีที่ 2-3 ได้มีส่วนร่วมในการทำงานจริงดังกล่าว ค่าใช้จ่าย อีกส่วนหนึ่งซึ่งมีสัดส่วนไม่มากนักคือ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเรียนทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติในโรงเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งรัฐบาลของแต่ละรัฐเป็นผู้รับผิดชอบ เช่น เงินเดือนครู บุคลากร และค่าใช้จ่าย อื่น ๆ

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของหอการค้าซึ่งมีส่วนในการให้คำแนะนำควบคุมดูแล การจัดการฝึกอาชีพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นอย่างมากดังกล่าว จะได้มาจากสถานประกอบการที่เป็นสมาชิก ค่าธรรมเนียมกิจกรรมต่าง ๆ ที่หอการค้าจัดขึ้น เช่น การสอบเพื่อรับประกาศนียบัตรและบางส่วน เป็นเงินสนับสนุนจากรัฐบาล

2.4.1.8 การทำงานภายหลังจากจบหลักสูตรการฝึกอาชีพ

เมื่อการฝึกอาชีพเสร็จสิ้นลง สัญญาที่ผู้เข้ารับการฝึกได้ทำไว้กับสถานประกอบการ ก่อนที่จะเริ่มต้นการฝึกนั้นก็สิ้นสุดไปด้วย นั่นหมายถึงว่าผู้รับการฝึกนั้นอาจจะสมัครใจ ทำงานในสถานประกอบการนั้นต่อไปอีก หรืออาจไปทำงานในสถานประกอบการอื่นก็ได้ เพราะ การฝึกอาชีพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ไม่ได้หมายความว่าผู้รับการฝึกจะต้องทำงานอยู่ ณ สถานประกอบการเดิมที่ ตนได้ฝึกอาชีพมา ตามข้อเท็จจริงแล้วสำหรับสถานประกอบการขนาดใหญ่มักจะฝึกอาชีพให้กับ เยาวชนมากกว่าจำนวนที่ตนต้องการจริง ดังนั้นจึงมีโอกาสที่จะทาบทามและเลือกผู้ที่จบการฝึก อาชีพที่ตนต้องการได้ก่อน แต่ถ้าจะมีการทำงานในสถานประกอบการเดิมต่อไปก็ต้องมีการทำสัญญา การจ้างงานฉบับใหม่เพราะถือว่าสัญญาการฝึกอาชีพได้สิ้นสุดไปแล้ว สำหรับสถานประกอบการ ขนาดเล็กนั้นเป็นที่แน่นอนว่าผู้จบหลักสูตรส่วนใหญ่มักจะทำงานต่อไปเลย เพราะในช่วงระยะเวลา การฝึกประมาณ 3-3.5 ปี นั้นเป็นโอกาสที่ทั้งสถานประกอบการและผู้รับการฝึกจะได้เรียนรู้ซึ่งกัน และกัน ทั้งในด้านของการทำงานและในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแต่ถ้าจะทำงานต่อไปก็ต้องทำสัญญา การจ้างงานใหม่เช่นกัน จะเห็นได้ว่าการลงทุนเพื่อจัดการฝึกอาชีพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ นี้สถานประกอบการ มีความเสี่ยงต่อการที่ผู้รับการฝึกจะอยู่ทำงานต่อไปด้วยหรือไม่เช่นกัน อย่างไรก็ตามผลการ ปฏิบัติงานของผู้รับการฝึกในชั้นปีที่ 2-3 ที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานจริงก็เป็นส่วนที่สถาน ประกอบการได้รับกลับคืนอยู่แล้วในช่วงระยะเวลาของการฝึก

2.4.1.9 การพัฒนาการฝึกและการกำหนดเกณฑ์การฝึกอาชีพ

ในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอาชีพและกำหนดเนื้อหาการฝึก ต้องระลึกเสมอว่าผู้ที่ จบการฝึกอาชีพควรมีคุณสมบัติข้อหนึ่ง คือ สามารถติดตามและปรับตัวเข้ากับเปลี่ยนแปลง และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในอาชีพของตนได้อย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุนี้เนื้อหาของโปรแกรม การฝึกอาชีพหรืออาจเรียกว่า หลักสูตร จึงควรที่จะมีความยืดหยุ่นไม่ยึดติดกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยไม่มี การปรับเปลี่ยนเลย การกำหนดเกณฑ์การฝึกอาชีพที่มีความซับซ้อนและเป็นอาชีพที่กำหนดขึ้นใหม่ จึงต้องคำนึงถึงคุณสมบัติที่ควรต้องมีของผู้ที่จบหลักสูตรการฝึกอาชีพในแต่ละอาชีพด้วยซึ่งคุณ สมบัติเหล่านี้ จะมีผลทั้งในด้านเศรษฐศาสตร์ สังคมจิตวิทยา และเทคโนโลยีรวมถึงตลอดถึงความร่วม มือกันในระดับภูมิภาคอีกด้วย กระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรและกำหนดเกณฑ์ ระเบียบที่เกี่ยวข้อง การค้า ฝึกอบรมกับอาชีพ อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเทศเยอรมันซึ่งเป็นประเทศที่มีความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มากที่สุดประเทศหนึ่งในโลกนั้น เป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติไม่มากนัก ดังนั้นมีสิ่งเดียว เท่านั้นที่ชาวเยอรมันเชื่อว่าได้มีส่วนอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศของตนให้เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว

เร็ว จนเป็นประเทศผู้นำทางอุตสาหกรรมดังกล่าว และจะกล่าวต่อไปในอนาคต สิ่งนั้นก็คือ การพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพขั้นเยี่ยมโดยการฝึกอาชีพพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ได้ดำเนินการติดต่อกันมาหลายช่วงอายุ ดังนั้น จะเห็นได้ว่ามาตรฐานแรงงานของชาวเยอรมันทั่ว ๆ ไป จึงเริ่มต้นจากผู้ที่ต้องผ่านการฝึกอาชีพอย่างเป็นระบบมาก่อน ไม่ใช่เริ่มจากแรงงานไร้ฝีมือ (ชนะ กสิภรณ์. 2537:56-63)

2.4.2 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศออสเตรเลีย

การศึกษาภาคบังคับเริ่มตั้งแต่หลังระดับอนุบาล อายุตั้งแต่ 6 ปี ไปถึง 9 ปี เป็นเวลา 4 ปี นักเรียนทุกคนจะต้องเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาอายุ 10 ปี นักเรียนบางคนจะเลือกเรียนทางสายเตรียมอุดมศึกษา ซึ่งสามารถเลือกเรียนได้หลายทาง อาทิ วิทยาศาสตร์สมัยใหม่ มนุษยศาสตร์ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ใช้เวลาเรียน 8 ปีและเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย นอกจากนี้เยาวชนอายุ 10 ปี ส่วนใหญ่จะเลือกเรียนต่อในสายการศึกษาภาคบังคับระดับมัธยมทั่วไป สายสามัญ ปกติจะสำเร็จการศึกษาเมื่ออายุ 14 ปี นั่นคือจะสำเร็จการศึกษา ก่อนการศึกษาภาคบังคับ 1 ปี ในขั้นนี้จะมีโอกาสเลือกศึกษาต่อได้กว้างหลายด้าน เพราะหากเรียนต่ออีก 1 ปีในโรงเรียนมัธยม จะได้รับประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาซึ่งสามารถเข้าเรียนต่อได้ในระดับอุดมศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษาที่ไม่ต้องการเรียนจนสำเร็จระดับมัธยมศึกษาภาคบังคับสามารถเข้าเรียนต่ออีก 1 ปี ในสายโพลีเทคนิคศึกษา ซึ่งเป็นการเตรียมสำหรับการเลือกเข้าเรียนในสายอาชีพและอาชีวศึกษา ผู้สำเร็จจากโพลีเทคนิคศึกษาส่วนใหญ่จะเริ่มเข้าระบบช่างฝึกหัด (Apprenticeship) หลังออกจากโรงเรียนภาคบังคับแล้ว

การฝึกอาชีพศึกษาเริ่มแรกส่วนใหญ่ จะฝึกในระบบทวิภาคี (Dual System) ระบบนี้เป็นการเรียนผสมผสานระหว่างการฝึกอบรมในระหว่างการเจริญเติบโตและการฝึกอบรมด้านการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สำหรับการฝึกช่างฝึกหัดนักเรียนจะเลือกทำสัญญาทำสถานประกอบการด้วยตนเอง และสถานฝึกอบรมของสถานประกอบการรับผิดชอบในการเลือกอาชีพฝึกสำหรับการอาชีวศึกษา การฝึกอบรมด้านอาชีวะ รวมถึงการฝึกระหว่างการทำงาน การเตรียมฝึกอบรมในสถานประกอบการและการเรียนในโรงเรียนอาชีวศึกษา ซึ่งจะบังคับให้เรียนเฉพาะช่างฝึกหัดเท่านั้น รูปแบบการอาชีวศึกษาในโรงเรียนจะสอนเกี่ยวกับทฤษฎีความรู้พื้นฐานและการฝึกอบรมเกี่ยวกับการเจริญเติบโตที่สมบูรณ์ในปัจจุบันการอบรมการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีการจัดการมากกว่าการศึกษาวิชาช่างฝีมือและวิชาชีพเฉพาะสาขา และได้แทรกเข้าไปในเกือบทุกสาขาเศรษฐกิจของออสเตรเลีย จากรายชื่อวิชาชีพและอาชีพที่รู้จักกันดีจำนวน 225 รายการ จึงมีการฝึกอบรมด้านอาชีวะได้แก่ด้านช่างฝีมือ อุตสาหกรรมธุรกิจการขนส่งการท่องเที่ยวการธนาคารและการประกัน ระยะเวลาในการฝึกอบรมจะแตกต่างกันไปในแต่ละสาขาอาชีพ โดยทั่วไปจะฝึกอบรมประมาณ 3-3.5 ปี ช่างฝึกหัดจะจบหลักสูตรด้วยการสอบขั้นสุดท้าย ผลสำเร็จจากการสอบนี้เป็นเงื่อนไขอันจำเป็นของภาคปฏิบัติที่เหมาะสมเชิงวิชาชีพที่สามารถไปประกอบอาชีพอิสระในธุรกิจขนาดย่อมได้ อาจกล่าวได้ว่าการ

สอบขั้นสุดท้ายนี้เป็นเงื่อนไขที่สำคัญอันดับแรกที่จะนำไปสู่การศึกษาในระดับครูฝึก/ผู้อำนวยการ หรือเป็นผู้ที่มีฝีมือยอดเยี่ยมในวิชานั้น ๆ นอกจากนี้ยังนำไปใช้ในการกำหนดรายได้ (เงินเดือน) คนงาน ช่างฝีมือจะได้รับค่าตอบแทนสูง

การอาชีวศึกษาอีกแบบหนึ่ง เป็นการจัดสายโรงเรียนมัธยมอาชีวศึกษาระดับกลาง เป็นหลักสูตรกว้าง จัดสอนเฉพาะในโรงเรียนเทคนิคเฉพาะด้านอาทิ ด้านวิศวกรรม อิเล็กทรอนิกส์ ก่อสร้าง และพนักงานการขาย เป็นต้น ช่างฝึกหัดหลายอาชีพสามารถเข้าฝึกในสถานศึกษาเหล่านี้ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับและสาขาอาชีพที่เป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไปจะใช้เวลาในการศึกษา 2-4 ปี

การอาชีวศึกษาอีกแบบหนึ่งเป็นการจัดมัธยมอาชีวศึกษาระดับสูง การจัดเป็นรูปแบบเฉพาะหลายสาขาวิชา ซึ่งเป็นการศึกษาในโรงเรียนเทคนิคชั้นสูง วิชาที่สอนได้แก่ วิชาเฉพาะอย่าง วิชาด้านธุรกิจ และด้านอื่น ๆ เช่น ด้านการเกษตร ภัตตาคาร การโรงแรม เป็นต้น ระยะเวลาในการเรียน 5 ปี ได้รับวุฒิปริญญาตรีด้านความถนัดระดับสูง ผู้สำเร็จในระดับนี้สามารถประกอบอาชีพผู้เชี่ยวชาญระดับต้น ประกาศนียบัตรระดับนี้สามารถนำไปขอสอบเทียบสิทธิการเป็นวิศวกรในสาขาอาชีพที่เหมาะสมได้ เมื่อมีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วอย่างน้อย 3 ปี

การจัดการศึกษาสายสามัญ มีการจัดระดับมัธยมศึกษาระดับสูง เช่น ระยะเวลาเรียน 4 ปี ซึ่งผู้สำเร็จมีคุณสมบัติเดียวกับระดับเตรียมอุดมศึกษา

นอกจากรูปแบบการจัดการศึกษาดังกล่าวแล้ว ออสเตรเลียมีการจัดการศึกษาซึ่งประเทศต่าง ๆ เรียกว่า การศึกษาผู้ใหญ่ในด้านการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่ออนาคตภายใต้ระบบโรงเรียนมัธยมศึกษา และมีอยู่แห่งหนึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการสอนรูปแบบครูฝึก/ผู้อำนวยการด้านช่างฝีมือ การศึกษารูปแบบนี้รับนักเรียนที่สำเร็จจากระบบทวิภาคี หรือจากระบบโรงเรียนมัธยมอาชีวศึกษาระดับกลาง และมีประสบการณ์ในการทำงานในอาชีพที่เหมาะสมมาแล้วอย่างน้อย 2 ปี การจัดการศึกษารูปแบบนี้มีหลายสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับโรงงานอุตสาหกรรม และการก่อสร้าง

มีสถานศึกษาหลายแห่งจัดการศึกษารูปแบบโรงเรียนการอาชีพ ผู้เข้าเรียนในโรงเรียนรูปแบบนี้ เป็นผู้สำเร็จจากการศึกษาภาคบังคับแล้วสอบเข้าเรียนในระดับสูงไม่ได้ หรือเลือกมาเรียนทางสายนี้เพราะโรงเรียนมัธยมระดับสูงหลายแห่งไม่ต้องสอบเข้า โรงเรียนรูปแบบนี้ได้แก่ โรงเรียนสำหรับการบริการโรงพยาบาล โรงเรียนครูอนุบาล และโรงเรียนเกี่ยวกับการบริการสังคมต่าง ๆ มีบางสาขาอาชีพที่กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าเรียนในระดับสูง อาทิ ระดับประกาศนียบัตรอุดมศึกษา แม้กระนั้นก็ตามโรงเรียนการอาชีพหลายแห่งถูกเรียกว่าเป็นโรงเรียนวิชาการเพราะสังกัดโรงเรียนมัธยมศึกษาแต่มีลักษณะเฉพาะคือ โรงเรียนการอาชีวดังกล่าว สอนด้านการสอน

เอกสารด้านสวัสดิการสังคมและด้านผู้ช่วยแพทย์(สำนักงานเลขานุการ กรอ. พอ. 2539:1-5) ใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย

2.5.1 ความเป็นมาของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย

การจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพของประเทศไทยเป็นการผลิตและพัฒนากำลังในระดับกลาง มีทั้งการจัดในระบบโรงเรียนและการจัดนอกระบบโรงเรียนซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเป็นหลักสูตรระยะสั้นมากกว่าหลักสูตรระยะยาว หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบจัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพ ในระบบโรงเรียนได้แก่กรมอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ทบวงมหาวิทยาลัย ส่วนหนึ่งเป็นการจัดในลักษณะของต้นแบบที่มีการพัฒนาปรับปรุงรูปแบบและหลักสูตร รวมทั้งวิธีการจัดการศึกษาให้เหมาะสม โดยไม่เน้นในด้านปริมาณ นอกจากนี้ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ยังจัดการศึกษาอาชีวศึกษาอีกด้วย

หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการอาชีวศึกษา และฝึกอาชีพ นอกระบบโรงเรียน มีหลายหน่วยงาน ได้แก่ กรมแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ซึ่งจัดการอาชีพในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการศึกษานอกโรงเรียน จัดการอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนทุกจังหวัด กรมอาชีวศึกษาจัดการอบรม อาชีพระยะสั้น ในวิทยาลัยสารพัดช่าง และในศูนย์ฝึกวิชาชีพ ซึ่งกระจายกันอยู่ในทุกภูมิภาคทั้งนี้ไม่รวมโรงเรียนเปิดหลักสูตรระยะสั้น หรือหลักสูตรเฉพาะ ภายใต้อำนาจสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และกระทรวง ทบวง กรม อื่น ๆ ซึ่งการฝึกอาชีพนอกระบบนอกโรงเรียนนี้ จัดเป็นการพัฒนากำลังคนในระดับกึ่งฝีมือ (Semi Skilled) หรือระดับพื้นฐาน

รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพ ซึ่งเป็นการพัฒนาและเตรียมกำลังคนระดับกลาง แบ่งได้เป็น 3 รูปแบบ คือ

1. จัดในสถานศึกษา-ฝึกอาชีพ ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ
2. จัดในสถานศึกษาทั้งทฤษฎี-ปฏิบัติ โดยส่วนหนึ่งของการฝึกปฏิบัติ จะส่งนักศึกษาไปฝึกงานในสถานประกอบการ
3. จัดในลักษณะของนักศึกษาฝึกงาน โดยเรียนทฤษฎีในสถานศึกษาและฝึกปฏิบัติส่วนใหญ่ในสถานประกอบการบุคลากรเป็นบุคลากรของสถานประกอบการ รูปแบบนี้เป็นที่รู้จักกันว่าเป็นการฝึกในระบบ “ทวิภาคี” (Dual System) หรือ “ช่างฝึกหัด”

สถาบันการศึกษาและฝึกอาชีพ ส่วนใหญ่จะจัดตามรูปแบบที่ 1 และจำนวนไม่มากนักที่จัดตามรูปแบบที่ 2 และมีเพียง 3 แห่งที่จัดตามรูปแบบที่ 3 คือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่ได้เริ่มจัดโครงการ ช่างฝึกหัดในลักษณะของโครงการต้นแบบ ตั้งแต่ปี การศึกษา 2529 สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ซึ่งจัดตามรูปแบบนี้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530 วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวง ศึกษานานาชาติไทยอนุสรณ์ กรมอาชีวศึกษาซึ่งได้เริ่มจัดระบบนี้อย่างจริงจังตั้งแต่ปี การศึกษา 2532

นอกเหนือจากการจัดการอาชีวศึกษา และฝึกอาชีพ เพื่อพัฒนากำลังคนระดับกลางโดยหน่วยงานภาครัฐเป็นหลัก ดังได้กล่าวแล้ว สถานประกอบการเอกชนหลายแห่ง ยังได้จัดการพัฒนา

บุคลากรของคนที่อีกด้วย เช่น การส่งพนักงานไปฝึกอบรมและสัมมนากับหน่วยงานต่าง ๆ นอกสถานที่ การจัดการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น การฝึกสอนระหว่างทำงาน ซึ่งสถานประกอบการ บางแห่ง ได้จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมของตนเอง ตลอดจนการส่งพนักงานเข้ารับการศึกษเพิ่มเติมนอกเวลางานในสถาบันการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินงานระยะยาว ทั้งนี้เพื่อสนองความต้องการ การพัฒนากำลังคนในสถานประกอบการนั้นๆ อย่างเป็นระบบมากขึ้น (สำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการประสานงานกับภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนระดับกลางด้านอาชีวศึกษาเทคนิคศึกษาและการฝึกอาชีพ. 2534 : 3-4)

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หรือ Dual System หรือระบบโรงเรียน-โรงงาน ซึ่งเริ่มโดยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ โดยใช้ความช่วยเหลือระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันแต่ในขณะนั้นยังไม่มีสถานประกอบการเข้าร่วมในโครงการ ต่อมาในปี พ.ศ. 2527 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้กระทรวงศึกษาธิการโดยกรมอาชีวศึกษาดำเนินการทดลองฝึกงานช่างานูงานประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ตามโครงการความร่วมมือระหว่างกรมอาชีวศึกษา สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและสถานประกอบการ เพื่อทดลองจัดการอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงาน กรมอาชีวศึกษาได้จัดทำโครงการนำร่องเปิดหลักสูตรช่างานูงานที่วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอนุสรณ์ จังหวัดสระบุรี ในสาขาช่างซ่อมบำรุงโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน และได้ดำเนินการรับช่างฝึกหัดรุ่นแรกในปีการศึกษา 2532 (กรมอาชีวศึกษา. 2538: E-2) นักเรียนที่จบจะได้รับประกาศนียบัตรผู้ชำนาญการ เมื่อการจัดการศึกษาระบบนี้มีความสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ และมีผู้สนใจมากขึ้น และปีต่อ ๆ มากรมอาชีวศึกษาจึงมีนโยบายขยายการจัดการศึกษาระบบนี้ไปสู่ประเภทวิชาอื่น ๆ ด้วย จากโครงการนำร่องของทั้งสองหน่วยงาน คือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และ วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอนุสรณ์ ได้ผลดีการร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการมีความเป็นไปได้ สถานประกอบการให้ความสนใจมากขึ้น รัฐบาลไทยจึงสนับสนุนให้ขอความช่วยเหลือจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันในการขยายการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพไปทั่วประเทศ

ในช่วงปี พ.ศ. 2534 - 2537 จึงได้จัดดำเนินการขยายในสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ก่อน (สำนักงานพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพระบบทวิภาคีแห่งชาติ. 2536 : 1-3) จากการศึกษาที่ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันได้ให้การสนับสนุนโครงการความช่วยเหลือระยะที่สองนี้เอง การจัดการศึกษาระบบทวิภาคีจึงขยายมาสู่ประเภทเกษตรกรรม คหกรรม และอื่น ๆ ปรากฏว่าสถานศึกษาที่เข้าร่วมระยะที่ 2 สามารถเปิดรับนักศึกษาได้บางสาขาตั้งแต่ ปีการศึกษา 2535 กรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินการเปลี่ยนชื่อจาก “การจ้ออาชีวศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงาน” เป็น “การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี” เมื่อปี พ.ศ. 2535 (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : E-2)

2.5.2 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ในปัจจุบันมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดอาชีวศึกษา เทคนิคศึกษาและฝึกอาชีพในประเทศไทยหลายแห่งได้ให้ความสนใจศึกษาและนำหลักการ วิธีการฝึกอาชีพระบบทวิภาคีนี้มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับระบบการศึกษา สภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมของไทย นับวันจะมีจำนวนอาชีพที่จัดฝึกด้วยระบบนี้และจำนวนผู้เข้ารับการฝึกเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ หน่วยงานที่จัดการฝึกระบบนี้ได้แก่ กรมอาชีวศึกษา สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ สำหรับการจัดฝึกอาชีพระบบทวิภาคีสาขาช่างอุตสาหกรรม ที่จัดอยู่ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2527 นั้น ถึงแม้ว่าจะเป็นการจับฝึกอาชีพในระดับที่เทียบได้กับระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่อาจจัดอยู่ในการศึกษานอกระบบ ซึ่งไม่ใช่หน้าที่โดยตรงของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐก็ตามแต่สถาบันถือว่าการจัดฝึกอาชีพระบบนี้ได้จัดในลักษณะที่เป็นโครงการของงานวิจัยและนวัตกรรมทางอาชีวศึกษาและฝึกอาชีพ เพื่อจะหารูปแบบที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนากำลังคนทางเทคโนโลยี ทั้งนี้เพื่อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถาบันในฐานะสถาบันอุดมศึกษา 1 ใน 21 แห่งของรัฐที่มีหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติของสถาบันคือให้การศึกษาวิจัย ส่งเสริมและให้บริการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์และครุศาสตร์อุตสาหกรรมรวมทั้งทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ สถาบันยังคงยึดมั่นที่จะดำเนินกิจกรรมการฝึกอาชีพในระบบทวิภาคีนี้ต่อไปแต่อาจปรับรูปแบบไปบ้างให้เหมาะสมซึ่งในปัจจุบันได้ปรับไปเป็นการศึกษาและการฝึกในระบบโมดูล โดยแบ่งเป็น 3 ระดับได้แก่ ระดับประกาศนียบัตรช่างฝึกหัดเทคโนโลยีระดับ 1 (สอบได้ครบ 4 โมดูล) ประกาศนียบัตรช่างฝึกหัดเทคโนโลยีระดับ 2 (สอบได้ครบ 7 โมดูล) และประกาศนียบัตรช่างฝึกหัดเทคโนโลยีระดับ 3 (สอบได้ครบ 10 โมดูล) โดยใช้เวลาในการฝึกที่ 3 ระดับ รวม 5 ปี ในระดับ 3 นี้สามารถสอบเทียบประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส. ของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมของสถาบันได้ การฝึกช่างเทคโนโลยีจะเป็นไปตามลำดับขั้นไม่มีการวิ่งหรือกระโดดข้ามได้ แต่ช่างฝึกหัดอาจหยุดการฝึกได้ภายหลังได้รับประกาศนียบัตรในแต่ละระดับ โดยไม่จำเป็นต้องเรียนติดต่อกันทั้งหมด เพราะการจัดระบบช่างฝึกหัดนี้เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือและมูลนิธิธรมกฏสภาาร่วมกับสถานประกอบการต่างๆ นับเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการฝึกช่างเทคโนโลยีที่ได้พัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยมีสาขาที่เปิดสอนคือหลักสูตรช่างฝึกหัดสาขาช่างกลโรงงาน ในปี พ.ศ. 2529 ระยะเวลาเรียน 3 ปี ต่อมาในปี 2532 ได้ขยายเป็น 5 สาขาวิชา ได้แก่ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมและโลหะแผ่น ช่างไฟฟ้า ช่างเขียนแบบเครื่องกลและช่างเครื่องจักรกล งานไม้ (สำนักงานเลขา

เอกสารที่กรม สพทช. 2535 : 2) สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงชื่อของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.3 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของกรมอาชีวศึกษา

ในช่วงปลายแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ระยะที่ 5 (2525-2529) ประเทศไทยเริ่มขยายตัวทางเศรษฐกิจทางด้านอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น มีแนวโน้มที่จะมีการขยายตัวทางสัมคมอุตสาหกรรมอย่างก้าวหน้า และในช่วงแผนพัฒนาฯ ระยะที่ 6 (2530-2534) แนวโน้มดังกล่าวได้เริ่ม

ปรากฏความเป็นจริงมากขึ้นตามลำดับ ปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล ในการส่งเสริมการลงทุน และการขยายตัวทางเศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรม ให้มีคุณภาพทัดเทียมกับต่างประเทศได้นั้นคือ จะต้องมีการพัฒนากำลังพลที่มีคุณภาพทางด้านการศึกษาและทักษะวิชาชีพ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ซึ่งกำลังขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรมและบริการ จากผลการผลิตกำลังคนออกสู่ตลาดแรงงานในระบบการศึกษา พบว่าผู้สำเร็จอาชีวศึกษายังขาดทักษะในการทำงานจริงจึงไม่สามารถทำงานได้ทันที สถานประกอบการต้องการฝึกอบรมก่อนการทำงาน อีกทั้งยังขาดระเบียบวินัยและความอดทนในการทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม

สภาพการผลิตกำลังคนด้านการศึกษาและการฝึกอาชีพ ปรากฏว่าสถานศึกษาขาดครูที่มีประสบการณ์จากการทำงานจริงในตลาดแรงงานเพราะส่วนใหญ่ครูที่บรรจุเข้าทำงาน เพิ่งจบการศึกษาจากสถาบันการศึกษา สถานศึกษาขาดเครื่องมือเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ทันสมัย จึงทำให้นักเรียน นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไม่สามารถใช้เครื่องจักรของสถานประกอบการได้ อีกทั้งงบประมาณที่สถานศึกษาได้รับมีจำนวนจำกัด ไม่เพียงพอต่อการลงทุนในด้านการจัดซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์ที่ทันสมัยตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีที่โลกของงานได้พัฒนาและนำมาใช้ในสถานประกอบการ ทางด้านนักเรียนนักศึกษาปรากฏว่ามีอัตราการลาออกกลางคันค่อนข้างสูง ประมาณ ร้อยละ 10 ต่อปี ปัจจัยสำคัญคือ ขาดทุนทรัพย์ในการเรียนจึงออกจากระบบการศึกษาและเข้าสู่ตลาดแรงงานโดยยังมีฝีมือไม่ได้มาตรฐาน ทำให้มีแรงงานช่างฝีมือที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานในตลาดแรงงานเป็นจำนวนมากซึ่งส่งผลต่อคุณภาพผลผลิตของสินค้าประกอบกับการขาดบุคลากรที่รับผิดชอบในการฝึกทักษะให้นักเรียนนักศึกษา เนื่องจากไม่มีกฎหมายรองรับ เรื่องการฝึกทักษะวิชาชีพในสถานประกอบการจึงมีสถานประกอบการที่เข้าใจและเห็นความสำคัญของการให้นักเรียนนักศึกษาได้มีโอกาสฝึกการทำงานจริง ซึ่งมีสถานประกอบการบางส่วนเท่านั้นที่ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา

สภาพการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพดังกล่าว รัฐบาลไทยได้พยายามหาแนวทางที่ได้ผลในการแก้ไขสภาพความไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยรับการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือจากประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพระบบทวิภาคี ได้มีการเริ่มโครงการที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ และกรมอาชีวศึกษาจัดทำโครงการนำร่อง เปิดหลักสูตรผู้ชำนาญการที่วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวง ชีเมนส์ไทยอนุสรณ์ในปี 2532 จากความช่วยเหลือของรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ปรากฏว่าโครงการของกรมอาชีวศึกษาได้ผลดี การร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ มีความเป็นไปได้ สถานประกอบการให้ความสนใจมากขึ้น รัฐบาลไทยจึงขอความสนับสนุนให้ขอความช่วยเหลือจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันในการขยายการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพไปทั่วประเทศ อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยในปี 2532 นั้น กรมอาชีวศึกษาได้เปิดหลักสูตรช่างชำนาญการสาขาช่างซ่อมบำรุงโรงงานอุตสาหกรรม ระยะเวลาเรียน 3 ปี ต่อมาในปี 2534 ได้ขยายมาเป็น 6 สาขาวิชา เปิดสอนใน 4 สถานศึกษา และในปี 2535 ได้ขยายการเปิดสอนเป็น 13 สถานศึกษา ใน 17 สาขาวิชาได้แก่ สาขา

วิชาช่างซ่อมบำรุงโรงงานอุตสาหกรรม ช่างพิมพ์ ช่างแม่พิมพ์ ช่างทำเครื่องมือตัดและขึ้นรูป ช่างพลาสติก ช่างยนต์ ธุรกิจการโรงแรม ช่างติดตั้งงานไฟฟ้า ช่างซ่อมบำรุงอิเล็กทรอนิกส์ โคนม ประมงน้ำจืด ไม้ดอกไม้ประดับ การเกษตรกรรมบนพื้นที่สูง การกักตุน การครัว และช่างเครื่องเรือนหอย ในปี 2535 มีจำนวนนักเรียน 649 คน

พลาขงวม ควงสว่าง (2536 : 137) วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาระบบโรงเรียน โรงงานของวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวง ซิเมนต์ไทยอนุสรณ์ ได้กล่าวถึง การพัฒนาคุณภาพของนักศึกษาช่างฝึกหัด โดยยึดหลักการบริหารอาชีวศึกษาและหลักการอาชีวศึกษาในระบบทวิภาคี (Dual System) หรือระบบคู่เป็นแนวทางของการพัฒนา สรุปได้ดังนี้

1. กระบวนการจัดการศึกษาได้พัฒนาการสอน และการฝึกทักษะพื้นฐาน โดยวิทยาลัยรับผิดชอบ โดยดำเนินการฝึกทักษะพื้นฐาน ให้กับนักเรียนช่างฝึกหัดเอง เหตุผลที่ต้องดำเนินการเช่นนั้นเพราะ

1.1 สถานประกอบการส่วนใหญ่ไม่มีความพร้อมทั้งเรื่องสถานที่ฝึกอบรมและครูฝึก

1.2 ความร่วมมือกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษามีน้อยมาก เพราะรัฐบาลขาดมาตรการเกี่ยวกับการจัดฝึกอาชีพให้กับเยาวชน

2. ผลการใช้แผนการฝึก และแบบการฝึกร่วม ทำให้สถานประกอบการ ได้ทราบระยะเวลาการฝึกงานอาชีพ ช่วยให้เจ้าของสถานประกอบการ เตรียมแผนรับงานอาชีพจากภายนอกเข้ามาประกอบธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง สามารถดำเนินการบริหารงานบุคคลได้อย่างสอดคล้องและมีประสิทธิภาพอีกด้วย

3. ผลการใช้คู่มือครูฝึกและคู่มือนักเรียนช่างฝึกหัดนั้น สถานประกอบการไม่มีครูฝึกโดยตรง จึงต้องพัฒนาช่างชำนาญงานขึ้น เพื่อให้เขาปฏิบัติงานแทนครูฝึกได้อย่างมีประสิทธิภาพสำหรับคู่มือนักเรียน ช่วยเหลือแนะนำนักเรียนในการประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมระหว่างอยู่ปฏิบัติงานอาชีพในสถานประกอบการและช่วยเหลือถึงวิธีการใช้เครื่องจักร เครื่องมือ ตลอดจนการรักษาความปลอดภัยในระหว่างฝึกงานอาชีพ รายงานการศึกษาดังกล่าวยังได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการที่จะพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพได้นั้นจะต้องดำเนินการพัฒนาต่อไปคือ

1. สถานศึกษาจะต้องพัฒนา ระบบการทำงานร่วมกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประสานความเข้าใจ และความเข้าใจจากสถานประกอบการอย่างใกล้ชิดอย่างมีระบบตลอดเวลาเพื่อสถาบันทั้งสองเกิดความร่วมมือกันทำงานอย่างแท้จริง

2. สถานศึกษาควรจัดหน่วยงานขึ้นใหม่ นอกจากงานแนะแนวที่มีภาวะงานประจำมากอยู่แล้ว เพื่อทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลของความต้องการเรื่องแรงงาน และติดต่อประสานงานอย่างใกล้ชิดกับภาคธุรกิจอุตสาหกรรม ภายในจังหวัดหรือจังหวัดใกล้เคียง

2.6 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

พ.ศ. 2538

2.6.1 โครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ.2538 ของกรมอาชีวศึกษาปัจจุบันแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว และเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่มากยิ่งขึ้น ทั้งด้านอุตสาหกรรมและการบริการ ทำให้ตลาดแรงงานมีความต้องการแรงงานระดับพื้นฐานที่มีทักษะวิชาชีพในอัตราที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มคุณภาพในการผลิต แข่งขันกับตลาดต่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงและความต้องการดังกล่าว ย่อมมีผลกระทบต่อสภาพของตลาดแรงงาน ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดอาชีวศึกษาของประเทศ ที่จะต้องมีการพัฒนารูปแบบ และวิธีการให้สามารถจัดการศึกษาเพื่อผลิตกำลังคนระดับกลาง ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และประสบการณ์ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระได้อย่างแท้จริงการให้ภาคเอกชนหรือสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดอาชีวศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการร่วมมือในการฝึกอาชีพ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหา ในด้านคุณภาพของแรงงานระดับช่างฝีมือที่จำเป็นต้องมุ่งเน้นทักษะและประสบการณ์ตรง เพื่อให้มีคุณภาพได้มาตรฐานของตลาดแรงงาน การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training หรือ DVT) ความร่วมมือทั้งสองฝ่าย ระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ จึงเป็นรูปแบบของการจัดอาชีวศึกษาที่อยู่ในลักษณะของความร่วมมือ (Cooperative Education and Training) ที่กำหนดให้นักเรียนเรียนภาคทฤษฎีที่สถานศึกษา สัปดาห์ละ 1-2 วัน และฝึกอาชีพที่สถานประกอบการ สัปดาห์ละ 3-4 วัน ตลอดระยะเวลา 3 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว นักเรียนจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วุฒิบัตรและใบรับรองการผ่านงาน ซึ่งสามารถทำงานในสถานประกอบการ หรือประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งโครงสร้างหลักสูตรประกอบด้วย 3 หมวดวิชา คือ หมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ หมวดวิชาเลือกเสรี และกิจกรรม จำนวนหน่วยกิจและรายวิชาของแต่ละหมวดวิชาตลอดหลักสูตรให้เป็นไปตามกำหนดไว้ในโครงสร้างแต่ละประเภทวิชา ซึ่งมีประเภทวิชาที่เปิดสอน 5 ประเภท คือช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม ศิลปกรรม และเกษตรกรรม

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 เปิดกว้างให้สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันจัดทำแผนการเรียนและฝึกภาคปฏิบัติให้แก่ นักเรียนในระบบทวิภาคีได้ตามความต้องการ และความพร้อมของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ดังนั้นการจัดทำแผนการเรียนตามโครงสร้างหลักสูตร ในแต่ละภาคเรียนทั้ง 6 ภาคเรียน สถานศึกษาและสถานประกอบการ จึงสามารถกำหนดจำนวนวันเวลา และคาบเรียนได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหาในคำอธิบายรายวิชา ให้ครบตามหลักสูตร เช่น จัดให้มีการเรียนวิชาพื้นฐานนอกสถานศึกษา โดยร่วมมือกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน วัด ศูนย์กีฬาในท้องถิ่น เป็นต้น

2.6.2 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษา

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถานศึกษาถือว่าเป็นการจัดการศึกษาตามระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529 เพิ่มเติม พ.ศ. 2537 กำหนดให้บุคลากรทุกฝ่ายในองค์กร มีส่วนร่วมรับผิดชอบ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เจ้าหน้าที่งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์นิเทศและพนักงานธุรการ ซึ่งหัวหน้างานจะทำหน้าที่วางแผนสำรวจสถานประกอบการ ประชาสัมพันธ์การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประสานการฝึกงานภาคปฏิบัติทั้งในสถานศึกษาและในสถานประกอบการ จัดปฐมนิเทศนักเรียน จัดประชุมผู้ปกครอง วางแผนการนิเทศ ติดตามประเมินผลผลการฝึกงานภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ จัดประชุมสัมมนาผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและอาจารย์นิเทศ ประสานงานการจัดทดสอบมาตรฐานฝีมือ เสนอโครงการปฏิบัติงานตามขั้นตอน

เจ้าหน้าที่งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีหน้าที่ ช่วยติดตามประสานงานกับสถานประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนและของสถานประกอบการ ช่วยประสานงานและดำเนินการปฐมนิเทศนักเรียน จัดประชุมผู้ปกครอง จัดสัมมนาครูฝึกหรือผู้ควบคุมการฝึก อาจารย์นิเทศปฏิบัติ และจัดทำการสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จัดการกำกับดูแลผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในองค์กร รายงานปฏิบัติงานในหน้าที่ตามลำดับชั้น ปฏิบัติงานตามโครงการและช่วยติดตามการประเมินผลของนักเรียนในสถานประกอบการ

อาจารย์ที่ปรึกษา มีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยให้คำปรึกษาแนะนำการทำและตรวจสอบหลักฐาน สัญญาการเป็นนักเรียน และสัญญาการฝึกอาชีพ และปฐมนิเทศนักเรียนในความรับผิดชอบในด้านการเรียน, ความประพฤติ ระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ของสถานศึกษารวมทั้งในความรู้เกี่ยวกับแหล่งบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ของสถานศึกษาที่นักเรียนจะเข้าไปขอความช่วยเหลือ, ให้ความเห็นชอบในการลงทะเบียนวิชาเรียน ให้คำปรึกษาและความเห็นชอบในการขอผ่อนผันการชำระเงินลงทะเบียนรายวิชาของนักเรียนจัดทำและรวบรวมประวัติข้อมูลการเรียนและพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการออกหนังสือรับรองต่าง ๆ ติดตามช่วยเหลือและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมชมรมตามกำหนดในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนการคำนวณหาค่าระดับคะแนนเฉลี่ยแก่นักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบ แนะนำหาแนวทางป้องกันและติดตามนักเรียนที่ขาดเรียน เสนอความเห็นและข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดรายวิชาในการลงทะเบียนแต่ละภาคเรียน ติดตามประสานงานกับผู้ปกครองพร้อมทั้งรายงานผลการเรียน และพฤติกรรมของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ ให้คำปรึกษาดังเดือน ดูแลแก้ไข ความประพฤติของนักเรียนประสานงานกับแผนกวิชาหรืองานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อาจารย์นิเทศมีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี คือจัดทำแผนการฝึกอาชีพร่วมกับครูฝึก ให้คำแนะนำปรึกษาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการ ให้คำปรึกษาในการสอนงานและการประเมินผลแก่ครูฝึก ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนใน

สถานประกอบการ ดูแลติดตามการฝึกอาชีพเป็นไปตามเนื้อหารายวิชา รายงานผลการนิเทศตามลำดับชั้นพนักงานธุรการมีหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทั่วไปตามที่ได้รับมอบหมาย

2.6.2.1 การรับนักเรียน

การรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สามารถทำได้โดยคัดเลือกสถานประกอบการ เพื่อเข้าร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และร่วมกับสถานประกอบการในการกำหนดเป้าหมายการรับนักเรียน โดยประสานงานให้กับสถานประกอบการเพื่อดำเนินการรับสมัครสอบคัดเลือกนักเรียน ให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อดำเนินการคัดเลือกเรียบร้อยแล้วก็นักเรียนขึ้นทะเบียนนักเรียนที่ทำสัญญาการฝึกอาชีพไว้กับสถานประกอบการเรียบร้อยแล้วเป็นนักเรียนของสถานศึกษา

2.6.2.2 การจัดแผนการเรียน

สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมจัดทำหลักสูตรและแผนการเรียน ตามความต้องการของสถานประกอบการ โดยงานหลักสูตรและการสอน จัดทำแผนการเรียนในสถานศึกษา และครูฝึกในสถานประกอบการร่วมกับอาจารย์นิเทศแต่ละสาขาวิชารวมทั้งงานหลักสูตรทำการสอนจัดทำแผนการเรียน และขอคำอธิบายรายวิชาที่จะฝึกในสถานประกอบการ งานหลักสูตรและการเรียนการสอนจะต้องควบคุมดูแลการจัดการเรียนการสอนให้จำนวนหน่วยกิตครบถ้วนตามโครงสร้างหลักสูตร

2.6.2.3 การสอนนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

การสอนนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนั้น สถานศึกษาสอนวิชาพื้นฐาน วิชาเลือกเสรี สัปดาห์ละ 1-2 วันตลอดหลักสูตร สถานประกอบการสอนวิชาชีพเฉพาะ วิชาชีพเลือก กิจกรรม และโครงการหรือโครงการวิชาชีพสัปดาห์ละ 3-4 วัน ตลอดหลักสูตร รายวิชาใดหากสถานประกอบการไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามหลักสูตรให้สถานศึกษาจัดสอนเพิ่มเติมให้จนครบหลักสูตร

2.6.2.4 ความร่วมมือกับสถานประกอบการในรูปกรรมการ

คณะกรรมการดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก อาจารย์นิเทศ และบุคลากรของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องทำหน้าที่บริการจัดการเรียนการสอนทั้งในสถานประกอบการ และสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและมีคณะกรรมการประเมินผลประกอบด้วย คณะกรรมการร่วมระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 7 คน โดยผู้แทนจากสถานประกอบการทำหน้าที่เป็นประธาน กรรมการผู้แทนจากสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ ต้องอ้างอิง มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน และกรรมการสอบมาตรฐานฝีมือเฉพาะสาขาไม่น้อยกว่าสาขาละ 3 คน

2.6.2.5 การติดตามและประเมินผล

การติดตามประเมินผลเป็นการติดตามเพื่อนิเทศ การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ และ ประสานงานให้ความรู้ในการวัดประเมินผลการเรียนรายวิชาที่ฝึกอาชีพในสถานประกอบการแก่ครู ฝึกทุกภาคเรียน และประสานงานเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการเรียนเป็นรายวิชาทั้ง สถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยต้องผ่านการประเมินผลการเรียนก่อนจบหลักสูตร การ ทดสอบมาตรฐานฝีมือ ส่งแบบทดสอบไปยังผู้สำเร็จการศึกษา ติดตามผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาน ประกอบการ

ณรงค์ ไทยทอง (2542 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคเขตการศึกษา 2 ได้ศึกษาระดับปฏิบัติการระหว่างผู้ บริหารกับคณะกรรมการจัดการเรียนการสอนซึ่งใช้แบบสอบถามระดับปฏิบัติการจำนวน 6 ด้านคือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การรายงาน การจัดงบประมาณ ซึ่งสรุปผลการวิจัยดังนี้คือ

1. ระดับปฏิบัติการการบริหารจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัย เทคนิค เขตการศึกษา 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง
2. ระดับปฏิบัติการการบริหารจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของ วิทยาลัยเทคนิค เขตการศึกษา 2 ทั้ง 4 แห่งโดยภาพรวมและรายด้านมีความแตกต่างกัน
3. ระดับปฏิบัติการการบริหารจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัย เทคนิค เขตการศึกษา 2 ระหว่างผู้บริหารกับคณะกรรมการจัดการเรียนการสอนมีความแตกต่างกัน
4. ปัญหา อุปสรรคที่ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะคือด้านการวางแผนขาดความร่วมมือจากสถานประกอบการ ด้านการจัดองค์การขาดสถานที่ เครื่องมือ และอุปกรณ์สำนักงาน ด้านการจัดบุคลากรขาดแคลนบุคลากร บุคลากรมีเวลาในการดำเนินการน้อย ด้านการประสานงานขาดการ ประสานงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ด้านการรายงานขาดการรายงานผล การประเมินผลการดำเนินงาน และด้านการจัดงบประมาณขาดการสนับสนุนงบประมาณจากกรม อาชีวศึกษา

ดอกธูป พุททมงคล (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการเรียนการสอนอาชีว ศึกษาระบบทวิภาคีกลุ่มวิชาชีพธุรกิจโรงแรมของวิทยาลัยเทคนิคกระบี่ จากผลการจัดการเรียนการสอน ตามสภาพภูมิอากาศ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้เรียนส่วนมากมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจ เรียน เนื่องจากขณะเรียนมีโอกาสหารายได้ด้วยตนเอง ส่วนหนึ่งเพื่อลดความช่วยเหลือด้านค่าใช้จ่าย จากผู้ปกครองและได้งานทำ หลังจากการสำเร็จการศึกษา ส่วนผู้ปกครอง บิดามารดาของนัก เรียนเห็นด้วยกับการเรียนระบบทวิภาคี และให้การสนับสนุนอยู่ในระดับปานกลาง

ประชาคม จันทรชิต และคณะ(2538) ทำการวิจัยเรื่องการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพพุทธศักราช 2538 ในระบบทวิภาคี ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี ผู้ซึ่งวิจัยได้ทำการวิจัย เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการ

บริหารหลักสูตรฯ การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามระดับความคิดเห็นตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอน จำนวน 10 ด้าน คือ

1. ด้านการวางแผน การใช้หลักสูตร และการประชาสัมพันธ์หลักสูตร
2. ด้านการเตรียมอาจารย์ เพื่อใช้หลักสูตร
3. ด้านการจัดแผนการเรียน และการฝึกงาน
4. ด้านการจัดตารางสอน และตารางเรียน
5. ด้านการจัดอาจารย์เข้าสอน
6. ด้านการนิเทศ และติดตามผล
7. ด้านการบริการสื่อการเรียนการสอน
8. ด้านการจัดอาคารสถานที่
9. ด้านการประเมินผลการเรียน
10. ด้านการจัดงบประมาณ

จากการวิจัยพบว่า การบริหารหลักสูตรฯ ทั้ง 10 ด้าน มีปัญหาเกิดขึ้นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แต่ได้มีข้อเสนอแนะในแต่ละด้าน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

ด้านการวางแผนการใช้หลักสูตร และการประชาสัมพันธ์ การใช้หลักสูตร มีปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ไม่ทั่วถึง ประชาชนท้องถิ่นไม่ต้องการหลักสูตร และเวลาในการประชาสัมพันธ์ด้วยแนวทางแก้ไข คือ การประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวางและมากขึ้น ด้านการจัดแผนการเรียนและการฝึกงานมีปัญหา กรณีนักเรียนไปฝึกงานต่างจังหวัดความไม่สะดวกในการเรียนการสอน และสถานประกอบการในจังหวัดมีน้อย

แนวทางแก้ไข คือ การจัดให้นักศึกษาฝึกงานในแหล่งเดียวกับที่สถานศึกษาตั้งอยู่ด้านการนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตร มีปัญหา คือ เรื่องการติดตามผลนักเรียนที่ฝึกงานต่างจังหวัด การนิเทศจึงทำได้ไม่บ่อยครั้ง สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย การแก้ปัญหา คือ ต้องพยายามหาสถานประกอบการในจังหวัด ด้านการบริการสื่อการเรียนการสอน ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ อาจารย์ผู้สอนจะเป็นผู้เตรียมและจัดหาเอง แนวทางการแก้ปัญหา คือ ให้งานสื่อการเรียนการสอนช่วยบริการจัดซื้อจัดหา และดำเนินการช่วยผลิตด้านการจัดอาคารสถานที่ เพื่อการเรียนการสอนมีปัญหาเรื่องห้องเรียนไม่เพียงพอมีข้อเสนอแนะให้ทำอาคารชั่วคราว และด้านการจัดงบประมาณเพื่อการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะให้มีการจัดงบประมาณในการสอนสอนนอกสถานที่

ปวีณ์ ตาบทเพชร (2537 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสภาพความเป็นจริงและความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานประกอบการที่เกี่ยวกับ รูปแบบการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของกรมอาชีวศึกษา พบว่า

ด้านการวางแผน ต้องการพัฒนาด้านการวางแผน การกำหนดยุทธศาสตร์ในการเตรียมการและวางแผนการดำเนินงานให้ชัดเจนมากขึ้น

ด้านการแบ่งสรรต้องการให้มีการอบรมบุคลากรของสถานศึกษาและสถานประกอบการให้เข้าใจแนวนโยบายและแนวปฏิบัติงานตามโครงการ

ด้านการประสานงาน ต้องการให้หน่วยงานที่เป็นองค์กรกลาง ที่รับผิดชอบด้านการบริหาร และการประสานงานจะต้องเร่งรัดการประสานงานให้มากขึ้น

ด้านการประเมินผลต้องการให้สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันตรวจสอบกฎระเบียบ และแนวปฏิบัติ

ด้านการกระตุ้นและจูงใจ ต้องการให้ผู้บริหารระดับนโยบายและหน่วยงานที่องค์กรกลาง จัดทีมงานมาช่วยชี้แจง แนะนำและร่วมกันแก้ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน ทั้งปัญหาในเชิงนโยบาย และปัญหาในการปฏิบัติ

2.6.3 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในสถานประกอบการ

สถานประกอบการที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ต้องตระหนักว่าเป็นเสมือนสถานศึกษาแห่งที่ 2 ของนักเรียนและมีความพร้อมโดยเป็นผู้ประกอบกิจการที่ดำเนินการฝึกอาชีพได้มีความพร้อมในการฝึกอาชีพตามสาขาวิชาที่นั้น โดยการจัดให้มีผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกทำหน้าที่ประสานงาน ดูแลการฝึกและการสอนอาชีพให้แก่นักเรียนได้ สามารถจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการฝึกอาชีพได้ตลอดระยะเวลาการฝึกอาชีพ 3 ปี หรือจนจบหลักสูตร สามารถส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมสัมมนาที่สถานศึกษาได้ จัดสวัสดิการตลอดจนมาตรการเกี่ยวกับสวัสดิภาพให้แก่ นักเรียนที่เข้ารับการศึกษาและอยู่ในทำเลที่สามารถติดต่อได้สะดวกโดยมีวัตถุประสงค์การฝึกอาชีพ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ให้มีความรู้ ฝีมือ ความสามารถ ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ เป็นการเตรียมบุคลากรไว้ทดแทนการขาดแคลนในอนาคต

2.6.3.1 ครูฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

ครูฝึกอาชีพในสถานประกอบการจะมีสถานภาพเป็นวิศวกร ช่างเทคนิคหรือช่างชำนาญงานในสถานประกอบการ ซึ่งมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชาที่นักเรียนเข้าฝึกอาชีพ มีบุคลิกภาพและเจตคติที่ดีต่อการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น สามารถเข้ารับการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับสถานศึกษาได้ ซึ่งมีตำแหน่งในองค์กรหรือสถานประกอบการได้ 2 ลักษณะคือผู้ควบคุมการฝึก หมายถึง ผู้ที่สถานประกอบการมอบหมายให้ทำหน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และรับผิดชอบดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียนในสถานประกอบการและครูฝึกซึ่งทำหน้าที่ทำการสอนฝึกอบรมในสถานประกอบการ

2.6.3.2 การคัดเลือกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

การพิจารณารับนักเรียนเข้าเรียนระบบทวิภาคีจะต้องดูถึงความเหมาะสมในเรื่อง

จำนวนนักเรียนที่จะรับทั้งนี้ต้องสำรวจความต้องการรับนักเรียนเข้าฝึกอาชีพจากหน่วยงานต่าง ๆ ภายในสถานประกอบการ โดยพิจารณาถึงความพร้อมของครูฝึกที่จะดูแลการฝึกให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนและแจ้งจำนวนนักเรียนที่ต้องการไปยังสถานศึกษาเพื่อดำเนินการพิจารณาคัดเลือก

นักศึกษาซึ่งจะต้องคุณสมบัติของนักเรียนคือต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ สำเร็จการศึกษา มัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือเทียบเท่า มีความตั้งใจในการที่จะเรียนและฝึกอาชีพ ในสาขาที่สถาน ประกอบการมีความพร้อมและต้องมีคุณสมบัติอื่นตามข้อกำหนดของกระทรวงและตามที่สถาน ประกอบการกำหนด โดยการคัดเลือกต้องประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อรับสมัครสอบคัดเลือกและสัมภาษณ์นักเรียนที่สถานศึกษาหรือที่สถานประกอบการ

2.6.3.3 การทำสัญญาการฝึกอาชีพ

สถานประกอบการจะต้องทำสัญญาฝึกอาชีพกับนักเรียน โดยได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองและสถานศึกษารับทราบสัญญาการฝึกอาชีพ รายละเอียดในสัญญาการฝึกอาชีพการ ประกอบด้วย ระยะเวลาการฝึก ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ เวลาฝึก เวลาพัก และวันหยุดของนักเรียน เบี้ยเลี้ยงระหว่างเข้ารับการฝึกอาชีพ สวัสดิการตลอดจนมาตรการเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียน หลักเกณฑ์การลา การยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพ การจ่ายค่าทดแทนกรณีประสบอันตราย หลักเกณฑ์การรับนักเรียนเข้าทำงานและค่าจ้างเมื่อสำเร็จการศึกษา และรายการอื่น ๆ ตามที่สถานประกอบการกำหนด ร่วมกันกับนักเรียน ซึ่งระเบียบการฝึกอาชีพสถานประกอบการต้องกำหนดระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการฝึกอาชีพให้แก่นักเรียน

2.6.3.4 การจัดการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ

ในการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ สถานประกอบการต้องดำเนินการจัดเครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ สถานประกอบการควรสนับสนุน และจัดหาตามความจำเป็นต่อการฝึกอาชีพ ให้แก่นักเรียนตามสมควร และมีการวางแผนการฝึกโดยร่วมกับสถานศึกษาเพื่อให้การฝึกครอบคลุม เนื้อหารายวิชาตามหลักสูตร ครูฝึกจะต้องทำหน้าที่ควบคุมดูแลให้แก่นักเรียนบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ พร้อมทั้งตรวจการบันทึกเพื่อเป็นหลักฐานในการฝึกและนำไปประกอบการสอบมาตรฐานฝีมือทั้งครั้งหลักสูตร (Interim) และสิ้นสุดหลักสูตร (Final) ในการฝึกอาชีพ สถานประกอบการต้องส่งผู้ควบคุมการฝึกกับสถานศึกษาโดยสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือและร่วมมือกับสถานประกอบการอื่นในการรับนักเรียนเข้าฝึกหัดข้อเรื่องที่สถานประกอบการอื่นไม่พร้อมและเปิดโอกาสให้ผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและนักเรียนของสถานประกอบการอื่นเข้าไปศึกษาดูงานการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ โดยสถานประกอบการอาจแลกเปลี่ยนการให้ความช่วยเหลือในด้านอุปกรณ์เครื่องมือและเครื่องใช้แก่สถานประกอบการอื่น ๆ ที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเพื่อฝึกอาชีวนักเรียนให้ครบถ้วนตามหลักสูตรและทันต่อความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี

การร่วมมือกับบุคลากรของสถานศึกษาผู้เชี่ยวชาญจากสถานประกอบการในฐานะอาจารย์พิเศษให้ความช่วยเหลือ จัดผู้ชำนาญพิเศษในสาขาวิชาชีพเฉพาะมาให้ความรู้แก่ครู- อาจารย์ และนักเรียน ของสถานศึกษาตามที่สถานศึกษาขอความอนุเคราะห์ ส่วนอาจารย์ในฐานะผู้ฝึกหรือครูฝึก สถานศึกษาจัดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาวิชาที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีทำหน้าที่เป็นครูตามที่สถานประกอบการขอความอนุเคราะห์ นอกจากนั้นต้องจัดให้มีผู้ควบคุมการฝึก การเปลี่ยนสภาพจากนักเรียนกลายเป็นพนักงานของสถานประกอบการหากสถานประกอบการมี

ความประสงค์จะรับนักเรียนเข้าทำงานในสถานประกอบการภายหลังสำเร็จการศึกษาแล้วสถานประกอบการจะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้นักเรียนทราบล่วงหน้าก่อนสำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่า 30 วัน

เพ็ญใจ กันธรัตน์ (2540 : 122) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งมีผลการศึกษาวิจัยสรุป 2 ข้อ และหนึ่งใน 2 ข้อ คือความคิดเห็นของสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องที่นักเรียนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของสถานศึกษาและสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด ด้านผู้ปกครองพบว่า บทบาทหน้าที่ที่มีความเหมาะสมมาก โดยเฉพาะในเรื่องยินยอมให้นักเรียนในความปกครองเข้ารับการฝึกอาชีพภาคปฏิบัติตลอดหลักสูตรตามเงื่อนไขและข้อตกลงที่สถานศึกษา และสถานประกอบการกำหนด

ภาวนา ไชยสมบูรณ์ (2533 :บทคัดย่อ) ได้วิจัยความคาดหวังของผู้ประกอบการและครูเกี่ยวกับคุณลักษณะนักศึกษาฝึกงาน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานออกแบบพานิชย์ศิลป์ คณะวิชาศิลปประยุกต์ ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานครพบว่าผู้ประกอบการและครูคาดหวังเกี่ยวกับคุณลักษณะนักศึกษาฝึกงานต่างกัน โดยเฉพาะคุณลักษณะส่วนตัวของนักศึกษาฝึกงานด้านบุคลิกภาพ ลักษณะนิสัย มนุษย์สัมพันธ์และอารมณ์ โดยครูมีความคาดหวังสูงกว่าสถานประกอบการ

2.6.4 การประเมินผลการสอบและประกาศนียบัตร

2.6.4.1 กฎเกณฑ์และระเบียบการประเมินผลการเรียน กฎเกณฑ์และระเบียบการประเมินผลการเรียนในระบบทวิภาคี ให้ปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 โดยสถานประกอบการจะประเมินผลการเรียนในรายวิชาที่เรียนหรือฝึกอาชีพที่สถานประกอบการทุกภาคเรียน และร่วมกับสถานศึกษาและสถานประกอบการอื่น ๆ จัดการสอบมาตรฐานฝีมือสำหรับนักเรียน ในรูปแบบของคณะกรรมการประเมินผล ประกอบด้วยกรรมการร่วมระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการไม่น้อยกว่า 7 คน โดยผู้แทนจากสถานประกอบการทำหน้าที่เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนจากสถานศึกษาทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการรับผิดชอบในการดำเนินการสอบมาตรฐานฝีมือทั้งประเมินผลครึ่งหลักสูตร (Interim) และประเมินผลสิ้นสุดหลักสูตร (Final) โดยนำผลการประเมินทั้งสองครั้งมารวมกันตามอัตราส่วน 3 : 7

1. การประเมินผลครึ่งหลักสูตร (Interim) หลังจากดำเนินการฝึกไปแล้ว 3 ภาคเรียนคณะกรรมการประเมินผลจะประชุมกันเพื่อกำหนดการสอบและวิธีการสอบ โดยสอบข้อเขียนเพื่อประเมินความรู้ทางทฤษฎี และสอบสัมภาษณ์ตามบันทึกจากสมุดรายงานของนักเรียนเพื่อประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน

2. การประเมินผลสิ้นสุดหลักสูตร (Final) หลังจากนักเรียนผ่านการประเมินผลครึ่งหลักสูตร (Interim) ไปแล้วอีก 3 ภาคเรียน หรือเรียนไปแล้ว 6 ภาคเรียน คณะกรรมการประเมินผล จัดให้มีการสอบมาตรฐานฝีมือเพื่อประเมินผลสิ้นสุดหลักสูตร โดยสอบข้อเขียนเพื่อประเมินความรู้ทางทฤษฎี และประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยการทำให้โครงการหรือโครงการวิชาชีพ หรือผลิตชิ้นงานหรือวิเคราะห์งาน

3. การให้ระดับผลการเรียนในการสอบมาตรฐานฝีมือ ให้เป็น 3 ระดับ ดังนี้คือ

ดี	หมายถึง	ได้คะแนนรวมจากผลการวัดหรือประเมินสูงกว่าร้อยละ 70
ผ่าน	หมายถึง	ได้คะแนนรวมจากการวัดหรือประเมินร้อยละ 50 - 70
ไม่ผ่าน	หมายถึง	ได้คะแนนรวมจากการวัดหรือประเมินต่ำกว่าร้อยละ 50

2.6.4.2 การสอบ

1. สถานประกอบการจะต้องจัดการทดสอบของนักเรียน ในรายวิชาที่กำหนดให้ฝึกอาชีพที่สถานประกอบการ

2. การสอบมาตรฐานฝีมือ สำหรับนักเรียนในระบบทวิภาคีให้ปฏิบัติดังนี้

2.1 ประเมินผลครึ่งหลักสูตร (Interim) โดยวิธีการดังนี้

2.1.1 ประเมินความรู้ทางทฤษฎี

2.1.2 ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยการสอบ

สัมภาษณ์ตามบันทึกจาก สมุดรายงานของนักเรียน

2.2 ประเมินผลสิ้นสุดหลักสูตร (Final) โดยวิธีการดังนี้

2.2.1 ประเมินความรู้ทางทฤษฎี โดยการสอบข้อเขียน และการ

สัมภาษณ์ตามบันทึกจาก สมุดรายงานของนักเรียน

2.2.2 ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยการทำให้โครงการ

หรือการทำโครงการวิชาชีพ หรือผลิตชิ้นงานหรือการวิเคราะห์งาน

2.3 อัตราส่วนของการประเมินผลครึ่งหลักสูตร (Interim) รวมกับการ

ประเมินสิ้นสุดหลักสูตร (Final) ตามอัตราส่วน 3 : 7

ประกาศนียบัตรวิชาชีพสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่สำเร็จการศึกษา นักเรียนที่เรียนในระบบทวิภาคี เมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) เช่นเดียวกับนักเรียนในภาคปกติ ซึ่งจะต้องผ่านเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. สอบได้รายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรีครบตาม

กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา

2. ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตาม โครงสร้างที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภท

วิชาและสาขาวิชา

3. ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00

4. ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น

2.6.5 แนวปฏิบัติในการดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

สถานศึกษาต้องทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ติดต่อกับสถานประกอบการเชิญชวน ให้เข้าร่วมการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยสถานประกอบการที่ประสงค์จะรับนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแจ้งความจำนง และความร่วมมือไปยังสถานศึกษาสถานศึกษาต้องวิเคราะห์การประกอบกิจการความพร้อมของสถานประกอบการ และความพร้อมของสถานศึกษา ก่อนกำหนดสาขาวิชาชีพที่จะร่วมกันฝึก

สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมกันทำความเข้าใจในหลักการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สถานศึกษาและสถานประกอบการ ร่วมมือกันดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ กำหนดสาขาวิชาชีพ ที่จะฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี การกำหนดเป้าหมาย จำนวนนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่สถานศึกษาต้องการในแต่ละปี การกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จัดทำรายละเอียดการฝึกภาคปฏิบัติในแต่ละรายวิชาตามความเหมาะสมของสถานประกอบการ ให้ครอบคลุมเนื้อหาของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 การจัดทำแผนการฝึกภาคปฏิบัติ ให้เป็นไปตามโครงสร้างหลักสูตร การดำเนินการจัดการเรียนการสอน การฝึกภาคปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนการเรียน การนิเทศการเรียนการสอน การฝึกภาคปฏิบัติและติดตามผล การจัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผล การเรียนในสถานศึกษาและสถานประกอบการ ทำการทดสอบมาตรฐานฝีมือของนักเรียน โดยสถานประกอบการออกใบรับรอง การผ่านงานให้นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาสถานศึกษามอบประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แก่ผู้สำเร็จการศึกษา

2.6.6 หน้าที่ของสถานศึกษา

สำรวจข้อมูลความต้องการของสถานประกอบการ ในการร่วมมือจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ร่วมกับหัวหน้าคณะวิชาหรือหัวหน้าแผนกวิชาตามสาขาที่จะเปิดสอน ร่วมสำรวจความต้องการของสถานประกอบการ และพิจารณาความเหมาะสม ตลอดจนความเป็นไปได้ในความร่วมมือ นำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจทั้งหมดมาประชุมปรึกษาหารือในการวางแผนการจัดการและกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ ในการร่วมมือจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต้องประสานงานกับสถานประกอบการ ที่ร่วมมือจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในการกำหนดเป้าหมายการรับนักเรียนสาขาวิชาชีพ ที่เปิดสอนตลอดจนการรับสมัครนักเรียน โดยกำหนดจำนวนนักเรียน ร่วมกับสถานประกอบการ ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ การฝึกเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ ตลอดจนอัตราส่วนของนักเรียนกับครูฝึก และสาขาวิชาชีพที่เปิดสอนและรับขึ้นทะเบียนนักเรียน ภายหลังจากที่สถานประกอบการรับเข้าเรียนและทำสัญญาการฝึกอาชีพแล้ว โดยรับนักเรียนที่ผ่านการทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการแล้ว ทำการขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ รับมอบตัวจากผู้ปกครองภายหลังจากการขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน ตรวจสอบสุขภาพแล้วจึงรับลงทะเบียนเรียนตามรายวิชาที่เปิดสอนตลอดหลักสูตร คือรับลงทะเบียนรายวิชาและจัดอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเรียน หลังจากนั้นจัด

ปฐมนิเทศให้แก่แก่นักเรียนและผู้ปกครอง ก่อนเข้าเรียนร่วมกับสถานประกอบการ โดยให้ความรู้ ความเข้าใจเพิ่มเติมแก่นักเรียนและผู้ปกครอง ในการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และจัดให้ผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกพบกับผู้ปกครอง เพื่อร่วมดูแลความประพฤติ และการเรียนของนักเรียน

จัดทำแผนการเรียนตลอดหลักสูตร ร่วมกับสถานประกอบการ โดยจัดการประชุมสัมมนาให้แก่ครูฝึกของสถานประกอบการ และครู - อาจารย์ ของสถานศึกษาเพื่อจัดทำแผนการเรียนการฝึกตลอดหลักสูตร จัดพิธีลงนามความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จัดสอนภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเบื้องต้นให้แก่แก่นักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนตามหลักสูตร โดยจัดให้ครู - อาจารย์ แต่ละสาขาวิชาดำเนินการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตร จัดฝึกอบรมเพิ่มเติมให้แก่แก่นักเรียนตามความต้องการของสถานประกอบการ รายวิชาใดหากสถานประกอบการไม่สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามหลักสูตรให้สถานศึกษาจัดสอนเพิ่มเติมให้จนครบหลักสูตร จัดครู - อาจารย์ ทำหน้าที่ติดตามและกำกับการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ จัดทำแผนการติดตามและกำกับแต่ละสาขาวิชา จัดตั้งอำนวยการควบคุมดูแลให้แก่ ครู - อาจารย์ ที่ทำหน้าที่ติดตามและกำกับการฝึกอาชีพ จัดให้มีการติดตามและกำกับตามแผนต่อไป จัดการอบรมผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกในสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการฝึกการวัดและประเมินผลการฝึก ให้ความรู้ ความเข้าใจ หลักการ วิธีการ ตลอดจนข้อปฏิบัติในการดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ร่วมดำเนินการจัดการจัดรายละเอียดวิชาชีพ ในหมวดวิชาชีพเลือกให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการจัดทำแผนการฝึกอาชีพตามรายวิชาตลอดหลักสูตร จัดทำแผนการวัดและประเมินผลการเรียนภาคทฤษฎีและการฝึกอาชีพโดยวัดและประเมินผลรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของนักเรียนตลอดหลักสูตร วัดและประเมินผลการเรียนภาคทฤษฎีในสถานศึกษาทุกภาคเรียน เสนอรายชื่อคณะครู - อาจารย์ และคณะครูฝึกในสถานประกอบการร่วมเป็นคณะกรรมการประเมินผลครั้งหลักสูตร และจบหลักสูตรเพื่อให้กรมอาชีวศึกษาแต่งตั้งแจ้งผลการเรียนของนักเรียนให้สถานประกอบการทราบทุกครั้งที่มีการประเมินผล จัดพิธีมอบประกาศนียบัตรวิชาชีพและใบรับรองผ่านงานแก่ผู้สำเร็จจัดมอบป้ายประกาศความร่วมมือและเกียรติคุณบัตรให้แก่สถานประกอบการที่ร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และจัดประชุมสัมมนาสถานประกอบการประเมินผลความร่วมมือในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อการวางแผนการพัฒนาการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีต่อไป

มาลี ทักษะกรวงศ์ (2541 : 166) ได้วิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในวิทยาลัยเทคนิค นักเรียนมีความเห็นด้วยกับการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยรวมในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการประเมินผลการสอน และด้านหลักสูตรอยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ระดับปานกลาง

สุวรรณ ดอนขวา (2532 : 145-149) ให้ทำการวิจัยเรื่องการดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพนักเรียน นักศึกษาในสถานประกอบการของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาการดำเนินงานและปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานอาชีพนักเรียน นักศึกษาใน

สถานประกอบการของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินงานในการฝึกงานอาชีพของสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่ดำเนินการในรูปกรรมการ และไม่ใช้รูปแบบกรรมการ ในรูปแบบที่ดำเนินงานในรูปคณะกรรมการ นี้ มีผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นที่ปรึกษา ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักศึกษาเป็นประธาน กรรมการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นผู้ประสานงาน ส่วนสถานศึกษาที่ไม่ได้ดำเนินงาน ในรูปคณะกรรมการจะมีหัวหน้างานแนะแนวอาชีพ และจัดหางานดำเนินการร่วมกับคณะวิชา โดยมี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นที่ปรึกษาและประสานงาน

สภาพปัญหาในการดำเนินงานฝึกงานอาชีพของสถานศึกษา ทั้ง 2 รูปแบบ มีปัญหาเกี่ยวกับ ความไม่พร้อมในเรื่องยานพาหนะจัดส่งนักศึกษาฝึกงาน อาจารย์นิเทศก์มีงานที่ต้องมีการรับผิดชอบ มาก ไม่มีเวลาเตรียมการ ขาดการประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา นักศึกษาขาดความพร้อม และไม่ให้ความร่วมมือขาดเกณฑ์มาตรฐานในการประเมินผลงานปฏิบัติ ขาดความร่วมมือและความ กระตือรือร้นจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนเพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจยังไม่เพียงพอ การ กำหนดนโยบายขาดหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการที่ถูกต้อง และบุคลากรไม่มีส่วนร่วมในการ วางแผน

2.6.7 หน้าที่ของสถานประกอบการ

สถานประกอบการที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ต้องตระหนักว่าเป็นเสมือน สถานศึกษาแห่งที่ 2 ของนักเรียน จึงต้องดำเนินการดังนี้ คือ รับนักเรียนโดยแจ้งจำนวนนักเรียนที่ ต้องการรับ ให้สถานศึกษาทราบ ประกาศรับสมัครนักเรียน คัดเลือกและประกาศผล ทำสัญญาการ ฝึกอาชีพ เพื่อเป็นนักเรียนของสถานประกอบการอย่างสมบูรณ์ ส่งนักเรียนที่ทำสัญญาการฝึกอาชีพ แล้วไปขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนที่สถานศึกษา และจัดให้มีบุคลากรที่รับผิดชอบทำหน้าที่เป็นผู้ ควบคุมการฝึกและครูฝึก คือจัดให้มีผู้ควบคุมการฝึกทำหน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษา และ รับผิดชอบดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียน จัดให้มีครูฝึกทำหน้าที่สอนอาชีพและอบรมให้แก่นักเรียน คิดต่อประสานงานกับผู้ปกครองและสถานศึกษา ในการฝึกอาชีพและดูแลความประพฤติของนัก เรียนอย่างต่อเนื่อง และทำสัญญาการฝึกอาชีพโดยต้องทำสัญญาเป็นหนังสือกับนักเรียน โดยได้รับ ความยินยอมจากบิดามารดา หรือผู้ปกครอง สัญญาการฝึกอย่างน้อยต้องประกอบไปด้วยรายละเอียด ดังนี้คือ ระยะเวลาการฝึกสถานประกอบการต้องรับนักเรียนเข้าฝึกอาชีพตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538 จนจบหลักสูตร ข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการฝึกอาชีพคือ จัดสถานที่ฝึกที่เหมาะสม ปลอดภัยถูกสุขลักษณะ จัดให้มีผู้ควบคุมการฝึกหรือครูฝึกที่มีความรู้ความ สามารถ จัดเครื่องมือวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการฝึกอาชีพให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ตลอดระยะเวลาตาม หลักสูตร เวลาฝึก เวลาพักและวันหยุดของผู้รับการฝึก สถานประกอบการจะให้การฝึกแก่นักเรียน นักศึกษา ไม่เกินวันละ 8 ชั่วโมง มีเวลาพักในแต่ละวันอย่างน้อย 1 ชั่วโมง และให้มีวันหยุดตาม ระเบียบของสถานประกอบการ เบี่ยงเลี้ยวระหว่างการฝึกอาชีพ สถานประกอบการควรจ่ายเบี่ยงเลี้ยว ให้แก่นักเรียนเป็นรายเดือน หรือรายวัน ในอัตราที่ตกลงกับสถานศึกษาตลอดระยะเวลาการฝึกอาชีพ

สวัสดิการตลอดจนมาตรการเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียน สถานประกอบการควรจัดสวัสดิการต่าง ๆ และสวัสดิภาพให้แก่ นักเรียนตลอดจนข้อตกลงระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการในเรื่องเกี่ยวกับสวัสดิการดังต่อไปนี้ คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน ค่าเช่าที่พัก หรือจัดที่พักอาศัย ค่าชุดฝึกหรือชุดนักเรียน ค่าประกันสุขภาพ ประกันอุบัติเหตุ ประกันชีวิต หลักเกณฑ์การลา ต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับของสถานประกอบการ เงื่อนไขการยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพ หากนักเรียนฝ่าฝืนข้อบังคับของสถานประกอบการ ถือว่าเป็นความผิดร้ายแรง สถานประกอบการสามารถยกเลิกสัญญาได้ทันที ซึ่งจะมีผลทำให้หมดสภาพการเป็นนักเรียน การรับเข้าทำงานและค่าจ้างเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอาชีพ และสำเร็จการศึกษาแล้ว สถานประกอบการจะรับนักเรียนเข้าทำงานหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้วจะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้นักเรียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน พร้อมทั้งกำหนดอัตราเงินเดือนและสวัสดิการต่าง ๆ ที่จะได้รับ

จัดทำแผนการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ร่วมกับสถานศึกษาจัดให้มีการฝึกอาชีพให้เป็นไปตามแผนการฝึกที่จัดทำร่วมกับสถานศึกษา จัดวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ ให้คำนึงถึงความปลอดภัยในการฝึก ดูแลให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ และตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ กำหนดระเบียบข้อปฏิบัติ ในการฝึกอาชีพให้กับนักเรียน วัตถุประสงค์และประเมินผลการฝึกอาชีพตามเกณฑ์ที่สถานศึกษาและสถานประกอบการร่วมกันกำหนด ส่งผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก เข้าร่วมสัมมนาที่สถานศึกษาเพื่อทำความเข้าใจในหลักการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อทราบบทบาทและหน้าที่ของตนเอง เพื่อจัดทำแผนการเรียนและเกณฑ์การวัดผล ประเมินผล เพื่อดำเนินการฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับหลักสูตร และประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่และพนักงานของสถานประกอบการทราบถึงการเข้าร่วมจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ออกใบรับรองผ่านการฝึกอาชีพให้กับนักเรียนเมื่อสิ้นสุดการฝึกอาชีพ และสำเร็จการศึกษา

2.6.8 หน้าที่ของนักเรียน

นักเรียนต้องเข้าใจว่าการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการเรียนอาชีวศึกษาอีกรูปแบบหนึ่ง ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ.2538 นักเรียนจะต้องเรียนทั้งในสถานศึกษาและฝึกอาชีพในสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดทักษะในวิชาชีพและมีประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการ และหรือสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งนักเรียนต้องปฏิบัติหน้าที่ 6 ด้าน คือ

2.6.8.1 การเข้าเรียน

ผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ต้องปฏิบัติ โดยสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการ ที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่สถานศึกษา สมัครเข้าเรียนกับสถานประกอบการและหรือสถานศึกษา คัดเลือกตามที่สถานประกอบการและหรือสถานศึกษากำหนด เมื่อผ่านการคัดเลือก และสถานประกอบการรับเข้าเป็นนักเรียนแล้วจะต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการนั้น ๆ รายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนที่สถานศึกษา โดยต้องมีคุณสมบัติของผู้เข้าเรียนคือ มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ ในวันทำสัญญาการฝึกอาชีพกับ

สถานประกอบการ ะจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า มีความประพฤติเรียบร้อย มีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมในการเรียน การฝึกอาชีพ ในสาขาวิชาชีพนั้น ไม่เป็นโรคที่ส่งผลกระทบต่อ หรือติดยาเสพติด ผู้เคยถูกลงโทษให้ออกจากสถานศึกษา เพราะความผิดร้ายแรง จะต้องฟื้นฟูสภาพมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันสมัครเข้าเรียน เป็นผู้ผ่านการคัดเลือกจากสถานประกอบการให้เข้าเรียนได้

2.6.8.2 การทำสัญญาการฝึกอาชีพ

การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ นักเรียนจะต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพเป็นลายลักษณ์อักษร สถานประกอบการ โดยได้รับความยินยอมจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง สัญญาการฝึกอาชีพอย่างน้อยต้องประกอบด้วย รายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ ระยะเวลาการฝึกอาชีพ นักเรียนต้องเข้ารับการฝึกอาชีพตามแผนการเรียน ซึ่งสถานศึกษาและสถานประกอบการกำหนดร่วมกัน ตามหลักสูตรที่กำหนด และข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ สิ่งที่สถานประกอบการต้องดำเนินการคือ จัดสถานที่ฝึกที่เหมาะสม ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ จัดให้มีผู้ควบคุมการฝึกที่มีความรู้ความสามารถ จัดเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการฝึกอาชีพให้นักเรียนตลอดระยะเวลาตามหลักสูตร ดำเนินการฝึกอาชีพให้นักเรียน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของการฝึกอาชีพตามหลักสูตร และเหมาะสมกับสมรรถภาพทางร่างกายของนักเรียน เวลาฝึก เวลาพัก และวันหยุดของนักเรียน

สถานประกอบการจะให้การฝึกอาชีพแก่นักเรียน ไม่เกินวันละ 8 ชั่วโมง มีเวลาพักในแต่ละวัน อย่างน้อย 1 ชั่วโมง และให้มีวันหยุดตามระเบียบของสถานประกอบการ เบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก นักเรียนจะได้รับเบี้ยเลี้ยงเป็นรายเดือนหรือรายวัน หรือรายชั่วโมง ตามที่สถานประกอบการตกลงกับสถานศึกษา ตลอดจนการฝึกอาชีพ สวัสดิการตลอดจนมาตรการเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียน

ตลอดระยะเวลาการฝึก นักเรียน จะได้รับสวัสดิการต่าง ๆ และสวัสดิภาพตามข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ เกี่ยวกับสวัสดิการและสวัสดิภาพ คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน ค่าเช่าที่พักหรือจัดที่พักอาศัย ค่าชุดฝึก หรือชุดนักเรียน ค่าประกันสุขภาพ ประกันอุบัติเหตุ/ประกันชีวิต หลักเกณฑ์การลา ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการ

การยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพ หากนักเรียนฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการที่ถือว่าเป็นความผิดอย่างร้ายแรง สถานประกอบการสามารถยกเลิกสัญญาได้ทันที ซึ่งจะมีผลทำให้พ้นสภาพการเป็นนักเรียนด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการค้าหรือบริการอื่น ๆ ได้

หลักเกณฑ์การรับเข้าทำงานและค่าจ้างเมื่อสำเร็จการศึกษา สถานประกอบการจะรับนักเรียน เข้าทำงานหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว จะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ให้นักเรียน-นักศึกษาทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน พร้อมทั้งแจ้งอัตราเงินเดือนและสวัสดิการที่จะได้รับไว้ด้วย

2.6.8.3 การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ

นักเรียนต้องบันทึกการฝึกอาชีพ ลงในสมุดรายงานการฝึกอาชีพด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ ส่งสมุดรายงานให้ครูฝึกในสถานประกอบการ ตรวจสอบเพื่อลงนามทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ บันทึกวิชาภาคทฤษฎีการเรียนในรายวิชา ที่เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงาน. ส่งสมุดรายงานให้ครู-อาจารย์ ที่ทำหน้าที่ติดตามและกำกับการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ เก็บรักษาสมุดรายงานทุกเล่มไว้ เพื่อใช้ประกอบในการประเมินผลครั้งหลักสูตรและสิ้นสุดหลักสูตร

2.6.8.4 การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา และสถานประกอบการ

นักเรียนต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษา และชำระเงินบำรุงการศึกษา ตามระเบียบว่าด้วยการเก็บเงินบำรุงการศึกษา ภายหลังทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ แล้วจึงจะมีสภาพการเป็นนักเรียนโดยสมบูรณ์ แล้วเข้ารับการปฐมนิเทศร่วมกับผู้ปกครอง ที่สถานศึกษาและสถานประกอบการจัดขึ้น และลงทะเบียนชำระเงินค่าลงทะเบียนตามระเบียบ

2.6.8.5 การเรียนและการฝึกอาชีพ

การเรียนและการฝึกอาชีพต้องเรียนหมวดวิชาพื้นฐาน วิชาชีพพื้นฐานทั้งทฤษฎีและปฏิบัติเบื้องต้น วิชาเลือกเสรีในสถานศึกษา สัปดาห์ละ 1 - 2 วัน ตลอดหลักสูตร และฝึกอาชีพในสถานประกอบการ สัปดาห์ละ 3 - 4 วัน ตลอดหลักสูตร ในรายวิชาชีพเฉพาะวิชาชีพเลือก โครงการงานหรือโครงการวิชาชีพ รวมทั้งการทำกิจกรรม

2.6.8.6 การสำเร็จการศึกษา

การสำเร็จการศึกษาจะต้องเรียนครบตามโครงสร้างของหลักสูตร โดยได้รับใบผ่านงานจากการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ ได้รับวุฒิปริญญาการศึกษาและการฝึกอาชีพ ได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

2.6.8 หน้าที่ของผู้ปกครอง

ผู้ปกครองต้องเข้าใจว่าการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการเรียนอาชีวศึกษาอีกรูปแบบหนึ่ง ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538 นักเรียนจะต้องเรียนทั้งในสถานศึกษาและฝึกอาชีพในสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดทักษะในวิชาชีพและมีประสบการณ์ตรงจากสถานประกอบการ และหรือสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งนักเรียนต้องปฏิบัติหน้าที่ 6 ด้าน คือ

2.6.8.1 การเข้าเรียน

ผู้ที่มีความประสงค์จะเข้าเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ต้องปฏิบัติ โดยสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการ ที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่สถานศึกษา สมัครเข้าเรียนกับสถานประกอบการและหรือสถานศึกษา คัดเลือกตามที่สถานประกอบการและหรือสถานศึกษากำหนด เมื่อผ่านการคัดเลือก และสถานประกอบการรับเข้าเป็นนักเรียนแล้วจะต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการนั้น ๆ รายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนที่สถานศึกษา

โดยต้องมีคุณสมบัติของผู้เข้าเรียนคือ มีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ ในวันทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า มีความประพฤติเรียบร้อย มีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมในการเรียน การฝึกอาชีพ ในสาขาวิชาชีพนั้น ไม่เป็นโรคที่ส่งคมรังเกียจหรือติดเชื้อเสียดัด ผู้เคยถูกลงโทษให้ออกจากสถานศึกษา เพราะความผิดร้ายแรง จะต้องฟื้นฟูสภาพมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันสมัครเข้าเรียน เป็นผู้ผ่านการคัดเลือกจากสถานประกอบการให้เข้าเรียนได้

2.6.8.2 การทำสัญญาการฝึกอาชีพ

การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ นักเรียนจะต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพเป็นลายลักษณ์อักษร สถานประกอบการ โดยได้รับความยินยอมจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง สัญญาการฝึกอาชีพอย่างน้อยต้องประกอบด้วย รายละเอียดดังต่อไปนี้ คือ ระยะเวลาการฝึกอาชีพ นักเรียนต้องเข้ารับการฝึกอาชีพตามแผนการเรียน ซึ่งสถานศึกษาและสถานประกอบการกำหนดร่วมกัน ตามหลักสูตรที่กำหนด และข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ สิ่งที่สถานประกอบการต้องดำเนินการคือ จัดสถานที่ฝึกที่เหมาะสม ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ จัดให้มีผู้ควบคุมการฝึกที่มีความรู้ความสามารถ จัดเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับการฝึกอาชีพให้แก่เรียนตลอดระยะเวลาตามหลักสูตร ดำเนินการฝึกอาชีพให้แก่เรียน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ของการฝึกอาชีพตามหลักสูตร และเหมาะสมกับสมรรถภาพทางร่างกายของนักเรียน เวลาฝึก เวลาพัก และวันหยุดของนักเรียน

สถานประกอบการจะให้การฝึกอาชีพแก่นักเรียน ไม่เกินวันละ 8 ชั่วโมง มีเวลาพักในแต่ละวัน อย่างน้อย 1 ชั่วโมง และให้มีวันหยุดตามระเบียบของสถานประกอบการ เบี้ยเลี้ยงระหว่างการฝึก นักเรียนจะได้รับเบี้ยเลี้ยงเป็นรายเดือนหรือรายวัน หรือรายชั่วโมง ตามที่สถานประกอบการตกลงกับสถานศึกษา ตลอดการฝึกอาชีพ สวัสดิการตลอดจนมาตรการเกี่ยวกับสวัสดิภาพของนักเรียน

ตลอดระยะเวลาการฝึก นักเรียน จะได้รับสวัสดิการต่าง ๆ และสวัสดิภาพตามข้อตกลงระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ เกี่ยวกับสวัสดิการและสวัสดิภาพ คือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียน ค่าเช่าที่พักหรือจัดที่พักอาศัย ค่าชุดฝึก หรือชุดนักเรียน ค่าประกันสุขภาพ ประกันอุบัติเหตุ/ประกันชีวิต หลักเกณฑ์การลา ต้องปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการ

การยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพ หากนักเรียนฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานประกอบการที่ถือว่าเป็นความผิดอย่างร้ายแรง สถานประกอบการสามารถยกเลิกสัญญาได้ทันที ซึ่งจะมีผลทำให้พ้นสภาพการเป็นนักเรียนด้วย

หลักเกณฑ์การรับเข้าทำงานและค่าจ้างเมื่อสำเร็จการศึกษา สถานประกอบการจะรับนักเรียน เข้าทำงานหลังสำเร็จการศึกษาแล้ว จะต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร ให้นักเรียน-นักศึกษาทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน พร้อมทั้งแจ้งอัตราเงินเดือนและสวัสดิการที่จะได้รับไว้ด้วย

2.6.8.3 การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ

นักเรียนต้องบันทึกการฝึกอาชีพ ลงในสมุดรายงานการฝึกอาชีพด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ ส่งสมุดรายงานให้ครูฝึกในสถานประกอบการ ตรวจสอบเพื่อลงนามทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ บันทึกวิชาภาคทฤษฎีการเรียนในรายวิชา ที่เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงาน. ส่งสมุดรายงานให้ครู-อาจารย์ ที่ทำหน้าที่ติดตามและกำกับการฝึกอาชีพในสถานประกอบการ เก็บรักษาสมุดรายงานทุกเล่มไว้ เพื่อใช้ประกอบในการประเมินผลครึ่งหลักสูตรและสิ้นสุดหลักสูตร

2.6.8.4 การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ

นักเรียนต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนของสถานศึกษา และชำระเงินบำรุงการศึกษา ตามระเบียบว่าด้วยการเก็บเงินบำรุงการศึกษา ภายหลังทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ แล้วจึงจะมีสภาพการเป็นนักเรียนโดยสมบูรณ์ แล้วเข้ารับการประชุมพิเศษร่วมกับผู้ปกครอง ที่สถานศึกษาและสถานประกอบการจัดขึ้น และลงทะเบียนชำระเงินค่าลงทะเบียนตามระเบียบ

2.6.8.5 การเรียนและการฝึกอาชีพ

การเรียนและการฝึกอาชีพต้องเรียนหมวดวิชาพื้นฐาน วิชาชีพพื้นฐานทั้งทฤษฎีและปฏิบัติเบื้องต้น วิชาเลือกเสรีในสถานศึกษา สัปดาห์ละ 1 - 2 วัน ตลอดหลักสูตร และฝึกอาชีพในสถานประกอบการ สัปดาห์ละ 3 - 4 วัน ตลอดหลักสูตร ในรายวิชาชีพเฉพาะวิชาชีพเลือก โครงการงานหรือโครงการวิชาชีพ รวมทั้งการทำกิจกรรม

หน่วยศึกษานิเทศน์ กรมอาชีวศึกษา. (2541 : 32) ได้ทำการวิจัย เพื่อประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ระบบทวิภาคี เพื่อรวบรวมข้อมูลมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร และระบบการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ พบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่าหลักสูตรยังไม่สอดคล้องกับการฝึกอาชีพ การดำเนินการตามหลักสูตรค่อนข้างลำบาก บางจังหวัดมีสถานประกอบการน้อย ด้านการจัดการเรียนการสอน ครู-อาจารย์ ยังขาดความพร้อม ต้องมีการจัดการอบรมให้แก่ครู การร่วมมือและประสาน ผู้บริหารมีความคิดว่าสถานประกอบการให้ความร่วมมือน้อย ต้องมีการสัมมนาร่วมเพื่อให้เล็งเห็นถึงความจำเป็นและความสำคัญ ด้านการปกครอง เนื่องจากวิทยาลัยดูแลได้ไม่ทั่วถึง เห็นควรโดยการแก้ไขให้ครู-อาจารย์ดูแลเป็นพิเศษ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านการนิเทศมีปัญหา เรื่องงบประมาณ และยานพาหนะ ในส่วนของครู-อาจารย์ ยังไม่เข้าใจหลักสูตร และเห็นว่าหลักสูตรนี้ไม่เหมาะสมกับประเทศไทย ด้านการจัดการเรียนการสอน มีความเห็นว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังเป็นเด็ก ขาดวุฒิภาวะ ด้านความร่วมมือสถานประกอบการให้ความร่วมมือน้อย การนิเทศ ครู-อาจารย์ไม่มีเวลาเพียงพอ ส่วนด้านการปกครอง มีความเห็นว่านักเรียน มีปัญหาเรื่องการแต่งกาย เนื่องจากสถานประกอบการไม่มีจิตวิทยาในการปกครอง

กัลยา อยู่บ้านคลอง (2540 : 134-136) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวทางสังคมกับสุขภาพจิตของวัยรุ่นในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระบบทวิภาคี วิทยาลัยเทคนิค

พินิจโลกพบว่า สาขาวิชาช่างไฟฟ้า มีการปรับตัวแตกต่างกับสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาช่างเชื่อม ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง และช่างกลโรงงาน

นวพร ธนวัฒน์ (2536 : 82) ศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในคณะวิชาคหกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร พบว่านักศึกษาวิชาต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยส่วนรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

Halton. (อ้างอิงในอัญชติ เลหาหะเลิศชัย. 2537 : 83) กล่าวว่า การเรียนใดก็ตามถ้าเรียนด้วยความสนใจและตั้งใจ จะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าผู้ที่ไม่มีความตั้งใจหรือตั้งใจเรียนน้อยกว่า

จากวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ที่ได้นำเสนอ จะเห็นได้ว่า การฝึกอาชีพเป็นขั้นตอนหนึ่งของการพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและมีความชำนาญ โดยเฉพาะการฝึกอาชีพของนักศึกษาที่มีความร่วมมือและประสานสัมพันธ์กันระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ เป็นวิธีฝึกอาชีพที่จะทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอาชีพพร้อมที่จะออกไปประกอบอาชีพตามสาขาอาชีพของคนที่ศึกษามา ดังนั้นการดำเนินงานของสถานศึกษาจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เพราะถ้าบุคลากรผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาไม่เข้าใจนโยบายและแนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้อง ย่อมไม่สามารถดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้ สถานศึกษาทุกแห่งจำเป็นต้องสนองนโยบาย กรมอาชีวศึกษา และประสานสัมพันธ์กับสถานประกอบการต่าง ๆ ในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดความร่วมมือ ในการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระบบทวิภาคี เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนระบบ โรงเรียน โรงงาน บรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติของนักเรียนระบบทวิภาคีและผู้ปกครองตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)- พ.ศ. 2538 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาในภาคใต้ จำนวน 12 แห่ง ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

3.2.1 วิธีสร้างเครื่องมือ

3.2.2 การทดสอบเครื่องมือ

3.3 วิธีการรวบรวมข้อมูล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกออกเป็น 2 กลุ่มคือ

3.1.1.1 นักเรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ระบบทวิภาคี ที่กำลังเรียนในระดับปวช.3ปีการศึกษา 2542ของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ 12 แห่ง จำนวน 776 คน ซึ่งจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาได้ 3 กลุ่ม ประกอบด้วย

กลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม จำนวน 493 คน

กลุ่มสาขาวิชาช่างเคหะภัณฑ์ ช่างก่อสร้าง จำนวน 204 คน

กลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 79 คน

3.1.1.2 ผู้ปกครองของนักเรียนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 ระบบทวิภาคี ที่เป็นประชากรและเรียนในระดับปวช.3ปีการศึกษา 2542ของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ 12 แห่ง จำนวน 776 คน ซึ่งจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาได้ 3 กลุ่มประกอบด้วย

ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม จำนวน 493

ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างเคหะภัณฑ์ ช่างก่อสร้าง จำนวน 204

คน

ผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 79 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie R.V. and D.W. Morgan ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 260 คน และผู้วิจัยได้เพิ่มขนาดตัวอย่างจากตาราง 15% เพื่อความสมบูรณ์ในการเก็บข้อมูลได้จำนวนตัวอย่างเพิ่มอีก 40คนรวมขนาดตัวอย่าง 300 คน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างคือนักเรียน 300 คน และผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คนเพื่อเก็บข้อมูล

2. กำหนดตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษาดังนี้

2.1 กลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์มีจำนวนนักเรียน 79 คนใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

2.2 กลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมและกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์กำหนดจำนวนตัวอย่างตามสัดส่วนของนักเรียนแต่ละวิทยาลัยได้จำนวนตัวอย่าง ดังตารางที่ 3.2

3. เลือกตัวอย่างโดยการสุ่มรายชื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มสาขาวิชาในแต่ละวิทยาลัยด้วยวิธีการจับฉลากรายชื่อนักเรียน

4. จัดทำบัญชีรายชื่อของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างและผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง รหัสสาขาวิชาและรหัสวิทยาลัย ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาจากนักเรียนตัวอย่างจำนวน 30 คน และผู้ปกครองของนักเรียนตัวอย่าง ดังกล่าว 300 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สร้างแบบสอบถามฉบับร่างจำนวน 2 ฉบับ สำหรับนักเรียน 1 ฉบับ และผู้ปกครอง 1 ฉบับ โดยแต่ละฉบับแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538 เป็นแบบตอบรับและตอบปฏิเสธ คือ

1. ด้านความรู้ความเข้าใจ คือทราบและเข้าใจ , ไม่ทราบ และไม่เข้าใจ
2. การปฏิบัติตามคู่มือคือ ปฏิบัติ และไม่ปฏิบัติ

โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนของแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ

ระดับความคิดเห็น ทราบ เข้าใจและปฏิบัติ ให้คะแนน 2

ระดับความคิดเห็น ไม่ทราบไม่เข้าใจและไม่ปฏิบัติ ให้คะแนน 1

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น

3.2.2 การทดสอบเครื่องมือ

3.2.2.1 พิจารณาความเที่ยงตรงโดยให้ผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแบบสอบถามในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เนื้อหา (Content) โดยพิจารณาการครอบคลุมและความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา
2. ภาษา (Wording)
3. โครงสร้างและรูปแบบ (Structure and format) ของเครื่องมือ

3.2.2.2 รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1. นายประธาน กิจะวัฒนะ ผู้อำนวยการสำนักงานโครงการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี
2. ดร.รักเกียรติ แก้วจันทน์ ผู้อำนวยการศูนย์นิตศอาชีวศึกษาภาคใต้
3. นายเอี่ยม สมใจ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคยะลา
4. นายเผก สิทธิพันธ์ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ภาคใต้

5. นางวัชรภรณ์ นิยม หัวหน้างานวิจัย วิทยาลัยเทคนิคยะลา

3.2.2.3 การพิจารณาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติไปจนจบเล่มนี้ไปใช้ประโยชน์ด้วยประการ
ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ผู้ที่นำข้อมูลไปใช้จะต้องรับผิดชอบต่อข้อมูลที่ได้มาซึ่งอาจมีข้อผิดพลาดได้

1. หลังจากแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามอย่างละเอียดแล้ว เพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้มีความเชื่อมั่นสำหรับการวิจัยผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้กับนักเรียนและผู้ปกครองระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ.2538 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ที่เป็นประชากรและไม่ได้เลือกเป็นตัวอย่าง จำนวน 40 ชุดโดยไม่ได้ระบุกลุ่มสาขาวิชา

2. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการของ Cronbach ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นครั้งนี้แบบสอบถามฉบับสำหรับนักเรียนและผู้ปกครองได้ค่าความเชื่อมั่น 0.92 และ 0.87 ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 2 ฉบับได้ค่าสูงกว่ากำหนดคือกำหนดค่าความเชื่อมั่นไว้ที่ 0.80

3.3 การรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. บันทึกเสนอขออนุญาตให้งานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจาก นักเรียนระบบทวิภาคีและผู้ปกครอง ของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังที่กำหนดไว้

2. นำเสนอหนังสือต่อกรมอาชีวศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

3. นำเสนอหนังสือที่ผ่านการเห็นชอบแล้ว เสนอต่อกองวิทยาลัยเทคนิค เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือ ไปยังผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ ขอความอนุเคราะห์ให้งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้แจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนที่กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถาม

4. ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์จำนวน 300 ชุด ไปยังวิทยาลัยเทคนิคพร้อมแนบรายชื่อนักเรียนที่เป็นตัวอย่างเพื่อขอความร่วมมือวิทยาลัยมอบหมายให้งานทวิภาคีได้แจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนตามรายชื่อที่แนบไปและรวบรวมส่งกลับมายังผู้วิจัยปรากฏว่ามีกลุ่มตัวอย่างบางสถานศึกษาไม่สามารถเก็บข้อมูลจากนักเรียนตามรายชื่อได้ซึ่งผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ให้สุ่มตัวอย่างจากนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้รับการสุ่มจากผู้วิจัยแทน ซึ่งทุกวิทยาลัยสามารถดำเนินการให้ได้ตามจำนวนที่ต้องการคือจำนวน 300 ชุด โดยงานวิจัยและพัฒนาดำเนินการให้ร่วมกับงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

5. สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามจำนวน 300 ชุด ให้แต่ละวิทยาลัยเพื่อให้งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยส่งซองเปล่าติดแสตมป์ฉบับละ 2 ซอง เพื่อส่งให้กับผู้ปกครอง 1 ซอง และให้ผู้ปกครองส่งกลับมายังงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 1 ซอง ปรากฏว่าวิทยาลัยได้มอบหมายให้งานวิจัยและพัฒนาเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามวิทยาลัยได้รับกลับทางไปรษณีย์บางส่วนและบางส่วนผู้ปกครองได้ฝากนักเรียนในปกครองกลับมายังวิทยาลัยซึ่งสามารถครบตามจำนวนที่ต้องการคือจำนวน 300 ชุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่จำกัดใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงผู้เจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อรวบรวมข้อมูลแล้วผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาแต่ละฉบับได้แก่ตรวจสอบการตอบคำถามทุกข้อแล้วมาตรวจให้คะแนนแบบสอบถามตามเกณฑ์ที่กำหนดคือ

ระดับความคิดเห็น ทราบ เข้าใจและปฏิบัติ ให้คะแนน 2
 ระดับความคิดเห็นไม่ทราบ ไม่เข้าใจและไม่ปฏิบัติ ให้คะแนน 1

2. นำแบบสอบถามที่ตรวจให้คะแนนแล้วมาวิเคราะห์โดยแยกวิเคราะห์คือกลุ่มนักเรียนกลุ่มผู้ปกครอง

การวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการแยกวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามคือ

1.1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนระบบทวิภาคี

1.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยทำเป็นรายข้อและรายด้านและภาพรวมและแปลความหมายค่าเฉลี่ยดังนี้

1.00-1.24 หมายถึง มีระดับความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติน้อย

1.25-1.74 หมายถึง มีระดับความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติปานกลาง

1.75-2.00 หมายถึง มีระดับความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติมาก

การวิเคราะห์ได้แยกวิเคราะห์ คือ

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ การปฏิบัติของนักเรียน

2.1.1 ความรู้ ความเข้าใจของนักเรียน 6 ด้าน คือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ด้านการสำเร็จการศึกษา

2.1.2 การปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียนในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 6 ด้าน คือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ด้านการสำเร็จการศึกษา

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติของผู้ปกครอง

2.2.1 ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครอง 5 ด้าน คือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติ ไม่อนุญาตให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะมิใช่โดยทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเผยแพร่ และผู้ใดอ้างถึงเจ้าของเอกสารดังกล่าวที่มิได้รับการนำไปใช้
 การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 5 ด้าน คือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยใช้ ANOVA (F-test) และ Scheffe' โดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาคือ

1. กลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม
2. กลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์
3. กลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์

3.1 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียน

3.1.1 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติของนักเรียนจำนวน 6 ด้าน คือ ด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ด้านการสำเร็จการศึกษา

3.1.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียนในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจำนวน 6 ด้าน คือ ด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ด้านการสำเร็จการศึกษา

3.2 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจ และการปฏิบัติในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ปกครอง

3.2.1 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติของผู้ปกครองจำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

3.2.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามคู่มือของผู้ปกครองในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการเข้าเรียน: ด้านการทำสัญญาฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

การวิเคราะห์ข้อมูลได้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package for the Social Sciences/ Personal Computer Plus)

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีจุดประสงค์เพื่อการศึกษาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percent)
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ทดสอบความแตกต่างรายกลุ่มด้วย F-Test และ Scheffe'

ทดสอบความมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและการบรรยายตามลำดับดังต่อไปนี้ โดยแยกออกเป็น 2 ส่วนคือส่วนที่ 1 จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของนักเรียน และส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของผู้ปกครอง

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนจะประกอบด้วยข้อมูล 3 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งหมายถึงนักเรียน ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพของผู้ปกครอง กลุ่มสาขาที่เรียน ผลการเรียน สถานที่สมัครเข้าเรียน รายได้ของผู้ปกครอง การรู้จักระบบทวิภาคี ความตั้งใจที่จะเรียนหลังจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 ความสนใจในการประกอบอาชีพในอนาคต วิชาที่ชอบเรียนในระดับมัธยมศึกษา ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 4.1-4.5

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติของนักเรียนเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

2.1 ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียน ซึ่งประกอบด้วย 6 ข้อ คือ การเข้าเรียน การทำสัญญาฝึกอาชีพ การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ การเรียนและการฝึกอาชีพ การสำเร็จการศึกษา ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 4.6-4.12

2.2 ด้านการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียนซึ่งประกอบด้วยข้อย่อย 6 ข้อ คือ การเข้าเรียน การทำสัญญาฝึกอาชีพ การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ การเรียนและการฝึกอาชีพ การสำเร็จการศึกษา ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 4.13-4.19

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามสาขาวิชา

3.1 การเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

โดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 4.20-4.26

3.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 4.27-4.33

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ปกครอง

การวิเคราะห์ข้อมูลของผู้ปกครองจะประกอบด้วยข้อมูล 2 ตอน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งหมายถึงผู้ปกครองประกอบด้วยลักษณะความเกี่ยวข้องกับนักเรียน อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา การตัดสินใจเลือกระบบทวิภาคี ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 4.34-4.37

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรวม

2.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ปกครองซึ่งประกอบด้วยข้อย่อย 5 ข้อ คือ การเข้าเรียน การทำสัญญาการฝึกอาชีพ การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ การเรียนและการฝึกอาชีพ ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 4.38-4.43

2.2 ด้านการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ปกครองซึ่งประกอบด้วยข้อย่อย 5 ข้อ คือการเข้าเรียน การทำสัญญาการฝึกอาชีพ การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ การเรียนและการฝึกอาชีพ ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 4.44-4.49

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามสาขาวิชา

3.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ปกครอง ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 4.50-4.55

3.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ปกครอง ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 4.56-4.61

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตาม เพศ และ อายุ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1.1 ชาย	290	96.70
1.2 หญิง	10	3.30
อายุ		
2.1 15-20 ปี	261	87.00
2.2 มากกว่า 20 ปี	39	13.00

ตารางที่ 4.1 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 96.70 เป็นนักเรียนชาย และอายุระหว่าง 15-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 87.00

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตาม อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครอง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพหลักของผู้ปกครอง		
รับราชการ	13	4.30
ค้า	81	27.00
ขาย	164	54.70
เกษตรกร	42	14.00
อื่น ๆ		
รายได้ของครอบครัวต่อเดือน	87	29.00
ต่ำกว่า 3,000 บาท	126	42.00
3,000-5,000 บาท	65	21.70
5,001-8,000 บาท	22	7.30
มากกว่า 8,000 บาท		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 จากตารางที่ 4.2 พบว่า อาชีพหลักผู้ปกครองของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 54.70 ประกอบอาชีพการเกษตร และร้อยละ 27.00 ประกอบอาชีพค้าขาย และร้อยละ 42.00 รายได้ของครอบครัวต่อเดือนระหว่าง 3,000 – 5,000 บาท

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามผลการเรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม		
ต่ำกว่า 2.00	30	10.00
2.00-3.00	228	76.00
มากกว่า 3.00	42	14.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 76.00 มีผลการเรียนสะสมระหว่าง 2.00 – 3.00

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามลักษณะการเข้าเรียน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สถานที่ที่นักเรียนสมัครเข้าเรียนระบบทวิภาคี		
สถานศึกษา	279	93.00
สถานประกอบการ	21	7.00
นักเรียนรู้จักระบบทวิภาคีจากการแนะนำของสถานศึกษา	107	35.70
นักเรียนระบบทวิภาคีรุ่นพี่	154	51.30
สถานประกอบการ	12	4.00
อื่น ๆ	27	9.00

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามสมัครเข้าเรียนระบบทวิภาคีที่สถานศึกษาร้อยละ 93.00 และนักเรียนรู้จักระบบทวิภาคีจากนักเรียนระบบทวิภาคีรุ่นพี่ร้อยละ 51.30 และจากการแนะนำของสถานศึกษาร้อยละ 35.70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตาม ความชอบและความสนใจของนักเรียน และการประกอบอาชีพ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนักเรียนชอบเรียนวิชา		
วิทยาศาสตร์	74	24.7
คณิตศาสตร์	46	15.3
ศิลปะ	126	42.0
อื่น ๆ	54	18.0
หลังจากเรียนจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตั้งใจจะ		
ศึกษาต่อสายสามัญ	27	7.0
ศึกษาต่อสายอาชีพระบบปกติ	95	31.7
ศึกษาต่อสายอาชีพระบบทวิภาคี	157	52.3
ทำงาน	27	9.0
ในอนาคตนักเรียนสนใจจะประกอบอาชีพ		
รับราชการ	70	23.3
เกษตรกร	13	4.3
อาชีพส่วนตัว	204	68.0
อื่น ๆ	13	4.3

จากตารางที่ 4.5 พบว่า นักเรียนที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 42 ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชอบเรียนวิชาศิลปะ เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วนักเรียนร้อยละ 52.30 ตั้งใจจะศึกษาต่อสายอาชีพระบบทวิภาคีและร้อยละ 31.70 ตั้งใจจะศึกษาต่อสายอาชีพระบบปกติ ความสนใจในการประกอบอาชีพนักเรียนร้อยละ 68.00 สนใจที่จะประกอบอาชีพส่วนตัวและร้อยละ 23.30 สนใจรับราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียน

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้
ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียน

ที่	รายการ	N = 300				ระดับความ เข้าใจ	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	S.D.		
		ทราบ/ เข้าใจ	ไม่ทราบ/ ไม่เข้าใจ				
1	ท่านจะต้องสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับ สถานประกอบการที่สถานศึกษาก่อนการ เข้าเรียน	193 64.30	107 35.70	1.64	0.47	ปานกลาง	11
2	ท่านจะต้องสมัครเข้าเรียนกับสถาน ประกอบการหรือสถานศึกษา	258 86.00	42 14.00	1.86	0.34	มาก	6
3	ท่านต้องเป็นผู้ที่ผ่านการคัดเลือกจาก สถานประกอบการและสถานศึกษา	222 74.00	78 26.00	1.74	0.43	ปานกลาง	8
4	ท่านต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถาน ประกอบการเมื่อผ่านการคัดเลือก	246 82.00	54 18.00	1.82	0.38	มาก	7
5	ท่านจะต้องรายงานตัวและขึ้นทะเบียน เป็นนักเรียนที่สถานศึกษาเมื่อผ่านการ คัดเลือก	282 94.00	18 6.00	1.94	0.23	มาก	3
6	ท่านต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปี บริบูรณ์ ในวันทำสัญญาการฝึกอาชีพ	205 68.30	95 31.70	1.68	0.46	ปานกลาง	10
7	ท่านต้องจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นหรือเทียบเท่า	276 92.00	24 8.00	1.92	0.27	มาก	4
8	ท่านต้องมีความประพฤติเรียบร้อย	296 98.70	4 1.30	1.98	0.11	มาก	1
9	ท่านต้องมีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมต่อ การเรียนและการฝึกอาชีพ	285 95.00	15 5.00	1.95	0.21	มาก	2
10	ท่านต้องไม่เป็นโรคที่ส่งผลกระทบต่อ การเรียนและการฝึกอาชีพ	272 90.70	28 9.30	1.90	0.29	มาก	5
11	ท่านต้องไม่อยู่ในระหว่างการลงโทษให้ ออกจากสถานศึกษามาแล้วไม่เกิน 1 ปี นับถึงวันสมัคร	207 69.00	93 31.00	1.69	0.46	ปานกลาง	9
	เฉลี่ยรวม	83.00	17.00	1.83	0.15	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเข้าเรียนในระดับมาก ($\bar{x}=1.83$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนักเรียนจะต้องมีความประพฤติเรียบร้อย ($\bar{x} = 1.98$) คิดเป็นร้อยละ 98.70 นักเรียนต้องมีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมกับการฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.95$) และข้อที่นักเรียนมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจต่ำสุดซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง คือ นักเรียนต้องสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่สถานศึกษาก่อนการเข้าเรียน ($\bar{x} = 1.64$) ซึ่งมีนักเรียนร้อยละ 35.70 ไม่ทราบไม่เข้าใจในเรื่องนี้

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	N = 300				ระดับความเข้าใจ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ				
1	การที่จะเป็นนักเรียนระบบทวิภาคีโดยสมบูรณ์ท่านจะต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพ	230 76.70	70 23.30	17.6	0.42	มาก	8
2	ท่านต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษรหลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนแล้ว	216 72.00	84 28.00	1.72	0.44	ปานกลาง	9
3	การทำสัญญาการฝึกอาชีพต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	261 87.00	39 13.00	1.87	0.33	มาก	4
4	ท่านต้องฝึกอาชีพตามระยะเวลาที่ระบุในสัญญาการฝึกอาชีพ	272 90.70	28 9.30	1.90	0.29	มาก	2
5	ท่านต้องอยู่ในการควบคุมการฝึกจากผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ	282 94.00	18 6.00	1.94	0.23	มาก	1
6	ท่านจะฝึกอาชีพวันละไม่เกิน 8 ชั่วโมง	265 88.33	35 11.67	1.88	0.32	มาก	3
7	ท่านจะมีวันหยุดตามระเบียบของสถานประกอบการ	251 83.67	49 16.33	1.83	0.37	มาก	5
8	ท่านจะได้รับเบี้ยเลี้ยง ตามข้อตกลงระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา	213 71.00	87 29.00	1.71	0.45	ปานกลาง	10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อสงสัย กรุณาติดต่อฝ่ายวิชาการ โทร. 0-2562-0000

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ที่	รายการ	N = 300				ระดับความ เข้าใจ	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ทราบ/ เข้าใจ	ไม่ทราบ/ ไม่เข้าใจ				
8	ท่านจะได้รับเบี่ยเลี้ยง ตามข้อตกลง ระหว่างสถานประกอบการกับสถาน ศึกษา	213 71.00	87 29.00	1.71	0.45	ปานกลาง	10
9	ท่านจะได้รับสวัสดิการตามข้อตกลง ระหว่างสถานประกอบการกับสถาน ศึกษา	186 62.00	114 38.00	1.62	0.48	ปานกลาง	13
10	การลาหยุดนักเรียนจะต้องปฏิบัติตาม ระเบียบของสถานประกอบการ	238 79.30	62 20.70	1.79	0.40	มาก	7
11	สถานประกอบการสามารถยกเลิกสัญญา การฝึกอาชีพได้หากฝ่าฝืนระเบียบ	247 82.30	53 17.70	1.82	0.38	มาก	6
12	หากสถานประกอบการยกเลิกสัญญาการ ฝึกอาชีพท่านจะพ้นสภาพการเป็นนัก เรียน	202 67.30	98 32.70	1.67	0.46	ปานกลาง	11
13	สถานประกอบการสามารถรับท่านเข้า ทำงานได้หลังจากจบการศึกษาโดยแจ้ง ให้นักเรียนทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 30 วัน	192 64.00	108 36.00	1.64	0.48	ปานกลาง	12
	เฉลี่ยรวม	74.50	25.50	1.78	0.20	มาก	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพในระดับมาก ($\bar{x} = 1.78$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือนักเรียนต้องอยู่ในการควบคุมการฝึกของผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ ($\bar{x} = 1.94$) รองลงมาคือนักเรียนต้องฝึกอาชีพตามระยะเวลาที่ระบุไว้ในสัญญาการฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.90$) และต้องฝึกอาชีพวันละไม่เกิน 8 ชั่วโมง ($\bar{x} = 1.94$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจต่ำ 2 ลำดับสุดท้ายซึ่งอยู่ในในระดับปานกลางคือ สถานประกอบการสามารถรับท่านเข้าทำงานได้หลังจากจบการศึกษาโดยแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน ($\bar{x} = 1.64$) และนักเรียนจะได้รับสวัสดิการตามข้อตกลงระหว่างสถานประกอบการ ($\bar{x} = 1.62$) ซึ่งมีนักเรียนร้อยละ 36.00 และ 38.00 ไม่ทราบและไม่เข้าใจในเรื่องนี้ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	N = 300				ระดับความเข้าใจ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ				
1	ท่านต้องบันทึกการฝึกอาชีพในสมุดรายงานด้วยตนเองทุกวันที่ฝึกอาชีพ	270 90.00	30 10.00	1.90	0.30	มาก	1
2	ท่านต้องส่งรายงานการฝึกให้ครูฝึกในสถานประกอบการตรวจสอบลงนามทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ	252 84.00	48 16.00	1.84	0.36	มาก	2
3	ท่านต้องบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงาน	252 84.00	48 16.00	1.84	0.36	มาก	2
4	ท่านต้องส่งสมุดรายงานให้ครู-อาจารย์ที่นิเทศการฝึกอาชีพตรวจสอบทุกครั้งที่มีการนิเทศ	249 83.00	51 17.00	1.83	0.37	มาก	4
	เฉลี่ยรวม	85.30	14.75	1.85	0.23	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพอยู่ระดับมาก ($\bar{x} = 1.85$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในระดับมากทุกข้อและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนต้องบันทึกการฝึกอาชีพในสมุดรายงานด้วยตนเองทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.90$) และนักเรียนต้องส่งสมุดรายงานการฝึกอาชีพให้ครูฝึกในสถานประกอบการตรวจสอบลงนามทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนต้องส่งสมุดรายงานให้ครู-อาจารย์ที่นิเทศการฝึกอาชีพตรวจสอบทุกครั้งที่มีการนิเทศ ($\bar{x} = 1.83$) ซึ่งมีนักเรียนร้อยละ 17.00 ยังไม่ทราบไม่เข้าใจเรื่องนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของสถานศึกษาและสถานประกอบการ

ที่	รายการ	N = 300				ระดับ ความ เข้าใจ	ลำดับที่ค่า เฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ทราบ/ เข้าใจ	ไม่ทราบ/ ไม่เข้าใจ				
1	ท่านต้องเก็บสมุดรายงานการฝึกอาชีพ และสมุดรายงานเพื่อใช้ในการประเมิน ผลครั้งหลักสูตรและสิ้นสุดหลักสูตร	264 88.00	36 12.00	1.88	0.32	มาก	3
2	ท่านต้องชำระเงินบำรุงการศึกษาตาม ระเบียบที่สถานศึกษา	260 86.70	40 13.30	1.86	0.34	มาก	4
3	ท่านต้องปฐมนิเทศร่วมกับผู้ปกครองที่ สถานศึกษาและสถานประกอบการจัดขึ้น	259 86.30	41 13.70	1.86	0.35	มาก	5
4	ท่านต้องลงทะเบียนรายวิชาที่สถาน ศึกษา	284 94.70	16 5.30	1.94	0.22	มาก	1
5	ท่านต้องชำระเงินลงทะเบียนที่สถาน ศึกษา	277 92.30	23 7.70	1.92	0.26	มาก	2
	เฉลี่ยรวม	89.60	10.40	1.89	0.17	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนตอบแบบสอบถาม มีความรู้ ความเข้าใจในการ จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการปฏิบัติตามระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.89$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในระดับมากทุกข้อและข้อที่มีค่า เฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนต้องลงทะเบียนรายวิชาที่สถานศึกษา ($\bar{x} = 1.94$) รองลงมาคือ ต้องชำระเงิน ลงทะเบียนที่สถานศึกษา ($\bar{x} = 1.89$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นักเรียนต้องปฐมนิเทศร่วมกับผู้ ปกครองที่สถานศึกษาและสถานประกอบการจัดขึ้น ($\bar{x} = 1.86$) ซึ่งมีนักเรียนร้อยละ 13.70 ยังไม่ ทราบไม่เข้าใจเรื่องนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	N = 300				ระดับความเข้าใจ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ				
1	ท่านต้องทราบข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดตารางเรียนซึ่งมีทั้งการเรียนในวิทยาลัยและในสถานประกอบการตลอดหลักสูตร	262 87.30	38 12.70	1.87	0.33	มาก	2
2	ท่านต้องฝึกอาชีพ ในสถานประกอบการ สัปดาห์ละ 3-4 วัน ตลอดหลักสูตร	269 89.70	31 10.30	1.89	0.30	มาก	1
	เฉลี่ยรวม	88.50	11.50	1.88	0.24	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเรียนและการฝึกอาชีพในระดับมาก ($\bar{x} = 1.88$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากทุกข้อและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนต้องฝึกอาชีพในสถานประกอบการสัปดาห์ละ 3-4 วันตลอดหลักสูตร ($\bar{x} = 1.89$) คิดเป็นร้อยละ 89.70 และข้อที่รองลงมาคือ นักเรียนต้องทราบข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดตารางเรียนซึ่งมีการเรียนในวิทยาลัยและสถานประกอบการตลอดหลักสูตร ($\bar{x} = 1.87$)

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเรียนและการดำเนินการศึกษา

ที่	รายการ	N = 300				ระดับความเข้าใจ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ				
1	การสำเร็จการศึกษาท่านจะต้องเรียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร	271 90.30	29 9.70	1.90	0.29	มาก	2
2	เมื่อจบการศึกษาตามหลักสูตรท่านจะได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	283 94.30	17 5.70	1.94	0.23	มาก	1
3	เมื่อจบการศึกษาท่านจะได้รับใบประกาศนียบัตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากสถานศึกษา	250 83.30	50 16.70	1.88	0.37	มาก	3

ตารางที่ 4.11 (ต่อ)

ที่	รายการ	N = 300				ระดับความ เข้าใจ	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ทราบ/ เข้าใจ	ไม่ทราบ/ ไม่เข้าใจ				
4	เมื่อจบการศึกษาท่านจะได้รับใบ ประกาศนียบัตรผ่านการฝึกอาชีพจาก สถานประกอบการอีก 1 ใบ	211 70.30	89 29.70	1.70	0.45	ปานกลาง	5
5	เมื่อจบการศึกษาท่านอาจได้รับคัดเลือก เข้าทำงานที่สถานประกอบการที่ท่าน ฝึกอาชีพ	215 71.70	85 28.30	1.71	0.44	ปานกลาง	4
	เฉลี่ยรวม	81.90	18.02	1.82	0.22	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการสำเร็จการศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 1.82$)

เมื่อพิจารณาข้อพบว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในระดับมากคือ เมื่อจบการศึกษาตาม หลักสูตร ท่านจะได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ($\bar{x} = 1.94$) รองลงมาคือ การสำเร็จการศึกษานักเรียนจะต้องเรียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร ($\bar{x}=1.90$) และเมื่อจบการศึกษาจะได้รับใบประกาศนียบัตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากสถานศึกษา ($\bar{x}=1.88$) และข้อที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจต่ำเป็น 2 ลำดับสุดท้าย ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางคือเมื่อจบการศึกษานักเรียนอาจได้รับคัดเลือกเข้าทำงานที่สถานประกอบการที่นักเรียนฝึกอาชีพ ($\bar{x}=1.71$) และเมื่อจบการศึกษานักเรียนจะได้รับใบประกาศนียบัตรผ่านการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการอีก 1 ใบ ($\bar{x}=1.70$) ซึ่งมีนักเรียนร้อยละ 28.30 และ 29.70 ยังไม่ทราบและไม่เข้าใจตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.12 แสดงภาพรวมค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย	รายการ	N = 300				ระดับความ เข้าใจ
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.	
		ทราบ/ เข้าใจ	ไม่ทราบ/ ไม่เข้าใจ			
1	การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา และสถานประกอบการ	269 89.60	31 10.40	1.89	0.17	มาก
2	การเรียนและการฝึกอาชีพ	265 88.50	35 11.50	1.88	0.24	มาก
3	การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ	256 85.30	44 14.75	1.85	0.23	มาก
4	ด้านการเข้าเรียน	249 83.10	51 16.91	1.83	0.15	มาก
5	การสำเร็จการศึกษา	246 81.90	54 18.02	1.82	0.22	มาก
6	ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ	235 74.50	65 25.52	1.78	0.20	มาก
	เฉลี่ยรวม	83.80	16.18	1.82	0.13	มาก

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับมาก ($\bar{x} = 1.82$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับมากทุกด้าน โดยมีความรู้ความเข้าใจด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ($\bar{x} = 1.89$) รองลงมาคือด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.88$) ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.85$) ด้านการเข้าเรียน ($\bar{x} = 1.83$) ด้านการสำเร็จการศึกษา ($\bar{x} = 1.82$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.78$) มีนักเรียนร้อยละ 25.60 ไม่ทราบไม่เข้าใจในเรื่องนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเข้าเรียน

ที่	รายการ	N = 300				ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ				
1	ท่านได้สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่จะฝึกอาชีพจากสถานศึกษาหรือไม่	217 72.30	83 27.70	1.72	0.44	ปานกลาง	5
2	ท่านได้สมัครเข้าเรียนที่สถานศึกษาหรือไม่	270 90.00	30 10.00	1.90	0.30	มาก	1
3	ท่านได้สมัครเข้าเรียนที่สถานประกอบการหรือไม่	209 69.70	91 30.30	1.69	0.46	ปานกลาง	6
4	ท่านได้เข้ารับการคัดเลือกจากสถานศึกษาหรือไม่	254 84.70	46 15.30	1.84	0.36	มาก	3
5	ท่านได้เข้ารับการคัดเลือกจากสถานประกอบการหรือไม่	228 76.00	72 24.00	1.76	0.42	มาก	4
6	ท่านได้สำรวจคุณสมบัติของท่านตามข้อกำหนดของสถานศึกษาและสถานประกอบการหรือไม่	256 85.30	44 14.70	1.85	0.35	มาก	2
	เฉลี่ยรวม	79.70	20.34	1.79	0.22	มาก	

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียนในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{x} = 1.79$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนได้ปฏิบัติตามคู่มือด้านการเข้าเรียนในระดับปฏิบัติมากคือนักเรียนสมัครเข้าเรียนที่สถานศึกษา ($\bar{x} = 1.90$) รองลงมาคือนักเรียนได้สำรวจคุณสมบัติของนักเรียน ตามข้อกำหนดของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ($\bar{x} = 1.85$) และได้เข้ารับการคัดเลือกจากสถานศึกษา ($\bar{x} = 1.84$) ข้อที่นักเรียนได้ปฏิบัติต่ำเป็น 2 ลำดับสุดท้ายซึ่งอยู่ในระดับปานกลางคือนักเรียนได้สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่จะฝึกอาชีพจากสถานศึกษา ($\bar{x} = 1.72$) และนักเรียนได้สมัครเข้าเรียนที่สถานประกอบการ ($\bar{x} = 1.69$) ซึ่งมีนักเรียนร้อยละ 27.70 และ 30.30 ไม่ได้ปฏิบัติตามตามลำดับ และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	N=300				ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ				
1	ท่านได้ทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่	243	57	1.81	0.39	มาก	3
		81.00	19.00				
2	ท่านได้รับความยินยอมจากบิดา-มารดาหรือผู้ปกครองในการทำสัญญาฝึกอาชีพหรือไม่	264	36	1.88	0.32	มาก	1
		88.00	12.00				
3	ท่านได้ปฏิบัติตามสัญญาการฝึกอาชีพในการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการหรือไม่	257	43	1.85	0.35	มาก	2
		85.70	14.30				
เฉลี่ยรวม		84.90	15.10	1.84	0.26	มาก	

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{x}=1.84$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนได้ปฏิบัติตามคู่มือด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพระดับปฏิบัติมากทุกข้อคือนักเรียนได้รับความยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการทำสัญญาฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.88$) รองลงมาคือนักเรียนได้ปฏิบัติตามสัญญาการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการ ($\bar{x} = 1.85$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือนักเรียนได้ทำสัญญาการฝึกอาชีพเป็นลายลักษณ์อักษรประกอบการ ($\bar{x} = 1.81$) โดยมีนักเรียนร้อยละ 19.00 ยังไม่ได้ปฏิบัติเรื่องนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตาม
คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการบันทึกสมุดราย งานการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	N=300				ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ				
1	ทำนได้บันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ	260 86.70	40 13.30	1.86	0.34	มาก	1
2	การลงนามในสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ทำนได้เสนอให้ผู้ควบคุมการฝึกลงนาม ทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ	240 80.00	60 20.00	1.80	0.40	มาก	2
3	ทำนได้บันทึกการเรียนวิชาภาคทฤษฎีที่ เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงาน หรือไม่	224 73.70	76 26.30	1.74	0.43	ปานกลาง	3
4	ทำนได้เสนอบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎีที่ เรียนในสถานศึกษาให้ครูอาจารย์ที่นิเทศ ตรวจหรือไม่	221 73.33	79 26.67	1.73	0.44	ปานกลาง	4
5	ทำนได้เก็บสมุดบันทึกรายงานทุกเล่มไว้ เพื่อประกอบการประเมินครั้งหลักสูตร และสิ้นสุดหลักสูตรหรือไม่	260 86.70	40 13.30	1.86	0.34	มาก	1
	เฉลี่ยรวม	80.40	19.64	1.79	0.27	มาก	

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{x} = 1.79$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนได้มีการปฏิบัติตามคู่มือด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึก
อาชีพในระดับมากคือนักเรียนได้บันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ
($\bar{x} = 1.86$) และนักเรียนได้เก็บสมุดบันทึกรายงานทุกเล่มไว้ประกอบการประเมินครั้ง และสิ้นสุด
หลักสูตร ($\bar{x} = 1.86$) นักเรียนได้เสนอสมุดบันทึกรายงานการฝึกอาชีพให้ผู้ควบคุมการฝึกลงนามทุก
วันที่มีการฝึก ($\bar{x} = 1.80$) และข้อที่นักเรียนได้ปฏิบัติต่ำเป็น 2 ลำดับสุดท้ายซึ่งปฏิบัติในระดับปาน
กลางคือนักเรียนได้บันทึกการเรียนภาคทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงาน ($\bar{x} = 1.74$) และ
นักเรียนได้เสนอบันทึกการเรียนทฤษฎีในสถานศึกษาให้อาจารย์นิเทศตรวจ ($\bar{x} = 1.73$) ซึ่งมีนักเรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ

ที่	รายการ	N=300				ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ				
1	ท่านได้รายงานตัวขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนที่สถานศึกษาหรือไม่	285 95.00	15 5.00	1.95	0.21	มาก	2
2	ท่านได้ชำระเงินบำรุงการศึกษาที่สถานศึกษาหรือไม่	291 97.00	9 3.00	1.97	0.17	มาก	1
3	ท่านได้เข้าปฐมนิเทศร่วมกับผู้ปกครองที่สถานศึกษาและสถานประกอบการจัดขึ้นหรือไม่	275 91.70	25 8.30	1.91	0.27	มาก	4
4	ท่านได้ลงทะเบียนชำระเงินตามระเบียบที่สถานศึกษาหรือไม่	280 93.30	20 6.70	1.93	0.24	มาก	3
	เฉลี่ยรวม	94.30	5.70	1.94	0.11	มาก	

จากตารางที่ 4.16 พบว่าในภาพรวมนักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{x}=1.94$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการในระดับมากทุกข้อและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนได้ชำระเงินบำรุงการศึกษาที่สถานศึกษา ($\bar{x}=1.97$) รองลงมาคือ นักเรียนได้รายงานตัวขึ้นทะเบียนที่สถานศึกษา ($\bar{x}=1.95$) นักเรียนได้ลงทะเบียนและได้ชำระเงินลงทะเบียนตามระเบียบที่สถานศึกษา ($\bar{x}=1.93$) และได้เข้าร่วมปฐมนิเทศกับผู้ปกครองที่สถานศึกษาและสถานประกอบการจัดขึ้น ($\bar{x}=1.91$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	N = 300				ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ				
1	ท่านได้เรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติเบื้องต้น 1-2 วัน/สัปดาห์ ในสถานศึกษา(ตามคู่มือ)หรือไม่	282 94.00	18 6.00	1.94	0.23	มาก	1
2	ท่านได้ฝึกอาชีพในสถานประกอบการ 3-4 วัน/สัปดาห์ (ตามคู่มือ) หรือไม่	280 93.30	20 6.70	1.93	0.24	มาก	2
	เฉลี่ยรวม	93.70	6.35	1.93	0.19	มาก	

จากตารางที่ 4.17 พบว่าในภาพรวมนักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียนและการฝึกอาชีพในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{x}=1.93$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่านักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือในระดับมากทุกข้อและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนได้เรียนทฤษฎีและปฏิบัติเบื้องต้น 1-2 วันต่อสัปดาห์ในสถานศึกษา ($\bar{x}=1.94$) รองลงมาคือ นักเรียนได้ฝึกอาชีพในสถานประกอบการ 3-4 วันต่อสัปดาห์ ($\bar{x}=1.93$)

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการสำเร็จการศึกษา

ที่	รายการ	N = 300				ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ				
1	ท่านได้ตรวจสอบรายวิชาว่าได้ลงทะเบียนครบตามหลักสูตรหรือไม่	284 94.70	16 5.30	1.94	0.22	มาก	1
2	ท่านได้ตรวจสอบแผนการเรียนในแต่ละภาคก่อนจบหลักสูตรหรือไม่	275 91.70	25 8.30	1.91	0.27	มาก	2
	เฉลี่ยรวม	93.20	6.80	1.93	0.20	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
จากตารางที่ 4.18 พบว่าในภาพรวมนักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการสำเร็จการศึกษาในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{x} = 1.93$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือด้านการสำเร็จการศึกษาในระดับมากทุกข้อและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นักเรียนได้ตรวจสอบรายวิชาว่าได้ลงทะเบียนตามหลักสูตร

($\bar{x} = 1.94$) รองลงมาคือ นักเรียนได้ตรวจสอบแผนการเรียนในแต่ละภาคเรียนก่อนจบหลักสูตร ($\bar{x} = 1.91$)

ตารางที่ 4.19 แสดงภาพรวมค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของนักเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย	รายการ	N = 300				ระดับการ ปฏิบัติ
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.	
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
1	ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของ สถานศึกษาและสถานประกอบการ	283	17	1.94	0.11	มาก
		94.30	5.75			
2	ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ	281	19	1.93	0.19	มาก
		93.70	6.35			
3	ด้านการสำเร็จการศึกษา	280	20	1.93	0.20	มาก
		93.20	6.80			
4	ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ	255	45	1.84	0.26	มาก
		83.90	15.10			
5	ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึก อาชีพ	241	59	1.80	0.27	มาก
		80.40	19.64			
6	ด้านการเข้าเรียน	239	61	1.79	0.22	มาก
		79.70	20.34			
	เฉลี่ยรวม	87.70	12.33	1.85	0.14	มาก

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ในภาพรวมของนักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{x} = 1.85$)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่านักเรียนตอบแบบสอบถามการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีค่าเฉลี่ยในระดับปฏิบัติมากทุกด้าน โดยมีการปฏิบัติสูงสุดคือด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการเป็นลำดับแรก ($\bar{x} = 1.94$) รองลงมาคือด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.93$) ด้านการสำเร็จการศึกษา ($\bar{x} = 1.93$) ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.84$) ด้านการเข้าเรียน ($\bar{x} = 1.79$) ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.80$) โดยมีนักเรียนร้อยละ 20.34 และ 19.64 ไม่ได้ปฏิบัติด้านนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสาขาวิชา

3.1 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตารางที่ 4.20 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของนักเรียน ด้านการเข้าเรียน

ที่	รายการ	n ₁ = 156			n ₂ = 65			n ₃ = 79			Fpob
		\bar{x}	SD ₁	ระดับ	\bar{x}	SD ₂	ระดับ	\bar{x}	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านสามารถสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่สถานศึกษาก่อนการเข้าเรียน	1.73	0.44	ปานกลาง	1.53	0.50	ปานกลาง	1.55	0.49	ปานกลาง	0.00*
2	ท่านต้องสมัครเข้าเรียนกับสถานประกอบการหรือที่สถานศึกษา	1.88	0.32	มาก	1.78	0.41	มาก	1.87	0.33	มาก	0.13
3	ท่านต้องเป็นผู้ผ่านการคัดเลือกทั้งจากสถานประกอบการและสถานศึกษา	1.83	0.37	มาก	1.58	0.49	ปานกลาง	1.68	0.46	มาก	0.00*
4	ท่านต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเมื่อผ่านการคัดเลือก	1.83	0.37	มาก	1.81	0.39	มาก	1.79	0.40	มาก	0.79
5	ท่านจะต้องรายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนที่สถานศึกษาเมื่อผ่านการคัดเลือก	1.93	0.24	มาก	1.89	0.31	มาก	1.98	0.11	มาก	0.00*
6	ท่านต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ในวันทำสัญญาการฝึกอาชีพ	1.75	0.43	มาก	1.53	0.50	ปานกลาง	1.67	0.47	มาก	0.00*
7	ท่านต้องจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	1.96	0.17	มาก	1.84	0.36	มาก	1.88	0.31	มาก	0.00*
8	ท่านต้องมีความประพฤติเรียบร้อย	1.99	0.12	มาก	1.98	0.12	มาก	1.97	0.15	มาก	0.48
9	ท่านต้องมีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมต่อการเรียนและการฝึกอาชีพ	1.96	0.17	มาก	1.92	0.26	มาก	1.93	0.24	มาก	0.13
10	ท่านต้องไม่เป็นโรที่สังคมรังเกียจ	1.94	0.23	มาก	1.83	0.37	มาก	1.89	0.30	มาก	0.03*
11	ท่านต้องไม่อยู่ในระหว่างการลงโทษให้ออกจากสถานศึกษาแล้วไม่เกิน 1 ปี นับถึงวันสมัคร	1.66	0.47	ปานกลาง	1.67	0.47	ปานกลาง	1.75	0.43	มาก	0.29
	เฉลี่ย	1.86	0.14	มาก	1.77	0.15	มาก	1.82	0.15	มาก	0.00*

n₁ หมายถึง นักเรียน กลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม

n₂ หมายถึง นักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์

n₃ หมายถึง นักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีอนุภาคให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

\bar{x}_1 หมายถึง ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ให้นำไปใช้

ช่างเชื่อม

\bar{x}_2 หมายถึง ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์

\bar{x}_3 หมายถึง ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์

SD₁ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์
ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม

SD₂ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง
ช่างเคหะภัณฑ์

SD₃ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า
ช่างอิเล็กทรอนิกส์

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเข้าเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม กับนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ ผ.2 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 6 ข้อ คือ 1, 3, 5, 6, 7, 10

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มอื่นๆ โดยค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม สูงกว่า (ตารางที่ ผ.3 ในภาคผนวก)

ตารางที่ 4.21 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	n ₁ = 156			n ₂ = 65			n ₃ = 79			Fpob
		\bar{x}	SD ₁	ระดับ	\bar{x}	SD ₂	ระดับ	\bar{x}	SD ₃	ระดับ	
1	การที่จะเป็นนักเรียนระบบทวิภาคี โดยสมบูรณ์ท่านจะต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพ	1.82	0.83	มาก	1.76	0.42	มาก	1.65	0.47	ปานกลาง	0.21
2	ท่านจะต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษรหลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนแล้ว	1.83	0.37	มาก	1.66	0.47	ปานกลาง	1.54	0.50	ปานกลาง	0.00*
3	การทำสัญญาการฝึกอาชีพต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง	1.89	0.31	มาก	1.90	0.29	มาก	1.79	0.40	มาก	0.07
4	ท่านต้องฝึกอาชีพตามระยะเวลาที่ระบุในสัญญาการฝึกในสถานประกอบการ	1.96	0.19	มาก	1.92	0.26	มาก	1.78	0.41	มาก	0.00*

เอกสารนี้เป็นที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติ ไม่สงวนลิขสิทธิ์ให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ กรุณาติดต่อผู้พิมพ์และต้องแจ้งชื่อเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ที่	รายการ	$n_1 = 156$			$n_2 = 65$			$n_3 = 79$			Fpob
		\bar{x}	SD ₁	ระดับ	\bar{x}	SD ₂	ระดับ	\bar{x}	SD ₃	ระดับ	
5	ท่านต้องอยู่ในการควบคุมการฝึกจากผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ	1.96	0.19	มาก	1.89	0.31	มาก	1.93	0.24	มาก	0.14
6	ท่านจะฝึกอาชีพวันละไม่เกิน 8 ชั่วโมง	1.93	0.24	มาก	1.89	0.31	มาก	1.77	0.24	มาก	0.00*
7	ท่านจะมีวันหยุดตามระเบียบของสถานประกอบการ	1.91	0.28	มาก	1.80	0.49	มาก	1.72	0.45	ปานกลาง	0.00*
8	ท่านจะได้รับเบี้ยเลี้ยง ตามข้อตกลงระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา	1.77	0.41	มาก	1.60	0.49	ปานกลาง	1.64	0.48	ปานกลาง	0.01*
9	ท่านจะได้รับสวัสดิการตามข้อตกลงระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา	1.73	0.44	ปานกลาง	1.58	0.49	ปานกลาง	1.43	0.49	ปานกลาง	0.00*
10	การลาหยุดนักเรียนจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของสถานประกอบการ	1.83	0.37	มาก	1.83	0.37	มาก	1.68	0.46	ปานกลาง	0.02*
11	สถานประกอบการสามารถยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพได้หากฝ่าฝืนระเบียบ	1.89	0.31	มาก	1.66	0.47	ปานกลาง	1.82	0.38	มาก	0.00*
12	หากสถานประกอบการยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพท่านจะพ้นสภาพการเป็นนักเรียน	1.78	0.40	มาก	1.56	0.49	ปานกลาง	1.51	0.50	ปานกลาง	0.00*
13	สถานประกอบการสามารถรับท่านเข้าทำงานได้หลังจากจบการศึกษา โดยแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน	1.76	0.42	มาก	1.43	0.49	ปานกลาง	1.56	0.49	ปานกลาง	0.00*
	เฉลี่ยรวม	1.85	0.19	มาก	1.73	0.49	ปานกลาง	1.68	0.20	ปานกลาง	0.00*

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจในการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อมกับนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ และนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ ผ.2 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 10 ข้อ คือข้อ 2, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, และ 13 (ตารางที่ ผ.4 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มอื่นๆ โดยที่ค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม สูงกว่า (ตารางที่ ผ.2 ในภาคผนวก)

ตารางที่ 4.22 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียน ด้านการบันทึกสมุดรายงาน การฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	n ₁ = 156			n ₂ = 65			n ₃ = 79			Fpob
		\bar{x}	SD ₁	ระดับ	\bar{x}	SD ₂	ระดับ	\bar{x}	SD ₃	ระดับ	
1	ทำนต้องบันทึกการฝึกอาชีพในสมุดรายงานด้วยตนเองทุกวันที่ฝึกอาชีพ	1.92	0.26	มาก 1	1.86	0.34	มาก 2	1.88	0.31	มาก 1	0.34
2	ทำนต้องส่งรายงานการฝึกให้ครูฝึกในสถานประกอบการตรวจลงนามทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ	1.91	0.28	มาก 2	1.83	0.37	มาก 3	1.70	0.45	ปานกลาง 3	0.00*
3	ทำนต้องบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงาน	1.88	0.32	มาก 3	1.87	0.33	มาก 1	1.72	0.45	ปานกลาง 2	0.00*
4	ทำนต้องส่งสมุดรายงานให้ครู-อาจารย์ที่นิเทศการฝึกอาชีพตรวจทุกครั้งที่มีการนิเทศ	1.92	0.26	มาก 1	1.75	0.43	มาก 4	1.70	0.45	ปานกลาง 3	0.00*
	เฉลี่ยรวม	1.91	0.16	มาก	1.83	0.23	มาก	1.76	0.31	มาก	0.00*

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจในการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการบันทึกสมุดฝึกงานการฝึกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม กับนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ ผ.2 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีความรู้ ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ข้อ คือข้อ 2, 3, 4 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน (ตารางที่ ผ.5 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มอื่นๆ โดยที่ค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม สูงกว่า (ตารางที่ ผ.2 ในภาคผนวก) โดยที่ค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม สูงกว่า (ตารางที่ ผ.2 ในภาคผนวก) ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียน ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
ของสถานศึกษาและสถานประกอบการ

ที่	รายการ	n ₁ = 156			n ₂ = 65			n ₃ = 79			Fpob
		\bar{x}	SD ₁	ระดับ	\bar{x}	SD ₂	ระดับ	\bar{x}	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านต้องเก็บสมุดรายงานการฝึกอาชีพและสมุดรายงานเพื่อใช้ในการประเมินผลครั้งหลักสูตรและสิ้นสุดหลักสูตร	1.95	0.20	มาก	1.76	0.42	มาก	1.82	0.38	มาก	0.00*
2	ท่านต้องชำระเงินบำรุงการศึกษาตามระเบียบที่สถานศึกษา	1.98	0.13	มาก	1.96	0.46	ปานกลาง	1.78	0.41	มาก	0.00*
3	ท่านต้องปฐมนิเทศร่วมกับผู้ปกครองที่สถานศึกษาและสถานประกอบการจัดขึ้น	1.93	0.24	มาก	1.83	0.37	มาก	1.74	0.43	ปานกลาง	0.00*
4	ท่านต้องลงทะเบียนรายวิชาที่สถานศึกษา	1.94	0.22	มาก	1.96	0.17	มาก	1.92	0.26	มาก	0.48
5	ท่านต้องชำระเงินลงทะเบียนที่สถานศึกษา	1.94	0.23	มาก	1.92	0.26	มาก	1.88	0.31	มาก	0.31
	เฉลี่ยรวม	1.95	0.11	มาก	1.84	0.19	มาก	1.83	0.22	มาก	0.00*

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม กับนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ และนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ ผ.2 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 1, 2, 3 (ตารางที่ ผ.6 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มอื่นๆ โดยที่ค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม สูงกว่า (ตารางที่ ผ.2 ในภาคผนวก)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะวิธีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.24 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียน ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	n ₁ = 156			n ₂ = 65			n ₃ = 79			Fpob
		\bar{x}	SD ₁	ระดับ	\bar{x}	SD ₂	ระดับ	\bar{x}	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านต้องทราบข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดการเรียนซึ่งมีทั้งการเรียนในวิทยาลัยและในสถานประกอบการตลอดหลักสูตร	1.89	0.31	มาก	1.84	0.36	มาก	1.86	0.34	มาก	0.61
2	ท่านต้องฝึกอาชีพในสถานประกอบการ สัปดาห์ละ 3-4 วันตลอดหลักสูตร	1.89	0.31	มาก	0.19	0.19	มาก	1.89	0.30	มาก	0.93
	เฉลี่ยรวม	1.89	0.25	มาก	1.88	0.28	มาก	1.88	0.22	มาก	0.91

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจในการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.25 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของนักเรียน ด้านการสำเร็จการศึกษา

ที่	รายการ	n ₁ = 156			n ₂ = 65			n ₃ = 79			Fpob
		\bar{x}	SD ₁	ระดับ	\bar{x}	SD ₂	ระดับ	\bar{x}	SD ₃	ระดับ	
1	การสำเร็จการศึกษาท่านจะต้องเรียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร	1.91	0.28	มาก	1.93	0.24	มาก	1.86	0.34	มาก	0.27
2	เมื่อจบการศึกษาตามหลักสูตรท่านจะได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	1.94	0.23	มาก	1.93	0.24	มาก	1.94	0.22	มาก	0.96
3	เมื่อจบการศึกษาท่านจะได้รับใบประกาศนียบัตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากสถานศึกษา	1.88	0.32	มาก	1.84	0.36	มาก	1.72	0.45	ปานกลาง	0.01*
4	เมื่อจบการศึกษาท่านจะได้รับใบประกาศนียบัตรผ่านการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการอีก 1 ใบ	1.77	0.41	มาก	1.60	0.49	ปานกลาง	1.64	0.48	ปานกลาง	0.01*
5	เมื่อจบการศึกษาท่านอาจได้รับคัดเลือกเข้าทำงานที่สถานประกอบการที่ท่านฝึกอาชีพ	1.96	0.46	ปานกลาง	1.72	0.45	ปานกลาง	1.74	0.43	ปานกลาง	0.74
	เฉลี่ยรวม	1.84	0.24	มาก	1.81	0.21	มาก	1.78	0.19	มาก	0.16

เอกสารนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัยสงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่าจะตีพิมพ์แล้วหรือตีพิมพ์แล้วก็ตาม

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจในการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการสำเร็จการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ข้อคือข้อ 3,4 ตามลำดับ (ตารางที่ ผ.7 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาแล้วพบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มอื่นๆ โดยที่ค่าเฉลี่ยของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม สูงกว่า

ตารางที่ 4.26 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจภาพรวมของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ที่	รายการ	n ₁ = 156			n ₂ = 65			n ₃ = 79			Fpob
		\bar{x}	SD ₁	ระดับ	\bar{x}	SD ₂	ระดับ	\bar{x}	SD ₃	ระดับ	
1	ด้านการเรียน	1.86	0.14	มาก	1.77	0.15	มาก	1.82	0.15	มาก	0.00*
2	ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ	1.85	0.19	มาก	1.73	0.18	ปานกลาง	1.68	0.20	ปานกลาง	0.00*
3	ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ	1.91	0.16	มาก	1.83	0.23	มาก	1.76	0.31	มาก	0.00*
4	ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ	1.95	0.11	มาก	1.84	0.19	มาก	1.83	0.22	มาก	0.00*
5	ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ	1.98	0.25	มาก	1.88	0.28	มาก	1.88	0.22	มาก	0.90
6	ด้านการสำเร็จการศึกษา	1.84	0.24	มาก	1.81	0.21	มาก	1.78	0.19	มาก	0.16
	เฉลี่ยรวม	1.87	0.13	มาก	1.78	0.12	มาก	1.77	0.13	มาก	0.00*

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่วางไว้

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายข้อพบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อมแตกต่างกับค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาอื่นๆอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ ผ.1 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ด้านคือ การเรียนและการฝึกอาชีพ และด้านการสำเร็จการศึกษา

สำหรับด้านที่นักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ (ตารางที่ ผ.2 ในภาคผนวก)

3.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตารางที่ 4.27 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ด้านการเรียน

ที่	รายการ	$n_1 = 156$			$n_2 = 65$			$n_3 = 79$			Fpob
		\bar{x}	SD ₁	ระดับ	\bar{x}	SD ₂	ระดับ	\bar{x}	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านได้สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่จะศึกษาหรือสถานศึกษาหรือไม่	1.83	0.36	มาก	1.61	0.49	ปานกลาง	1.58	0.49	ปานกลาง	0.00*
2	ท่านได้สมัครเข้าเรียนที่สถานประกอบการหรือไม่	1.90	0.29	มาก	1.89	0.31	มาก	1.84	0.36	มาก	0.44
3	ท่านได้สมัครเข้าเรียนที่สถานประกอบการหรือไม่	1.73	0.44	ปานกลาง	1.70	0.45	ปานกลาง	1.60	0.49	ปานกลาง	0.12
4	ท่านได้เข้ารับการศึกษาหรือสมัครคัดเลือกจากสถานศึกษาหรือไม่	1.89	0.30	มาก	1.83	0.37	มาก	1.75	0.43	มาก	0.02*
5	ท่านได้เข้ารับการศึกษาหรือสมัครคัดเลือกจากสถานประกอบการหรือไม่	1.78	0.41	มาก	1.69	0.46	ปานกลาง	1.79	0.40	มาก	0.27
6	ท่านได้สำรวจคุณสมบัติของนักเรียนตามข้อกำหนดของสถานศึกษาและสถานประกอบการหรือไม่	1.86	0.34	มาก	1.86	0.34	มาก	1.83	0.37	มาก	0.82
	เฉลี่ยรวม	1.84	0.21	มาก	1.77	0.24	มาก	1.74	0.22	ปานกลาง	0.00*

n_1 หมายถึง นักเรียน กลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล โรงงาน ช่างเชื่อม

n_2 หมายถึง นักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์

n_3 หมายถึง นักเรียน กลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์

\bar{x}_1 หมายถึง ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล โรงงาน ช่างเชื่อม

\bar{x}_2 หมายถึง ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์

\bar{x}_3 หมายถึง ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้ใช้เฉพาะงานวิจัย ไม่ควรเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
 SD₁ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์

SD₂ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์

SD, หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเข้าเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม กับนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีความนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ ผ.9 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเข้าเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ข้อ คือข้อ 1 และ 4 ตามระดับ (ตารางที่ ผ.10 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล โรงงาน ช่างเชื่อมสูงกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ (ตารางที่ ผ.9 ในภาคผนวก)

ตารางที่ 4.28 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	n ₁ = 156			n ₂ = 65			n ₃ = 79			Fpob
		\bar{x}	SD ₁	ระดับ	\bar{x}	SD ₂	ระดับ	\bar{x}	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านได้ทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่	1.88	0.32	มาก	1.81	0.39	มาก	1.65	0.47	ปานกลาง	0.00*
2	ท่านได้รับความยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองในการทำสัญญาฝึกอาชีพหรือไม่	1.91	0.27	มาก	1.92	0.26	มาก	1.77	0.42	มาก	0.00
3	ท่านได้ปฏิบัติตามสัญญาการฝึกอาชีพในการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการหรือไม่	1.92	0.25	มาก	1.83	0.37	มาก	1.73	0.44	ปานกลาง	0.00*
	เฉลี่ยรวม	1.91	0.21	มาก	1.86	0.23	มาก	1.72	0.35	ปานกลาง	0.00*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ จากตารางที่ 4.28 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม กับนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ (ตารางที่ ผ.9 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ข้อซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน (ตารางที่ ผ.11 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ (ตารางที่ ผ.9 ในภาคผนวก)

ตารางที่ 4.29 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	n ₁ = 156			n ₂ = 65			n ₃ = 79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านได้บันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ	1.89	0.31	มาก	1.84	0.36	มาก	1.84	0.36	มาก	0.53
2	การลงนามในสมุดรายงานการฝึกอาชีพท่านได้เสนอให้ผู้ควบคุมการฝึกลงนามทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ	1.84	0.36	มาก	1.80	0.40	มาก	1.72	0.45	ปานกลาง	0.07
3	ท่านได้บันทึกการเรียนวิชาภาคทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงานหรือไม่	1.74	0.43	ปานกลาง	1.81	0.39	มาก	1.69	0.46	ปานกลาง	0.26
4	ท่านได้เสนอบันทึกการเรียนวิชาภาคทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษาให้ครูอาจารย์ที่เฝ้าตรวจหรือไม่	1.72	0.44	ปานกลาง	1.86	0.34	มาก	1.66	0.47	ปานกลาง	0.02*
5	ท่านได้เก็บสมุดบันทึกรายงานทุกเล่มไว้เพื่อประกอบการประเมินครึ่งหลักสูตรและสิ้นสุดหลักสูตรหรือไม่	1.85	0.34	มาก	1.83	0.37	มาก	1.91	0.28	มาก	0.34
	เฉลี่ยรวม	1.81	0.27	มาก	1.83	0.26	มาก	1.77	0.28	มาก	0.36

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ จากตารางที่ 4.29 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่านักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกันปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ข้อคือข้อ 4 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม และกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ (ตารางที่ ผ.12 ในภาคผนวก)

ตารางที่ 4.30 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ

ที่	รายการ	n ₁ = 156			n ₂ = 65			n ₃ = 79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านได้รายงานตัวขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนที่สถานศึกษาหรือไม่	1.98	0.11	มาก	1.92	0.26	มาก	1.89	0.30	มาก	0.00*
2	ท่านได้ชำระเงินบำรุงการศึกษาที่สถานศึกษาหรือไม่	1.99	0.10	มาก	1.90	0.29	มาก	1.97	0.15	มาก	0.00*
3	ท่านได้เข้าปฐมนิเทศร่วมกับผู้ปกครองที่สถานศึกษาและสถานประกอบการจัดขึ้นหรือไม่	1.92	0.26	มาก	1.86	0.34	มาก	1.94	0.22	มาก	0.15
4	ท่านได้ลงทะเบียนและชำระเงินลงทะเบียนตามระเบียบที่สถานศึกษาหรือไม่	1.94	0.23	มาก	1.98	0.12	มาก	1.87	0.33	มาก	0.02*
	เฉลี่ยรวม	1.96	0.09	มาก	1.92	0.13	มาก	1.92	0.14	มาก	0.01

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกันปฏิบัติตามคู่มือการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม กับนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ ผ.9 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกันปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการแตกต่างกัน จำนวน 3 ข้อ คือข้อ 1, 2 และข้อ 4 (ตารางที่ ผ.13 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมสูงกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ

(ตารางที่ ผ.9 ในภาคผนวก)

ตารางที่ 4.31 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	n ₁ =156			n ₂ =65			n ₃ =79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านได้เรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติเบื้องต้น 1-2 วัน/สัปดาห์ในสถานศึกษา(ตามคู่มือ)หรือไม่	1.92	0.26	มาก	1.93	0.24	มาก	1.97	0.15	มาก	0.29
2	ท่านได้ฝึกอาชีพในสถานประกอบการ 3-4 วัน/สัปดาห์(ตามคู่มือ)หรือไม่	1.92	0.26	มาก	1.93	0.24	มาก	1.94	0.22	มาก	0.74
	เฉลี่ยรวม	1.92	0.23	มาก	1.94	0.17	มาก	1.96	0.13	มาก	0.35

จากตารางที่ 4.31 พบว่าในภาพรวมนักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาเท่ากัน ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเรียนฝึกอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทุกข้อ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ตารางที่ 4.32 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ด้านการสำเร็จการศึกษา

ที่	รายการ	n ₁ =156			n ₂ =65			n ₃ =79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านได้ตรวจสอบรายวิชาว่าได้ลงทะเบียนครบตามหลักสูตรหรือไม่	1.92	0.25	มาก	1.95	0.21	มาก	1.97	0.15	มาก	0.33
2	ท่านได้ตรวจสอบแผนการเรียนในแต่ละภาคก่อนจบหลักสูตรหรือไม่	1.92	0.25	มาก	1.90	0.29	มาก	1.89	0.30	มาก	0.69
	เฉลี่ยรวม	1.93	0.20	มาก	1.93	0.23	มาก	1.94	0.20	มาก	0.97

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ จากตารางที่ 4.32 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน ปฏิบัติตามคู่มือ
การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการสำเร็จการศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกข้อซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน

ตารางที่ 4.33 แสดงภาพรวมการเปรียบเทียบการปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ที่	รายการ	n ₁ =156			n ₂ =65			n ₃ =79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ด้านการเข้าเรียน	1.84	0.21	มาก	1.77	0.24	มาก	1.74	0.22	ปานกลาง	0.00*
2	ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ	1.91	0.21	มาก	1.86	0.23	มาก	1.72	0.35	ปานกลาง	0.00*
3	ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ	1.81	0.27	มาก	1.83	0.26	มาก	1.77	0.28	มาก	0.36
4	ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ	1.96	0.09	มาก	1.92	0.13	มาก	1.92	0.14	มาก	0.12
5	ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ	1.92	0.23	มาก	1.94	0.17	มาก	1.96	0.13	มาก	0.35
6	ด้านการสำเร็จการศึกษา	1.93	0.20	มาก	1.93	0.23	มาก	1.94	0.20	มาก	0.97
	เฉลี่ย รวม	1.88	0.15	มาก	1.85	0.14	มาก	1.82	0.15	มาก	0.01*

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ในภาพรวมนักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกันการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายข้อพบว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม กับนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับข้ออื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ (ตารางที่ ผ.8 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกัน ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้าน คือ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ด้านการสำเร็จการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน และปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้านคือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้ปกครอง

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.34 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามความเกี่ยวข้อง

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ความเกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยเป็น		
1.1 บิดา	112	37.3
1.2 มารดา	94	31.3
1.3 ผู้ปกครอง	94	31.3

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 37.3 เป็นบิดาของนักเรียน และร้อยละ 31.3 เป็นมารดาของนักเรียนซึ่งเท่ากับผู้ปกครองของนักเรียน

ตารางที่ 4.35 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามอายุ

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
อายุของผู้ปกครอง		
1.1 ต่ำกว่า 30 ปี	12	4.0
1.2 30-50 ปี	226	75.3
1.3 มากกว่า 50 ปี	62	20.7

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามร้อยละ 75.3 มีอยู่ระหว่าง 30-50 ปี รองลงมาคือร้อยละ 20.7 มีอายุมากกว่า 50 ปี

ตารางที่ 4.36 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง		
ต่ำกว่าประถมศึกษา	21	7.0
ประถมศึกษา	178	59.3
มัธยมศึกษาตอนต้น	40	13.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือ ปวช.	36	12.0
อนุปริญญา หรือ ปวส.	12	4.0
ปริญญาตรี	10	3.3
สูงกว่าปริญญาตรี	3	1.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.36 พบว่าระดับการศึกษาของผู้ปกครองของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 59.3 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา ร้อยละ 13.3 จบมัธยมศึกษาตอนต้น

ตารางที่ 4.37 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ปกครองจำแนกตามลักษณะการตัดสินใจเรียนระบบ ทวิภาคี

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ลักษณะการตัดสินใจเข้าเรียนระบบทวิภาคี		
ผู้ปกครองเลือกให้นักเรียน	12	4.0
นักเรียนตัดสินใจเลือกเอง	206	68.7
นักเรียนร่วมกับผู้ปกครอง เลือกและตัดสินใจ	76	25.3
อื่นๆ	6	2.0

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ลักษณะการตัดสินใจเข้าเรียนระบบทวิภาคีของนักเรียน ร้อยละ 68.7 นักเรียนตัดสินใจเลือกเอง รองลงมา ร้อยละ 25.3 นักเรียนร่วมกับผู้ปกครองเลือกและตัดสินใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

2.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ปกครอง

ตารางที่ 4.38 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้ความ
เข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเข้าเรียน

ที่	รายการ	N=300				ระดับ ความเข้าใจ	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ทราบ/ เข้าใจ	ไม่ทราบ/ ไม่เข้าใจ				
1	ท่านสามารถสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้จากสถานศึกษา ก่อนการเข้าเรียน	210 70	90 30	1.70	0.45	ปานกลาง	7
2	นักเรียนสมัครเข้าเรียนที่สถานประกอบการและ/หรือที่สถานศึกษา	274 91.3	26 8.7	1.91	0.28	มาก	2
3	นักเรียนต้องได้รับการคัดเลือกทั้งจากสถานประกอบการและสถานศึกษา	252 84	48 16	1.84	0.36	มาก	3
4	เมื่อผ่านการคัดเลือกแล้วนักเรียนจะต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ	238 79.3	62 20.7	1.79	0.40	มาก	4
5	การเรียนในระบบทวิภาคี ผู้ที่จบการศึกษาจะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	287 95.7	13 4.3	1.95	0.20	มาก	1
6	การเรียนในระบบทวิภาคี ผู้ที่จบการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรจากสถานประกอบการอีก 1 ฉบับ	190 63.3	110 36.7	1.63	0.43	ปานกลาง	9
7	หลังจากศึกษาจบหลักสูตร นักเรียนมีโอกาสดังสถานประกอบการจะรับเข้าทำงาน	233 77.7	67 22.3	1.77	0.41	มาก	5
8	นักเรียนต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์นับถึงวันทำสัญญาการฝึกอาชีพ	215 71.7	85 28.3	1.71	0.45	ปานกลาง	6
9	นักเรียนต้องไม่เป็นผู้ที่ถูกให้ออกจากสถานศึกษามาแล้วไม่เกิน 1 ปี	202 67.3	98 32.7	1.67	0.46	ปานกลาง	8
	เฉลี่ยรวม	233 77.8	67 22.2	1.77	0.20	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียน มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.77$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 5 การเรียนในระบบทวิภาคีผู้ที่จบการศึกษาจะได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ($\bar{x} = 1.95$) รองลงมาคือข้อ 2 นักเรียนสามารถสมัครเข้าเรียนที่สถานประกอบการหรือสถานศึกษา ($\bar{x} = 1.91$) ส่วนข้อที่ผู้ปกครองของนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลางซึ่งค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 6 ผู้ที่จบในระบบทวิภาคีจะได้รับประกาศนียบัตรจากสถานประกอบการอีก 1 ใบ ($\bar{x} = 1.63$) ซึ่งมีผู้ปกครองร้อยละ 36.70 ยังไม่ทราบไม่เข้าใจในเรื่องนี้

ตารางที่ 4.39 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	N=300				ระดับความเข้าใจ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ				
1	ผู้ปกครองต้องยินยอมให้นักเรียนทำสัญญาการฝึกอาชีพ	229 76.3	71 23.7	1.76	0.42	มาก	4
2	การที่จะเป็นนักเรียนระบบทวิภาคีที่สมบูรณ์จะต้องมีการทำสัญญาการฝึกอาชีพแล้วเท่านั้น	203 67.7	97 32.3	1.67	0.46	ปานกลาง	7
3	ในสัญญาฝึกอาชีพจะระบุระยะเวลาการฝึกอาชีพของนักเรียน	248 82.7	52 17.3	1.82	0.37	มาก	2
4	ในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ	261 87.0	39 13.0	1.87	0.33	มาก	1
5	ในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุ เวลาฝึก เวลาพัก วันหยุด ของนักเรียน	240 82.0	54 18.0	1.82	0.38	มาก	3
6	ระหว่างฝึกอาชีพนักเรียนจะได้รับเบี้ยเลี้ยง ตามที่ระบุในสัญญาฝึกอาชีพ	208 69.3	92 30.7	1.69	0.46	ปานกลาง	6
7	ระหว่างการฝึกอาชีพนักเรียนจะได้รับสวัสดิการที่ระบุในสัญญาการฝึกอาชีพ	182 60.7	118 39.3	1.60	0.48	ปานกลาง	9
8	หากนักเรียนฝ่าฝืนกฎระเบียบ ข้อบังคับ สถานประกอบการ สามารถยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพได้ทันที	246 82.0	54 18.0	1.82	0.38	มาก	3

ตารางที่ 4.39 (ต่อ)

ที่	รายการ	N=300				ระดับ ความเข้าใจ	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ทราบ/ เข้าใจ	ไม่ทราบ/ ไม่เข้าใจ				
1	ผู้ปกครองต้องยินยอมให้นักเรียนทำ สัญญาการฝึกอาชีพ	229 76.3	71 23.7	1.76	0.42	มาก	4
2	การที่จะเป็นนักเรียนระบบทวิภาคีที่ สมบูรณ์จะต้องมีการทำสัญญาการฝึก อาชีพแล้วเท่านั้น	203 67.7	97 32.3	1.67	0.46	ปานกลาง	7
3	ในสัญญาฝึกอาชีพจะระบุระยะเวลาการ ฝึกอาชีพของนักเรียน	248 82.7	52 17.3	1.82	0.37	มาก	2
4	ในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุข้อบังคับ หรือระเบียบเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ	261 87.0	39 13.0	1.87	0.33	มาก	1
5	ในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุ เวลาฝึก เวลาพัก วันหยุด ของนักเรียน	240 82.0	54 18.0	1.82	0.38	มาก	3
6	ระหว่างฝึกอาชีพนักเรียนจะได้รับเบี้ย เลี้ยง ตามที่ระบุในสัญญาฝึกอาชีพ	208 69.3	92 30.7	1.69	0.46	ปานกลาง	6
7	ระหว่างการฝึกอาชีพนักเรียนจะได้รับ สวัสดิการที่ระบุในสัญญาการฝึกอาชีพ	182 60.7	118 39.3	1.60	0.48	ปานกลาง	9
8	หากนักเรียนฝ่าฝืนกฎระเบียบ ข้อบังคับ สถานประกอบการ สามารถยกเลิก สัญญาการฝึกอาชีพได้ทันที	246 82.0	54 18.0	1.82	0.38	มาก	3
9	หากสถานประกอบการยกเลิกสัญญา การฝึกอาชีพ นักเรียนจะพ้นสภาพการ เป็นนักเรียน	217 72.3	83 27.7	1.72	0.44	ปานกลาง	5
10	เมื่อนักเรียนจบการศึกษา สถานประกอบ การสามารถรับนักเรียนเข้าทำงานได้ โดยจ่ายเงินเดือนให้นักเรียนทราบไม่ ต่ำกว่า 30 วัน ก่อนจบหลักสูตร	183 61.0	117 39.0	1.61	0.48	ปานกลาง	8
	เฉลี่ยรวม	222 74.2	78 25.8	1.74	0.26	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานที่ 74.2 รศ. 25.8 นั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.39 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.74$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 4 ในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.87$) รองลงมาคือข้อ 3 ในสัญญาจะระบุระยะเวลาการฝึกอาชีพของนักเรียน ($\bar{x} = 1.82$) ในขณะที่อยู่ในระดับมากและข้อที่ผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในระดับต่ำสุดคือข้อ 10 เมื่อนักเรียนจบการศึกษาสถานประกอบการสามารถรับเข้าทำงานได้โดยแจ้งเงินเดือนให้นักเรียนทราบไม่ต่ำกว่า 30 วันก่อนจบหลักสูตร ($\bar{x} = 1.60$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.40 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	N=300				ระดับความเข้าใจ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ				
1	ขณะเรียนนักเรียนต้องบันทึกการฝึกอาชีพลงในสมุดรายงานด้วยตนเองสม่ำเสมอทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ	253 84.3	47 15.7	1.84	0.36	มาก	1
2	นักเรียนต้องส่งสมุดให้กับครูฝึกในสถานประกอบการตรวจสอบและลงนามทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ	250 83.3	50 16.7	1.83	0.37	มาก	3
3	นักเรียนต้องบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงาน	233 77.7	67 22.3	1.77	0.41	มาก	4
4	นักเรียนต้องเก็บรักษาสมุดรายงานไว้ทุกเล่มเพื่อใช้ประกอบการประเมินครึ่งหลักสูตร และสิ้นสุดหลักสูตร	252 84.0	48 16.0	1.84	0.36	มาก	2
	เฉลี่ยรวม	247 82.3	53 17.7	1.82	0.29	มาก	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้เผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.40 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.82$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสูงสุดคือข้อ 1 นักเรียนต้องบันทึกฝึกอาชีพลงในสมุดรายงานด้วยตนเองเสมอทุกวันที่มีการเรียนการฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.84$) รองลงมาคือข้อ 4 นักเรียนต้องเก็บรักษาสมุดรายงานไว้ทุกเล่มเพื่อใช้ในสถานประกอบการประเมินครึ่งหลักสูตรและสิ้นสุดหลักสูตร ($\bar{x} = 1.84$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อ 3 นักเรียนต้องบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงาน ($\bar{x} = 1.77$) และมีผู้ปกครองร้อยละ 22.30 ไม่ทราบไม่เข้าใจในเรื่องนี้

ตารางที่ 4.41 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ

ที่	รายการ	N=300				ระดับความเข้าใจ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ				
1	หลังจากนักเรียนได้รับการคัดเลือกให้เข้าเรียนแล้วจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนตามระเบียบของสถานศึกษาที่สถานศึกษา	281 93.7	19 6.3	1.93	0.24	มาก	1
2	ผู้ปกครองต้องเข้าร่วมประชุมกับนักเรียนที่สถานศึกษา โดยสถานศึกษาจัดร่วมกับสถานประกอบการ	262 87.3	38 12.7	1.87	0.33	มาก	3
3	นักเรียนต้องชำระเงินลงทะเบียนรายวิชาและเงินบำรุงการศึกษาตามระเบียบที่สถานศึกษา	257 91.7	25 8.3	1.91	0.27	มาก	2
	เฉลี่ยรวม	273 92.1	27 7.90	1.90	0.20	มาก	

จากตารางที่ 4.41 พบว่าในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.90$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับมากทุกข้อและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 1 หลังจากนักเรียนได้คัดเลือกให้เข้าเรียนแล้วจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนตามระเบียบของสถานศึกษาที่สถานศึกษา ($\bar{x} = 1.93$) รองลงมาคือข้อ 3 นักเรียนต้องชำระเงินลงทะเบียนรายวิชาและเงินบำรุงการศึกษาตามระเบียบที่

สถานศึกษา ($\bar{x} = 1.90$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือข้อ 2 ผู้ปกครองต้องเข้าร่วมปฐมนิเทศร่วมกับนักเรียนที่สถานศึกษาโดยสถานศึกษาจัดร่วมกับสถานศึกษาและสถานประกอบการ ($\bar{x} = 1.87$)

ตารางที่ 4.42 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	N=300				ระดับความเข้าใจ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ				
1	นักเรียนต้องเรียนวิชาทฤษฎีและวิชาปฏิบัติเบื้องต้นที่สถานศึกษาสัปดาห์ 1-2 วัน ตลอดหลักสูตร	265 88.5	35 11.7	1.88	0.32	มาก	2
2	นักเรียนจะต้องฝึกอาชีพที่สถานประกอบการ สัปดาห์ละ 3-4 วัน ตลอดหลักสูตร	267 89.0	33 11.0	1.89	0.31	มาก	1
	เฉลี่ยรวม	266 88.7	34 11.4	1.88	0.26	มาก	

จากตารางที่ 4.42 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเรียน และการฝึกอาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 1.88$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ข้อคือข้อนักเรียนจะต้องฝึกอาชีพที่สถานประกอบการสัปดาห์ละ 3-4 วันตลอดหลักสูตร ($\bar{x} = 1.89$) และนักเรียนต้องเรียนวิชาทฤษฎีและวิชาปฏิบัติเบื้องต้นที่สถานศึกษาสัปดาห์ ละ 1-2 วันตลอดหลักสูตร ($\bar{x} = 1.88$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.43 แสดงภาพรวมค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับ
ความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ที่	รายการ	N=300				ระดับ ความเข้าใจ
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.	
		ทราบ/ เข้าใจ	ไม่ทราบ/ ไม่เข้าใจ			
1	ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและ สถานประกอบการ	273 92.1	27 7.90	1.90	0.20	มาก
2	ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ	266 88.7	34 11.40	1.88	0.26	มาก
3	ด้านการบันทึกสมุดปฏิบัติงาน	247 82.3	53 17.7	1.82	0.29	มาก
4	ด้านการเข้าเรียน	233 77.8	67 22.2	1.77	0.20	มาก
5	ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ	222 74.2	78 25.8	1.74	0.26	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	248 83.0	52 17.0	1.79	0.18	มาก

จากตารางที่ 4.43 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามมีความรู้
ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับมาก ($\bar{x} = 1.90$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัด
การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับมากจำนวน 4 ด้านตามลำดับคือด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
ของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ($\bar{x} = 1.90$) รองลงมาคือด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ
($\bar{x} = 1.88$) ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.82$) ด้านการเข้าเรียน ($\bar{x} = 1.77$) และมีค่า
เฉลี่ยระดับปานกลาง 1 ด้านคือด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ($\bar{x} = 1.74$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 การปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตารางที่ 4.44 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเข้าเรียน

ที่	รายการ	N=300				ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ				
1	ท่านได้สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่สถานศึกษา	208 69.3	92 30.7	1.69	0.46	ปานกลาง	5
2	ท่านได้แจ้งและอนุญาตให้นักเรียนสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นนักเรียนที่สถานศึกษา	253 84.3	47 15.7	1.84	0.36	มาก	2
3	ท่านได้ให้นักเรียนสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นนักเรียนที่สถานประกอบการ	242 80.7	58 19.3	1.80	0.39	มาก	4
4	ท่านได้เข้าประชุมพิเศษร่วมกับนักเรียนที่สถานศึกษา	249 83.0	51 17.0	1.83	0.37	มาก	3
5	ท่านได้นำนักเรียนมามอบตัวและขึ้นทะเบียนที่สถานศึกษา	276 92.0	24 8.0	1.92	0.27	มาก	1
	เฉลี่ยรวม	246 81.9	54 18.1	1.81	0.21	มาก	

จากตารางที่ 4.44 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเข้าเรียน ในระดับปฏิบัติมาก ($\bar{x} = 1.81$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียนในระดับปฏิบัติมากจำนวน 4 ด้านตามลำดับคือข้อ 5 ผู้ปกครองได้นำนักเรียนมอบตัวและขึ้นทะเบียนที่สถานศึกษา ($\bar{x} = 1.92$) รองลงมาคือข้อ 2 ท่านได้แจ้งและอนุญาตให้นักเรียนสมัครเรียนเข้าเรียนการคัดเลือกเป็นนักเรียนที่สถานศึกษา ($\bar{x} = 1.84$) ข้อ 4 ท่านได้เข้าร่วมประชุมพิเศษร่วมกับนักเรียนที่สถานศึกษา ($\bar{x} = 1.83$) ข้อ 3 ท่านได้ให้นักเรียนสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นนักเรียนที่สถานประกอบการ ($\bar{x} = 1.80$) ข้อที่ผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยปฏิบัติระดับปานกลางคือข้อ 1 ท่านได้สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่สถานศึกษา ($\bar{x} = 1.69$)

ตารางที่ 4.45 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติ
ต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	N=300				ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ				
1	ท่านได้ยินยอมให้นักเรียนทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษร	245 81.7	55 18.3	1.81	0.38	มาก	2
2	ท่านได้ลงนามในสัญญาการฝึกอาชีพระหว่างสถานประกอบการกับนักเรียน	218 72.7	82 27.3	1.72	0.44	ปานกลาง	3
3	ท่านได้ศึกษารายละเอียดที่ระบุในสัญญาการฝึกอาชีพโดยละเอียด	212 70.7	88 29.3	1.70	0.45	ปานกลาง	4
4	ท่านคอยควบคุมดูแลเตือนนักเรียนให้ปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญาการฝึกอาชีพอย่างเคร่งครัด	257 85.7	43 14.3	1.83	0.35	มาก	1
	เฉลี่ยรวม	233 77.7	67 22.3	1.77	0.30	มาก	

จากตารางที่ 4.45 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับมาก ($\bar{x}=1.77$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 4 ผู้ปกครองคอยควบคุมดูแลเตือนนักเรียนให้ปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญาฝึกอาชีพ อย่างเคร่งครัด ($\bar{x} = 1.83$) รองลงมาคือข้อ 1 ได้ยินยอมให้นักเรียนทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษร ($\bar{x} = 1.81$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางคือข้อ 2 ท่านได้ลงนามในสัญญาการฝึกอาชีพระหว่างสถานประกอบการกับนักเรียน ($\bar{x}=1.72$) ข้อ 3 ได้ศึกษารายละเอียดที่ระบุในสัญญาการฝึกอาชีพโดยละเอียด ($\bar{x} = 1.70$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.46 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับการ ปฏิบัติ
ต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการ
ฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	N=300				ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ				
1	ท่านได้คอยควบคุมดูแลให้นักเรียนบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพในสถานประกอบการเสมอ	199 66.3	101 33.7	1.66	0.47	ปานกลาง	2
2	ท่านได้คอยควบคุมดูแลให้นักเรียนบันทึกรายงานการเรียนทฤษฎีลงในสมุดรายงานเสมอ	187 62.3	113 37.7	1.62	0.48	ปานกลาง	3
3	ท่านคอยตักเตือนให้นักเรียนได้เก็บสมุดบันทึกรายงานการฝึกอาชีพไว้จนจบหลักสูตร	219 73.0	81 27.0	1.73	0.44	ปานกลาง	1
	เฉลี่ยรวม	202 67.2	98 32.8	1.67	0.39	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.46 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการบันทึกสมุดระบบการฝึกอาชีพในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.67$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับปานกลางทุกข้อและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 3 คอยตักเตือนให้นักเรียนเก็บสมุดบันทึกรายงานการฝึกอาชีพไว้จนจบหลักสูตร ($\bar{x} = 1.73$) รองลงมาคือข้อ 1 คอยควบคุมดูแลให้นักเรียนบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ในสถานประกอบการ ($\bar{x} = 1.66$) ข้อ 2 คอยควบคุมดูแลให้นักเรียนบันทึกสมุดรายงานการเรียนทฤษฎีลงในสมุดรายงานเสมอ ($\bar{x} = 1.62$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.47 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติ
ต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ
ของสถานศึกษาและสถานประกอบการ

ที่	รายการ	N=300				ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่ ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ				
1	ท่านได้สนับสนุนด้านการเงินให้แก่ นักเรียนนำมาชำระค่าบำรุงการศึกษา	274 91.3	26 8.7	1.91	0.28	มาก	2
2	ท่านได้ติดตามการชำระเงินบำรุงการ ศึกษาของนักเรียนทุกภาคเรียน	275 91.7	25 8.3	1.91	0.27	มาก	1
3	ท่านได้ตรวจสอบการลงทะเบียนของ นักเรียนทุกภาคเรียน	268 89.3	32 10.7	1.89	0.30	มาก	3
	เฉลี่ยรวม	272 90.8	28 9.24	1.90	0.28	มาก	

จากตารางที่ 4.47 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการใน
ระดับมาก ($\bar{x}=1.90$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียน ได้มีการปฏิบัติตามคู่มือด้านการปฏิบัติตาม
กฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการในระดับมากทุกข้อและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ
ข้อ 2 ได้ติดตามการชำระเงินบำรุงการศึกษาของนักเรียนทุกภาคเรียน ($\bar{x} = 1.91$) รองลงมาคือข้อ 1
โดยสนับสนุนด้านการเงินให้แก่นักเรียนนำมาชำระค่าบำรุงการศึกษา ($\bar{x} = 1.91$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด
คือข้อ 3 ได้ตรวจสอบการลงทะเบียนของนักเรียนทุกภาคเรียน ($\bar{x} = 1.89$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.48 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	N=300				ระดับการปฏิบัติ	ลำดับที่ค่าเฉลี่ย
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.		
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ				
1	ท่านได้ติดตามการเรียนทฤษฎีของนักเรียนที่สถานศึกษาเป็นประจำหรือไม่	238 79.3	62 20.7	1.79	0.40	มาก	1
2	ท่านได้ติดตามการฝึกอาชีพของนักเรียนในสถานประกอบการจากสถานศึกษาหรือไม่	227 75.7	73 24.3	1.75	0.42	มาก	2
3	ท่านได้ติดตามการทำกิจกรรมของนักเรียนในสถานประกอบการจากสถานศึกษาหรือไม่	227 75.7	73 24.3	1.75	0.42	มาก	2
	เฉลี่ยรวม	231 76.9	69 23.1	1.76	0.34	มาก	

จากตารางที่ 4.48 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพในระดับมาก ($\bar{x} = 1.76$)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือด้านการเรียนและการฝึกอาชีพในระดับมากทุกข้อและข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อ 1 ได้ติดตามการเรียนทฤษฎีของนักเรียนที่สถานศึกษาเป็นประจำ ($\bar{x} = 1.79$) รองลงมาคือข้อ 2 และ 3 ได้ติดตามการฝึกอาชีพของนักเรียนในสถานประกอบการจากสถานศึกษา และได้ติดตามการทำกิจกรรมของนักเรียน ในสถานประกอบการจากสถานศึกษา ($\bar{x} = 1.75$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้.

ตารางที่ 4.49 แสดงค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละของผู้ปกครองเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ที่	รายการ	N=300				ระดับการปฏิบัติ
		จำนวนและร้อยละ		\bar{x}	SD.	
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ			
1	ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ	272 90.8	28 9.24	1.90	0.28	มาก
2	ด้านการเข้าเรียน	246 81.9	54 18.1	1.81	0.21	มาก
3	ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ	233 77.7	67 22.3	1.77	0.30	มาก
4	ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ	231 76.9	69 23.1	1.90	0.28	มาก
5	ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ	202 67.2	98 32.8	1.67	0.39	ปานกลาง
	เฉลี่ยรวม	231 78.9	69 21.1	1.76	0.34	มาก

จากตารางที่ 4.49 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับมาก ($\bar{x} = 1.79$)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับมากจำนวน 4 ด้าน ตามลำดับคือด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ($\bar{x} = 1.90$) รองลงมาคือด้านการเข้าเรียน ($\bar{x} = 1.81$) ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ($\bar{x}=1.77$) ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ($\bar{x}=1.76$) และมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง 1 ด้านคือ ด้านการบันทึกสมุดรายงานฝึกอาชีพ ($\bar{x}=1.67$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มสาขาวิชา

3.1 การเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี

ตารางที่ 4.50 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา
ของนักเรียน ด้านการเข้าเรียน

ที่	รายการ	n ₁ =156			n ₂ =65			n ₃ =79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านสามารถสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่รวมจัดการอาชีวศึกษาระดับทวิภาคีได้จากสถานศึกษาก่อนการเข้าเรียน	1.67	0.46	ปานกลาง	1.73	0.44	ปานกลาง	1.70	0.45	ปานกลาง	0.67
2	นักเรียนสมัครเข้าเรียนที่สถานประกอบการและ/หรือที่สถานศึกษา	1.96	0.19	มาก	1.83	0.37	มาก	1.88	0.31	มาก	0.00*
3	นักเรียนต้องได้รับการคัดเลือกทั้งจากสถานประกอบการและสถานศึกษา	1.89	0.30	มาก	1.73	0.44	ปานกลาง	1.81	0.39	มาก	0.01*
4	เมื่อผ่านการคัดเลือกแล้วนักเรียนจะต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ	1.85	0.35	มาก	1.78	0.41	มาก	1.68	0.46	ปานกลาง	0.01*
5	การเรียนในระบบทวิภาคี ผู้ที่จบการศึกษาจะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	1.95	0.20	มาก	1.98	0.12	มาก	1.93	0.24	มาก	0.37
6	การเรียนระบบทวิภาคี ผู้ที่จบการศึกษาที่ได้รับวุฒิปริญญาตรีจากสถานประกอบการอีกหนึ่งฉบับ	1.71	0.45	ปานกลาง	1.43	0.49	ปานกลาง	1.63	0.48	ปานกลาง	0.00*
7	หลังจากศึกษาจบหลักสูตร นักเรียนมีโอกาสที่สถานประกอบการจะรับเข้าทำงาน	1.83	0.36	มาก	1.61	0.49	ปานกลาง	1.78	0.41	มาก	0.00*
8	นักเรียนต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ นับถึงวันที่ทำสัญญาการฝึกอาชีพ	1.75	0.43	มาก	1.72	0.45	ปานกลาง	1.64	0.48	ปานกลาง	0.24
9	นักเรียนต้องไม่เป็นผู้ที่ถูกให้ออกจากสถานศึกษามาแล้วไม่เกิน 1 ปี	1.65	0.47	ปานกลาง	1.67	0.47	ปานกลาง	1.70	0.45	ปานกลาง	0.69
	เฉลี่ยรวม	1.81	0.19	มาก	1.72	0.22	ปานกลาง	1.76	0.21	มาก	0.00*

n₁ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม

n₂ หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์

- n_3 หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์
- \bar{x}_1 หมายถึง ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล โรงงาน ช่างเชื่อม
- \bar{x}_2 หมายถึง ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์
- \bar{x}_3 หมายถึง ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์
- SD_1 หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล โรงงาน ช่างเชื่อม
- SD_2 หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์
- SD_3 หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์

จากตารางที่ 4.50 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่าผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม กับผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ ผ.15 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 ข้อ คือข้อ 2, 3, 4, 6, 7 (ตารางที่ ผ.16 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มอื่นๆ โดยที่ค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล โรงงาน ช่างเชื่อม สูงกว่า (ตารางที่ ผ.15 ในภาคผนวก)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.51 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของผู้ปกครองด้านการทำสัญญาการฝึก อาชีพ

ที่	รายการ	n ₁ =156			n ₂ =65			n ₃ =79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ผู้ปกครองต้องยินยอมให้นักเรียน ทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษร โดยลงนามในสัญญาการฝึกอาชีพ ด้วย	1.82	0.38	มาก	1.86	0.34	มาก	1.56	0.49	ปานกลาง	0.00*
2	การที่จะเป็นนักเรียนระบบทวิภาคี ที่สมบูรณ์จะต้องมีการทำสัญญา การฝึกอาชีพแล้วเท่านั้น	1.75	0.43	มาก	1.67	0.47	ปานกลาง	1.51	0.50	ปานกลาง	0.00*
3	ในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุ ระยะเวลาการฝึกอาชีพของ นักเรียน	1.88	0.32	มาก	1.80	0.40	มาก	1.73	0.44	ปานกลาง	0.01*
4	ในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุข้อ บังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการฝึก อาชีพ	1.89	0.31	มาก	1.84	0.36	มาก	1.84	0.36	มาก	0.53
5	ในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุ เวลา ฝึก เวลาพัก วันหยุด ของนักเรียน	1.85	0.35	มาก	1.84	0.36	มาก	1.73	0.44	ปานกลาง	0.07
6	ระหว่างฝึกอาชีพนักเรียนจะได้รับ เบี้ยเลี้ยง ตามที่ระบุในสัญญาฝึก อาชีพ	1.75	0.03	มาก	1.53	0.50	ปานกลาง	1.70	0.45	ปานกลาง	0.01*
7	ระหว่างการฝึกอาชีพนักเรียนจะ ได้ รับสวัสดิการที่ระบุในสัญญาฝึก อาชีพ	1.68	0.46	ปานกลาง	1.49	0.50	ปานกลาง	1.54	0.50	ปานกลาง	0.01*
8	หากนักเรียนฝ่าฝืนกฎระเบียบ ข้อ บังคับสถานประกอบการ สามารถ ยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพ ได้ทันที	1.89	0.31	มาก	1.83	0.37	มาก	1.67	0.47	ปานกลาง	0.00*
9	หากสถานประกอบการยกเลิก สัญญาการฝึกอาชีพนักเรียนจะพ้น สภาพการเป็นนักเรียน	1.78	0.41	มาก	1.60	0.49	ปานกลาง	1.70	0.45	ปานกลาง	0.02*
10	เมื่อนักเรียนจบการศึกษา สถาน ประกอบการสามารถรับนักเรียน เข้าทำงานได้โดยแจ้งเงินเดือนให้ นักเรียนทราบไม่ต่ำกว่า 30 วัน ก่อนจบหลักสูตร	1.65	0.47	ปานกลาง	1.58	0.49	ปานกลาง	1.54	0.50	ปานกลาง	0.24
	รวม	1.79	0.23	มาก	1.71	0.28	ปานกลาง	1.66	0.31	ปานกลาง	0.00*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้ใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่สามารถนำเอกสารนี้ไปใช้เพื่อการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีโอกาสไปใช้

จากตารางที่ 4.51 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่าผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม กับผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นๆ ต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ ผ.15 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 7 ข้อ หัวข้อ 1, 2, 3, 6, 7, 8, 9 (ตารางที่ ผ.17 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายคู่พบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มอื่นๆ โดยที่ค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

ตารางที่ 4.52 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของผู้ปกครองด้านการบันทึกสมุดรายงาน การฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	n ₁ = 156			n ₂ = 65			n ₃ = 79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ขณะเรียนนักเรียนต้องบันทึกการฝึกอาชีพลงในสมุดรายงานด้วยตนเองสม่ำเสมอทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ	1.89	0.30	มาก	1.78	0.41	มาก	1.78	0.41	มาก	0.02*
2	นักเรียนต้องส่งสมุดให้กับครูฝึกในสถานประกอบการตรวจสอบและลงนามทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ	1.88	0.32	มาก	1.78	0.41	มาก	1.77	0.42	มาก	0.04*
3	นักเรียนต้องบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎี ที่เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงาน	1.80	0.39	มาก	1.64	0.48	ปานกลาง	1.82	0.38	มาก	0.01*
4	นักเรียนต้องเก็บรักษาสมุดรายงานไว้ทุกเล่ม เพื่อใช้ประกอบการประเมินครั้งหลักสูตร และสิ้นสุดหลักสูตร	1.89	0.31	มาก	1.70	0.45	ปานกลาง	1.84	0.36	มาก	0.00*
	รวม	1.87	0.28	มาก	1.73	0.33	ปานกลาง	1.81	0.26	มาก	0.00*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูซึ่งใช้ในการศึกษาเท่านั้น เมื่อเผยแพร่ให้ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะสิ่งใดก็ตามก็ถือว่าผิดลิขสิทธิ์และต้องรับผิดชอบต่อเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.52 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่าผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม กับผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ (ตารางที่ ผ.15 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกข้อ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน (ตารางที่ ผ. 18 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มอื่นๆ โดยที่ค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล โรงงาน ช่างเชื่อม สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ตารางที่ 4.53 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของผู้ปกครอง ด้านการติดตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ

ที่	รายการ	n ₁ =156			n ₂ =65			n ₃ =79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	หลังจากนักเรียนได้รับการคัดเลือกให้เข้าเรียนแล้วจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนตามระเบียบของสถานศึกษา ที่สถานศึกษา	1.93	0.24	มาก	1.90	0.29	มาก	1.96	0.19	มาก	0.41
2	ผู้ปกครองต้องเข้าร่วมปฐมนิเทศร่วมกับนักเรียนที่สถานศึกษาโดยสถานศึกษาจัดร่วมกับสถานประกอบการ	1.90	0.29	มาก	1.86	0.34	มาก	1.82	0.38	มาก	0.20
3	นักเรียนต้องชำระเงินลงทะเบียนรายวิชา และเงินบำรุงการศึกษาตามระเบียบที่สถานศึกษา	1.94	0.22	มาก	1.86	0.34	มาก	1.89	0.30	มาก	0.08
	รวม	1.93	0.17	มาก	1.88	0.27	มาก	1.89	0.22	มาก	0.17

จากตารางที่ 4.53 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ

สมมุติฐาน

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกันมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกข้อซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐาน

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่ในภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองกลุ่มอื่น โดยที่ค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ตารางที่ 4.54 แสดงการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของผู้ปกครองด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	n ₁ = 156			n ₂ = 65			n ₃ = 79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	นักเรียนต้องเรียนวิชาทฤษฎีและ วิชาปฏิบัติเบื้องต้นที่สถานศึกษา สัปดาห์ละ 1 - 2 วัน ตลอดหลักสูตร	1.88	0.32	มาก	1.76	0.42	มาก	1.97	0.15	มาก	0.00*
2	นักเรียนจะต้องฝึกอาชีพที่สถาน ประกอบการสัปดาห์ละ 3 - 4 วันตลอดหลักสูตร	1.91	0.28	มาก	1.81	0.39	มาก	1.91	0.28	มาก	0.95
	รวม	1.89	0.25	มาก	1.79	0.36	มาก	1.94	0.16	มาก	0.00*

จากตารางที่ 4.54 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่าผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลช่างเชื่อม กับผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ และผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ กับผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้าช่างอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ (ตารางที่ ผ.15 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือข้อ 1 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน (ตารางที่ ผ.19 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มอื่น โดยที่ค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ตารางที่ 4.55 แสดงภาพรวมการเปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจของผู้ปกครอง

ที่	รายการ	$n_1=156$			$n_2=65$			$n_3=79$			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ด้านการเข้าเรียน	1.81	0.19	มาก	1.72	0.22	ปานกลาง	1.76	0.21	มาก	0.01*
2	ด้านการทำสัญญาฝึกอาชีพ	1.79	0.23	มาก	1.71	0.28	ปานกลาง	1.66	0.31	ปานกลาง	0.00*
3	ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ	1.87	0.28	มาก	1.73	0.33	ปานกลาง	1.81	0.26	มาก	0.00*
4	ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา	1.93	0.17	มาก	1.88	0.27	มาก	1.89	0.22	มาก	0.17
5	ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ	1.89	0.25	มาก	1.79	0.36	มาก	1.94	0.16	มาก	0.00*
	รวม	1.83	0.17	มาก	1.74	0.23	ปานกลาง	1.76	0.19	มาก	0.00*

จากตารางที่ 4.55 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม แตกต่างกับค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาอื่นๆอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ ผ.14 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 1 ด้านคือการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 ด้านคือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ (ตารางที่ ผ.15 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อมแตกต่างกับค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ โดยค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตารางที่ 4.56 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้ปกครองด้านการเข้าเรียน

ที่	รายการ	$n_1=156$			$n_2=65$			$n_3=79$			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านสามารถสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่สถานศึกษา	1.79	0.40	มาก	1.52	0.50	ปานกลาง	1.63	0.48	ปานกลาง	0.00*
2	ท่านได้แจ้งและอนุญาตให้นักเรียนสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นนักเรียนที่สถานศึกษา	1.87	0.33	มาก	1.70	0.45	ปานกลาง	1.89	0.30	มาก	0.00*
3	ท่านได้ให้นักเรียนสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นนักเรียนที่สถานประกอบการ	1.89	0.31	มาก	1.75	0.43	มาก	1.68	0.46	ปานกลาง	0.00*
4	ท่านได้เข้าประชุมหารือร่วมกับนักเรียนที่สถานศึกษา	1.88	0.32	มาก	1.73	0.44	ปานกลาง	1.79	0.40	มาก	0.02*
5	ท่านได้นำนักเรียนมาอบรมและชี้แนะเบี่ยงเบนที่สถานศึกษา	1.92	0.25	มาก	1.90	0.29	มาก	1.91	0.28	มาก	0.82
	รวม	1.87	0.19	มาก	1.73	0.19	ปานกลาง	1.78	0.24	มาก	0.00*

n_1 หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียน กลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม

n_2 หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์

n_3 หมายถึง ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์

\bar{x}_1 หมายถึง ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม

\bar{x}_2 หมายถึง ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์

\bar{x}_3 หมายถึง ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์

SD₁ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม

SD₂ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์

SD₃ หมายถึง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชา

ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.56 พบว่าในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกันมีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่าผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม กับผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ และผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ ผ.21 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกันปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 4 ข้อ คือข้อที่ 1 – 4 (ตารางที่ ผ.22 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียน ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม แตกต่างจากค่าเฉลี่ยของของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ โดยที่ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล โรงงาน ช่างเชื่อม สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ตารางที่ 4.57 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้ปกครองด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	n ₁ =156			n ₂ =65			n ₃ =79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านได้ยินยอมให้นักเรียนทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษร	1.91	0.28	มาก	1.70	0.45	ปานกลาง	1.72	0.45	ปานกลาง	0.00*
2	ท่านได้ลงนามในสัญญาการฝึกอาชีพระหว่างสถานประกอบการกับนักเรียน	1.80	0.39	มาก	1.61	0.49	ปานกลาง	1.65	0.47	ปานกลาง	0.00*
3	ท่านได้ศึกษารายละเอียดที่ระบุในสัญญาการฝึกอาชีพโดยละเอียด	1.82	0.38	มาก	1.63	0.48	ปานกลาง	1.54	0.50	ปานกลาง	0.00*
4	ท่านคอยควบคุมดูแลเตือนนักเรียนให้ปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญาการฝึกอาชีพอย่างเคร่งครัด	1.92	0.26	มาก	1.83	0.37	มาก	1.74	0.43	ปานกลาง	0.00*
	รวม	1.87	0.25	มาก	1.69	0.37	ปานกลาง	1.67	0.35	ปานกลาง	0.00*

จากตารางที่ 4.57 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกันปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่าผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม กับผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ และผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ (ตารางที่ ผ.21 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกันปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทุกข้อ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน (ตารางที่ ผ.23 ในภาคผนวก)

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติผู้ปกครองตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อมแตกต่างจากค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มอื่นๆ โดยที่ค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม สูงกว่ากลุ่มอื่นๆ

ตารางที่ 4.58 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้ปกครอง ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	n ₁ =156			n ₂ =65			n ₃ =79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านได้คอยควบคุมดูแลให้นักเรียนบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพในสถานประกอบการเสมอ	1.74	0.43	ปานกลาง	1.50	0.50	ปานกลาง	1.63	0.48	ปานกลาง	0.00*
2	ท่านได้คอยควบคุมดูแลให้นักเรียนบันทึกรายงานการเรียนทฤษฎีลงในสมุดรายงานเสมอ	1.73	0.44	ปานกลาง	1.35	0.48	ปานกลาง	1.63	0.48	ปานกลาง	0.00*
3	ท่านคอยดักเตือนให้นักเรียนได้เก็บสมุดบันทึกรายงานการฝึกอาชีพไว้จนจบหลักสูตร	1.75	0.43	มาก	1.63	0.48	ปานกลาง	1.75	0.43	มาก	0.13
	รวม	1.74	0.37	ปานกลาง	1.49	0.38	ปานกลาง	1.68	0.42	ปานกลาง	0.00*

จากตารางที่ 4.58 พบว่าในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกันปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่าผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม กับผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ และผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ กับผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้าช่างอิเล็กทรอนิกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับคู่อื่นๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ (ตารางที่ ผ.21 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกันปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายการฝึกอาชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ข้อ คือข้อ 1, 2 (ตารางที่ ผ.24 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายการฝึกอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล โรงงาน ช่างเชื่อม แตกต่างกับค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ โดยที่ค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม สูงกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ

ตารางที่ 4.59 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้ปกครอง ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ

ที่	รายการ	n ₁ =156			n ₂ =65			n ₃ =79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านได้สนับสนุนด้านการเงินให้แก่แก่นักเรียนนำมาชำระค่าบำรุงการศึกษา	1.92	0.26	มาก	1.92	0.26	มาก	1.88	0.31	มาก	0.61
2	ท่านได้ติดตามการชำระเงินบำรุงการศึกษาของนักเรียนทุกภาคเรียน	1.91	0.27	มาก	1.95	0.21	มาก	1.88	0.31	มาก	0.35
3	ท่านได้ตรวจสอบการลงทะเบียนของนักเรียนทุกภาคเรียน	1.89	0.31	มาก	1.90	0.29	มาก	1.88	0.31	มาก	0.91
	รวม	1.91	0.23	มาก	1.93	0.17	มาก	1.89	0.27	มาก	0.55

จากตารางที่ 4.59 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกันปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกันปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบจากสถานศึกษาและสถานประกอบการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐาน

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วในภาพรวมพบว่าค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

ตารางที่ 4.60 แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้ปกครอง ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

ที่	รายการ	n ₁ = 156			n ₂ = 65			n ₃ = 79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ท่านได้ติดตามการเรียนทฤษฎีของนักเรียนที่สถานศึกษาเป็นประจำหรือไม่	1.78	0.41	มาก	1.78	0.41	มาก	1.82	0.38	มาก	0.75
2	ท่านได้ติดตามการฝึกอาชีพของนักเรียนในสถานประกอบการจากสถานศึกษาหรือไม่	1.79	0.40	มาก	1.58	0.49	ปานกลาง	1.82	0.38	มาก	0.00*
3	ท่านได้ติดตามการทำกิจกรรมของนักเรียนในสถานประกอบการจากสถานศึกษาหรือไม่	1.80	0.39	มาก	1.67	0.47	ปานกลาง	1.72	0.45	ปานกลาง	0.08
	รวม	1.79	0.36	มาก	1.68	0.35	ปานกลาง	1.79	0.29	มาก	0.07

จากตารางที่ 4.60 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเรียนและการฝึกอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่าง ๆ ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเรียนและการฝึกอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ข้อ คือข้อ 2 ซึ่ง ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน (ตารางที่ ผ.25 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่ในภาพรวมแล้วพบว่าค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการของผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม และกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.61 แสดงภาพรวมการเปรียบเทียบการปฏิบัติของผู้ปกครอง

ที่	รายการ	n ₁ =156			n ₂ =65			n ₃ =79			Fpob
		\bar{x}_1	SD ₁	ระดับ	\bar{x}_2	SD ₂	ระดับ	\bar{x}_3	SD ₃	ระดับ	
1	ด้านการเข้าเรียน	1.87	0.19	มาก	1.73	0.19	ปานกลาง	1.78	0.24	มาก	0.00*
2	ด้านการทำสัญญาฝึกอาชีพ	1.87	0.25	มาก	1.69	0.37	ปานกลาง	1.67	0.35	ปานกลาง	0.00*
3	ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ	1.74	0.37	ปานกลาง	1.49	0.38	ปานกลาง	1.68	0.42	ปานกลาง	0.00*
4	ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ	1.91	0.23	มาก	1.93	0.17	มาก	1.89	0.27	มาก	0.55
5	ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ	1.79	0.36	มาก	1.68	0.35	มาก	1.79	0.29	มาก	0.07
	รวม	1.84	0.19	มาก	1.71	0.17	ปานกลาง	1.76	0.24	มาก	0.00*

จากตารางที่ 4.61 พบว่า ในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกัน มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

เมื่อทดสอบความแตกต่างรายคู่พบว่าค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในภาพรวมผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม แตกต่างกับผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาอื่นๆอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ ผ.20 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนกลุ่มวิชาสาขาวิชาต่างกันปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 2 ด้าน คือ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ,ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

สำหรับด้านที่ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกันปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้านคือ ด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึก (ตารางที่ ผ.21 ในภาคผนวก)

เมื่อพิจารณาความแตกต่างรายคู่แล้วพบว่าค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม แตกต่างกับค่าเฉลี่ยการปฏิบัติของผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ แตกต่างกัน โดยที่ค่าเฉลี่ยผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกล ช่างเชื่อม สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

เนื้อหาของบทนี้เป็นเนื้อหาสรุปผลการวิจัย ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียนของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้โดยมุ่งศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักเรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
2. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียนและผู้ปกครอง
3. เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนและผู้ปกครองในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในด้านต่าง ๆ โดยจำแนกเป็น 3 กลุ่มตามสาขาวิชาคือ
กลุ่มสาขาวิชา ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม
กลุ่มสาขาวิชา ช่างเคหะภัณฑ์ ช่างก่อสร้าง
กลุ่มสาขาวิชา ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์
4. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียนและผู้ปกครองในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านต่างๆ โดยจำแนกออกเป็น 3 กลุ่ม ตามสาขาวิชาคือ
กลุ่มสาขาวิชา ช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม
กลุ่มสาขาวิชา ช่างเคหะภัณฑ์ ช่างก่อสร้าง
กลุ่มสาขาวิชา ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์

5.1 วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ประชากรเป็นนักเรียนระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่เรียนปีที่ 3 ในปีการศึกษา 2542 ของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้ 12 แห่ง จำนวน 776 คน และผู้ปกครอง 776 คน และได้เลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวนประเภทละ 300 คน ซึ่งผู้ปกครองที่ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างด้วย การกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยตารางของ Krejcie R.V. and D.W. Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 260 คน และผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีก 15% เพื่อความสมบูรณ์ของการเก็บข้อมูล โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาได้จำนวนดังนี้

กลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมจำนวน 493 คน เลือกมาเป็นตัวอย่าง 156 คน

กลุ่มสาขาวิชา ช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ จำนวน 204 คน เลือกมาเป็นตัวอย่าง 65 คน

กลุ่มสาขาวิชา ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 79 คน นำมาเป็นตัวอย่าง 79 คน

รวมทั้งสิ้น 300 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม 300 ชุด สำหรับนักเรียน และ 300 ชุด สำหรับผู้ปกครอง แบบสอบถามได้รับกลับคืนมาครบถ้วน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้น 2 ฉบับ ใช้สำหรับเก็บข้อมูลจากนักเรียน 1 ฉบับ จากผู้ปกครองของนักเรียนตัวอย่าง 1 ฉบับ โดยแต่ละฉบับได้แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจ และการปฏิบัติของนักเรียนและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิดเพื่อแสดงความคิดเห็น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กับงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของแต่ละวิทยาลัย เพื่อจัดส่งแบบสอบถามต่อให้ผู้ปกครองโดยใช้การส่งผ่านทางไปรษณีย์ ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน งานวิจัยและพัฒนา ร่วมกับงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กับนักเรียนด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติของนักเรียนและผู้ปกครอง ต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา ทดสอบความแตกต่าง F-Test และ Sheffe' และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistic Package for The Social Science / Personal Computer Plus) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอในรูปแบบตารางและแปลผลด้วยการบรรยาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนสรุปได้ดังนี้คือ

1. ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาพรวมนักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับมากโดยมีความรู้ความเข้าใจด้านต่างๆ มากตามลำดับดังนี้

1.1 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในระดับมาก และข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงสุดคือ ต้องลงทะเบียนรายวิชาที่สถานศึกษา ลำดับที่2 คือต้องชำระเงินลงทะเบียนที่สถานศึกษา ลำดับที่3 คือนักเรียนต้องเก็บสมุดรายงานการฝึกอาชีพเพื่อใช้ในการประเมินผลครึ่งและสิ้นสุดหลักสูตร ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจต่ำสุดคือ ต้องปฐมนิเทศร่วมกับผู้ปกครองที่สถานศึกษาและสถานประกอบการจัดขึ้น

1.2 ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก และข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงสุดคือต้องฝึกอาชีพในสถานประกอบการสัปดาห์ละ3-4วันตลอดหลักสูตร ลำดับที่ 2 คือต้องทราบข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดการเรียนซึ่งมีทั้งการเรียนในวิทยาลัยและการสอนประกอบการตลอดหลักสูตร

1.3 ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก และข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงสุดคือท่านต้องบันทึกการฝึกอาชีพลงในสมุดรายงานด้วยตนเองทุกวันที่ฝึกอาชีพ ลำดับที่ 2 คือท่านต้องส่งรายงานการฝึกให้ครูฝึกในสถานประกอบการตรวจลงนามทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ และต้องบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงาน ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจต่ำสุดคือต้องส่งสมุดรายงานให้ ครู อาจารย์ ที่นิเทศการฝึกอาชีพตรวจทุกครั้งที่มีการนิเทศ

1.4 ด้านการเข้าเรียน นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก และข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงสุดคือ นักเรียนต้องมีความประพฤติเรียบร้อย ลำดับที่ 2 คือต้องมีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมต่อการฝึกอาชีพ ลำดับที่ 3 คือนักเรียนต้องรายงานตัวขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนที่สถานศึกษาเมื่อผ่านการคัดเลือกซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลางคือต้องสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่สถานศึกษาก่อนการเข้าเรียน

1.5 ด้านการสำเร็จการศึกษา นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก และข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงสุดคือ เมื่อจบการศึกษาตามหลักสูตรนักเรียนจะได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ลำดับที่ 2 คือการที่จะสำเร็จการศึกษาต้องเรียนครบตามหลักสูตร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจต่ำสุดคือเมื่อจบการศึกษาจะได้รับประกาศนียบัตรผ่านการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการอีก1ใบและเมื่อจบการศึกษาอาจได้รับคัดเลือกเข้าทำงานในสถานประกอบการที่ฝึกอาชีพ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

1.6 ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก และข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงสุดคือต้องอยู่ในความควบคุมการฝึกจากผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ

การ ลำดับที่ 2 คือต้องฝึกอาชีพตามระยะเวลาที่ระบุในการสัญญาการฝึก ลำดับที่ 3 คือนักเรียนจะฝึกอาชีพวันละไม่เกินวันละ 8 ชั่วโมง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจต่ำ 2 ลำดับสุดท้ายคือนักเรียนจะได้รับสวัสดิการตามข้อตกลงระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการ สถานประกอบการสามารถรับนักเรียนเข้าทำงานได้หลังจากจบการศึกษา โดยแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 30 วัน ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2. การปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาพรวมพยานักเรียนมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับมาก โดยมีการปฏิบัติด้านต่างๆ มากตามลำดับดังนี้

2.1 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุดคือ นักเรียนได้ชำระเงินบำรุงการศึกษาที่สถานศึกษา ลำดับที่ 2 คือนักเรียนได้รายงานตัวขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนที่สถาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติต่ำสุดคือ นักเรียนได้เข้าปฐมนิเทศร่วมกับผู้ปกครองที่สถานศึกษาและสถานประกอบการ จัดขึ้น

2.2 ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุดคือนักเรียนได้เรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติเบื้องต้น 1-2 วันต่อสัปดาห์ ในสถานศึกษา ลำดับที่ 2 คือนักเรียนได้ฝึกอาชีพในสถานประกอบการ 3-4 วันต่อสัปดาห์ ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.3 ด้านการสำเร็จการศึกษา นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุดคือ นักเรียนได้ตรวจสอบรายวิชาว่าได้ลงทะเบียนครบตามหลักสูตร ลำดับที่ 2 คือนักเรียนได้ตรวจสอบแผนการเรียนในแต่ละภาคก่อนจบหลักสูตร ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.4 ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุดคือ นักเรียนได้รับความยินยอมจากบิดามารดา หรือผู้ปกครองในการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ลำดับที่ 2 คือนักเรียนได้ปฏิบัติตามสัญญาการฝึกอาชีพในการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติต่ำสุดคือ นักเรียนได้ทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกข้อ

2.5 ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุดคือ นักเรียนได้บันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ ลำดับที่ 2 คือ นักเรียนได้เก็บสมุดบันทึกรายงานทุกเล่มไว้เพื่อประกอบการประเมินครั้งหลักสูตรและสิ้นสุดหลักสูตร ลำดับที่ 3 คือการลงนามในสมุดรายงานการฝึกอาชีพได้มีการเสนอให้ผู้ควบคุมลงนามทุกวันที่ฝึกอาชีพซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติต่ำสุดคือได้เสนอบันทึกการเรียนทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษาให้ครู-อาจารย์ที่นิเทศตรวจซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2.6 ด้านการเข้าเรียน นักเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุดคือ ได้สมัครเข้าเรียนที่สถานศึกษาหรือไม่ ลำดับที่ 2 คือนักเรียนได้สำรวจคุณสมบัติของนักเรียนตามข้อกำหนดของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ 2 ลำดับสุดท้ายคือนักเรียนได้สมัครเข้าเรียนที่สถานประกอบการ และนักเรียนสอบถามรายละเอียดของสถานประกอบการที่สถานศึกษา ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาพรวมพบว่า นักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต่างกัน 4 ด้าน คือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานประกอบการ ซึ่งนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม มีค่าเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจสูงกว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ นักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาพรวมพบว่านักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน 3 ด้าน คือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ซึ่งพบว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสูงกว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ นักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการได้ดังนี้คือ

1. ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาพรวมผู้ประกอบการมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจด้านต่างๆตามลำดับดังนี้

1.1 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก และข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงสุดคือ ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนตามระเบียบของสถานศึกษาที่สถานศึกษา ลำดับที่ 2 คือนักเรียนต้องชำระเงินลงทะเบียนรายวิชาและเงินบำรุงการศึกษาตามระเบียบที่สถานศึกษา ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจต่ำสุดคือ ผู้ปกครองต้องร่วมประชุมนิเทศกับนักเรียนที่สถานศึกษาและสถานประกอบการจัดขึ้น ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.2 ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก และข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงสุดคือ นักเรียนต้องฝึกอาชีพที่สถานประกอบการสัปดาห์ละ 3 - 4 วัน ตลอดหลักสูตร ลำดับที่ 2 คือนักเรียนต้องเรียนวิชาทฤษฎีและวิชาปฏิบัติเบื้องต้นที่สถานศึกษา สัปดาห์ละ 1 - 2 วันตลอดหลักสูตร ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.3 ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก และข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงสุดคือ ขณะเรียนจะต้องบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพลงในสมุดรายงานด้านตนเองสม่ำเสมอทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ ลำดับที่ 2 คือ นักเรียนต้องเก็บรักษาสมุดรายงานไว้ทุกเล่มเพื่อใช้ประกอบการประเมินครั้งหลักสูตรและสิ้นสุดหลักสูตร ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจต่ำสุดคือ นักเรียนต้องบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ซึ่งอยู่ในระดับมากทุกข้อ

1.4 ด้านการเข้าเรียน ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในระดับมาก และข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงสุด คือ การเรียนในระบบทวิภาคีผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา (ปวช.) ลำดับที่ 2 คือ นักเรียนสมัครเข้าเรียนที่สถานประกอบการและหรือที่สถานศึกษาซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจต่ำสุดคือ การเรียนในระบบทวิภาคีผู้ที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจะได้รับวุฒิบัตรจากสถานประกอบการอีก 1 ฉบับ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

1.5 ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง และข้อที่ค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงสุดคือในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ ลำดับที่ 2 คือ ในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุระยะเวลาการฝึกอาชีพของนักเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจต่ำเป็น 2 ลำดับสุดท้ายคือ เมื่อจบการศึกษาสถานประกอบการสามารถรับนักเรียนเข้าทำงานได้โดยแจ้งเงินเดือนให้นักเรียนทราบไม่ต่ำกว่า 30 วันก่อนจบหลักสูตร และระหว่างการฝึกอาชีพนักเรียนจะได้รับสวัสดิการที่ระบุในสัญญาการฝึกอาชีพ ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

2. การปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาพรวมพบว่าผู้ปกครองมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยการปฏิบัติด้านต่างๆ มากตามลำดับดังนี้

2.1 ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับมาก และข้อที่ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุดคือ ได้ติดตามการชำระเงินบำรุงการศึกษาของนักเรียนทุกภาคเรียน ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติต่ำสุดคือ ได้ตรวจสอบการลงทะเบียนของนักเรียนทุกภาคเรียน ซึ่งมีการปฏิบัติระดับมากทุกข้อ

2.2 ด้านการเข้าเรียน มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับมากและข้อที่ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุดคือท่านได้นำนักเรียนมามอบตัวและขึ้นทะเบียนที่สถานศึกษา ลำดับที่ 2 คือ ได้แจ้งและอนุญาตให้นักเรียนสมัครเข้ารับการศึกษาเป็นนักเรียนที่สถานศึกษาซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติต่ำสุดคือได้สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่สถานศึกษา ซึ่งมีการปฏิบัติระดับปานกลาง

2.3 ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับมาก และข้อที่ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุดคือ คอยควบคุมดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามข้อตกลงในสัญญาการฝึกอาชีพอย่างเคร่งครัด ลำดับที่ 2 คือท่านได้ยินยอมให้นักเรียนทำ

สัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติต่ำสุดคือได้ศึกษารายละเอียดที่ระบุในสัญญาการฝึกอาชีพโดยละเอียดซึ่งมีการปฏิบัติระดับปานกลาง

2.4 ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับมาก และข้อที่ค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุดคือได้ติดตามการเรียนทฤษฎีของนักเรียนที่เรียนในสถานศึกษาเป็นประจำ ลำดับที่ 2 คือได้ติดตามการฝึกอาชีพของนักเรียนในสถานประกอบการจากสถานศึกษา ซึ่งมีการปฏิบัติระดับมากทุกข้อ

2.5 ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติสูงสุดคือ คอยตักเตือนให้นักเรียนได้เก็บสมุดบันทึกรายงานการฝึกอาชีพไว้จนจบหลักสูตร ลำดับที่ 2 คือได้คอยควบคุมดูแลให้นักเรียนบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพในสถานประกอบการเสมอ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติต่ำสุดคือได้คอยควบคุมดูแลให้นักเรียนบันทึกรายงานการเรียนทฤษฎีลงในสมุดรายงานเสมอซึ่งอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

3. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาพรวมพบว่าผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต่างกัน 4 ด้านคือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ซึ่งกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงกว่า กลุ่มสาขาวิชาอื่น ๆ 3 ด้านคือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ส่วนด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจสูงกว่า กลุ่มสาขาวิชาอื่น ๆ สำหรับคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในภาพรวมพบว่าผู้ปกครองนักเรียนที่เรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ โดยพบว่าค่าเฉลี่ยของผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมสูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ สำหรับคู่อื่นไม่แตกต่างกัน

5.3 อภิปรายผล

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะอภิปรายผลโดยอภิปรายผลจากข้อมูลความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรวมกับของผู้ปกครอง แต่การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจะอภิปรายแยกกันระหว่างนักเรียนกับผู้ปกครอง

1.1 ความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติของนักเรียนระบบทวิภาคีและผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในภาพรวมพบว่านักเรียนและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนั้นได้นำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538 มาใช้จัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหลักสูตรเดียวกันกับการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบปกติ จะมีความแตกต่างกันกับการจัดการเรียนการสอนระบบปกติอยู่บ้าง ซึ่งกรมอาชีวศึกษาก็ได้พยายามที่จะทำความเข้าใจกับบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดประชุมสัมมนาหลายครั้งเพื่อนำไปปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน และกรมอาชีวศึกษาได้จัดทำคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พ.ศ. 2541 ซึ่งมีระยะเวลาทิ้งช่วงจากการเริ่มต้นเปิดการเรียนการสอนเมื่อ ปี พ.ศ.2538 ประมาณ 3 ปี ทั้งนี้ก็เพื่อจะได้นำผลการปฏิบัติที่ผ่านมาคือการรับนักเรียนเข้าเรียน การทำสัญญาการฝึกอาชีพ การบันทึกสมุดรายงาน การเรียนและการฝึกอาชีพ การปฏิบัติตามกฎระเบียบ การสำเร็จการศึกษา และปัญหาอุปสรรคต่างๆที่ผ่านมาในอดีตมาใช้พิจารณาในการสร้างคู่มือซึ่งใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้แก่ผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันทั่วประเทศ ในคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจึงได้บรรจุบทบาทหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ คือ สถานศึกษา สถานประกอบการ นักเรียนและผู้ปกครอง ซึ่งในการจัดการนั้นจะมีจุดเริ่มต้นจากสถานศึกษาในฐานะผู้ประสานงานจะมีหน้าที่ติดต่อประสานงานที่จะทำให้สถานประกอบการ นักเรียน และผู้ปกครอง มีความรู้ความเข้าใจต่อระบบทวิภาคี จึงอาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับมากได้ นอกจากนั้นแล้วการวิจัยในครั้งนี้ศึกษาจากนักเรียนที่สมัครเข้าเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในปีการศึกษา 2540 คือเป็นรุ่นที่ 3 จึงอาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีค่าเฉลี่ยในระดับมากได้ การที่นักเรียนและผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติในระดับมากนั้นถือว่าการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดทำคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของกรมอาชีวศึกษา ที่มีความต้องการจะให้คู่มือดังกล่าวใช้เป็นแนวทางในการจัดการให้ความรู้ความเข้าใจ กับผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ถ้าหากสถานศึกษาได้มีการนำคู่มือมาใช้ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแล้วนั้นก็จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดให้นักเรียนและผู้ปกครอง ได้สอบถามรายละเอียดของระบบทวิภาคีก่อนการสมัครเข้าเรียน และต้องมีการประชุมนักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อทำความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีก่อนที่จะมีการตัดสินใจสมัครเข้าเรียนหรือตัดสินใจเลือกสาขาอาชีพที่นักเรียนสนใจ ซึ่งสอดคล้องกับ Powell. (อ้างในเมธี ปิลันธนา นนท์. 2530 : 148-149) กล่าวถึงหลักการจัดการอาชีวศึกษาไว้ 21 ข้อและมีข้อหนึ่งได้กล่าวไว้ว่าแต่ละบุคคลมีสิทธิที่จะเลือกอาชีพที่ตนปรารถนาได้ ผู้ปกครองของนักเรียนระบบทวิภาคีนั้นจะมีบทบาทแตกต่างกับการเป็นผู้ปกครองของนักเรียนระบบปกติอยู่บ้าง คือผู้ปกครองต้องเข้าร่วมประชุมรับฟังการชี้แจงแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่สถานศึกษาและสถานประกอบการจัดขึ้นก่อนที่นักเรียนตัดสินใจสมัครเข้าเรียน และจะต้องเข้าร่วมประชุมนิเทศร่วมกับ

นักเรียนเมื่อได้รับการคัดเลือกเข้าเรียน เพื่อรับฟังแนวทางการเรียนและการฝึกอาชีพ จึงอาจทำให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองตามข้อกำหนดในคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้ ซึ่งการที่ผู้ปกครองมีความรู้และได้ปฏิบัติในภาพรวมในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีนั้น ให้ความสำคัญกับผู้ปกครองมากกว่าระบบปกติ เพราะผู้ปกครองต้องมีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการจัดการหลายขั้นตอน เช่น การเข้าร่วมประชุมรับฟังคำชี้แจงก่อนการสมัครเข้าเรียน เข้าร่วมปฐมนิเทศกับนักเรียน เพื่อพบปะครูฝึกและผู้ควบคุมการฝึกจากสถานประกอบการ ลงนามในสัญญาการฝึกอาชีพของนักเรียน ซึ่งถือว่าผู้ปกครองนั้นมีส่วนสำคัญในการสนับสนุน ควบคุมดูแลนักเรียนซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจในระบบทวิภาคีเป็นอย่างดีสอดคล้องกับอาร์กซ์ ทองปาน (2543 : 48) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคใต้ พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนว่าการปฐมนิเทศให้แก่แก่นักเรียนและผู้ปกครองในเรื่องการเรียนระบบทวิภาคีมีระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง และสอดคล้องกับกัญญา วิษยวรรณ (2542:41) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตภาคเหนือในเชิงระบบพบว่าผลจากการที่จัดการประชุมปฐมนิเทศให้แก่แก่นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครองทำให้นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครองมีความเข้าใจและเห็นผลประโยชน์ของการเรียนระบบทวิภาคีมากขึ้นและให้ความร่วมมือดี แต่ก็ยังมีปัญหาจากผู้ปกครองบางส่วนที่ยังยึดติดกับระบบปกติและไม่มั่นใจต่อการเอาใจใส่ของสถานประกอบการบางแห่งรวมไปถึงไม่ให้ความสนใจในการเข้าประชุม

หากพิจารณาลำดับความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่าด้านแรกที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามคู่มือ คือ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ เช่นเดียวกับกับผู้ปกครอง ซึ่งจะเห็นได้ว่าด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการนั้น ความรู้ความเข้าใจจะสอดคล้องกับการปฏิบัติ ซึ่งด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการนั้นระบุเกี่ยวกับการลงทะเบียน การชำระเงิน การปฐมนิเทศของนักเรียนและผู้ปกครอง สำหรับนักเรียนนั้นมีความรู้และปฏิบัติเกี่ยวกับการลงทะเบียนและการชำระเงินในระดับมาก ส่วนความรู้เกี่ยวกับการปฐมนิเทศร่วมกับผู้ปกครอง นักเรียนมีความรู้ในระดับปานกลางแต่ได้ปฏิบัติในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะข้อกำหนดที่สถานศึกษาและสถานประกอบการได้วางแนวทางให้นักเรียนและผู้ปกครองถือปฏิบัติเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่นเดียวกับนักเรียนระบบปกติ แต่สิ่งที่แตกต่างไปก็คือเรื่องการประชุม เพราะระบบทวิภาคีได้กำหนดให้ผู้ปกครองเข้าร่วมปฐมนิเทศด้วย ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ปกครองได้รับรู้แนวทางการเรียนและการฝึกอาชีพอย่างเคร่งครัดเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นเนื่องจากความไม่เข้าใจกันที่จะตามมาภายหลังได้ซึ่งสอดคล้องกับเพียงใจ คันธรัตน์ (2540:122) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้สรุปความคิดเห็นของสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่ว่ามีความเหมาะสมระดับมากโดยเฉพาะที่

นักเรียนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของสถานศึกษาและสถานประกอบการอย่างเคร่งครัด ดังนั้นจะเห็นว่าสิ่งที่ทำให้ทราบแนวทางการปฏิบัตินั้น ส่วนหนึ่งต้องมาจากการชี้แจงทำความเข้าใจของสถานศึกษาให้ทุกฝ่ายมีความเข้าใจ ซึ่งนิสิต ศรีสัมพันธ์ (2529 : 62) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการฝึกงานในสถานประกอบการของวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่าการวางแผนก่อนการฝึกงานนั้น สถานศึกษาและสถานประกอบการจะให้การประชุมเนตที่มุ่งเน้นในเรื่องพฤติกรรมมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญ

กรมอาชีวศึกษาได้เห็นความสำคัญของการประชุมเนตเป็นอย่างมาก จึงได้มีการกำหนดให้เป็นกิจกรรมหนึ่งในการเข้าเป็นนักเรียนระบบทวิภาคี เพราะจะได้ให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้พบกับครูฝึกหรือผู้ควบคุมการฝึกจากสถานประกอบการ สอดคล้องกับสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (2541 : 21) สรุปว่าสถานศึกษาต้องจัดประชุมเนตและให้ความรู้ความเข้าใจเพิ่มเติมแก่นักเรียนและผู้ปกครองใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจจะตามมาทีหลังได้ แต่ สุทธิ ผลสวัสดิ์ (2541 : 44) ได้วิจัยความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่าสถานประกอบการร่วมทำความเข้าใจกับผู้ปกครองเกี่ยวกับกระบวนการฝึกในสถานศึกษาและสถานประกอบการมีความต้องการในระดับมาก แต่ในความเป็นจริงได้กระทำในระดับปานกลาง

และจากผลการวิจัยยังพบว่าผู้ปกครองบางส่วนไม่ได้สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการชำระเงินลงทะเบียนแก่นักเรียนแต่ก็มีจำนวนน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามนั้นเป็นผู้ที่ลงนามในสัญญาการฝึกอาชีพแทนบิดา มารดาของนักเรียนส่วนการสนับสนุนทางการเงินนั้นบิดา มารดา อาจจะเป็นผู้สนับสนุนหรือนักเรียนอาจจะมีค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดที่ได้รับจากสถานประกอบการ ซึ่งอาจทำให้นักเรียนไม่ต้องรบกวนผู้ปกครอง ทั้งนี้การมีรายได้ระหว่างเรียนนั้นเป็นจุดเด่นอย่างหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนลำดับที่ 2 คือ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ซึ่งนักเรียนมีการปฏิบัติในด้านนี้เป็นลำดับที่ 2 เช่นกัน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในระดับมาก เช่นเดียวกับผู้ปกครองที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการเรียนและการฝึกอาชีพอยู่ในระดับมากและเป็นลำดับที่ 2 แต่เมื่อพิจารณาการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแล้ว ผู้ปกครองได้ปฏิบัติด้านการเรียนและการฝึกอาชีพเป็นลำดับที่ 4 แต่ยังมีการปฏิบัติในระดับมาก โดยด้านการเรียนและการฝึกอาชีพในระบบทวิภาคีนั้น เกี่ยวข้องกับการจัดสรรเวลา การฝึกในสถานประกอบการกับการเรียนในวิทยาลัย คือ การเรียนในวิทยาลัย 1 - 2 วัน การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ 3 - 4 วัน โดยมีผู้ปกครองต้องติดตามดูแลการเรียนและการฝึกอาชีพของนักเรียนทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะทำให้เกิดความสมบูรณ์ในการเรียนระบบทวิภาคีเพราะจะมีการใช้เวลาทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการที่กรมอาชีวศึกษาได้กำหนดให้ใช้เวลาในสถานศึกษา 1-2 วัน และใช้เวลาในสถานประกอบการ 3-4 วันนั้น เป็นเพียงแนวทางการจัดสรรเวลารูปแบบหนึ่ง ซึ่งสามารถปรับได้ ตามลักษณะของงาน

และความต้องการของสถานประกอบการ แต่เมื่อนักเรียนมีการปฏิบัติในระดับมากย่อมแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดเวลาของสถานศึกษา และสถานประกอบการเป็นไปตามข้อกำหนดตามแนวทางการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ได้กำหนดโดยกรมอาชีวศึกษาแล้ว ส่วนนักเรียนและผู้ปกครองที่ไม่ทราบและไม่ได้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดสรรเวลานี้ นั่นก็ไม่ถือว่าผิด เพราะการจัดทวิภาคีที่ดีจะต้องมีการปรับระยะเวลาการฝึกในสถานประกอบการเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อนักเรียนมีระยะเวลาการเรียนนานขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับคอกอรูป พุทธมงคล (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กลุ่มวิชาชีพธุรกิจโรงแรมของวิทยาลัยเทคนิคกระบี่ จากผลการจัดการเรียนการสอนตามสภาพภูมิอากาศ พบว่านักเรียนมีการปฏิบัติงานได้ในระดับเหมาะสมมาก และวรวิทย์ ศรีตระกูล (2540 : 61) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างยนต์ พบว่า สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการสามารถจัดนักศึกษาฝึกอาชีพได้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนดไว้ในระดับมาก และเพียงใจ คันธรัตน์ (2540 : 122) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พบว่า ด้านผู้ปกครองบทบาทหน้าที่ที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องยินยอมให้นักเรียนเข้ารับการฝึกภาคปฏิบัติตลอดหลักสูตรตามเงื่อนไขและข้อตกลงที่สถานศึกษาและสถานประกอบการกำหนด

สำหรับการปฏิบัติของผู้ปกครองที่มีลำดับค่าเฉลี่ยต่ำกว่าลำดับความรู้ความเข้าใจนั้น อาจเป็นเพราะการติดตามดูแลนักเรียนในเรื่องการเรียนในสถานศึกษาและการฝึกอาชีพในสถานประกอบการนั้น ผู้ปกครองอาจจะรู้แต่มีความยุ่งยากในการติดตามอยู่บ้าง เช่น ลักษณะสถานประกอบการที่เป็นบริษัท หรือโรงงานขนาดใหญ่ส่วนมากจะไม่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้าไปภายในโรงงาน เพราะอาจเกิดอันตรายอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อโรงงานหรือบริษัทได้ ทำให้ผู้ปกครองนั้นเกิดความยุ่งยากที่จะติดตามการจัดการฝึกอาชีพในสถานประกอบการบางประเภทได้ แต่กิจการบางประเภทผู้ปกครองอาจเข้าไปพบปะครูฝึกหรือผู้ควบคุมการฝึกได้ง่าย เช่น ศูนย์บริการรถยนต์ ศูนย์ซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้า ซึ่งกิจการลักษณะนี้ต้องสัมผัสกับลูกค้าหรือบุคคลภายนอกอยู่แล้วจึงอาจทำให้ผู้ปกครองเข้าไปติดตามการฝึกอาชีพได้ สำหรับการเรียนในสถานศึกษานั้น ผู้ปกครองสามารถติดตามได้อย่างสะดวกเพราะเป็นสถานที่ราชการที่ให้บริการแก่นักเรียนและผู้ปกครองอยู่แล้ว จึงอาจเป็นสาเหตุให้ผู้ปกครองปฏิบัติในด้านการเรียนและการฝึกอาชีพในลำดับที่มากกว่าความรู้ความเข้าใจแต่ก็ยังมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ด้านที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเป็นลำดับที่ 3 คือ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ แล้วนักเรียนปฏิบัติเป็นลำดับที่ 5 และผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งอยู่ในระดับมากแต่ได้ปฏิบัติตามคู่มือเป็นลำดับสุดท้าย คือลำดับที่ 5 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ในการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพนั้นเป็นข้อกำหนดที่นักเรียนต้องรู้และเข้าใจ เพื่อนำไปปฏิบัติในการเรียนและการฝึกอาชีพ การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพใน

สถานประกอบการจะเป็นการเก็บสะสมผลงานของนักเรียนเอาไว้เพื่อให้ครูฝึก หรือผู้ควบคุมการฝึก ได้ใช้ติดตาม ตรวจสอบ ดูแลว่าการบันทึกสมุดรายงานของนักเรียนนั้น ว่ามีความบกพร่อง หรือมีเนื้อหาครบตามหลักสูตรหรือไม่ ได้ปฏิบัติตามการฝึกอาชีพตามแผนการฝึกที่ตั้งไว้หรือไม่ หากส่วนใดยังไม่มีการฝึกก็จะสามารถฝึกเพิ่มเติมให้ครบหลักสูตรได้ และนักเรียนจะต้องเก็บสมุดไว้จนถึงสิ้นสุดหลักสูตร ทั้งนี้เพื่อนำมาประกอบในการทดสอบกลางหลักสูตรและสิ้นสุดหลักสูตร ซึ่งนักเรียนและผู้ปกครองนั้น อาจได้ทราบแนวทางการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ แล้วจากการเข้าร่วมปฐมนิเทศที่วิทยาลัยร่วมกันจัดขึ้นกับสถานประกอบการ จึงอาจจะทำให้นักเรียนและผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในระดับมากได้ และเมื่อทราบและเข้าใจแล้วก็จะนำไปปฏิบัติในการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ซึ่งนักเรียนอาจจะไม่ค่อยเคร่งครัดต่อหน้าที่ด้านนี้มากนัก แม้ว่าจะมีระดับปฏิบัติมากก็ตามจะเห็นได้จากยังมีนักเรียนอีกส่วนหนึ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแนวทางนี้ ทั้งนี้ อาจมีสาเหตุมาจากครูฝึกในสถานประกอบการไม่ได้เข้มงวดต่อการบันทึกสมุดรายงานมากนัก สอดคล้องกับ ประเวศ มูลทองสงค์ (อ้างในศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคเหนือ. 2543 : 38) กล่าวว่า การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพของนักเรียนมักจะมีการบันทึกที่ซ้ำซ้อนกัน หรือลอกกัน ซึ่งเป็นผลมาจากการนิเทศของครู-อาจารย์ จากวิทยาลัยไม่ได้เข้มงวดและจริงจัง และอาจรวมไปถึงครูฝึกในสถานประกอบการก็ยังไม่ได้ให้ความสนใจถึงรายละเอียดที่นักเรียนบันทึกในสมุดรายงานมากนัก แต่หากการนิเทศของครู-อาจารย์ หรือการติดตามดูแลของครูฝึก หรือผู้ควบคุมการฝึกได้ให้ความสนใจต่อการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพของนักเรียนแล้ว ก็จะทำให้ทราบถึงการบันทึกสมุดรายงานว่า นักเรียนได้บันทึกสอดคล้องกับลักษณะหรือประเภทงานที่ได้ปฏิบัติหรือไม่ ซึ่งก็จะทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและสอดคล้องกับรายงานผลการประเมิน โครงการประชุมสัมมนาครูฝึกจากสถานประกอบการที่ร่วมมือกับวิทยาลัยเทคนิคชุมพร (2543 : 17) ที่พบว่าด้านการประสานงานกับสถานประกอบการนั้น สถานประกอบการต้องการที่จะให้ครู-อาจารย์จากสถานศึกษาได้ประสานงานร่วมกันกับสถานประกอบการ และได้มีการนิเทศติดตามการฝึกอาชีพของนักเรียนอย่างจริงจัง

ดังนั้นหากมีการติดตามนิเทศอย่างจริงจังแล้ว ก็อาจจะทำให้นักเรียนนั้นมีความตั้งใจและตื่นตัวที่จะปฏิบัติตามการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพอย่างเคร่งครัดได้ ซึ่งสอดคล้องกับ วรวิทย์ ศรีตระกูล (2540 : 63) ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างยนต์ พบว่านักเรียนส่วนมากสามารถรับรู้ เข้าใจ และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ควบคุมการฝึกอาชีพในสถานประกอบการในระดับมาก ส่วนการที่ผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในระดับมาก แต่ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพในระดับปานกลาง และเป็นลำดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในระหว่างเรียนนักเรียนและผู้ปกครองอาจไม่ได้อยู่ร่วมกัน ซึ่งจากการวิจัยในข้อมูลทั่วไปพบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนมากจะประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ซึ่งอาชีพนี้ต้องอาศัยที่ดินจำนวนมาก ๆ จึงจำเป็นที่จะต้องออกไปอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง ซึ่งอยู่ไกลจากสถานศึกษาและสถาน

ประกอบการ และนักเรียนที่เข้ามาเรียนอาจจะต้องเข้ามาอาศัยบ้านเช่า หรือหอพัก เป็นที่พักอาศัยในระหว่างเรียนและระหว่างการฝึกอาชีพ จึงอาจทำให้ผู้ปกครองไม่ค่อยได้ปฏิบัติหน้าที่ในการควบคุมดูแลเด็กเดือน เกี่ยวกับการบันทึกเอกสาร หรือรายงานการฝึกอาชีพ แต่ถ้าหากจะมีการดักเดือน หรือดูแล ก็อาจจะเป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป แต่การควบคุมดูแลการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพนั้น ได้มีครูฝึกของสถานประกอบการเป็นผู้ควบคุมดูแล และลงนามในสมุดที่นักเรียนได้บันทึก ส่วนการบันทึกวิชาทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษา ก็มีครู - อาจารย์ที่นิเทศจากสถานศึกษา ดูแลอยู่แล้ว จึงอาจทำให้ผู้ปกครองปฏิบัติหน้าที่ในด้านนี้น้อยกว่าด้านอื่น ๆ

ความรู้ความเข้าใจของผู้ปกครองและนักเรียนที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ลำดับที่ 4 คือ ด้านการเข้าเรียน ซึ่งนักเรียนได้ปฏิบัติด้านนี้อยู่ในลำดับที่ 6 คือลำดับสุดท้าย แต่ยังมีระดับความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติในระดับมาก แต่สำหรับผู้ปกครองได้ปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นลำดับที่ 2 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ด้านการเข้าเรียนนั้น นักเรียนจะต้องมีการสอบถามรายละเอียดของสถานประกอบการจากสถานศึกษาก่อนที่นักเรียนจะสมัครเข้าเรียน ส่วนการสมัครเข้าเรียน ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนสมัครได้ทั้งที่สถานศึกษาและสถานประกอบการที่ร่วมโครงการ โดยนักเรียนจะต้องมีคุณสมบัติตามข้อกำหนดของสถานประกอบการและสถานศึกษา และนักเรียนจะต้องผ่านการคัดเลือกจากสถานศึกษาและสถานประกอบการ นักเรียนจึงสามารถเข้าเรียนได้ จากการวิจัยนั้นพบว่า ยังมีนักเรียนอีกจำนวนร้อยละ 35.7 ที่ไม่ทราบว่า จะต้องสอบถามรายละเอียดที่ไหน และมีนักเรียนที่ยังไม่ได้มีการสอบถามรายละเอียดก่อนการสมัครเข้าเรียนถึงจำนวนร้อยละ 27.7 ซึ่งนักเรียนในส่วนนี้อาจจะเป็นกลุ่มที่ทำให้การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านการเข้าเรียนมีลำดับความรู้และลำดับการปฏิบัติอยู่ในลำดับท้ายได้ ซึ่งเมื่อนักเรียนไม่มีการสอบถามรายละเอียดแล้วก็จะส่งผลต่อการปฏิบัติในด้านการเข้าเรียน และในเรื่องอื่น ๆ ตามมาได้ เช่น การสำรวจคุณสมบัติของตนเองก่อนสมัครเข้าเรียน การรับการคัดเลือก การรายงานตัวลงทะเบียน แต่สำหรับนักเรียนที่ทราบแนวทางและได้ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ ก็จะสามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง เพราะนักเรียนเหล่านี้จะเป็นผู้ที่สนใจจะเข้าเรียนในระบบทวิภาคีอยู่แล้ว เนื่องจากการเปิดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีทั่วประเทศนั้น ได้เริ่มดำเนินการเมื่อปีการศึกษา 2538 เป็นต้นมา และได้มีการปรับปรุงจุดอ่อนของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสองระยะแรกคือ ได้นำหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538 มาใช้เพื่อต้องการให้เป็นแรงจูงใจแก่นักเรียน เนื่องจากสองระยะที่ผ่านมา ผู้ที่เข้าเรียนในระบบทวิภาคีเมื่อจบการศึกษาแล้ว ไม่ได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) แต่ได้รับวุฒิประกาศนียบัตรผู้ชำนาญงานซึ่งไม่สามารถที่จะนำไปสมัครเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาทั่ว ๆ ไปที่ระดับสูงขึ้นได้ จึงไม่มีผู้นิยมเรียน แต่เมื่อมีการปรับปรุงจุดอ่อนนี้แล้วผู้ที่จบการศึกษาในระบบทวิภาคีก็จะได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งมีสิทธิเช่นเดียวกันกับนักเรียนที่จบระบบปกติ สอดคล้องกับ สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (2538 :2) ซึ่งได้สรุปจากการประชุมหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในการวางแผนรับนักเรียนในปีการศึกษา 2538 ว่านักเรียนในระดับมัธยมและผู้ปกครองจะให้ความสนใจการเรียน

ระบบทวิภาคีมากกว่าสองระยะที่ผ่านมา เนื่องจากจะมีการเปิดการเรียนการสอนทั่วประเทศ และมีสิทธิเช่นเดียวกันกับนักเรียนระบบปกติทุกประการ ทั้งนี้สถานศึกษาต้องประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องของคุณสมบัตินักเรียนนั้น เป็นข้อกำหนดที่มีไว้เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการฝึกอาชีพของนักเรียน เพราะข้อกำหนดนั้น กำหนดให้นักเรียนมีร่างกายแข็งแรงพร้อมที่จะปฏิบัติงานในสถานประกอบการได้ แต่การคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนนั้นจะเป็นนักเรียนที่จบจากระดับมัธยม จึงอาจทำให้นักเรียนมีร่างกายเล็กเกินไป หรือมีวุฒิภาวะต่ำ แต่ประเวศมุลทองสงค์ (อ้างในศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.2543 : 11) มีความเห็นว่าพฤติกรรมและความรับผิดชอบไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดของตัวเด็กเพียงอย่างเดียว แต่ยังขึ้นอยู่กับกฎระเบียบที่ได้กำหนดเอาไว้ให้นักเรียนได้ปฏิบัติตาม เมื่อเข้ามาฝึกอาชีพระยะหนึ่งแล้วความเป็นเด็กก็จะหมดไป เช่นเดียวกับบรรพวิทย์ ศรีตระกูล (2540 : 63) พบว่านักเรียนมีความพร้อมทางด้านร่างกายเหมาะสมกับการฝึกอาชีพในสถานประกอบการและมีวุฒิภาวะเหมาะสมในการปฏิบัติงานในระดับมาก ดังนั้นแนวทางการคัดเลือกนักเรียน สถานประกอบการซึ่งเป็นผู้ที่มีการลงทุนในตัวเด็กจะต้องทำการคัดเลือกนักเรียนที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการ สอดคล้องกับ Mann. (อ้างในสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. 2543 : 31) กล่าวในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีว่าการคัดเลือกนักเรียนระบบทวิภาคี สถานประกอบการจะต้องทำการคัดเลือกด้วยตนเอง โดยมีสถานศึกษาขอให้การช่วยเหลือ และสนับสนุนในกระบวนการคัดเลือก เช่น ช่วยในเรื่องการประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้สมัคร และการเสนอผู้สมัครที่เหมาะสมให้สถานประกอบการพิจารณา

สำหรับผู้ปกครองแม้ว่าจะมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเป็นลำดับที่ 4 แต่ก็ได้ปฏิบัติเป็นลำดับที่ 2 ย่อมแสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองมีความสนใจและเอาใจใส่ต่อการศึกษาลูกหลาน ซึ่งถือว่าเป็นภาระหน้าที่ที่จะสรรหาสถานศึกษาที่เหมาะสมให้แก่บุตรหลานได้เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพที่จะต้องทำงานหนักและมีรายได้ค่อนข้างต่ำ จึงอยากจะส่งเสริมให้บุตรหลานได้มีโอกาสทางการศึกษาและจะได้ประกอบอาชีพอื่น ๆ ซึ่งผู้ปกครองอาจมีความเชื่อว่า ถ้าหากบุตรหลานมีการศึกษาสูงก็อาจจะมีโอกาสสรรหาอาชีพหรือเลือกอาชีพที่มีรายได้ดีมีเกียรติและสังคมยกย่องและไม่ต้องทำงานหนักเช่นอาชีพเกษตรกรรม สอดคล้องกับประธาน กิจจะวัฒนะ (อ้างในสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. 2538 : 24) กล่าวในที่ประชุมหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีว่าการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538 เป็นการปรับปรุงก่อนเนื่องจากการเรียน อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในอดีตที่ผ่านมาผู้ที่จบการศึกษาจะไม่ได้รับวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ซึ่งจะไม่สามารถศึกษาต่อในระดับสูงของสถานศึกษาต่างๆ ไปได้ ทำให้ไม่ได้รับความนิยมเรียนเท่าใดนัก เพราะสังคมไทยยังยึดติดกับวุฒิการศึกษาเป็นสำคัญกว่าความสามารถในงานอาชีพ

ความรู้ความเข้าใจของนักเรียนในลำดับที่ 5 คือ ด้านการสำเร็จการศึกษา แต่นักเรียนได้ปฏิบัติเป็นลำดับที่ 3 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ความรู้ความเข้าใจในด้านนี้จะเกี่ยวกับวุฒิการศึกษา

ที่ได้เมื่อจบการศึกษา โดยการเรียนจะต้องเรียนครบตามโครงสร้างหลักสูตร ซึ่งนักเรียนมีความรู้ระดับมาก แต่ก็ยังมีบางสิ่งบางอย่างที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง เช่น เมื่อจบการศึกษานักเรียนจะได้รับประกาศนียบัตรผ่านงานจากสถานประกอบการอีกหนึ่งใบ ซึ่งมีนักเรียนประมาณร้อยละ 29.7 ยังไม่เข้าใจ และยังมีนักเรียน ที่ยังไม่ทราบว่ามีเมื่อจบการศึกษาแล้วสถานประกอบการอาจคัดเลือกให้นักเรียนเข้าทำงานได้ประมาณร้อยละ 28.3 ซึ่งการที่นักเรียนยังไม่ทราบส่วนนี้ถือเป็นจุดบกพร่องของการให้ความรู้ความเข้าใจ ไม่สามารถทำให้นักเรียนทราบสิ่งที่ถือว่าเป็นผลประโยชน์ของนักเรียนได้ ดังนั้นหากมีการปรับปรุงแก้ไขให้นักเรียนได้ทราบเรื่องเหล่านี้ได้แล้วก็อาจจะมีผู้สนใจเข้ามาสมัครเรียนระบบทวิภาคีมากขึ้น และทำให้การสรรหานักเรียนเข้าเรียนในระบบทวิภาคีมีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าปัจจุบันได้ ส่วนการที่นักเรียนมีลำดับการปฏิบัติเป็นลำดับที่ 3 แต่มีลำดับความรู้ความเข้าใจเป็นลำดับที่ 5 นั้น ทั้งนี้ก็อาจจะเป็นเพราะการจบการศึกษาเป็นสิ่งที่ไม่คาดหวังของนักเรียนทุกคน ดังนั้นนักเรียนจึงต้องมีการติดตาม ตรวจสอบ ผลการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่เสมอ รวมไปถึงการตรวจสอบแผนการเรียน ทั้งนี้เพื่อนักเรียนจะได้มีการวางแผนว่าจะมีการฝึกอาชีพในภาคเรียนใด การเรียนในสถานศึกษาภาคเรียนใด หรือนำแผนการเรียนนั้นไปวางแผนอื่น ๆ เช่น การเดินทาง การเช่าที่พักอาศัยที่จะทำให้นักเรียนมีความสะดวกและคล่องตัวในการเรียนและการฝึกอาชีพ หากนักเรียนมีความสนใจในเรื่องของตนเองเหล่านี้แล้ว ก็จะสามารถลดปัญหาการไม่จบการศึกษา หรือจบการศึกษาที่กำหนด สอดคล้องกับประธาน กิจจะวัฒนะ (อ้างในสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. 2538 : 15) กล่าวในที่ประชุมหัวหน้างานระบบทวิภาคีว่า ปัจจัยของการสำเร็จการศึกษานั้นมีหลายอย่าง แต่อย่างหนึ่ง คือตัวของนักเรียนเองจะต้องมีความตั้งใจและมีความเข้าใจต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน คอยติดตามความเคลื่อนไหวของสถานศึกษา สถานประกอบการ รวมไปถึงตลาดแรงงาน

ลำดับที่ 6 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ คือด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ แต่นักเรียนได้ปฏิบัติด้านนี้เป็นลำดับที่ 4 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ายังมีนักเรียนอีกบางส่วนที่ยังไม่มีการทำสัญญาการฝึกอาชีพ และจากการตอบแบบสอบถามนั้นนักเรียนจะได้รับความยินยอมจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครอง และได้ปฏิบัติตามสัญญาการฝึกอาชีพในระดับค่าเฉลี่ยมาก เป็นข้อแรก ๆ และข้อที่ปฏิบัติเป็นลำดับสุดท้ายคือการที่ทำสัญญาการฝึกอาชีพเป็นลายลักษณ์อักษรทั้งนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่าวิทยาลัยอาจไม่ได้ประสานงานกับสถานประกอบการ หรือสถานประกอบการอาจไม่ได้ให้ความร่วมมือในการจัดทำสัญญาการฝึกอาชีพทั้งหมด เพราะยังมีนักเรียนอีกประมาณร้อยละ 19 ที่ยังไม่มีการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ซึ่งนักเรียนเหล่านี้ก็อาจจะมีปัญหาตามมาภายหลังได้ เช่น สถานประกอบการอาจจะไม่จ่ายเบี้ยเลี้ยงให้แก่ นักเรียน หรือยกเลิกการฝึกอาชีพของนักเรียน ขณะที่นักเรียนยังไม่จบการศึกษา จึงอาจจะส่งผลให้มีปัญหาต่อการดำรงสภาพการเป็นนักเรียนระบบทวิภาคีได้ หรือปัญหาที่เกิดจากตัวนักเรียน คือนักเรียนเองก็อาจจะไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานประกอบการ สอดคล้องกับ Pozorski. (อ้างในสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. 2543 :30) กล่าวถึงความสำคัญของการทำสัญญาการฝึกอาชีพว่า เป็นการป้องกันปัญหาที่จะตามมาภายหลัง ซึ่งจะส่ง

ผลกระทบต่อทุกฝ่าย คือนักเรียน ผู้ปกครอง และสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมลงทุนฝึกอาชีพ รวมไปถึงสถานศึกษา ซึ่งเป็นผู้ประสานงาน เมื่อพิจารณาความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ปกครองด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพแล้ว ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง ซึ่งอยู่ในลำดับสุดท้าย แต่ได้ปฏิบัติในระดับมาก เป็นลำดับที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองนั้นเห็นความสำคัญของการทำสัญญาการฝึกอาชีพ เนื่องจากจะทำให้เกิดความมั่นใจในการฝึกอาชีพของนักเรียน เพราะสัญญาการฝึกอาชีพที่ได้ทำนั้น จะเป็นการทำให้เกิดความมั่นคงในการฝึกอาชีพและป้องกันปัญหาที่จะตามมาภายหลังได้ ซึ่งสัญญาจะระบุสิ่งที่ป็นสวัสดิการและเงื่อนไขของการถือใช้สัญญาการฝึกอาชีพ ระบุในสัญญาและผู้ปกครองอาจจะไม่มีโอกาสได้ศึกษาข้อความในสัญญาอย่างละเอียดก่อนลงนามในสัญญา จึงอาจทำให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลาง แต่เมื่อวิทยาลัยได้ประสานงานกับทางสถานประกอบการเพื่อจัดให้มีการลงนามสัญญาการฝึกอาชีพ ผู้ปกครองก็จะต้องลงนามและปฏิบัติตามแนวทางการทำสัญญาการฝึกอาชีพ จึงทำให้มีการปฏิบัติในระดับมาก ซึ่งการทำสัญญาแล้วก็อาจป้องกันปัญหาที่จะตามมาได้ สอดคล้องกับ Mann. (อ้างในสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี 2543 : 32) กล่าวในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีว่าความสำคัญของการทำสัญญาการฝึกอาชีพนั้นเป็นการป้องกันปัญหาที่จะตามมา เช่น นักเรียนขอขึ้นค่าเบี้ยเลี้ยงเมื่อเขาารู้สึกว่าได้ทำงานมากขึ้น หรือสถานประกอบการจะคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่เก่งเอาไว้ฝึกต่อในสถานประกอบการแล้วส่งนักเรียนที่ไม่เก่งกลับวิทยาลัย หากเป็นเช่นนี้ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อ นักเรียน ผู้ปกครอง สถานประกอบการและสถานศึกษา ดังนั้นวิทยาลัยควรหาแนวทางความร่วมมือกับสถานประกอบการให้มีการทำสัญญาการฝึกอาชีพให้ครบทุกคน เพื่อที่จะให้นักเรียนได้มีโอกาสวางแผนการเรียนและการฝึกอาชีพได้ เพราะสัญญาจะระบุระยะเวลาการฝึก สวัสดิการ ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความสะดวกในการเรียนและการฝึกอาชีพมากขึ้นสอดคล้องกับมาติ ทักษะกรวงศ์ (2541 : 128) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนระบบทวิภาคีประเภทช่างอุตสาหกรรมพบว่า การฝึกอาชีพของนักเรียนนั้นมีปัญหาหนึ่ง คือ การเลิกฝึกอาชีพของนักเรียนไม่ตรงเวลา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการไม่ได้ปฏิบัติตามสัญญาการฝึกอาชีพ หรือไม่ได้ทำสัญญาการฝึกอาชีพ เพราะในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุวันและเวลาการฝึกไว้อย่างชัดเจน รวมไปถึงการยกเลิกการใช้สัญญาการฝึกอาชีพ หากนักเรียนไม่ปฏิบัติตาม ทั้งนี้อาจรวมไปถึงข้อระบุในสัญญาที่สถานประกอบการสามารถรับนักเรียนเข้าทำงานได้เมื่อจบการศึกษา โดยแจ้งล่วงหน้าให้นักเรียนทราบไม่ต่ำกว่า 30 วัน โดยระบุค่าจ้าง เงินเดือน และสวัสดิการไว้ด้วย สอดคล้องกับ Wenzel. (อ้างในสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. 2543 : 14) กล่าวในการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีว่านักเรียนที่เรียนระบบทวิภาคีในประเทศเยอรมันนั้น สิ่งหนึ่งที่ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจต่อการเรียนระบบทวิภาคี คือ ความเป็นไปได้ในการเสนองานให้กับนักเรียนที่มีผลการเรียนและผลการฝึกดีเด่น เมื่อนักเรียนสำเร็จการศึกษา จะเห็นว่ากรการทำสัญญาการฝึกอาชีพนั้นจะเกิดผลในแง่ดี

ที่ทำให้การฝึกอาชีพเป็นไปด้วยความเรียบร้อยได้หากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามข้อตกลงที่วางไว้

1.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาในภาพรวมพบว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันจำนวน 4 ด้านคือ ด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมมีค่าเฉลี่ยทั้ง 4 ด้านสูงกว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์และนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมนั้นเป็นกลุ่มสาขาวิชาที่ได้รับความนิยมในการเรียนมากที่สุดโดยเฉพาะสาขาวิชาช่างยนต์นั้นเป็นสาขาช่างอุตสาหกรรมที่มีผู้นิยมเรียนมากที่สุดในระบบทวิภาคีไม่ว่าจะเป็นในประเทศไทยหรือสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันที่ถือว่าเป็นต้นแบบของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนที่ต้องการเรียนระบบทวิภาคีในกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมมีความกระตือรือร้นศึกษาถึงรายละเอียดของระบบทวิภาคีจึงทำให้ค่าเฉลี่ยของความรู้ความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่น ๆ นอกจากนี้รูปแบบของสถานประกอบการที่ร่วมโครงการทวิภาคีในสาขาวิชาช่างยนต์นั้น จะเป็นสถานประกอบการที่มีกระจายอยู่ทั่ว ๆ ไปจึงอาจเป็นสาเหตุให้นักเรียนได้รู้จักงานอาชีพประเภทนี้เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับการเข้าเรียนที่มองเห็นอาชีพในอนาคต เพราะจากการวิจัยพบว่านักเรียนที่เข้ามาเรียนนั้นส่วนมากเมื่อจบการศึกษาแล้วนักเรียนส่วนมากต้องการที่จะประกอบอาชีพส่วนตัวของนักเรียนเอง และโดยทั่วไปลักษณะงานอาชีพในแต่ละสาขาอาชีพนั้นก็จะมีลักษณะงานที่ไม่เหมือนกัน ด้วยเหตุนี้ก็อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีความรู้และมีการปฏิบัติแตกต่างกันได้ สอดคล้องกับมาลี ทักษะกรวงศ์ (2541 : 118) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยเทคนิค พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนช่างอุตสาหกรรม ของวิทยาลัยเทคนิคที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นด้วยกับการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ โดยรวมแตกต่างกัน ส่วนค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาในภาพรวมพบว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกันมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกันคือ ด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ โดยกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อมมีค่าเฉลี่ยทั้ง 3 ด้านสูงกว่านักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์และนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าลักษณะงานที่ฝึกต่างกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นก็ย่อมเป็นปัญหาที่แตกต่างกันไปบ้าง จึงทำให้การปฏิบัติตามแนวทางอื่นๆ แตกต่างกันไป สอดคล้องกับรายงานการวิจัยของ นวพร ธนวัฒน์ (2536 : 82) ที่ศึกษาพบว่านักศึกษาแผนกต่างกันมีปัญหาการเรียนโดยส่วนรวมทุกด้านแตกต่างกันและสอดคล้องกับ มาลี ทักษะกรวงศ์

(2541 : 118) พบว่านักเรียนช่างไฟฟ้ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมากกว่านักเรียนสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างเชื่อม ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง และช่างกลโรงงาน เพราะสาขาวิชาช่างไฟฟ้านั้นลักษณะจะไม่จำเจอยู่เฉพาะที่มีการย้ายจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งเมื่อเสร็จสิ้นงานทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในการทำงานและการพบปะบุคคลต่างๆ และส่วนใหญ่สภาพของสถานฝึกงานมีบรรยากาศดี ไม่ร้อนอบอ้าว ในสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ จะอยู่เฉพาะที่หรือประจำที่ไม่ค่อยเคลื่อนย้าย การปฏิสัมพันธ์กับคนมีน้อย นอกจากผู้สอนหรือผู้ให้การฝึกเท่านั้น การทำงานต้องอาศัยสมาธิ พินิจ พิจารณาอย่างรอบคอบ เพราะชิ้นงานมีขนาดเล็กการทำงานหรือการฝึกงานจะต้องอาศัยทักษะมาก สาขาวิชาช่างเชื่อมโลหะจะมีการฝึกงานค่อนข้างหนักโดยเน้นการใช้งานและสภาพแวดล้อมขณะฝึกงานจะพบแต่อากาศร้อนอบอ้าวและมีเสียงดังๆ ส่วนช่างยนต์ การปฏิบัติงานหรือการฝึกงานอาจมีผู้ร่วมงาน หรือปฏิบัติงานหลายคนซึ่งไม่จำเจกับงานมากนัก สาขาวิชาก่อสร้างจะมีการทำงานร่วมกับบุคคลอื่นๆ และมีการเปลี่ยนสถานที่ในการฝึกงานในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเมื่อเสร็จสิ้นงานนั้นๆ สาขาวิชาช่างกลโรงงาน มีการฝึกงานค่อนข้างหนักในโรงงาน ต้องอาศัยสมาธิพิจารณาอย่างรอบคอบการฝึกงานต้องอาศัยทักษะมาก และกัลยาอยู่บ้านคลอง (2540:134-136) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวทางสังคมกับสุขภาพจิตของวัยรุ่นในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก พบว่าสาขาวิชาช่างไฟฟ้า มีการปรับตัวแตกต่างกันกับสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาช่างเชื่อม ช่างยนต์ ช่างก่อสร้าง และช่างกลโรงงาน จากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มจะเห็นว่าลักษณะสาขาวิชาที่ต่างกันก็คือลักษณะงานที่มีความแตกต่างกันนั้นย่อมทำให้นักเรียนมีการปฏิบัติที่แตกต่างกัน แต่การที่นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีแตกต่างกันทั้งๆที่ได้รับการให้ความรู้ความเข้าใจจากวิทยาลัยเหมือนกันทุกสาขาวิชา ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าแต่ละสาขานั้นอาจมีระยะเวลาในการดำเนินการหรือเริ่มต้นไม่พร้อมกัน เพราะกรมอาชีวศึกษาได้มีนโยบายให้สถานศึกษาได้เปิดทำการเรียนการสอนระบบทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการในแต่ละจังหวัดทั่วประเทศ แต่สถานศึกษาโดยทั่วไปจะเริ่มเปิดการเรียนการสอนในสาขาช่างยนต์เป็นสาขานำร่องของประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม จึงอาจทำให้นักเรียนกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มสาขาวิชาอื่นๆ

1.3 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาในภาพรวมพบว่าผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันโดยผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม และกลุ่มช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด ส่วนกลุ่มช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นด้านพบว่าผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันจำนวน 4 ด้านคือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ และด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองนั้นอาจจะมีส่วนในการสรรหาสถานประกอบการเพื่อเสนอให้กับวิทยาลัยใช้เป็น

สถานประกอบการสำหรับฝึกอาชีพให้แก่บุตรหลาน โดยอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัวที่มีกับสถานประกอบการ โดยเฉพาะสถานประกอบการประเภทช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม และช่างไฟฟ้า นั้นเป็นสถานประกอบการลักษณะที่ต้องอาศัยและพบปะกับลูกค้าจึงอาจทำให้มีความสนิทสนมกับผู้ปกครองได้ ซึ่งอาจแตกต่างกับสถานประกอบการประเภทช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ ที่มีลักษณะกิจการที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับลูกค้าจำนวนมากนัก เช่นการรับเหมาก่อสร้าง โรงงานแปรรูปไม้ หรือโรงงานเฟอร์นิเจอร์ ดังนั้นผู้ปกครองก็จะต้องมีความรู้ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นอย่างดี เพื่อจะได้นำไปประสานงานกับสถานประกอบการได้ถ้าหากผู้ปกครองต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานประกอบการ สอดคล้องกับคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (2541 : 23) ที่ระบุว่าสถานประกอบการจะต้องติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองในการฝึกอาชีพซึ่งรวมถึงการทำสัญญาการฝึกอาชีพโดยมีการลงนามของผู้ปกครองและต้องทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง

หากพิจารณาระดับความรู้ความเข้าใจพบว่าด้านที่ผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจทั้ง 3 กลุ่มในระดับมากจำนวน 2 ด้านคือด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการและด้านการเรียนและการฝึกอาชีพทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้ปกครองทั้ง 3 กลุ่มคงได้รับความรู้จากการประชุมชี้แจงของวิทยาลัยก่อนการสมัครเข้าเรียนของนักเรียนเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนและการฝึกอาชีพ การลงทะเบียน การชำระเงิน ซึ่งเป็นรูปแบบที่เหมือนกับระบบปรกติจึงอาจเป็นสาเหตุทำให้มีค่าเฉลี่ยในระดับมากทุกสาขาวิชา ส่วนด้านที่ผู้ปกครองมีระดับความรู้ความเข้าใจแต่ละกลุ่มสาขาวิชาแตกต่างกันนั้นมีจำนวน 3 ด้านคือด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ และด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ โดยผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม มีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในระดับมากทั้ง 3 ด้าน ผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางทั้ง 3 ด้าน ส่วนผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีค่าเฉลี่ยระดับมาก 2 ด้านคือด้านการเข้าเรียนและด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ส่วนด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานประกอบการกลุ่มช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม เป็นกลุ่มสถานประกอบการที่มีการร่วมโครงการตั้งแต่ระยะเริ่มต้นในปีการศึกษา 2538 มากที่สุดและมีนักเรียนนิยมเรียนมากที่สุดจึงอาจจะทำให้ผู้ปกครองมีระยะเวลาที่พบเห็นการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกลุ่มสาขานี้ทั้งในสถานประกอบการและสถานศึกษามากกว่าสาขาอื่นๆ

การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยจำแนกตามกลุ่มสาขาวิชาในภาพรวมพบว่าผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ และผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้ปกครองที่จำแนกต่างกลุ่มสาขาวิชา มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 ด้านคือ ด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ด้านการเข้าเรียน ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้

ปกครองมีความรู้ความเข้าใจแตกต่างกันจึงอาจจะทำให้มีการปฏิบัติแตกต่างกันไปด้วย ซึ่งกลุ่มสาขาวิชาที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่านั้นก็จะมีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติสูงตามไปด้วย

เมื่อพิจารณาระดับค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติ พบว่าผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยการปฏิบัติในระดับมากที่สุด 3 กลุ่มจำนวน 2 ด้านคือด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ และด้านที่ผู้ปกครองทั้ง 3 กลุ่มมีการปฏิบัติในระดับปานกลางคือด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ ส่วนด้านการเข้าเรียนและด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพนั้นผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาช่างยนต์ ช่างกลโรงงาน ช่างเชื่อม มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในระดับมากที่สุด ผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาช่างก่อสร้าง ช่างเคหะภัณฑ์ มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติระดับปานกลาง ส่วนผู้ปกครองกลุ่มสาขาวิชาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ด้านการเข้าเรียนมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุด ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางและจากการวิจัยที่พบว่าผู้ปกครองทั้ง 3 กลุ่มมีค่าเฉลี่ยในด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการและด้านการเรียนและการฝึกอาชีพในระดับมากที่สุด อาจเป็นเพราะทั้ง 2 ด้านนี้เป็นแนวทางและข้อกำหนดที่เป็นภาระหน้าที่โดยตรงของผู้ปกครองที่จะต้องคอยควบคุมดูแล คอยคัดเตือนและให้การสนับสนุนค่าเล่าเรียนแก่นักเรียนซึ่งมีลักษณะเป็นข้อกำหนดต่างๆ ไป ส่วนด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพนั้นเป็นการปฏิบัติที่สถานประกอบการผู้ปกครองอาจมีความเกี่ยวข้องหรือมีความรู้ความเข้าใจในด้านนี้ไม่ชัดเจนจึงอาจเป็นสาเหตุให้ผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในระดับปานกลาง และในด้านที่ผู้ปกครองแต่ละกลุ่มสาขาวิชามีการปฏิบัติที่แตกต่างกันนั้นอาจเป็นผลมาจากการที่รูปแบบการฝึกในแต่ละสาขาอาชีพมีลักษณะเฉพาะของงานที่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บรรณานุกรม

กัลยา อยู่บ้านคลอง และคณะ. 2540. “ความสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวทางสังคมกับสุขภาพจิตของวัยรุ่นในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีวิทยาลัยเทคนิคพิษณุโลก.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.

กัญญา วีระวรรณ. 2542. “การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตภาคเหนือ ข.” เชียงใหม่ : ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคเหนือ.

กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2535. การพัฒนารูปแบบความร่วมมือและประสานงานระหว่าง ภาครัฐและภาคเอกชนในการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน.

-----2535. การพัฒนารูปแบบความร่วมมือและประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ. กรุงเทพฯ :

-----2535. รายงานประจำปี 2536. สำนักงานเลขาธิการ สพทช.

-----2538. สรุปการประชุมหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเรื่องการวางแผนรับนักเรียนระบบทวิภาคี. กรุงเทพฯ : สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.

-----2539. รายงานประจำปี 2539 คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการ กรอ. พอ.

-----2541. สรุปการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ระบบทวิภาคี. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์.

-----2541. สรุปการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประจำปีการศึกษา 2540. กรุงเทพฯ : กองวิทยาลัยเทคนิค.

-----2541. สรุปการประชุมหัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประจำปีการศึกษา 2540. กรุงเทพฯ : สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.

-----2541. สรุปผลการดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในภาคใต้. สงขลา : ศูนย์นิเทศก์อาชีวศึกษาภาคใต้.

-----2541. คู่มือการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538. กรุงเทพฯ : สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.

-----2543. การสำรวจความร่วมมือของสถานศึกษาและสถานประกอบการ ครูและผู้บริหารรวมทั้งนักเรียนระบบทวิภาคีเพื่อหาจุดเด่นของการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. กรุงเทพฯ : สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.

-----2543. เอกสารประกอบการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเรื่องการวัดผลประเมินผลนักเรียนระบบทวิภาคี. กรุงเทพฯ : สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่ควรเผยแพร่ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใด ทั้งสิ้น อีกทั้งยังขอให้อดเผยแพร่เนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2543. เอกสารประกอบการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีเรื่องการ
สรรหาสถานประกอบการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานโครงการอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี.
- 2541. สรุปการบรรยายเรื่องมุมมองของผู้จัดการบริษัทเคมเลอร์โครส์เลอร์ที่มีต่อการจัด
อาชีพศึกษาระบบทวิภาคี. เชียงใหม่ : ศูนย์นิเทศก์อาชีพศึกษาภาคเหนือ.
- จิต เอียดสังข์. 2535. การศึกษาหารูปแบบที่เหมาะสมในการส่งนักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการ.
พังงา : งานวิจัยวิทยาลัยเทคนิคพังงา.
- ฉวีวรรณ สุภวัชรินทร์. 2535. “การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการฝึกงานของ
นักศึกษาประเภทวิชาบริหารธุรกิจ วิทยาลัยอาชีพศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชาติรี รัตนวงศ์. 2525. “การประเมินผลการส่งนักศึกษาช่างเทคนิคของวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือที่ออกฝึกงานในหน่วยงานอุตสาหกรรม.”
วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์ สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชนะ กสิถาร์. 2523. แนวทางในการจัดการเรียนการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ชนะ กสิถาร์, สบสันต์ อุดกฤษฎ์. 2537. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือปีที่ 4 ฉบับที่
1 กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ฉรงค์ ไทยทอง. 2541. “การบริหารการจัดการเรียนการสอนอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัย
เทคนิคเขตการศึกษา 2.” ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- คอกชูป พุทชมงคล. 2540. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี กลุ่มวิชาธุรกิจ
โรงแรมของวิทยาลัยเทคนิคกระบี่ จากผลการจัดการเรียนการสอนตามสภาพภูมิอากาศ.
กระบี่ : งานวิจัยวิทยาลัยเทคนิคกระบี่.
- ทองหล้า สุนทร. 2526. สถานประกอบการจังหวัดขอนแก่นกับความต้องการรับนักศึกษา ปวช.
ฝึกงาน. ขอนแก่น : งานวิจัยวิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น.
- นวพร ธนวัฒน์. 2536. “ปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในคณะวิชาคหกรรม
วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัย ศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร.
- นิสิต ศรีคัมภวรงค์. 2529. สภาพการออกฝึกงานในสถานประกอบการของนักศึกษาระดับปวส.
ประเภท วิชาช่างอุตสาหกรรมของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีพศึกษาในกรุงเทพมหานคร
และจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ชลบุรี : งานวิจัยวิทยาลัยเทคนิคชลบุรี.

ประชาคม จันทรชิต และคณะ. 2538. การบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538 ในระบบทวิภาคี ตามทัศนะของอาจารย์ผู้สอน วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี. ปัตตานี : งานวิจัยวิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี.

ปวีณ์ ตาปเพ็ชร. 2537. “การศึกษาสภาพความเป็นจริงและความต้องการของผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารสถานประกอบการที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารและการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของกรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

พลายงาม ดวงสว่าง. 2536. การพัฒนารูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงาน วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอนุสรณ์. สระบุรี : งานวิจัยวิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอนุสรณ์.

พัชรี สว่างทรัพย์. 2538. สรุปสาระความรู้ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. กรุงเทพฯ : เอกสารหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา.

เพียงใจ คันธรรัตน์. 2540. “ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

ภาวนา ไชยสมบูรณ์. 2533. “ความคาดหวังของผู้ประกอบการและครู เกี่ยวกับคุณลักษณะนักศึกษาฝึกงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานออกแบบพาณิชย์ศิลป์คณะวิชาศิลปประยุกต์ ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาศิลปศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภิญโญ สาธร. 2523. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศ.ศ. การพิมพ์.

มยุรา พงษ์วิวัฒน์. 2541. “การศึกษาปัญหาในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พ.ศ. 2538. ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมในวิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

มัทนา พนาพิรามย์. 2540. การฉายภาพอุปทานแรงงานจำแนกตามระดับและ สาขาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสถาบันการวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

มานพ จันทรเทศ. 2528. “รูปแบบการศึกษาอาชีพช่างฝีมือในอนาคตร่วมกันระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนโดยใช้เทคนิคเดลฟาย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม และวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

เอกสารนี้เป็นเอกสารต้นฉบับที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่จำกัดสิทธิ์. 2541. “ความคิดเห็นของนักเรียนช่างอุตสาหกรรมที่มีต่อการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยเทคนิค.” ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

เมธี ปิطنธนานนท์. 2530. การบริหารอาชีวศึกษา และเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

มงคล วานิช. 2539. การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในวิทยาลัยเทคนิคลำปาง. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วรวิทย์ ศรีตระกูล. 2540. “ความคิดเห็นของสถานประกอบการในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างยนต์.” วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัย สาขาการบริหารอาชีวศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

วิชัย ดันศิริ. 2530. การพัฒนาหลักสูตรเพื่อการทำงานพื้นฐานอาชีพ. กรุงเทพฯ : ครุสภา.

วิทยาลัยเทคนิคชุมพร. 2543. รายงานผลการประเมิน โครงการประชุมสัมมนาครูฝึกของสถานศึกษา และสถานประกอบการที่จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคชุมพร. งานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยเทคนิคชุมพร.

วิรัช กุญฐมาศ. 2528. รายงานการวิจัยรูปแบบของความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนในการพัฒนาอาชีวศึกษา. เอกสารวิจัยส่วนบุคคลวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ประจำปีการศึกษา 2527-2528.

วิเวก ปางวุฒิพงศ์. 2523. รายงานประจำปี 2523 กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา.

วีรนุช ปิณฑวนิช. 2543. อาชีวศึกษาถึงเวลาต้องยกเครื่อง. สารปฏิรูปีที่ 2 ฉบับที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการปฏิรูปการศึกษา.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2543. จิตวิทยาการเรียนรู้วัยผู้ใหญ่. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

สุวรรณ คอนขวา. 2532 “ การดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกอาชีพพนักงานศึกษาในสถานประกอบการของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทธิ ผลสวัสดิ์. 2541. ความคิดเห็นของสถานประกอบการต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล. วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ประจำปีการศึกษา 2540-2541.

สบสันต์ อุตกฤษณ์และคณะ. 2535 . การจัดฝึกปฏิบัติให้นักศึกษามีความสามารถในการทำงาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานอุตสาหกรรม. งานวิจัยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับชาติ. ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่า

อัญชิตี เล้าห๊ะเลิศชัย. 2537. “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการสอนวิชา วิทยาศาสตร์พาณิชยกรรมของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคสัมพันธ์กับการสอนตามคู่มือครู.” ปรียญวิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

อาร์ภย์ ทองปาน. 2543. “การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นของผู้บริหารวิทยาลัย
เทคนิคกลุ่มภาคใต้.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาการบริหารอาชีว
ศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง.

อาชวี เตาลานนท์. 2538. **บทบาทภาคเอกชนกับการอาชีวศึกษา**. กรุงเทพฯ ฯ : กรมอาชีวศึกษา.

Carter V. Good. 1973. **Dictionary of Education**. Newyork. : Mc.Graw-Hill Company.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

ตารางที่ ผ.1 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจในการจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในภาพรวม โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างนักเรียนกลุ่ม
สาขาวิชาต่างกัน

สาขาวิชา	ชย.ชก.ชช	ช.ศ. ,ชด	ชฟ. ,ชอ
ค่าเฉลี่ย	1.87	1.78	1.77
ชย,ชก,ชช		*	*
ชศ , ชด			

ตารางที่ ผ.2 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน
จำแนกเป็นรายด้านจำนวน 4 ด้าน

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชก.	ชฟ. ชอ.
ด้านการเข้าเรียน	ค่าเฉลี่ย	1.86	1.77	1.82
	ชย. ชก. ชช		*	
	ชศ. ชก			
ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ	ค่าเฉลี่ย	1.85	1.77	1.68
	ชย. ชก. ชช		*	*
	ชศ. ชก			
ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึก อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	1.91	1.83	1.76
	ชย. ชก. ชช			*
	ชศ. ชก			
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของ สถานศึกษาและสถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย	1.95	1.84	1.83
	ชย. ชก. ชช		*	*
	ชศ. ชก			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ผ.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างนักเรียนกลุ่มสาขาวิชา
 ต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อ ด้านการเข้าเรียน

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชฟ. ชอ.
ท่านสามารถสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถาน ประกอบการที่สถานศึกษาก่อนการเข้าเรียน	ค่าเฉลี่ย	1.73	1.53	1.55
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชภ.			
ท่านต้องเป็นผู้ที่ผ่านการคัดเลือกทั้งจากสถาน ประกอบการและสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย	1.83	1.58	1.68
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชภ.			
ท่านจะต้องรายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน ที่สถานศึกษาเมื่อผ่านการคัดเลือก	ค่าเฉลี่ย	1.93	1.89	1.98
	ชย. ชก. ชช.			
	ชศ. ชภ.			*
ท่านต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ในวันทำ สัญญาการฝึกอาชีพ	ค่าเฉลี่ย	1.75	1.53	1.67
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			
ท่านต้องจบมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	ค่าเฉลี่ย	1.96	1.84	1.88
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			
ท่านต้องไม่เป็นโรคที่สังครมรึงเก็จ	ค่าเฉลี่ย	1.94	1.83	1.89
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			

ตารางที่ ผ.4 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างนักเรียนกลุ่มสาขาวิชา
 ต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อ ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชฟ. ชอ.
ท่านต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบ การเป็นลายลักษณ์อักษรหลังขึ้นทะเบียนเป็นนัก เรียนแล้ว	ค่าเฉลี่ย	1.83	1.66	1.54
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชภ.			
ท่านต้องฝึกอาชีพตามระยะเวลาที่ระบุในสัญญา การฝึกอาชีพในสถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย	1.96	1.92	1.78
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			*

ตารางที่ ผ.4 (ต่อ)

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชฟ. ชอ.
ท่านจะศึกษาชีพวันละไม่เกิน 8 ชั่วโมง	ค่าเฉลี่ย	1.93	1.89	1.77
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			
ท่านจะมีวันหยุดตามระเบียบของสถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย	1.91	1.80	1.72
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			
ท่านจะได้รับเบี้ยเลี้ยงตามข้อตกลงระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย	1.77	1.60	1.64
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชภ.			
ท่านจะได้รับสวัสดิการตามข้อตกลงระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย	1.73	1.58	1.43
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชภ.			
การลาหยุดของนักเรียนต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย	1.83	1.83	1.68
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			
สถานประกอบการสามารถยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพได้หากฝ่าฝืนระเบียบ	ค่าเฉลี่ย	1.89	1.66	1.82
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			
หากสถานประกอบการยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพท่านจะพ้นสภาพการเป็นนักเรียน	ค่าเฉลี่ย	1.78	1.56	1.51
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชภ.			
สถานประกอบการสามารถรับท่านเข้าทำงานได้หลังจากจบการศึกษาโดยแจ้งให้นักเรียนทราบไม่น้อยกว่า 30 วัน	ค่าเฉลี่ย	1.76	1.43	1.56
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชภ.			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ผ.5 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างนักเรียนกลุ่มสาขาวิชา
ต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชพ. ชอ.
ท่านต้องส่งรายงานการฝึกอาชีพให้ครูฝึกในสถาน ประกอบการตรวจสอบทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ	ค่าเฉลี่ย	1.91	1.83	1.70
	ชย. ชก. ชช.			* -
	ชศ. ชภ.			
ท่านต้องบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎีที่เรียนในสถาน ศึกษาลงในสมุดรายงาน	ค่าเฉลี่ย	1.88	1.87	1.72
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			
ท่านต้องส่งสมุดรายงานให้ครู-อาจารย์ที่นิเทศการ ฝึกอาชีพตรวจทุกครั้งที่มีการนิเทศ	ค่าเฉลี่ย	1.92	1.75	1.70
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชภ.			

ตารางที่ ผ.6 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างนักเรียนกลุ่มสาขาวิชา
ต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อ ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและ
สถานประกอบการ

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชพ. ชอ.
ท่านต้องเก็บสมุดรายงานการฝึกอาชีพและสมุดราย งานไว้เพื่อไว้ใช้ในการประเมินผลครั้งหลักสูตร และสิ้นสุดหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	1.95	1.76	1.82
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชภ.			
ท่านต้องการชำระเงินบำรุงการศึกษาคณะที่ สถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย	1.98	1.96	1.78
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชภ.			
ท่านต้องปฐมนิเทศร่วมกับผู้ปกครองที่สถานศึกษา และสถานประกอบการจัดขึ้น	ค่าเฉลี่ย	1.93	1.83	1.74
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ผ.7 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างนักเรียนกลุ่มสาขาวิชา
 ต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อด้านการสำเร็จการศึกษา

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชฟ. ชอ.
เมื่อการศึกษาท่านจะได้รับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) จากสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย	1.88	1.84	1.72
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			
เมื่อการศึกษาท่านจะได้รับประกาศนียบัตรผ่าน การฝึกอาชีพจากสถานประกอบการอีก 1 ใบ	ค่าเฉลี่ย	1.77	1.60	1.64
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			

ตารางที่ ผ.8 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในภาพรวม โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างนักเรียน
 กลุ่มสาขาวิชาต่างกัน

สาขาวิชา	ชย.ชก.ชช.	ช.ศ. ,ชด	ชฟ. , ชอ
ค่าเฉลี่ย	1.88	1.85	1.82
ชย,ชก,ชช			*
ชศ , ชด			

ตารางที่ ผ.9 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างนักเรียนกลุ่มสาขาวิชา
 ต่างกันจำแนกเป็นรายด้านจำนวน 3 ด้าน

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชฟ. ชอ.
ด้านการเข้าเรียน	ค่าเฉลี่ย	1.84	1.77	1.74
	ชย,ชก,ชช			*
	ชศ , ชด			
ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ	ค่าเฉลี่ย	1.91	1.86	1.72
	ชย,ชก,ชช			*
	ชศ , ชด			*
ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและ สถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย	1.96	1.92	1.92
	ชย,ชก,ชช		*	
	ชศ , ชด			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานในสถานศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้หรือเผยแพร่ในที่สาธารณะ
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและข้อมูลข้างต้นโดยเด็ดขาด หากมีข้อสงสัยหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติม
 กรุณาติดต่อฝ่ายวิชาการ โทร. 0-2942-3000 หรือ 0-2942-3001

ตารางที่ ผ.10 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างนักเรียนกลุ่มสาขาวิชา
 ต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อด้านการเข้าเรียน

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชก.	ชฟ. ชอ.
ท่านได้สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการ ที่จะฝึกอาชีพจากสถานประกอบการหรือไม่	ค่าเฉลี่ย	1.83	1.61	1.58
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชก.			
ท่านได้เข้ารับการคัดเลือกจากสถานศึกษาหรือไม่	ค่าเฉลี่ย	1.89	1.83	1.75
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชก.			

ตารางที่ ผ.11 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างนักเรียนกลุ่มสาขาวิชา
 ต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อ ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชก.	ชฟ. ชอ.
ท่านได้ทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ เป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่	ค่าเฉลี่ย	1.88	1.81	1.65
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชก.			
ท่านได้รับความยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ในการทำสัญญาการฝึกอาชีพหรือไม่	ค่าเฉลี่ย	1.91	1.92	1.77
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชก.			
ท่านได้ปฏิบัติตามสัญญาการฝึกอาชีพในการฝึก อาชีพจากสถานประกอบการหรือไม่	ค่าเฉลี่ย	1.92	1.83	1.73
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชก.			

ตารางที่ ผ.12 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างนักเรียนกลุ่มสาขาวิชา
 ต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชก.	ชฟ. ชอ.
ท่านได้เสนอบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎีที่เรียนใน สถานศึกษาให้ครู-อาจารย์ที่นเทศตรวจหรือไม่	ค่าเฉลี่ย	1.72	1.86	1.66
	ชย. ชก. ชช.			
	ชศ. ชก.			*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาก่อนจะส่งไปยังห้องสมุดของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำข้อมูล

ตารางที่ ผ.13 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างนักเรียนกลุ่มสาขาวิชา
 ต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและ
 สถานประกอบการ

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชส. ชภ.	ชพ. ชอ.
ท่านได้รายงานตัวขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียน ที่สถานศึกษาหรือไม่	ค่าเฉลี่ย	1.98	1.92	1.89
	ชย. ชก. ชช			*
	ชส. ชภ			
ท่านได้ชำระเงินบำรุงการศึกษาที่สถานศึกษาหรือไม่	ค่าเฉลี่ย	1.99	1.90	1.97
	ชย. ชก. ชช		*	
	ชส. ชภ			
ท่านได้ลงทะเบียนและชำระเงินลงทะเบียนตามระเบียบที่สถานศึกษาหรือไม่	ค่าเฉลี่ย	1.94	1.98	1.87
	ชย. ชก. ชช			
	ชส. ชภ			*

ตารางที่ ผ.14 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยความรู้ ความเข้าใจในการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในภาพรวม โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างผู้ปกครองของ
 นักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน

สาขาวิชา	ชย.ชก.ชช	ช.ส. ,ชด	ชพ. ,ชอ
ค่าเฉลี่ย	1.83	1.74	1.76
ชย,ชก,ชช		*	*
ชส ,ชด			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ผ.15 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่ม
 สาขาวิชาต่างกันจำแนกเป็นรายด้านจำนวน 4 ด้าน

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชพ. ชอ.
ด้านการเข้าเรียน	ค่าเฉลี่ย	1.81	1.72	1.76
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.		-	
ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ	ค่าเฉลี่ย	1.79	1.71	1.66
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			
ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ	ค่าเฉลี่ย	1.87	1.73	1.81
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			
ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ	ค่าเฉลี่ย	1.89	1.79	1.94
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			*

ตารางที่ ผ.16 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างผู้ปกครองของนักเรียนกลุ่ม
 สาขาวิชาต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อด้านการเข้าเรียน

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชพ. ชอ.
นักเรียนสมัครเข้าเรียนที่สถานประกอบการ และ/หรือที่สถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย	1.96	1.83	1.88
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			
นักเรียนต้องได้รับการเลือกจากทั้งสถาน ประกอบการและสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย	1.89	1.73	1.81
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			
เมื่อผ่านการคัดเลือกแล้วนักเรียนจะต้องทำ สัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย	1.85	1.78	1.68
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			
เอกสารนี้ การเรียนระบบทวิภาคีผู้ที่จบการศึกษาจะได้ รับวุฒิบัณฑิตจากสถานประกอบการอีกฉบับ หนึ่ง	ค่าเฉลี่ย	1.71	1.43	1.63
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			
หลังจากศึกษาจบหลักสูตรนักเรียนมีโอกาส ที่สถานประกอบการจะรับเข้าทำงาน	ค่าเฉลี่ย	1.83	1.61	1.78
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			

ตารางที่ ผ.17 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างผู้ปกครองของนักเรียน
 กลุ่มสาขาวิชาต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชพ. ชอ.
ผู้ปกครองต้องยินยอมให้นักเรียนทำสัญญาการฝึก อาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษร โดยลงนามในสัญญาการฝึกอาชีพด้วย	ค่าเฉลี่ย	1.82	1.86	1.56
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			*
การที่จะเป็นนักเรียนระบบทวิภาคีที่สมบูรณ์จะต้อง มีการทำสัญญาการฝึกอาชีพแล้วเท่านั้น	ค่าเฉลี่ย	1.75	1.67	1.51
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			
ในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุระยะเวลาการฝึก อาชีพของนักเรียน	ค่าเฉลี่ย	1.88	1.80	1.73
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			
ระหว่างการฝึกอาชีพ นักเรียนจะได้รับเบี้ยเลี้ยงตาม ที่ระบุในสัญญาการฝึกอาชีพ	ค่าเฉลี่ย	1.75	1.53	1.70
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			
ระหว่างการฝึกอาชีพนักเรียนจะได้รับสวัสดิการที่ ระบุไว้ในสัญญาการฝึกอาชีพ	ค่าเฉลี่ย	1.68	1.49	1.54
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			
หากนักเรียนฝ่าฝืนกฎระเบียบ ข้อบังคับสถาน ประกอบการสามารถยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพ ได้ ทันที	ค่าเฉลี่ย	1.89	1.83	1.67
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			*
หากสถานประกอบการยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพ นักเรียนจะพ้นสภาพการเป็นนักเรียน	ค่าเฉลี่ย	1.78	1.60	1.70
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ผ.18 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างผู้ปกครองของนักเรียน
 กลุ่มสาขาวิชาต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อด้านการบันทึกสมุดรายนงานการฝึกอาชีพ

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชฟ. ชอ.
ขณะเรียนนักเรียนต้องบันทึกการฝึกอาชีพลงใน สมุดรายนงานด้วยตนเองสม่ำเสมอทุกวันที่มีการฝึก อาชีพ	ค่าเฉลี่ย	1.89	1.78	1.78
	ชย. ชก. ชช		*	*
	ชศ. ชภ			
นักเรียนต้องส่งสมุดสอให้กับครูฝึกในสถาน ประกอบการตรวจสอบและลงความสมุดทุกวันที่มี การฝึกอาชีพ	ค่าเฉลี่ย	1.88	1.78	1.77
	ชย. ชก. ชช		*	*
	ชศ. ชภ			
นักเรียนต้องบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎีที่เรียนใน สถานศึกษาลงในสมุดรายนงาน	ค่าเฉลี่ย	1.80	1.64	1.82
	ชย. ชก. ชช		*	
	ชศ. ชภ			*
นักเรียนต้องเก็บรักษาสมุดรายนงานไว้ทุกเล่มเพื่อใช้ ประกอบการประเมินครั้งหลักสูตรและสิ้นสุด หลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	1.89	1.70	1.84
	ชย. ชก. ชช		*	
	ชศ. ชภ			*

ตารางที่ ผ.19 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ย ความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างผู้ปกครองของนักเรียน
 กลุ่มสาขาวิชาต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อ ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชฟ. ชอ.
นักเรียนต้องเรียนทฤษฎีและวิชาปฏิบัติเบื้องต้นที่ สถานศึกษาสัปดาห์ละ 1-2 วันตลอดหลักสูตร	ค่าเฉลี่ย	1.88	1.76	1.97
	ชย. ชก. ชช		*	
	ชศ. ชภ			*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ผ.20 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในภาพรวม โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างผู้ปกครอง
ของนักเรียนกลุ่มสาขาวิชาต่างกัน

สาขาวิชา	ชย.ชก.ชช	ช.ศ. ,ชถ	ชฟ. ,ชอ
ค่าเฉลี่ย	1.84	1.71	1.76
ชย,ชก,ชช		*	*
ชศ , ชถ			

ตารางที่ ผ.21 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างผู้ปกครองของนักเรียน
กลุ่มสาขาวิชาต่างกันจำแนกเป็นรายด้านจำนวน 3 ด้าน

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชก.	ชฟ. ชอ.
ด้านการเข้าเรียน	ค่าเฉลี่ย	1.87	1.73	1.78
	ชย. ชก. ชช		*	*
	ชศ. ชก			
ด้านการทำสัญญาการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	1.87	1.69	1.67
	ชย. ชก. ชช		*	*
	ชศ. ชก			
ด้านการบันทึกสมุดรายงานการศึกษา	ค่าเฉลี่ย	1.74	1.49	1.68
	ชย. ชก. ชช		*	
	ชศ. ชก			*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ ผ.22 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างผู้ปกครองของนักเรียน
 กลุ่มสาขาวิชาต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อด้านการเข้าเรียน

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชพ. ชอ.
ท่านสามารถสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถาน ประกอบการที่สถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย	1.79	1.52	1.63
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชภ.			
ท่านได้แจ้งและอนุญาตให้นักเรียนสมัครเข้ารับการ คัดเลือกเป็นนักเรียนที่สถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย	1.87	1.70	1.89
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			*
ท่านได้ให้นักเรียนสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นนัก เรียนที่สถานประกอบการ	ค่าเฉลี่ย	1.89	1.75	1.68
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			
ท่านได้เข้าร่วมประชุมพิเศษกับนักเรียนที่สถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย	1.88	1.73	1.79
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			

ตารางที่ ผ.23 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างผู้ปกครองของนักเรียน
 กลุ่มสาขาวิชาต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายข้อด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชศ. ชภ.	ชพ. ชอ.
ท่านได้อนุญาตให้นักเรียนทำสัญญาการฝึกอาชีพ ในสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษร	ค่าเฉลี่ย	1.91	1.70	1.72
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชภ.			
ท่านได้ลงนามในสัญญาการฝึกอาชีพระหว่างสถาน ประกอบการกับนักเรียน	ค่าเฉลี่ย	1.80	1.61	1.65
	ชย. ชก. ชช.		*	*
	ชศ. ชภ.			
ท่านได้ศึกษารายละเอียดที่ระบุในสัญญาการฝึก อาชีพโดยละเอียด	ค่าเฉลี่ย	1.82	1.63	1.54
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชศ. ชภ.			*
ท่านคอยควบคุมดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตามข้อ ตกลงในสัญญาการฝึกอาชีพอย่างเคร่งครัด	ค่าเฉลี่ย	1.92	1.83	1.74
	ชย. ชก. ชช.			*
	ชศ. ชภ.			

เอกสารนี้เป็นเอกสารควบคุมคัดค้านักเรียนให้ปฏิบัติตามข้อ
 1.23 ไม่อาจนำ
 1.83 ไม่
 1.74 นำไปใช้
 * นำไปใช้

ตารางที่ ผ.24 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างผู้ปกครองของนักเรียน
 กลุ่มสาขาวิชาต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายชื่อ ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชส. ชภ.	ชฟ. ชอ.
ท่านได้ควบคุมดูแลให้นักเรียนบันทึกสมุดรายงาน การฝึกอาชีพในสถานประกอบการเสมอ	ค่าเฉลี่ย	1.74	1.50	1.63
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชส. ชภ.			
ท่านได้คอยควบคุมดูแลให้นักเรียนบันทึกรายงาน การเรียนทฤษฎีลงในสมุดรายงานเสมอ	ค่าเฉลี่ย	1.73	1.35	1.63
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชส. ชภ.			*

ตารางที่ ผ.25 การเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการ
 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยวิธีการของ Scheffe' ระหว่างผู้ปกครองของนักเรียน
 กลุ่มสาขาวิชาต่างกัน โดยจำแนกเป็นรายชื่อด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ

รายการ	สาขาวิชา	ชย. ชก. ชช.	ชส. ชภ.	ชฟ. ชอ.
ท่านได้ติดตามการฝึกอาชีพของนักเรียนในสถาน ประกอบการจากสถานศึกษาหรือไม่	ค่าเฉลี่ย	1.79	1.58	1.82
	ชย. ชก. ชช.		*	
	ชส. ชภ.			*

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

เรื่อง การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและ
นักเรียนของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามชุดนี้ คือ นักเรียนระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่าง
อุตสาหกรรมหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 2538 ที่กำลังเรียนชั้น
ปวช. 3 ในปีการศึกษา 2542 ของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษาใน
ภาคใต้
2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 3 ตอน กรุณาตอบแบบสอบถามทุกตอน
ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รวม 2 ด้าน
 - 2.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 - 2.2 ด้านการปฏิบัติ หน้าที่ของนักเรียน ตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคีตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำตอบของท่านจะเป็นอย่างไรก็ไม่ผิด เพราะเป็นความคิดเห็นของท่าน
โปรดตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับความรู้และการปฏิบัติในการจัดการ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามให้
หมดทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ในการวิจัย ผลที่ได้จะเป็นประโยชน์
อย่างยิ่งต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

นรินทร์ แก้วทอง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารอาชีวศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง 2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 15 ปี ☐ 15 - 20 ปี ☐ มากกว่า 20 ปี 3. อาชีพหลักของผู้ปกครอง ☐ รับราชการ ☐ ค้าขาย ☐ เกษตรกร ☐ อื่น ๆ ระบุ..... 4. นักเรียนเรียนกลุ่มสาขาวิชา ☐ ช่างยนต์,ช่างกล,ช่างเชื่อม ☐ ช่างก่อสร้าง,ช่างเคหะภัณฑ์ ☐ ช่างไฟฟ้า,ช่างอิเล็กทรอนิกส์ 5. ผลการเรียนเฉลี่ยสะสม ☐ ต่ำกว่า 2.00 ☐ 2.00 - 3.00 ☐ มากกว่า 3.00 6. สถานที่ที่สมัครเข้าเรียนระบบ ทวิภาคี ☐ สถานศึกษา ☐ สถานประกอบการ 7. รายได้ครอบครัวต่อเดือน ☐ ต่ำกว่า 3,000 บาท ☐ 3,000-5,000 บาท ☐ 5,000-8,000 บาท ☐ มากกว่า 8,000 บาท	8. ท่านรู้จักระบบทวิภาคีจาก ☐ การแนะนำของสถานศึกษา ☐ นักเรียนระบบทวิภาคีรุ่นพี่ ☐ สถานประกอบการ ☐ อื่น ๆ ระบุ 9. หลังจากเรียนจบมัธยมปีที่3 ท่านตั้งใจจะ ☐ ศึกษาต่อสายสามัญ ☐ ศึกษาต่อสายอาชีพระบบปกติ ☐ ศึกษาต่อสายอาชีพระบบทวิภาคี ☐ ทำงาน 10. ท่านนักเรียนสนใจในการประกอบอาชีพใด ในอนาคต ☐ รับราชการ ☐ เกษตรกร ☐ อาชีพส่วนตัว ☐ อื่น ๆ ระบุ..... 11. ในระดับมัธยมต้นท่านชอบเรียนวิชา ☐ วิทยาศาสตร์ ☐ คณิตศาสตร์ ☐ ศิลปะ ☐ อื่น ๆ ระบุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหน้าที่ของนักเรียน

โปรดพิจารณาความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติของนักเรียน ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้วยข้อมูล 2 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
2. ด้านการปฏิบัติตามหน้าที่ของนักเรียน

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความและทำเครื่องหมาย ลงใน ลงในช่องว่างตรงกับความคิดเห็น และการปฏิบัติของท่านมากที่สุด โดยพิจารณาเลือกตอบดังนี้

ทราบ/เข้าใจ	หมายถึง	รู้และเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ	หมายถึง	ไม่รู้และไม่เข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ปฏิบัติ	หมายถึง	นักเรียนได้ปฏิบัติหน้าที่ตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ไม่ได้ปฏิบัติ	หมายถึง	นักเรียนไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ตามคู่มือการจัดการศึกษา ระบบทวิภาคี

ตัวอย่าง

ข้อ	ความรู้ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	ระดับความรู้-ความเข้าใจ	
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ
0	การเรียนระบบทวิภาคีต้องฝึกอาชีพในสถานประกอบการ		☒

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่านักเรียนไม่ทราบและไม่เข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีลท์ทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำถามด้านที่ 1 ความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ข้อ	ความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	ระดับความรู้-ความเข้าใจ	
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ
การเข้าเรียน			
1	ท่านจะต้องสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่สถานศึกษาก่อนการเข้าเรียน		
2	ท่านจะต้องสมัครเข้าเรียนกับสถานประกอบการหรือสถานศึกษา		
3	ท่านต้องเป็นผู้ที่ผ่านการคัดเลือกจากสถานประกอบการและสถานศึกษา		
4	ท่านต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเมื่อผ่านการคัดเลือก		
5	ท่านจะต้องรายงานตัวและขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนที่สถานศึกษาเมื่อผ่านการคัดเลือก		
6	ท่านทราบใหม่นักเรียนต้องมีคุณสมบัติดังนี้		
6.1	ท่านต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ ในวันทำสัญญาการฝึกอาชีพ		
6.2	ท่านต้องจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า		
6.3	ท่านต้องมีความประพฤติเรียบร้อย		
6.4	ท่านต้องมีร่างกายแข็งแรงเหมาะสมต่อการเรียนและการฝึกอาชีพ		
6.5	ท่านต้องไม่เป็นโรคที่สังคมรังเกียจ		
6.6	ท่านต้องไม่อยู่ในระหว่างการลงโทษให้ออกจากสถานศึกษามาแล้วไม่เกิน 1 ปี นับถึงวันสมัคร		
การทำสัญญาการฝึกอาชีพ			
7	การที่จะเป็นนักเรียนระบบทวิภาคีโดยสมบูรณ์ท่านจะต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพ		
8	ท่านต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษรหลังจากขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนแล้ว		
9	การทำสัญญาการฝึกอาชีพต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครอง		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ของส่วนราชการ ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังต้องแจ้งให้เจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีพ ศึกษาระบบทวิภาคี	ระดับความรู้-ความเข้าใจ	
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ
10	ท่านต้องฝึกอาชีพตามระยะเวลาที่ระบุในสัญญาการฝึกอาชีพ		
11	ท่านต้องอยู่ในการควบคุมการฝึกจากผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ		
12	ท่านจะฝึกอาชีพวันละไม่เกิน 8 ชั่วโมง		
13	ท่านจะมีวันหยุดตามระเบียบของสถานประกอบการ		
14	ท่านจะได้รับเบี้ยเลี้ยง ตามข้อตกลงระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา		
15	ท่านจะได้รับสวัสดิการตามข้อตกลงระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา		
16	การลาหยุดนักเรียนจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของสถานประกอบการ		
17	สถานประกอบการสามารถยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพได้หากฝ่าฝืนระเบียบ		
18	หากสถานประกอบการยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพ ท่านจะหันสภาพการเป็นนักเรียน		
19	สถานประกอบการสามารถรับท่านเข้าทำงานได้หลังจากจบการศึกษาโดยแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 30 วัน		
การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ			
20	ท่านต้องบันทึกการฝึกอาชีพในสมุดรายงานด้วยตนเองทุกวันที่ฝึกอาชีพ		
21	ท่านต้องส่งรายงานการฝึกให้ครูฝึกในสถานประกอบการตรวจลงนามทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ		
22	ท่านต้องบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงาน		
23	ท่านต้องส่งสมุดรายงานให้ครู-อาจารย์ ที่นิเทศการฝึกอาชีพตรวจทุกครั้งที่มีการนิเทศ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีก
อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
และต้องอ้างอิงถึงชื่อของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	ระดับความรู้-ความเข้าใจ	
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ
การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ			
24	ท่านต้องเก็บสมุดรายงานการฝึกอาชีพและสมุดรายงาน เพื่อใช้ในการประเมินผลครั้งหลักสูตรและสิ้นสุดหลัก สูตร		
25	ท่านต้องชำระเงินบำรุงการศึกษาตามระเบียบที่สถาน ศึกษา		
26	ท่านต้องปฐมนิเทศร่วมกับผู้ปกครองที่สถานศึกษาและ สถานประกอบการจัดขึ้น		
27	ท่านต้องลงทะเบียนรายวิชาที่สถานศึกษา		
28	ท่านต้องชำระเงินลงทะเบียนที่สถานศึกษา		
การเรียนและการฝึกอาชีพ			
29	ท่านต้องทราบข้อตกลงเกี่ยวกับการจัดตารางเรียนซึ่งมี ทั้งการเรียนในวิทยาลัยและในสถานประกอบการตลอด หลักสูตร		
30	ท่านต้องฝึกอาชีพ ในสถานประกอบการ สัปดาห์ละ 3-4 วัน ตลอดหลักสูตร		
การสำเร็จการศึกษา			
31	การสำเร็จการศึกษาท่านจะต้องเรียนครบตามโครงสร้าง หลักสูตร		
32	เมื่อจบการศึกษาตามหลักสูตรท่านจะได้รับวุฒิ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)		
33	เมื่อจบการศึกษาท่านจะได้รับใบประกาศนียบัตรระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จากสถานศึกษา		
34	เมื่อจบการศึกษาท่านจะได้รับใบประกาศนียบัตรผ่านการ ฝึกอาชีพจากสถานประกอบการอีก 1 ใบ		
35	เมื่อจบการศึกษาท่านอาจได้รับคัดเลือกเข้าทำงานที่ สถานประกอบการที่ท่านฝึกอาชีพ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำถามด้านที่ 2 การปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของนักเรียน

ข้อ	การปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	การปฏิบัติหน้าที่	
		ปฏิบัติ	ไม่ได้ปฏิบัติ
การเข้าเรียน			
1	ท่านได้สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่จะฝึกอาชีพจากสถานศึกษาหรือไม่		
2	ท่านได้สมัครเข้าเรียนที่สถานศึกษา หรือไม่		
3	ท่านได้สมัครเข้าเรียนที่สถานประกอบการ หรือไม่		
4	ท่านได้เข้ารับการคัดเลือกจากสถานศึกษาหรือไม่		
5	ท่านได้เข้ารับการคัดเลือกจากสถานประกอบการหรือไม่		
6	ท่านได้สำรวจคุณสมบัติของนักเรียนตามข้อกำหนดของสถานศึกษาและสถานประกอบการหรือไม่		
การทำสัญญาการฝึกอาชีพ			
7	ท่านได้ทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่		
8	ท่านได้รับความยินยอมจากบิดา-มารดา หรือผู้ปกครอง ในการทำสัญญาฝึกอาชีพหรือไม่		
9	ท่านได้ปฏิบัติตามสัญญาการฝึกอาชีพในการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการหรือไม่		
การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ			
10	ท่านได้บันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ		
11	การลงนามในสมุดรายงานการฝึกอาชีพท่านได้เสนอให้ผู้ควบคุมการฝึกลงนามทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ		
12	ท่านได้บันทึกการเรียนวิชาภาคทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษาลงในสมุดรายงานหรือไม่		
13	ท่านได้เสนอบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎีที่เรียนในสถานศึกษาให้ครูอาจารย์ที่นิเทศตรวจหรือไม่		
14	ท่านได้เก็บสมุดบันทึกรายงานทุกเล่มไว้เพื่อประกอบการประเมินครั้งหลักสูตรและสิ้นสุดหลักสูตรหรือไม่		
การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ			
15	ท่านได้รายงานตัวขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนที่สถานศึกษาหรือไม่		

ข้อ	การปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	การปฏิบัติหน้าที่	
		ปฏิบัติ	ไม่ได้ปฏิบัติ
16	ท่านได้ชำระเงินบำรุงการศึกษาที่สถานศึกษาหรือไม่		
17	ท่านได้เข้าปฐมนิเทศร่วมกับผู้ปกครองที่สถานศึกษาและสถานประกอบการจัดขึ้นหรือไม่		
18	ท่านได้ลงทะเบียนและชำระเงินลงทะเบียนตามระเบียบที่สถานศึกษาหรือไม่		
การเรียนและการฝึกอาชีพ			
19	ท่านได้เรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติเบื้องต้น 1-2 วัน / สัปดาห์ ในสถานศึกษา(ตามคู่มือ) หรือไม่		
20	ท่านได้ฝึกอาชีพในสถานประกอบการ 3-4 วัน / สัปดาห์(ตามคู่มือ)หรือไม่		
การสำเร็จการศึกษา			
21	ท่านได้ตรวจสอบรายวิชาว่าได้ลงทะเบียนครบตามหลักสูตรหรือไม่		
22	ท่านได้ตรวจสอบแผนการเรียนในแต่ละภาคก่อนจบหลักสูตรหรือไม่		

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยอิสระเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ด้านการเข้าเรียน.....

ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ.....

ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ.....

ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ.....

ด้านการเรียนและการฝึกอาชีพ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารราชการ...
 เอกสารนี้เป็นเอกสารราชการ...
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้วิจัยขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและ
นักเรียน ของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามชุดนี้ คือ ผู้ปกครองของนักเรียนระบบทวิภาคี
ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 2538
ที่กำลังเรียนชั้น ปวช. 3 ในปีการศึกษา 2542 ของวิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรม
อาชีวศึกษาในภาคใต้
2. แบบสอบถามทั้งหมดมี 3 ตอน กรุณาตอบแบบสอบถามทุกตอน
 - ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิ
ภาคีของปกครอง รวม 2 ด้าน
 - 2.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจ ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
 - 2.2 ด้านการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปกครองตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคี
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม โปรดแสดงความคิด
เห็นอย่างอิสระ

คำตอบของท่านจะเป็นอย่างไรก็ไม่ผิด เพราะเป็นความคิดเห็นของ
ท่าน โปรดตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจและการ
ปฏิบัติในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ขอความกรุณาให้ท่าน
ตอบแบบสอบถามให้หมดทุกข้อ เพื่อความสมบูรณ์ในการวิจัย ผลที่
ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
นรินทร์ แก้วทอง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารอาชีวศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. ท่านเกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยเป็น ☐ บิดา ☐ มารดา ☐ ผู้ปกครอง 2. อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 30 - 50 ปี ☐ มากกว่า 50 ปี 3. นักเรียนในความปกครองของท่านเรียน กลุ่มสาขา ☐ ช่างยนต์ , ช่างกล , ช่างเชื่อม ☐ ช่างก่อสร้าง , ช่างเคหะภัณฑ์ ☐ ช่างไฟฟ้า , ช่างอิเล็กทรอนิกส์	4. ท่านจบการศึกษาระดับ ☐ ต่ำกว่าประถมศึกษา ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษา ☐ มัธยมต้น ☐ มัธยมปลายหรือ ปวช. ☒ อนุปริญญา หรือ ปวส. ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี 6. การตัดสินใจเลือกเรียนอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีของนักเรียนในปกครองของท่าน ☐ ท่านเป็นผู้เลือกให้นักเรียน ☐ นักเรียนตัดสินใจเอง ☐ ท่านและนักเรียนร่วมกันตัดสินใจ ☐ อื่น ๆ ระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหน้าที่ของผู้ปกครอง

โปรดพิจารณาความเข้าใจ และการปฏิบัติของผู้ปกครอง ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประกอบด้วยข้อมูล 2 ด้าน คือ

1. ด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
2. ด้านการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยพิจารณาเกณฑ์เลือกตอบดังนี้

ทราบ/เข้าใจ	หมายถึง	รู้และเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ	หมายถึง	ไม่รู้และไม่เข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ปฏิบัติ	หมายถึง	ปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปกครองตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ไม่ได้ปฏิบัติ	หมายถึง	ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปกครองตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ข้อ	ความรู้ในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	ระดับความรู้-ความเข้าใจ	
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ
0	การเรียนระบบทวิภาคีต้องฝึกอาชีพในสถานประกอบการ	✓	

จากตัวอย่างข้อ 0 แสดงว่า ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำถามด้านที่ 1 ด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ปกครอง

ข้อ	ความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	ระดับความรู้-ความเข้าใจ	
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ
การเข้าเรียน			
1	ท่านสามารถสอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีได้จากสถานศึกษาก่อนการเข้าเรียน		
2	นักเรียนสมัครเข้าเรียนที่สถานประกอบการและ/หรือที่สถานศึกษา		
3	นักเรียนต้องได้รับการคัดเลือกทั้งจากสถานประกอบการและสถานศึกษา		
4	เมื่อผ่านการคัดเลือกแล้วนักเรียนจะต้องทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการ		
5	การเรียนในระบบทวิภาคี ผู้ที่จบการศึกษาจะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)		
6	การเรียนในระบบทวิภาคี ผู้ที่จบการศึกษาจะได้รับวุฒิบัตรจากสถานประกอบการอีกหนึ่งฉบับ		
7	หลังจากศึกษาจบหลักสูตร นักเรียนมีโอกาสที่สถานประกอบการจะรับเข้าทำงาน		
8	นักเรียนต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ นับถึงวันที่ทำสัญญาการฝึกอาชีพ		
9	นักเรียนต้องไม่เป็นผู้ที่ถูกให้ออกจากสถานศึกษามาแล้วไม่เกิน 1 ปี		
การทำสัญญาฝึกอาชีพ			
10	ผู้ปกครองต้องยินยอมให้นักเรียนทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษรโดยลงนามในสัญญาการฝึกอาชีพด้วย		
11	การที่จะเป็นนักเรียนระบบทวิภาคีที่สมบูรณ์จะต้องมีการทำสัญญาการฝึกอาชีพแล้วเท่านั้น		
12	ในสัญญาฝึกอาชีพจะระบุระยะเวลาการฝึกอาชีพของนักเรียน		
13	ในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุข้อบังคับหรือระเบียบเกี่ยวกับการฝึกอาชีพ		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดูเปลี่ยนแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	ความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี	ระดับความรู้-ความเข้าใจ	
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ
14	ในสัญญาการฝึกอาชีพจะระบุ เวลาฝึก เวลาพัก วันหยุด ของนักเรียน		
15	ระหว่างฝึกอาชีพนักเรียนจะได้รับเบี้ยเลี้ยง ตามที่ระบุใน สัญญาฝึกอาชีพ		
16	ระหว่างการฝึกอาชีพนักเรียนจะได้รับสวัสดิการที่ระบุใน สัญญาการฝึกอาชีพ		
17	หากนักเรียนฝ่าฝืนกฎระเบียบ ข้อบังคับสถานประกอบ การ สามารถยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพได้ทันที		
18	หากสถานประกอบการยกเลิกสัญญาการฝึกอาชีพ นักเรียนจะพ้นสภาพการเป็นนักเรียน		
19	เมื่อนักเรียนจบการศึกษา สถานประกอบการสามารถรับ นักเรียนเข้าทำงานได้โดยจ่ายเงินเดือนให้นักเรียนทราบ ไม่ต่ำกว่า 30 วัน ก่อนจบหลักสูตร		
การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ			
20	ขณะเรียนนักเรียนต้องบันทึกการฝึกอาชีพลงในสมุดราย งานด้วยตนเองสม่ำเสมอทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ		
21	นักเรียนต้องส่งสมุดให้กับครูฝึกในสถานประกอบการ ตรวจสอบและลงนามทุกวันที่มีการฝึกอาชีพ		
22	นักเรียนต้องบันทึกการเรียนวิชาทฤษฎี ที่เรียนในสถาน ศึกษาลงในสมุดรายงาน		
23	นักเรียนต้องเก็บรักษาสมุดรายงานไว้ทุกเล่ม เพื่อใช้ ประกอบการประเมินครั้งหลักสูตร และสิ้นสุดหลักสูตร		
การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ			
24	หลังจากนักเรียนได้รับการคัดเลือกให้เข้าเรียนแล้วจะ ต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักเรียนตามระเบียบของสถาน ศึกษา ที่สถานศึกษา		
25	ผู้ประกอบการต้องเข้าร่วมปฐมนิเทศร่วมกับนักเรียนที่สถาน ศึกษา โดยสถานศึกษาจัดร่วมกับสถานประกอบการ		
26	นักเรียนต้องชำระเงินลงทะเบียนรายวิชา และเงินบำรุง การศึกษาตามระเบียบที่สถานศึกษา		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ หากมีข้อสงสัย กรุณาติดต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โทร. 02-509-6000

ข้อ	ความรู้ความเข้าใจในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	ระดับความรู้-ความเข้าใจ	
		ทราบ/เข้าใจ	ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ
การเรียนและการฝึกอาชีพ			
27	นักเรียนต้องเรียนวิชาทฤษฎีและวิชาปฏิบัติเบื้องต้นที่สถานศึกษาสัปดาห์ละ 1-2 วัน ตลอดหลักสูตร		
28	นักเรียนจะต้องฝึกอาชีพที่สถานประกอบการสัปดาห์ละ 3-4 วัน ตลอดหลักสูตร		

คำถามด้านที่ 2 ด้านการปฏิบัติตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของผู้ปกครอง

ข้อ	การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปกครองตามคู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	ระดับการปฏิบัติของผู้ปกครอง	
		ปฏิบัติ	ไม่ได้ปฏิบัติ
การเข้าเรียน			
1	ท่านได้สอบถามรายละเอียดเกี่ยวกับสถานประกอบการที่สถานศึกษา		
2	ท่านได้แจ้งและอนุญาตให้นักเรียนสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นนักเรียนที่สถานศึกษา		
3	ท่านได้ให้นักเรียนสมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นนักเรียนที่สถานประกอบการ		
4	ท่านได้เข้าปฐมนิเทศร่วมกับนักเรียนที่สถานศึกษา		
5	ท่านได้นำนักเรียนมามอบตัวและขึ้นทะเบียนที่สถานศึกษา		
การทำสัญญาการฝึกอาชีพ			
6	ท่านได้ยินยอมให้นักเรียนทำสัญญาการฝึกอาชีพกับสถานประกอบการเป็นลายลักษณ์อักษร		
7	ท่านได้ลงนามในสัญญาการฝึกอาชีพระหว่างสถานประกอบการกับนักเรียน		
8	ท่านได้ศึกษารายละเอียดที่ระบุในสัญญาการฝึกอาชีพโดยละเอียด		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ	การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ปกครองตามคู่มือ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี	ระดับการปฏิบัติของผู้ปกครอง	
		ปฏิบัติ	ไม่ได้ปฏิบัติ
9	ท่านคอยควบคุมดูแลนักเรียนให้ปฏิบัติตาม ข้อตกลงในสัญญาการฝึกอาชีพอย่างเคร่งครัด		
การบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ			
10	ท่านได้คอยควบคุมดูแลให้นักเรียนบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพในสถานประกอบการเสมอ		
11	ท่านได้คอยควบคุมดูแลให้นักเรียนบันทึกรายงานการเรียนรู้ทฤษฎีลงในสมุดรายงานเสมอ		
12	ท่านคอยตักเตือนให้นักเรียนได้เก็บสมุดบันทึกรายงานการฝึกอาชีพไว้จนจบหลักสูตร		
การปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ			
13	ท่านได้สนับสนุนด้านการเงินให้แก่แก่นักเรียนนำมาชำระค่าบำรุงการศึกษา		
14	ท่านได้ติดตามการชำระเงินบำรุงการศึกษานักเรียนทุกภาคเรียน		
15	ท่านได้ตรวจสอบการลงทะเบียนของนักเรียนทุกภาคเรียน		
การเรียนและการฝึกอาชีพ			
16	ท่านได้ติดตามการเรียนรู้ทฤษฎีของนักเรียนที่สถานศึกษาเป็นประจำหรือไม่		
17	ท่านได้ติดตามการฝึกอาชีพของนักเรียนในสถานประกอบการจากสถานศึกษาหรือไม่		
18	ท่านได้ติดตามการทำกิจกรรมของนักเรียนในสถานประกอบการจากสถานศึกษาหรือไม่		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยอิสระเกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบ

ทวิภาคี

ด้านการเข้าเรียน.....

.....
.....

ด้านการทำสัญญาการฝึกอาชีพ.....

.....
.....

ด้านการบันทึกสมุดรายงานการฝึกอาชีพ.....

.....
.....

ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษาและสถานประกอบการ.....

.....
.....

ด้านการเข้าเรียนและการฝึกอาชีพ.....

.....
.....

ผู้วิจัยขอขอบคุณอย่างสูงที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2542

1. นายธนรินทร์ แก้วทอง ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภท วิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียน ของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้” โดยมี อาจารย์ไพรัตน์ พิภน้อย เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ดร.คณพล อักษรนิคย์ เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ /4 กันยายน พ.ศ.2542

(รศ.ดร.มนัส สัจวารศิลป์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงชื่อเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ณบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504/ 3673

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ-10520

๕ กันยายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายประธาน กิจะวัฒน์นะ

ด้วยคณะกรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายรินทร์ แก้วทอง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียนของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้"

คณะกรรมการ หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์นะ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 3673

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

กุมภาพันธ์ 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายเอี่ยม สมใจ

ด้วยคณะกรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายรินทร์ แก้วทอง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียนของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้"

คณะกรรมการ หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สิกิจวัณณะ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการสื่อสารเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 3673

คณะกรรมการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๕ กันยายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นางวัชรภรณ์ นิยม

ด้วยคณะกรรมการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายนรินทร์ แก้วทอง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียนของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้"

คณะกรรมการ หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สิกิจวัฒน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการสื่อสารเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 3673

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

3 กันยายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.รักเกียรติ แก้วจางง

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายณรินทร์ แก้วทอง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียนของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรรณี สীগิจวัฒน์นะ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานานาชาติ ไม่นานนักให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 3673

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

3 กันยายน 2542

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายเผก สิทธิพันธ์

ด้วยคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์ที่จะช่วยตรวจแบบสอบถาม ให้กับนักศึกษาปริญญาโทได้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถาม ของนักศึกษา ชื่อ นายนรินทร์ แก้วทอง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียนของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม หวังในความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างยิ่งและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี สิทธิวัฒน์)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ร้องคนบัตินายบัณฑิตศึกษา
 ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาหรือข้อความใดๆซึ่งมีต้นฉบับเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
 ปฏิบัติราชการแทนคนบัตินายบัณฑิตศึกษา

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ศธ 0918/ น/ผ/๕

สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๒๖ ตุลาคม 2542

เรื่อง การตรวจสอบแบบสอบถาม

เรียน คุณนรินทร์ แก้วทอง

ตามที่คุณนรินทร์ แก้วทอง ได้จัดส่งแบบสอบถามไปให้พิจารณานั้น ผมได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการถามคำถามเกี่ยวกับ “คู่มือการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี” ผมมองว่าผู้ปกครองและนักเรียนคงจะไม่เคยได้ศึกษา แม้แต่ครูอาจารย์ในสถานศึกษาบางคน ไม่ได้ศึกษาเลยก็มี การที่แบบสอบถามเน้นหนักทาง “คู่มือ คงจะไม่บรรลุวัตถุประสงค์ น่าจะเปลี่ยนเป็นด้านการปฏิบัติหน้าที่ของนักเรียนในการศึกษาระบบทวิภาคี” มากกว่าและของผู้ปกครองด้วย

สำหรับข้อสังเกตในหัวข้อ ระดับความรู้- ความเข้าใจนั้น ในหัวข้อ “ทราบดี เข้าใจ” บางครั้ง “ทราบแต่ไม่เข้าใจ” ก็มี ไม่ทราบ/ไม่เข้าใจ โดยปรกติแล้วถ้าไม่ทราบความเข้าใจก็มักจะไม่มีเกิดขึ้นน่าจะใช้การจัดในลักษณะของการให้คะแนน ความดี มากกว่า เช่น เข้าใจน้อย ปานกลาง มาก เป็นต้น, และปฏิบัติ น้อย ปานกลาง มาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาระดับปริญญาตรี (นายประธาน กิจจะวัฒน์) ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคโพธารามซึ่งมีการนำไปใช้
ทำหน้าที่ ผู้อำนวยการสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ที่ ศธ 0907.47/1586

วิทยาลัยเทคนิคยะลา
อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000

18 ตุลาคม 2542

เรื่อง การตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน คณะบดี คณะครุศาสตร์ศรีอยุธยา

อ้างถึง หนังสือที่ ทม.1504/3678 ลงวันที่ 3 กันยายน 2542

ตามที่ส่งข้ออ้างถึง โสเชิญ นายเอี่ยม สมใจ ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคยะลา เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยของ นายรินทร์ แก้วทอง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจำลองเครือข่ายระบบทวิภาค ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามสมมติเห็นชอบของคูปกครองและนักเรียนของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้" ตามความละเอียดแจ้งแล้วนั้น บัดนี้ นายเอี่ยม สมใจ ได้ตรวจเครื่องมือดังกล่าวแล้ว ส่วนใหม่มีความเหมาะสมดี มีใบส่งของที่ควรปรับปรุงได้ เสนอแนะพร้อมใบส่งมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอี่ยม สมใจ)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคยะลา

ฝ่ายส่งเสริมการศึกษาน

โทรศัพท์ (073) 212470-1

โทรสาร (073) 213404

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศร 0907.47/พิเศษ

วิทยาลัยเทคนิคยะลา

อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000

๒๕ ตุลาคม 2542

เรื่อง การตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน คณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม

อ้างถึง หนังสือที่ ทม.1504/3678 ลงวันที่ 3 กันยายน 2542

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้เรียนนางวัชรภรณ์ นิยม หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยเทคนิคยะลา เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยของนายชนรินทร์ แก้วทอง ซึ่งจะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียนของวิทยาลัยเทคนิคในภาคใต้" ตามความละเอียดแจ้งแล้วนั้น บัดนี้ นางวัชรภรณ์ นิยม ได้ตรวจเครื่องมือดังกล่าวแล้ว ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมดี มีบางส่วนที่ควรปรับปรุงได้เสนอแนะ พร้อมได้ส่งมาด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางวัชรภรณ์ นิยม)

หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยเทคนิคยะลา

ฝ่ายวางแผนและพัฒนา

งานวิจัยและพัฒนา

โทรศัพท์ 073-212470-1

โทรสาร 073-213404

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 4620

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๙๖ พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่

ด้วย นายนรินทร์ แก้วทอง เป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อ
เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง และนักเรียนของวิทยาลัย
เทคนิคในภาคใต้"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาได้ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผศ.ดร.พรณี ลีกิจวัฒน์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ ปฏิบัติราชการแทนคณบดีอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ในงานบัณฑิตศึกษา อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

ที่ ทม 1504/ 4843

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

22 พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมอาชีวศึกษา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. คำโครงการวิทยานิพนธ์
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์
 3. รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ด้วย นายนิรันทร แก้วทอง ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อ
เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียนของวิทยาลัย
เทคนิคในภาคใต้" ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2542

ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัด
หน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาต
ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาสังกัดหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาก่อนหน้านี้ของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ผศ.ดร.พรณี สิริจิตวิมล)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร 3269040

รายชื่อสถานศึกษาที่ต้องการเก็บข้อมูลการวิจัย
เสนอโดยนายนรินทร์ แก้วทอง

1. วิทยาลัยเทคนิคชุมพร
2. วิทยาลัยเทคนิคสุราษฎร์ธานี
3. วิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช
4. วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่
5. วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี
6. วิทยาลัยเทคนิคยะลา
7. วิทยาลัยเทคนิคสตูล
8. วิทยาลัยเทคนิคพังงา
9. วิทยาลัยเทคนิคภูเก็ต
10. วิทยาลัยเทคนิคระนอง
11. วิทยาลัยเทคนิคตรัง
12. วิทยาลัยเทคนิคพัทลุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ **4843**

คณะกรรมการอุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

22 พฤศจิกายน 2542

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน

ด้วย นายนรินทร์ แก้วทอง ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อ
เรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียนของวิทยาลัย
เทคนิคในภาคใต้” ซึ่งได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2542

ในการทำวิจัยเรื่องนี้นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่าน
คณะกรรมการอุตสาหกรรมจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาตให้นักศึกษา
ทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งาน(ผศ.ดร.พรณี สิกิวัฒน์นะ) ญาติให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อเรื่องฉบับตีพิมพ์บัณฑิตศึกษา เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร. 3269040

ที่ ศธ 0907/364

กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. 10300

๗/ มกราคม 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาบันทึกข้อความกองวิทยาลัยเทคนิค ลงวันที่ 13 มกราคม 2543
2. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วย นายนรินทร์ แก้วทอง ข้าราชการครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ซึ่งเป็นนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังดำเนินการทำวิจัย เรื่อง “การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองและนักเรียนของวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้” ประสงค์จะเก็บข้อมูลเพื่อประกอบการทำวิจัยเรื่องดังกล่าวในสถานศึกษาของท่าน

ในการนี้ กรมอาชีวศึกษาพิจารณาอนุญาตให้ นายนรินทร์ แก้วทอง เก็บข้อมูลได้ดังสำเนาทันทีข้อความที่แนบมาพร้อมนี้ หากดำเนินการเสร็จแล้วกรุณาส่งคืนผู้วิจัยด้วย จักขอบคุณมาก

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้ความร่วมมือการเก็บข้อมูลครั้งนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิจิตร ตีจันทิก)

ศึกษานิเทศก์ 9 วิทยาราชการแทน
ผู้อำนวยการกองวิทยาลัยเทคนิค

ฝ่ายพัฒนาการศึกษา

โทร. 2822551-2 ต่อ 1511

โทรสาร 2829354

เอกสารนี้เป็นเอกสารทสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นายรินทร์ แก้วทอง เกิดเมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2513 ที่อำเภอ บางสะพาน จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

การศึกษา

ระดับปริญญาตรี หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (วิศวกรรมเครื่องกล) จาก สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาวิชาช่างยนต์ จากวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี

ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาวิชาช่างยนต์ จากวิทยาลัยเทคนิคประจวบคีรีขันธ์

ประสบการณ์การทำงาน

พ.ศ.2534 พนักงานช่างซ่อมบำรุง บริษัท บางกอกกล๊าส จำกัด

พ.ศ.2543 บรรจรับราชการครู ตำแหน่งครู 2 ระดับ 2 วิทยาลัยเทคนิคยะลา

ปัจจุบันตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5

ทำหน้าที่ หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยเทคนิคยะลา

เจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กรมอาชีวศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้